

КАТАЛОГ КРАЩИХ ПРАКТИК МОЛОДІЖНОЇ РОБОТИ В УКРАЇНІ

2018

КАТАЛОГ
КРАЩИХ
ПРАКТИК
МОЛОДІЖНОЇ
РОБОТИ
В УКРАЇНІ
2018

© Програма розвитку Організації Об'єднаних Націй в Україні, 2018. Видано у рамках реалізації проекту ПРООН «Громадянське суспільство задля розвитку демократії та прав людини», який реалізується за фінансової підтримки Міністерства закордонних справ Данії. Жодну частину цієї публікації не можна відтворювати, зберігати у пошуковій системі або передавати у будь-якому вигляді та будь-яким способом, зокрема, електронним, механічним, фотокопіюванням, записом чи іншим без попередньої письмової згоди. Думки, висновки чи рекомендації належать авторам чи упорядникам видання та не обов'язково відображають погляди Міністерства закордонних справ Данії, Програми розвитку Організації Об'єднаних Націй чи інших агентств ООН.

ЗМІСТ

ВІТАЛЬНІ СЛОВА ВІД ПАРТНЕРІВ КОНКУРСУ ТА ЧЛЕНІВ ЖУРІ	6
ЗАГАЛЬНИЙ АНАЛІЗ ВСІХ ПРАКТИК ПОДАНИХ НА КОНКУРС.....	7
КОРОТКА ХАРАКТЕРИСТИКА ПЕРЕМОЖЦІВ КОНКУРСУ	27
ПРАКТИКИ, РЕКОМЕНДОВАНІ ДО ПУБЛІКАЦІЇ ЗА ТЕМАТИКАМИ КОНКУРСУ	29

ДРУЗИ!

МОЛОДІЖНУ РОБОТУ В УКРАЇНІ ЗДІЙСНЮЮТЬ ЧИСЛЕННІ УСТАНОВИ Й ОРГАНІЗАЦІЇ, А ТАКОЖ БАГАТО РІЗНИХ ЛЮДЕЙ, ІНДИВІДУАЛЬНО ТА В КОМАНДАХ. ФОРМИ ЇЇ РІЗНОМАНІТНІ.

КОНКУРС «КРАЩІ ПРАКТИКИ МОЛОДІЖНОЇ РОБОТИ-2018» СВДЧИТЬ ПРО ПОДАЛЬШУ АКТИВІЗАЦІЮ МОЛОДІЖНОЇ РОБОТИ, РОЗШИРЕННЯ ІНІЦІАТИВ ЩОДО ЇЇ ЗДІЙСНЕННЯ, ШИРОКЕ ЗАЛУЧЕННЯ ДО НЕЇ ПРЕДСТАВНИКІВ РІЗНИХ СФЕР СУСПІЛЬНОГО ЖИТТЯ.

ЦЬОГОРІЧИЙ КАТАЛОГ КРАЩИХ ПРАКТИК МІСТИТЬ 62 ІСТОРІЇ УСПІХУ МОЛОДІЖНОЇ РОБОТИ З УСІЄЇ УКРАЇНИ, ЯКІ ДЕМОНСТРУЮТЬ ЦІКАВІ І КОРИСНІ МОЛОДІЖНІ ІНІЦІАТИВИ.

МИ ПЕРЕКОНАНІ, ЩО ЦЯ ЗБІРКА ВІДКРИЄ ДЛЯ ВАС НОВІ ПІДХОДИ, ІНСТРУМЕНТИ ТА ЗНАННЯ, ЯКІ ДОПОМОЖУТЬ ВТІЛЮВАТИ ЗМІНИ У ВАШИХ ГРОМАДАХ. ВИ ОЗНАЙОМИТЕСЯ З УСПІШНИМИ ПРИКЛАДАМИ, ЯК РОЗВИВАТИ ТВОРЧИЙ ПОТЕНЦІАЛ МОЛОДИХ ЛЮДЕЙ ТА ЗАЛУЧАТИ МОЛОДЬ ДО РОЗВИТКУ МІСЦЕВИХ ГРОМАД.

ТВОРІТЬ ЗМІНИ ТА ДІЛІТЬСЯ З НАМИ ІСТОРІЯМИ ВАШОГО УСПІХУ!

З повагою, журі конкурсу «Кращі практики молодіжної роботи в Україні – 2018»

Олександр Ярема, заступник міністра молоді та спорту України (голова журі)

Олена Урсу, керівниця проекту «Громадянське суспільство задля розвитку демократії та прав людини» ПРООН

Надія Комарова, науковий консультант Державного інституту сімейної та молодіжної політики

Олександр Медведєв, менеджер осередку Української Академії Лідерства в м. Миколаєві

Олена Бекреньова, голова Фонду Родини Богдана Гаврилишина

Назар Миколюк, представник Асоціації міст України

ЗАГАЛЬНИЙ
АНАЛІЗ
ВСІХ ЗАЯВОК,
ПОДАНИХ
НА КОНКУРС

СУЧАСНИЙ СТАН ДЕРЖАВНОЇ МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ ТА ВИЗНАЧЕННЯ НАПРЯМІВ ЇЇ РЕФОРМУВАННЯ

Молодіжну політику було визнано пріоритетним напрямом діяльності держави від самого початку існування незалежної України. Протягом 1992–2001 рр. було створено відповідну нормативно-правову базу (Декларація «Про загальні засади державної молодіжної політики в Україні», Закони України «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні», «Про дитячі та молодіжні громадські організації», «Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю»), розбудовано молодіжну інфраструктуру, запроваджено програми, бюджетне фінансування і систему залучення міжнародних та іноземних донорів. Накопичено значний досвід міжсекторальної співпраці, застосування інструментів доказової політики в молодіжному секторі.

У наступний період було ухвалено державні соціальні цільові програми «Молодь України», затверджено Стратегію розвитку державної молодіжної політики на період до 2020 року, удосконалено державне фінансування проектів молодіжних організацій тощо. При цьому дедалі більше унаочнювався розрив між українськими підходами й підходами представників міжнародних інституцій та провідних зарубіжних демократичних країн до концептуального визначення молодіжної політики та її головних інструментів.

Так, в українському законодавстві не визначено поняття «молодіжна робота» та «молодіжний працівник». Підписуючи Угоду про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (2014 р.), сторони взяли на себе зобов'язання щодо поглиблення співпраці та обміну досвідом у сфері неформальної освіти для молоді, яку на той час українські офіційні документи також належним чином не визначали.

Закріплений в українському законодавстві механізм формування та реалізації молодіжної політики, попри загальну відповідність потребам часу, не гарантував розвитку молодіжної інфраструктури. Так, з 1992 до 2017 року включно не вдалося створити необхідну нормативно-правову базу для забезпечення бюджетного фінансування молодіжних центрів молодіжного сектора.

Питання щодо стратегічних напрямів реформування державної молодіжної політики в Україні, на превеликий жаль, детально не висвітлено в жодному окремому документі, тому експертам необхідно скласти загальну картину на основі кількох різнопланових документів.

Відповідно до вимог Лісабонської декларації з молодіжної політики та програм, молодіжну проблематику слід включати до загальнодержавних політичних стратегій. У Стратегії сталого розвитку «Україна — 2020», затвердженій указом Президента України 12 січня 2015 р., у межах визначення «вектора відповідальності» окреслено такий напрям реформ, як «Програма розвитку для дітей та юнацтва». Проте вона не увійшла до переліку десяти першочергових програм та реформ, тому зовсім не розкрита у президентському стратегічному документі.

У зв'язку з цим для розкриття суті поняття «реформування молодіжної політики в Україні» необхідно насамперед проаналізувати щонайменше три такі різнопланові документи, як Стратегія розвитку державної молодіжної політики на період до 2020 року, Державна цільова соціальна програма «Молодь України» на 2016–2020 роки та Дорожня карта реформування молодіжної сфери.

Дорожня карта реформування молодіжної сфери (грудень 2015 р.) за своєю формою є неофіційним документом. У Дорожній карті окреслено основні інструменти реформування для державної молодіжної політики: законопроект «Про молодь», Програму національно-патріотичного виховання дітей та молоді, Державну цільову соціальну програму «Молодь України» на 2016–2020 роки. У ній визначено основні завдання реформи:

- » мобільна молодь (понад 50% молоді відвідають інші регіони та країни ЄС);
- » запровадження європейських норм і стандартів у молодіжній політиці;
- » створення нових інструментів громадянської освіти;
- » розвиток національних і місцевих ініціатив молоді.

З двох можливих шляхів створення законодавчого підґрунтя для запровадження назрілих інновацій у сфері державної молодіжної політики — внесення змін до наявних законів або ухвалення нового закону — обрано другий. Але це завдання виявилось довгостроковим і таким, що вимагає додаткової підготовки. Тому практичні кроки доводиться робити без запровадження у законодавчому полі нових термінів («молодіжна робота», «молодіжний працівник», «міжсекторна молодіжна політика» тощо). Як певний позитивний чинник слід відзначити включення до нового Закону України «Про освіту» (ухваленого 5 вересня 2017 р.) термінів «неформальна освіта», «інформальна освіта».

За таких умов основним документом, що наразі визначає головні напрями реформування молодіжної сфери, є Державна цільова соціальна програма «Молодь України» на 2016–2020 роки. У ній визначено такі пріоритетні завдання молодіжної політики:

- » формування громадянської позиції та національно-патріотичне виховання;
- » здоровий спосіб життя молоді;
- » розвиток неформальної освіти;
- » зайнятість молоді;
- » житло для молоді;
- » партнерська підтримка молоді, яка проживає на тимчасово окупованій території України, та внутрішньо переміщених осіб.

П'ять із шести визначених напрямів діяльності повністю відповідають вимогам для подання проектів на конкурс «Кращі практики молодіжної роботи» та класифікації поданих заявок, а один (житло для молоді) є складним для реалізації, тож у конкурсі його переважно не представлено.

З огляду на те, що в Державній цільовій соціальній програмі «Молодь України» на 2016–2020 роки визначено такий пріоритет, як «національно-патріотичне виховання», Програма національно-патріотичного виховання дітей та молоді як додатковий класифікатор для аналізу заявок на конкурс потрібним не використовується.

Дещо інакша ситуація зі Стратегією розвитку державної молодіжної політики на період до 2020 року, яка, попри свою недосконалість, політичний бекграунд та певну застарілість, все ж залишається чинним документом. У Стратегії визначено такі пріоритети, які мають стати предметом реформаторської діяльності.

Експерти вважають за доцільне здійснити аналіз поданих практик з точки зору їх відповідності напрямам, окресленим у зазначеному документі. Найістотнішою відмінністю пріоритетних завдань Державної цільової соціальної програми «Молодь України» на 2016–2020 роки від Стратегії розвитку державної молодіжної політики на період до 2020 року є наявність у другому документі такого пріоритету, як «сприяння інтеграції української молоді у світову та європейську молодіжну спільноту», який можна розглядати ширше як міжнародний аспект.

Найсуттєвіші зрушення в реформуванні молодіжної сфери сучасної України відбулися в царинах діяльності молодіжних центрів (ухвалення типових положень про молодіжний центр та наглядову раду, запровадження Національного знаку якості, внесення змін до Бюджетного кодексу щодо фінансування молодіжних центрів з місцевих бюджетів), професіоналізації молодіжних працівників (успішний досвід реалізації міжсекторної багаторівневої програми «Молодіжний працівник» у 2014–2018 рр., проведення I та підготовка II форуму молодіжних працівників та працівниць, створення неформальної спільноти молодіжних працівників у Facebook, яка налічує понад 4000 осіб), підтримки об'єднаних територіальних громад у питаннях створення інфраструктури молодіжної роботи в процесі децентралізації влади (розробка моделі реалізації молодіжної політики в об'єднаних територіальних громадах, організація спеціалізованих тренінгів за програмою «Молодіжний працівник»), підтримки молодіжних консультативно-дорадчих органів (обговорення проектів положень про молодіжні ради регіональних та місцевих рівнів).

Серед важливих питань реформування державної молодіжної політики в Україні — забезпечення відкритості, прозорості та підзвітності влади, запровадження механізму розширення участі молоді в суспільному житті, нових механізмів мобільності молоді, створення системи підтримки молодіжних ініціатив, широке запровадження інклюзивного підходу задля суспільної згуртованості, розвиток волонтерства.

Напередодні другого конкурсу найкращих практик молодіжної роботи в цій сфері відбулися важливі позитивні зміни, які сприяли активізації такої діяльності в Україні. Невдовзі після першого Форуму молодіжних працівників та працівниць Верховна Рада України внесла до Бюджетного Кодексу зміни задля розв'язання проблеми фінансування молодіжних центрів із місцевих бюджетів. У 2018 р. в контексті розвитку е-урядування підтримка молодіжних ініціатив здійснювалася за допомогою такого важливого інструмента партисипативної демократії, як бюджет участі.

Реформа децентралізації дала змогу зміцнити молодіжний сектор об'єднаних територіальних громад, стимулювала створення молодіжних рад, молодіжних центрів, клубів, відкритих просторів. Велику увагу було приділено розвитку професійних компетентностей молодіжних працівників (Програма «Молодіжний працівник», інші навчальні заходи).

У 2018 р. Міністерство молоді та спорту України акцентувало увагу на створенні нормативно-правової бази для діяльності молодіжних консультативно-дорадчих рад. На обговорення було внесено проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження типових положень про молодіжні консультативно-дорадчі органи». Також підготовлено проект «Національний план дій щодо зайнятості молоді — 2025».

У 2018 р. яскравими прикладами імплементації найкращих європейських практик стали проведення спільними зусиллями держави та представників третього сектора національного конкурсу «Молодіжна столиця України», реалізація Програми розвитку молодіжних інновацій U-Inn, проекту стажування молоді «Державотворець», розширення мережі Молодіжних банків ініціатив.

Важливо, що подані на конкурс проекти розроблено в контексті зазначених напрямів розвитку молодіжної політики в Україні.

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА КОНКУРСУ

Конкурс найкращих практик молодіжної роботи 2018 р. організовано Міністерством молоді та спорту України спільно з Програмою розвитку ООН в Україні. Під час підготовки попереднього конкурсу у 2017 р. вдалося сформулювати основні завдання заходу, які, на думку організаторів, не втратили актуальності й цього року:

- 1 обмін успішним досвідом між молодіжними організаціями та молодіжними працівниками;
- 2 публічне визнання досягнень та заохочення до подальших напрацювань у напрямі підвищення стандартів якості молодіжної роботи в Україні;
- 3 сприяння суспільному та політичному визнанню молодіжної роботи в Україні.

Залишається незмінним перелік сфер молодіжної політики, за якими класифікуються заявки учасників:

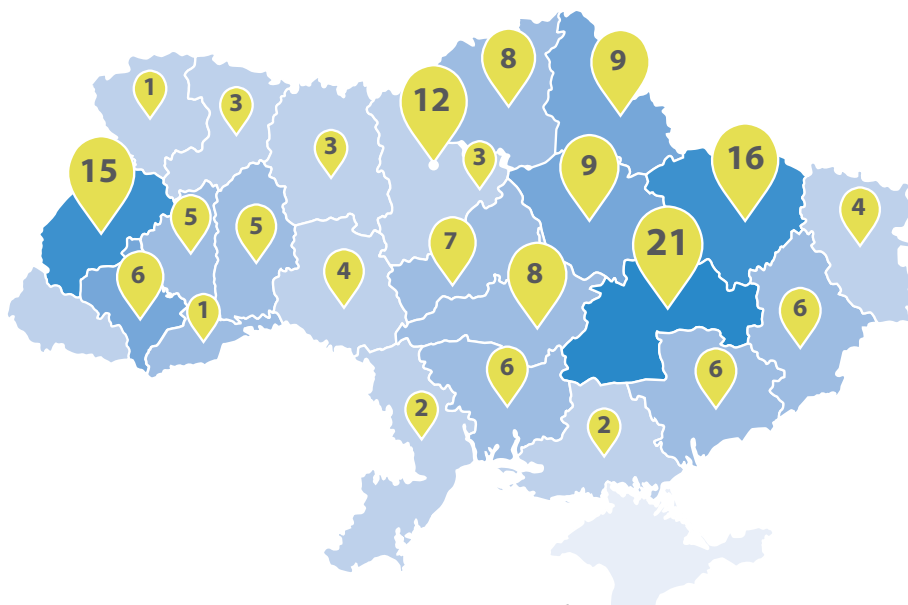
- 1 участь молоді в процесах демократизації (забезпечення відкритості, прозорості, підзвітності органів влади, просування порядку денного демократичних реформ на рівні громади);
- 2 освіта і просвітницька діяльність з питань прав людини, захист прав людини, просування рівності та недискримінації в українському суспільстві;
- 3 розвиток механізмів забезпечення участі молоді в житті громади;
- 4 підтримка молодіжних проектів та ініціатив;

- 5 розвиток молодіжних громадських організацій;
- 6 волонтерство;
- 7 змістовне дозвілля для молоді та молодіжне таборування;
- 8 інклюзивний розвиток (включення вразливих груп молоді);
- 9 сталий розвиток та екологія;
- 10 інше.

2018 року до конкурсу було додано важливий аспект — учасники отримали завдання співвіднести свої практики з реалізацією Цілей сталого розвитку, визначених ООН.

РОЗПОДІЛ ЗАЯВОК ЗА РЕГІОНАМИ УКРАЇНИ

Загалом на конкурс у 2018 році було подано **173 практики** майже з усіх областей України (крім Закарпатської області) та м. Києва (див. табл. 1). Найбільше заявок було подано з Дніпропетровської — 21 заявка (12% від загальної кількості), Харківської — 16 (9%), Львівської — 15 (9%) областей та м. Києва — 12 (7%).

Порівняно з конкурсом 2017 року кількість заявок збільшилася на 73%. Слід відзначити позитивну зміну: кількість областей, від яких не надійшли заявки, зменшилася з 5 до однієї. Суттєво зросла кількість заявок від Дніпропетровської (практично удвічі — з 11 до 21), Харківської (більш ніж у 5 разів — з 3 до 16), Львівської (майже в 4 рази — з 4 до 15), Полтавської (утричі — з 3 до 9), Сумської (більше ніж удвічі — з 4 до 9) областей.

Дніпропетровщина зберегла лідерство щодо кількості поданих проектів. До першої п'ятірки за цим критерієм увійшли також Харківська (у 2017 р. друге місце посідав Київ), Львівська області, м. Київ та Сумська область (у 2017 р. місця з третього по п'яте посіли Донецька, Волинська, Івано-Франківська області).

Заявки надійшли з міст обласного значення — 73 заявки (42%), з міст — 66 (38%), селищ міського типу — 7 (4%), сіл — 15 (9%).

Від об'єднаних територіальних громад було подано 14 заявок (8%). Для порівняння, 2017 року з рівня ОТГ було отримано 4% заявок.

Таблиця 1. Регіональний розподіл заявок на участь у конкурсі

НАЗВА ПРАКТИКИ	Кількість проектів	Тип населеного пункту				в тому числі ОТГ		
		місто обл. значення	місто	с/мт	село	місто	с/мт	село
Вінницька	4	3	1					
Волинська	1	4	6					
Дніпропетровська	21	8	8	3	2		2	1
Донецька	4		3	1				
Житомирська	3	1	2			1		
Закарпатська								
Запорізька	6	1	3		2			1
Івано-Франківська	6	4	1		1			1
Київська	3		3					
Кіровоградська	8	5	2		1			1
Луганська	6		5		1			
Львівська	15	9	5		1			
Миколаївська	6	4		2			1	
Одеська	2	1	1					
Полтавська	9	2	6		1			
Рівненська	3	1		1	1		1	1
Сумська	9	4	5					
Тернопільська	5	4			1			1
Харківська	16	12	3		1	1		
Херсонська	4	3			1			
Хмельницька	5	1	3		1	1		
Черкаська	7	1	5		1			
Чернівецька	1	1						
Чернігівська	8	4	4					
м. Київ	12	12						
	173	1	1	1	1	1	1	4

РІВНІ ВПРОВАДЖЕННЯ

Аналіз завдань та результатів впровадження молодіжних практик показує, що переважно вони реалізуються впроваджуються на місцевому рівні (69% від загальної кількості практик).

ІНІЦІАТОРИ РОЗРОБКИ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАКТИК

Розподіл ініціаторів практик між громадським та державним секторами такий: **інститути громадянського суспільства подали 107 заявок, що становить дві третини, або 62%**, від загальної кількості заявок. Ініціаторами подання проектів виступили переважно громадські організації (79 заявок); а також благодійні фонди (8 заявок); молодіжні центри (7); молодіжні ради (4 заявки); молодіжні ініціативні групи (4 заявки); дитячі клуби (2); учнівський парламент (1); бібліотечна асоціація (1); міжнародна благодійна організація (1). Дві заявки подано від проекту, що реалізується молодіжним крилом політичної партії.

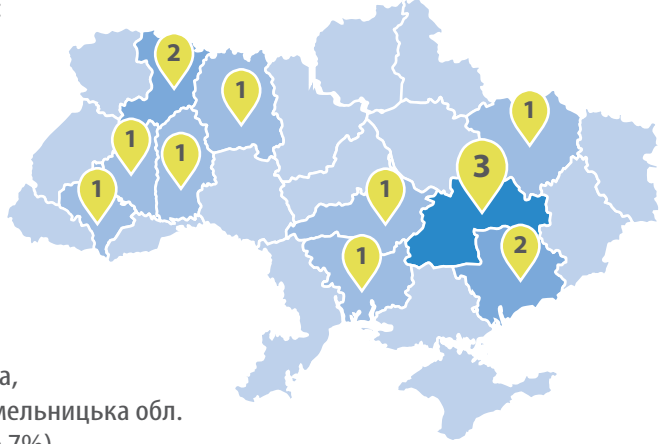
Державні установи та організації подали 66 заявок (38%), з яких один проект — спільна заявка державної установи міського центру позашкільної освіти та ГО «Охтирський молодіжний центр» (м. Охтирка, Сумська обл.). З-поміж цієї загальної кількості заклади комунальної власності подали 18 заявок (27% від заявок, поданих установами державного сектора).

ПРАКТИКИ ОТГ

Від **об'єднаних територіальних громад (ОТГ)** на конкурс було подано **14 заявок** (8% від загальної кількості) з таких регіонів:

- » Дніпропетровська обл. — 3 заявки (21% від кількості заявок, поданих ОТГ);
- » Запорізька, Рівненська обл. — по 2 заявки (по 14 %);
- » Житомирська, Івано-Франківська, Кіровоградська, Миколаївська, Тернопільська, Харківська, Хмельницька обл. — по 1 заявці (відповідно по 7%).

Ініціаторами заявок від молодіжних практик в ОТГ виступили 6 установ та організацій державного сектора (43% від практик ОТГ), із яких

- » сільські, селищні, міські ради ОТГ — 4 заявки;
- » комунальний заклад позашкільної освіти — 1 заявка;
- » комунальна установа «Агенція розвитку Широківської громади» — 1 заявка.

Ініціаторами заявок від молодіжних практик ОТГ виступили 8 організацій громадського сектора (57% від практик ОТГ), серед яких

- » 6 громадських організацій різного спрямування, 2 з них — молодіжні;
- » молодіжна рада при Мереф'янській міській раді;
- » гурток «Скаутинг та краєзнавство».

ВІДПОВІДНІСТЬ ЗАЯВОК СФЕРАМ ТА НАПРЯМАМ МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ, ЦІЛЯМ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Учасники конкурсу на власний розсуд визначали одну або кілька зазначених у заявці сфер молодіжної політики (Таблиця 2). Такий самий підхід вони застосували до визначення відповідності свого проекту цілям сталого розвитку.

Таблиця 2. Сфери молодіжної політики, до яких належать найкращі практики молодіжної роботи (відповідно до тексту заявки)

НАЗВА СФЕРИ МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ	Кількість практик, зарахованих до цієї сфери молодіжної політики (за умови обрання учасником однієї або кількох сфер)	% від загальної кількості практик	Кількість практик, зарахованих тільки до цієї сфери молодіжної політики (за умови обрання учасником тільки однієї сфери)	% від загальної кількості практик
Участь молоді в процесах демократизації (забезпечення відкритості, прозорості, підзвітності органів влади, просування порядку денного демократичних реформ на рівні громади)	20	11,56	2	1,16
Освіта і просвітницька діяльність з питань прав людини, захист прав людини, просування рівності та недискримінації в українському суспільстві	54	31,21	10	5,78
Розвиток механізмів забезпечення участі молоді в житті громади	72	41,62	11	6,36
Підтримка молодіжних проектів та ініціатив	77	44,51	6	3,47
Розвиток молодіжних громадських організацій	38	21,97	1	0,58
Волонтерство	56	32,37	4	2,31
Запорізька	21	8	21	1
Інклюзивний розвиток (включення вразливих груп молоді)	28	16,18	4	2,31
Сталий розвиток та екологія	16	9,25	3	1,73
Інше	11	6,36	3	1,73

ВІДПОВІДНІСТЬ ПРАКТИК ПРІОРИТЕТНИМ ЗАВДАННЯМ ДЕРЖАВНОЇ ЦІЛЬОВОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ «МОЛОДЬ УКРАЇНИ» НА 2016–2020 РОКИ ЗА НАПРЯМАМИ

Щодо відповідності пріоритетним напрямам Державної цільової соціальної програми «Молодь України» на 2016–2020 роки (Таблиця 3), то молодіжні практики переважно спрямовані на реалізацію таких пріоритетів:

- » **«Розвиток неформальної освіти»:** загалом **86 практик** (50% від загальної кількості заявок), на національному рівні впровадження 11 практик (55% від кількості практик національного рівня), на регіональному — 17 практик (50% практик регіонального рівня), на місцевому рівні — 58 практик (49% практик місцевого рівня)
- » **«Формування громадянської позиції та національно-патріотичне виховання»:** загалом **74 практики** (43% від загальної кількості), на національному рівні — 5 (45% практик національного рівня), на регіональному рівні — 14 (41% практик регіонального рівня), на місцевому рівні — 55 (46% практик місцевого рівня).

Незначний відсоток молодіжних практик спрямовано на виконання таких завдань програми, як «здоровий спосіб життя» — 11 заявок (6% від загальної кількості), «партнерська підтримка молоді, яка проживає на тимчасово окупованій території України, та внутрішньо переміщених осіб» — 7 заявок (4%), зайнятість молоді — 3 (2%). Не представлено жодного проекту, спрямованого на реалізацію напряму «житло для молоді».

10 практик не відповідають пріоритетним напрямам Державної програми, зокрема це проекти, спрямовані на організацію змістовного дозвілля молоді: музичні фестивалі, конкурс повітряних зміїв тощо.

Таблиця 3. Відповідність практик пріоритетним завданням Державної цільової соціальної програми «Молодь України» на 2016–2020 рр.

	Загалом		Національні		Регіональні		Місцеві	
	к-сть	%	к-сть	%	к-сть	%	к-сть	%
Формування громадянської позиції та національно-патріотичне виховання	74	43%	5	45%	14	41%	55	46%
Здоровий спосіб життя молоді	11	6%	1	5%	5	15%	5	4%
Розвиток неформальної освіти	86	50%	11	55%	17	50%	58	49%
Зайнятість молоді	3	2%	—		1	3%	2	2%
Житло для молоді	—		—		—		—	
Партнерська підтримка молоді, яка проживає на тимчасово окупованій території України, та внутрішньо переміщених осіб	7	4%	—		1	3%	6	5%
Немає відповідності	10	6%	4	20%	2	3%	4	3%
Загалом проектів, що відповідають даному напряму*	191		21		40		130	

* Кількість проектів є більшою за загальну кількість, оскільки окремі проекти відповідають кільком пріоритетам програми

ВІДПОВІДНІСТЬ ПРАКТИК ПРІОРИТЕТАМ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ДЕРЖАВНОЇ МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ НА ПЕРІОД ДО 2020 РОКУ

У контексті Стратегії розвитку державної молодіжної політики на період до 2020 року молодіжні практики переважно спрямовані на такі пріоритети (Таблиця 4):

- » **«Активізація участі молоді у суспільно-політичному житті»:** загалом **87 практик** (50% від загальної кількості), з них національного рівня — 8 заявок (40% практик національного рівня), регіонального рівня — 16 заявок (47% практик регіонального рівня), місцевого рівня — 63 заявки (53% заявок місцевого рівня);
- » **«Забезпечення доступної освіти, формування здорового способу життя молоді»:** загалом **78 практик** (45% від загальної кількості), з них національного рівня — 9 заявок (45% національних практик), регіонального рівня — 16 заявок (47% практик регіонального рівня), місцевого рівня — 53 заявки (45% заявок місцевого рівня).

Нечисленні практики молодіжної роботи спрямовані на такі пріоритети Стратегії, як: «забезпечення зайнятості молоді на ринку праці» — 4 заявки (1% від загальної кількості) та «сприяння інтеграції української молоді в європейське молодіжне співтовариство» — 3 заявки (2%). Проекти, спрямовані на забезпечення молоді житлом, не подавалися.

10 із поданих заявок (6% від загальної кількості) не відповідають жодному із пріоритетів Стратегії, переважно вони спрямовані на організацію змістовного дозвілля молоді.

Таблиця 4. Відповідність практик пріоритетам Стратегії розвитку державної молодіжної політики на період до 2020 року

	Загалом		Національні		Регіональні		Місцеві	
	к-сть	%	к-сть	%	к-сть	%	к-сть	%
Забезпечення доступної освіти, формування здорового способу життя молоді	78	45%	9	45%	16	47%	53	45%
Забезпечення зайнятості молоді на ринку праці	4	1%	—		1	3%	3	35
Забезпечення молоді житлом	—							
Активізація участі молоді у суспільно-політичному житті	87	50%	8	40%	16	47%	63	53%
Сприяння інтеграції української молоді в європейське молодіжне співтовариство	3	2%	—		1	3%	2	2%
Немає відповідності	10	6%	4	2%	2	6%	4	3%
Загалом проектів, що відповідають даному напрямку*	182		21		36		125	

* Кількість проектів є більшою за загальну кількість, оскільки окремі проекти відповідають кільком пріоритетам Стратегії

ВІДПОВІДНІСТЬ ПРАКТИК ЦІЛЯМ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Практики молодіжної роботи передусім відповідають таким цілям сталого розвитку (Таблиця 5):

Ціль 4. Забезпечення всеохопної і справедливої якісної освіти та заохочення можливості навчання впродовж усього життя для всіх — **87 практик** (50% від загальної кількості);

Ціль 3. Забезпечення здорового способу життя та сприяння благополуччю для всіх в будь-якому віці — **53 практики** (31%);

Ціль 11. Забезпечення відкритості, безпеки, життєстійкості й екологічної стійкості міст і населених пунктів;

Ціль 16. Сприяння побудові миролюбного й відкритого суспільства в інтересах сталого розвитку, забезпечення доступу до правосуддя для всіх і створення ефективних, підзвітних та заснованих на широкій участі інституцій на всіх рівнях — по **45 практик** (по 26 % відповідно).

Таблиця 5. Відповідність практик Цілям сталого розвитку

ЦІЛІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	Кількість практик	% від загальної кількості практик
Ціль 1. Подолання бідності у всіх її формах та усюди	13	8
Ціль 2. Подолання голоду, досягнення продовольчої безпеки, поліпшення харчування і сприяння сталому розвитку сільського господарства	3	2
Ціль 3. Забезпечення здорового способу життя та сприяння благополуччю для всіх в будь-якому віці	53	31
Ціль 4. Забезпечення всеохопної і справедливої якісної освіти та заохочення можливості навчання впродовж усього життя для всіх	87	50
Ціль 5. Забезпечення гендерної рівності, розширення прав і можливостей усіх жінок та дівчаток	28	16
Ціль 6. Забезпечення наявності та раціонального використання водних ресурсів і санітарії для всіх	10	6
Ціль 7. Забезпечення доступу до недорогих, надійних, стійких і сучасних джерел енергії для всіх	7	4
Ціль 8. Сприяння поступальному, всеохоплюючому та сталому економічному зростанню, повній і продуктивній зайнятості та гідній праці для всіх	31	18
Ціль 9. Створення стійкої інфраструктури, сприяння всеохоплюючій і сталій індустріалізації та інноваціям	9	5
Ціль 10. Скорочення нерівності всередині країн і між ними	20	12
Ціль 11. Забезпечення відкритості, безпеки, життєстійкості й екологічної стійкості міст і населених пунктів	45	26

Ціль 12. Забезпечення переходу до раціональних моделей споживання і виробництва	8	5
Ціль 13. Вжиття невідкладних заходів щодо боротьби зі зміною клімату та його наслідками	5	3
Ціль 14. Збереження та раціональне використання океанів, морів і морських ресурсів в інтересах сталого розвитку	4	2
Ціль 15. Захист та відновлення екосистем суші та сприяння їх раціональному використанню, раціональне лісокористування, боротьба з опустелюванням, припинення і повернення назад процесу деградації земель та зупинка процесу втрати біорізноманіття	12	7
Ціль 16. Сприяння побудові миролюбного й відкритого суспільства в інтересах сталого розвитку, забезпечення доступу до правосуддя для всіх і створення ефективних, підзвітних та заснованих на широкій участі інституцій на всіх рівнях	45	26
Ціль 17. Зміцнення засобів здійснення й активізація роботи в рамках Глобального партнерства в інтересах сталого розвитку	31	18

Показники відповідності окремих практик Цілям сталого розвитку визначені відповідно до завдань та напрямів роботи, описаних у заявках, оскільки молодіжний проект місцевого рівня не може відповідати усім 17 Цілям або більшості з них.

ТРИВАЛІСТЬ ПРАКТИК

Переважно термін впровадження практик молодіжної роботи становить **понад один рік (118 практик, 68 %** від загальної кількості заявок), третина реалізуються протягом менш ніж річного періоду (**53 практики, 31%**). Терміни впровадження практик, описаних у заявках:

- понад 5 років — 25 практик (15% від загальної кількості);
- понад 3 роки — 68 практик (39%);
- понад 2 роки — 117 практик (67%);
- понад 1 рік — 118 практик (68%);
- менш ніж 1 рік — 53 практики (31%).

РЕСУРСИ, ЯКІ ВИКОРИСТОВУВАЛИ УЧАСНИКИ ДЛЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАКТИК

Джерела фінансування (Таблиця 6). Фінансування проектів здійснюється передусім за рахунок донорських коштів (38% — 65 практик) та місцевих бюджетів (27% — 46 практик). У 40% заявок на конкурс (69 проектів) не було вказано джерел фінансування.

Таблиця 6. Джерела фінансування молодіжних практик

	Кількість	%
Донори	65	38
Місцевий бюджет	46	27
Власні або благодійні внески	21	12
Державний бюджет	4	2
Позабюджетні кошти	0	
Відсутні / власні ресурси	4	2
Інформація відсутня	69	40

Матеріально-технічна база (Таблиця 7). Матеріально-технічне забезпечення реалізації практик переважно стосується приміщення (47%, або 81 проект) та технічного обладнання (30%, або 51 практика). Автори 33% заявок на конкурс (57 проектів) не вказали види матеріально-технічного забезпечення свого проекту.

Таблиця 7. Матеріально-технічна база

	Кількість	%
Приміщення	81	47
Технічне обладнання	51	30
Канцелярське приладдя	20	12
Туристичне та спортивне спорядження	19	11
Харчування	15	9
Сувеніри, сертифікати, грамоти тощо	13	8
Транспорт	9	5
Інше	2	1
Інформація відсутня	57	33

Кадрове забезпечення (Таблиця 8). Кадровий потенціал молодіжних практик переважно становлять волонтери (32%, або 55 практик), члени громадських організацій (27%, або 46 проєктів) та працівники навчальних закладів (21%, або 37 проєктів). У 32% заявок (або 54 проєктах) не вказано, які саме кадри залучені до реалізації проєкту.

Таблиця 8. Кадрове забезпечення

	Кількість	%
Волонтери	55	32
Члени ГО	46	27
Працівники навчальних закладів	37	21
Учні, студенти	20	12
Молодіжні та соціальні працівники	18	10
Активна молодь, діти	13	8
Місцеві органи виконавчої влади	9	5
Медичні працівники	6	4
Військові, пожежні, працівники поліції	5	3
Батьки	2	1
Інформація відсутня	54	31

Інформаційні ресурси (Таблиця 9). 38 проєктів (або 22 % від загальної кількості) вказали, що вони використовували різні інформаційні ресурси.

Таблиця 9. Ресурси, які використовуються у молодіжній роботі

ДЖЕРЕЛА ФІНАНСУВАННЯ	Кількість	%
Державний бюджет	4	2
Місцевий бюджет	46	27
Позабюджетні кошти	0	0
Донори	65	38
Власні та благодійні внески	21	12
Відсутнє	4	2
Не вказано	69	40

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНА БАЗА	Кількість	%
Приміщення	81	47
Транспорт	9	5
Канцелярські товари	20	12
Технічне обладнання	51	30
Туристичне та спортивне спорядження	19	11
Харчування	15	9
Сувеніри, канцелярське приладдя тощо	13	8
Інше	2	1
Не вказано	57	33

КАДРИ	Кількість	%
Члени ГО	46	27
Молодіжні та соціальні працівники	18	10
Волонтери	55	32
Місцеві органи виконавчої влади	9	5
Медичні працівники	6	4
Військові, пожежні, працівники поліції	5	9
Активна молодь, діти	13	3
Працівники навчальних закладів	37	8
Учні, студенти	20	21
Батьки	2	1
Не вказано	54	31

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ	Кількість	%
інформаційні ресурси	38	22

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

Аналіз практик молодіжної роботи, поданих на конкурс у 2018 р., свідчить про зростання інтересу до конкурсу з боку різних суб'єктів молодіжної роботи: порівняно з 2017 р. кількість поданих практик збільшилася майже на 73%. З п'яти до однієї скоротилася чисельність областей, які не беруть участі в конкурсі. Вперше свої заявки подали представники Рівненської, Тернопільської, Хмельницької та Одеської областей.

Серед позитивних тенденцій слід відзначити як збільшення кількості заявок від переважної більшості областей, так і оновлення списку лідерів. З минулорічної першої п'ятірки зберегли свої позиції лише Дніпропетровська область та м. Київ. При цьому для першого місця було необхідно перетнути поріг у 20 заявок (11,56% від загальної кількості учасників). Якщо для виходу на третє — п'яте місце у 2017 р. достатньо було 5 заявок, то у 2018 р. цей показник коливався у діапазоні від 9 до 16.

Практики демонструють широкий діапазон інструментів молодіжної роботи, які використовуються різними суб'єктами (органами публічної влади, навчальними закладами, громадськими організаціями, благодійними фондами, молодіжними центрами, молодіжними радами, бібліотеками). Переважну більшість заявок подали інститути громадянського суспільства (62%). Також серед ініціаторів практик доволі значне представництво державних установ, організацій та закладів — 38 %.

Зіставлення статистичних даних 2017 та 2018 років дає змогу говорити про активізацію громадських організацій: цього року вони подали 45,7% заявок, тоді як минулого року цей показник становив 37%. Разом із тим зменшився відсоток заявок від благодійних фондів (з 8% до 4,6%), молодіжних центрів (з 10% до 4%).

Усі подані проекти зосереджуються на таких основних засадах реформування молодіжної політики, як урахування потреб молоді та залучення молодих громадян до спільної діяльності. До реалізації проектів широко залучалися волонтери (32%) та члени громадських організацій (27%) (третина учасників не навели інформації щодо кадрового забезпечення своїх проектів). В основу поданих практик покладено такі пріоритети реформування молодіжної сфери, окреслені в низці засадничих документів, як: створення молодіжних центрів та просторів, організація молодіжних таборів (в т.ч. наметових), консультативно-дорадчих органів, волонтерських платформ. Водночас було представлено досвід проведення форумів, акцій, фестивалів, конкурсів, тренінгів, екскурсій історико-краєзнавчого та патріотично-виховного спрямування, створення клубів для молоді, банків молодіжних ініціатив, інкубаторів ідей, молодіжних ЗМІ.

Окремо слід згадати про практики, спрямовані на навчально-методичне забезпечення молодіжної роботи, що, окрім іншого, сприяє розвитку доказової (побудованої на знаннях) молодіжної політики.

Значна кількість практик передбачає крос-секторну взаємодію (як між органами влади й третім сектором, так і між представниками різних галузей). Якщо проаналізувати, до яких сфер молодіжної політики зарахували свої практики самі учасники конкурсу, можні дійти висновку,

що найбільше у практиках знайшли відображення такі аспекти реформування молодіжної царини:

- » підтримка молодіжних проектів та ініціатив — 44,51%;
- » розвиток механізмів забезпечення участі молоді у житті громади — 41,62%;
- » волонтерство — 32,37%.

При цьому значно менше, за оцінками учасників, відображено такі пріоритети:

- » забезпечення відкритості, прозорості, підзвітності органів влади, просування порядку денного демократичних реформ на рівні громади — 11,56%;
- » інклюзивний розвиток — 16,8%.

Порівняно з минулорічним конкурс 2018 р. засвідчив підвищення уваги учасників до такої тематики молодіжної роботи (за їхнім власним визначенням):

- » змістовне дозвілля для молоді та молодіжне таборування (з 18% до 49,7%);
- » волонтерство (з 8% до 32,4%);
- » освіта і просвітницька діяльність з питань прав людини, захист прав людини, просування рівності та недискримінації в українському суспільстві (з 15% до 31,2%);
- » інклюзивний розвиток (включення вразливих груп молоді) — з 5% до 16,2%.

При цьому, за оцінками самих учасників конкурсу, дещо послабилася увага до такої тематики, як участь молоді в процесах демократизації (з 15% до 11,6%).

Аналіз поданих на конкурс практик свідчить, що учасники віддають перевагу таким пріоритетним завданням, визначеним Державною цільовою соціальною програмою «Молодь України» на 2016–2020 роки, як:

- » формування громадянської позиції та національно-патріотичне виховання — 43% від загальної кількості практик (45% національних, 41% регіональних, 46% місцевих практик);
- » розвиток неформальної освіти — 50% від загальної кількості практик (55% національних, 50% регіональних, 49% місцевих практик).

При цьому недостатня увага у поданих на конкурс практиках приділяється таким напрямкам державної молодіжної політики, як:

- » здоровий спосіб життя — 6% від загальної кількості практик (5% національних, 15% регіональних, 4% місцевих практик);
- » зайнятість молоді — 2% від загальної кількості практик (на національному рівні немає, 3% регіональних, 2% місцевих практик);
- » надання підтримки молоді, яка проживає на тимчасово окупованій території України, та внутрішньо переміщених осіб — 4% ввід загальної кількості практик (на національному рівні немає, 3% регіональних, 5% місцевих практик).

Нечисленними є й конкурсні проекти, пов'язані з євроінтеграційними процесами в молодіжному середовищі (пріоритет Стратегії розвитку державної молодіжної політики на період до 2020 року): 2% від загальної кількості практик (на національному рівні немає, 3% регіональних, 2% місцевих практик).

Реформування державної молодіжної політики передбачає активізацію фандрайзингової діяльності суб'єктів молодіжної роботи. Позитивною ознакою є залучення 65 учасниками (38%) донорської підтримки з позабюджетних джерел. У переліку джерел фінансування проектів зазначені такі донори, як ПРООН, USAID, NED, UNICEF, Британська Рада в Україні, Посольство Фінляндії в Україні, Програма «Децентралізація приносить кращі результати та ефективність» (DOBRE), програма Європейського Союзу «Erasmus+», програма «U-LEAD з Європою», проект Active Citizens Ukraine «Рівні можливості для кращого майбутнього», українські благодійні фонди, окремі меценати та громадські організації.

Загалом аналіз заявок учасників конкурсу 2018 р. свідчить про активізацію молодіжної роботи, розширення ініціатив щодо її здійснення, широке залучення до неї представників різних суспільних сфер.

ПРАКТИКИ,
РЕКОМЕНДОВАНІ
ДО ПУБЛІКАЦІЇ
ЗА ТЕМАТИКАМИ
КОНКУРСУ

СЕРЕД ПРАКТИК, ЯКІ ЖУРІ РЕКОМЕНДУВАЛО ДО ПУБЛІКАЦІЇ, 64 ПРОЕКТИ. ВОНИ ЗГРУПОВАНІ ЗА ТАКИМИ ТЕМАТИКАМИ:

1. Участь молоді в процесах демократизації (забезпечення відкритості, прозорості, підзвітності органів влади, просування порядку денного демократичних реформ на рівні громади).
2. Освіта та просвітницька діяльність з прав людини, захист прав людини, просування рівності та недискримінації в українському суспільстві.
3. Розвиток механізмів забезпечення участі молоді в житті громади.
4. Підтримка молодіжних проектів та ініціатив.
5. Волонтерство.
6. Змістовне дозвілля для молоді та молодіжне таборування.
7. Інклюзивний розвиток (включення вразливих груп молоді).
8. Патріотичне виховання.

УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ:

Місце діяльності

Автор практики

Період впровадження практики

Статус практики

П'ять ключових слів,
які характеризують практику

Передумови

З якою зі сфер молодіжної політики
безпосередньо пов'язана ваша
практика

Опис практики

Які ресурси були задіяні
для реалізації практики

Досягнення

Зворотній зв'язок

Яким чином реалізація вашої
практики сприяє інтеграції Цілей
сталого розвитку 2030

Практики-переможці

КОРОТКА ХАРАКТЕРИСТИКА ПЕРЕМОЖЦІВ КОНКУРСУ

- » **БУДУЄМО УКРАЇНУ РАЗОМ**, Львівська освітня фундація, м. Львів
- » **СОЦІАЛЬНИЙ ПРОЕКТ «КНИГИ, ЩО ГОВОРЯТЬ»**, ГО «Всеукраїнський Інтеграційний Рух «ВІР в Україні», м.Київ
- » **ФЕСТИВАЛЬ «БАНДЕРШТАТ»**, ГО «Бандерштат», м. Луцьк
- » **ДУНАЄВЕЦЬКА МОЛОДІЖНА РАДА**, Дунаєвецька міська рада, м. Дунаївці, Хмельницька область
- » **ФОРУМ «НАУКОВИХ ПІКНІКІВ В УКРАЇНІ»**, ГО «Центр Науки Тернополя», м. Тернопіль
- » **ЦЕНТР НАУКИ ТЕРНОПОЛЯ**, ГО «Центр Науки Тернополя», м. Тернопіль,
- » **«КОВОРКІНГ ЦЕНТР ПО-НОВОМУ»**, ГО «Фонд розвитку громади селища Доманівка» смт Доманівка, Миколаївська область,
- » **КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЯ АКЦІЯ «Я СТУДЕНТ ТУРИСТИЧНОГО МІСТА»**, Кам'янець-Подільська міська рада, м. Кам'янець-Подільський, Хмельницька область, авторка Лілія Шкира
- » **ДИТЯЧИЙ НАМЕТОВИЙ ТАБІР «ТАБІР МИРУ»**, ГО «Простір рівних можливостей», м. Суми, автор Константин Мальченко
- » **МОЛОДІЖНИЙ БАНК ІНІЦІАТИВ НІЖИНА (МБІ_НІЖИН)**, ГО «Лабораторія Ініціативної Молоді», м. Ніжин, Чернігівська область, координаторка Анжела Тимченко.

«Конкурс кращих практик молодіжної роботи в Україні – 2018» продемонстрував суттєву зміну регіонального представництва у лідерській десятці учасників. Переможці конкурсу 2018 р. представляють Тернопільську (2 проекти), Хмельницьку (2 проекти), Сумську, Чернігівську, Волинську, Львівську, Миколаївську області та м. Київ. Серед минулорічних переможців із зазначеного переліку були тільки представники Волинської області (2 проекти).

Переважає більшість практик-переможців представлена громадськими організаціями (8 з 10), при цьому ГО «Центр науки Тернополя» надала дві практики, які увійшли до списку переможців конкурсу. Дві заявки, що стали переможцями, були подані органами місцевого самоврядування – міською радою міста обласного значення та селищною радою, що представляє об'єднану територіальну громаду.

Практики-переможці побудовано на використанні таких форм молодіжної роботи як всеукраїнський фестиваль, міська культурно-освітня акція, дитячий наметовий табір, районна молодіжна рада, культурно-освітня акція туристичного спрямування, соціальний проект для незрячих дітей, міський молодіжний банк ініціатив, волонтерська акція, коворкінг-центр, освітній розважальний центр та всеукраїнський форум з популяризації науки.

Практики, які визнано переможцями 2018 р., представляють п'ять з десяти визначених організаторами конкурсу сфер молодіжної політики:

- змістовне дозвілля для молоді та молодіжне таборування – 5;
- підтримка молодіжних проектів та ініціатив – 2;
- розвиток механізмів забезпечення участі молоді в житті громади – 1;

- волонтерство – 1;
- інклюзивний розвиток (включення вразливих груп молоді) – 1.

8 з 10 переможців пов'язали свої практики з конкретно визначеними Цілями сталого розвитку ООН, при цьому троє з них вказали на відповідність двом цілям:

- Ціль 4 – 5
- Ціль 16 – 2
- Ціль 1 – 1
- Ціль 3 – 1
- Ціль 11 – 1
- Ціль 17 – 1

За масштабом діяльності переможці розподілені наступним чином:

- національні програми, заходи 4 (в тому числі на території всієї України – 2)
- міжрегіональні – 1
- субрегіональні – 2
- локальні – 3
- в тому числі обласний центр – 1
- місто обласного значення – 2

За масштабом охоплення за весь період реалізації проектів та програм свої практики визначили 6 з 10 переможців:

- ДИТЯЧИЙ НАМЕТОВИЙ ТАБІР «ТАБІР МИРУ» – побувало 350 дітей;
- ЦЕНТР НАУКИ ТЕРНОПОЛЯ – відвідали 8 тис. осіб;
- ПРОЕКТ «БУДУЄМО УКРАЇНУ РАЗОМ» – залучив 1690 волонтерів;
- ФЕСТИВАЛЬ «БАНДЕРШТАТ» – відвідали 110 тис. осіб;
- КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЯ АКЦІЯ «Я СТУДЕНТ ТУРИСТИЧНОГО МІСТА» – охоплено 3,5 тис. першокурсників;
- СОЦІАЛЬНИЙ ПРОЕКТ «КНИГИ, ЩО ГОВОРЯТЬ» – аудіокниги тільки на каналі Youtube почули більше 1 мільйона осіб.

За ознакою «період реалізації практики» переможці розподілилися таким чином:

- з 2007 р. – 1;
- з 2014 р. – 1;
- 2015 р. – 3;
- з 2016 р. – 1;
- з 2017 р. – 3;
- з 2018 р. – 1.

У заявках учасників конкурсу, визнаних переможцями, тричі йдеться про підтримку (в тому числі й фінансування) з боку Міністерства молоді та спорту України. В описі шести проектів міститься інформація про залучення коштів донорів, в одному наявний перелік з восьми небюджетних донорів. Заявниками тричі вказано на фінансову підтримку організацій системи ООН (двічі ПРООН та один раз ЮНІСЕФ). Дві практики містять інформацію щодо наявності зарубіжних організацій як партнерів поза межами донорських програм. Два проекти було реалізовано з використанням можливостей Громадського бюджету.

1.

**УЧАСТЬ МОЛОДІ
В ПРОЦЕСАХ
ДЕМОКРАТИЗАЦІЇ**

(ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІДКРИТОСТІ,
ПРОЗОРОСТІ, ПІДЗВІТНОСТІ
ОРГАНІВ ВЛАДИ, ПРОСУВАННЯ
ПОРЯДКУ ДЕННОГО
ДЕМОКРАТИЧНИХ РЕФОРМ
НА РІВНІ ГРОМАДИ)

SMART-МІСТО

(ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «SMART МІСТО»)

20200, Черкаська обл., м. Звенигородка, вул. Кушаковського, 62

Насадчук Андрій Павлович

голова правління ГО, (063) 893-14-03,
andriy.nasa@gmail.com

з 2016 року

Постійно діюча
програма

Основна мета команди — підвищення комфорту проживання в малих містах, поліпшення якості роботи міської влади та налагодження комунікації «влада — громада».

«SMART МІСТО» — це громадська організація, яка допомагає міській владі у швидкому й ефективному розвитку малого міста за рахунок інтеграції концепту «Розумне місто», активного впровадження новітніх технологій та роботи з громадою.

Унікальність нашого підходу полягає в наочності результатів і постійному звітуванні про роботу перед громадою та владою міста через веб-сайт smart-misto.org або соціальну мережу Facebook. [Facebook.com/groups/smart.misto/](https://www.facebook.com/groups/smart.misto/), [Facebook.com/smart.misto.org/](https://www.facebook.com/smart.misto.org/) — це майданчики, де постійно відбуваються консультування та обговорення нагальних питань, ідей, проектів. Ми реалізуємо комплексний підхід до розробки міської екосистеми з чітко визначеними цілями і термінами виконання.

Після тривалих розробок і аналізу різних підходів до визначення терміну «розумне місто» ми сформулювали сім основних напрямів роботи з розвитку міської екосистеми:

- розумне врядування;
- розумна екологія та енергія;
- розумна громада;
- розумна освіта;
- розумна інфраструктура;
- розумна медицина;
- розумні технології.

Будь-яка проблема міста є наслідком слабкої роботи влади і громади за якимось із цих пунктів.

Власні ресурси організації: приміщення, працівники, технології, фінанси.

Зовнішні ресурси: партнери (міська влада, ГО, Агенції).

Безкоштовно оновили сайт міста (zven.gov.ua).

Створили IGov-паспорт та підключили місто до порталу державних послуг <https://igov.org.ua/>.

Підключили місто до системи «Відкритий бюджет» та контролюємо / допомагаємо в оновленні даних <http://qoo.by/30L8/>. https://smart-misto.org/open_budget

Підключили місто до системи онлайн-петицій.
<https://goo.gl/uiJuLz> / <https://goo.gl/tDNDh8>

Розробили веб-сторінку для міського комунального підприємства «Добробут» (<https://smart-misto.org/dobrobyt>).

Запустили курс «Основи програмування» за підтримки фонду Brainbasket (<http://smart-misto.org/cs50-course>), де успішно пройшли навчання дві навчальні групи, близько 40 дітей.

Підключили місто до порталу «Громадський проект / Бюджет участі». <https://zven.pb.org.ua>

Розробили та написали «Стратегію розвитку міста Звенигородка на період 2017–2022 рр.», а також План її реалізації (<https://goo.gl/biA2ik>).

Розробили карту стихійних сміттєзвалищ міста.
<https://goo.gl/f95AW7>

Подали 7 проектів до «Стратегії розвитку Черкаської області на період 2018-2020», один із яких («Чат-бот консультант державних послуг») було включено до Плану реалізації Стратегії.
<http://qoo.by/3P7X> — 89 сторінка

Зняли відео-ролик на підтримку модернізації центрального кварталу міста.
<https://goo.gl/0ZTzmK>

Провели Форум розвитку міста, де команда представили своє бачення майбутнього міста.
<https://goo.gl/Hr4x7l>

Надали інтерв'ю про перспективні плани та проекти міста Громадському ТБ.
<https://goo.gl/yKm1xy>

Зайняли 2-ге місце на першому українському Оскарі соціальних проектів «Social Project Awards» у номінації «Технології та інновації». <https://goo.gl/DZMYa2>

1) участь молоді в процесах демократизації (забезпечення відкритості, прозорості, підзвітності органів влади, просування порядку денного демократичних реформ на рівні громади);

2) розвиток механізмів забезпечення участі молоді в житті громади;

3) підтримка молодіжних проектів та ініціатив;

4) сталий розвиток та екологія.

Усі вище обрані сфери молодіжної політики можна перевірити через наші досягнення.

11. Сталий розвиток міст та спільнот.

Замість пустих балачок ми презентуємо вам наші спільні досягнення!

Мережа Facebook:

facebook.com/groups/smart.misto/

Наші попередні досягнення та плани на майбутнє наведено в розділі «Досягнення», а також у презентації, яку, на жаль, неможливо та не передбачається завантажувати в заявку.

https://drive.google.com/open?id=13D0GFbt6XGuuU9Glb_HzMZPeb_13m0bn

<https://smart-misto.org/>

<https://www.facebook.com/smart.misto.org>

<https://goo.gl/0ZTzmK>

<https://goo.gl/Hr4x7I>

<https://goo.gl/yKm1xy>

МОЛОДІЖНИЙ ПРОЕКТ ІЗ АКТИВІЗАЦІЇ ВЗАЄМОДІЇ ПОЛІЦІЇ ТА ГРОМАДИ НА ЗАСАДАХ ПАРТНЕРСТВА «АКТИВНІСТЬ ПОЧИНАЄТЬСЯ З ТЕБЕ» (ГО «МОЛОДЬ ЗА КРАЩЕ МАЙБУТНЄ»)

м. Хмельницький, вул. Курчатова,
2/16, кв. 107, 290000

Гребенюк Владислав Сергійович,
(067) 580-75-48, vladanalginov@gmail.com

Червень – листопад 2018 р.

Реалізація триває

Взаємодія, безпека, дружнє середовище, розвиток, відкритість, можливості

Наразі в країні відбувається реформа Патрульної поліції. Водночас представники нової поліції поки не надто користуються довірою громади, яка сприяла би встановленню партнерства між поліцією та спільнотою. Нашим проектом ми намагаємося запустити процес змін та активізації громади в запобіганні злочинності, причому зміни ці творить саме молодь. Під час моніторингу наша команда визначила бажання молоді жити у свідомому та безпечному суспільстві, що і стало підґрунтям для запуску проекту. Крім того, проект передбачає створення нового, позитивного іміджу представників поліції. Попередній досвід показує, що створення робочої групи з молоді дає неабиякі результати та забезпечує інформаційне охоплення громади міста.

Проект здійснюється в три етапи:

1. Серія візитів інформаційно-просвітницького характеру до навчальних закладів міста і проведення тренінгів.
2. Створення робочої групи з учасників і учасниць тренінгів. Проведення додаткового інтенсивного навчання для учасників і учасниць робочої групи з метою надання їм необхідної бази знань та навичок для практичної реалізації проекту.
3. Реалізація робочою групою запланованих заходів під менторством організації та підготовка групи до подальшої діяльності.

Заплановані активності робочої групи:

- дебатний турнір у Міській раді;
- тематичні кіноперегляди з рефлексією та залученням психологів;

- фотоконкурс «Моє безпечне місто» у Музеї міста;
- круглий стіл на тему булінгу із залученням фахівців та представників учнів навчальних закладів міста;
- жива бібліотека з представниками поліції;
- «ПікнікПолісДей» у Молодіжному парку міста;
- інтерактивний детективний квест;
- тепла вечірка в тролейбусі — творчий вечір із залученням творчої молоді міста;
- вуличний університет з питань взаємодії поліції та громади.

До усіх вищевказаних заходів залучено представників поліції.

Результати: представники й представниці робочої групи молоді здобули позитивний практичний досвід проектного менеджменту, проектом охоплено широкий спектр учасників із цільової аудиторії, адаптовано досвід канадських партнерів в умовах локального середовища.

Проект «Активність починається з тебе» реалізовує громадська організація «Молодь за краще майбутнє» за підтримки Інноваційного фонду з питань взаємодії поліції з громадою на засадах партнерства (СРІФ) Проекту підтримки підготовки поліцейських (РТАР) у співпраці з Обласною бібліотекою для юнацтва, Управлінням молоді та спорту Хмельницької міської ради.

У рамках організаційної допомоги учасникам робочої групи було створено ресурсно-технічну базу, зону для проведення підготовчих зустрічей та заходів, учасників забезпечено канцелярією, поліграфічною та брендваною продукцією.

Уся діяльність в рамках проекту «Активність починається з тебе» є безкоштовною для учасників.

- Створено сталу робочу групу молодих активістів, які працюватимуть у сфері превентивної діяльності в молодіжному середовищі;
- залучено місцеву владу як одну зі сторін вирішення питання;
- створено мережі, що об'єднують навчальні заклади для роботи з поліцією з метою запобігання злочинності серед молоді;
- створення позитивного іміджу представників поліції.

Маємо близько 1800 безпосередніх учасників і учасниць проекту.

Серед тем, які порушуються на заходах проекту, найактуальнішими є захист прав людини, роль молоді у створенні безпечного середовища та рівність.

Стала робоча група — це дієвий механізм забезпечення участі молоді в житті громади.

Проект надає підтримку ініціативам молоді міста.

Усі заходи проекту спрямовані на змістовне і здорове дозвілля молоді міста.

Реалізація нашої практики сприяє інтеграції 11 Цілі сталого розвитку: забезпечення відкритості, безпеки, життєстійкості міста. Адже реалізовані ініціативи стимулювали певну частину молоді міста працювати над формуванням довіри до органів влади та представників закону та відкрили нові можливості подальшої співпраці й лобювання нових подібних проєктів.

«Дуже змінилося ставлення до поліції, їхньої роботи та безпеки міста. Приємно розуміти, що нас оберігають такі відповідальні, але при цьому веселі та комунікабельні люди, з якими справді цікаво поспілкуватися... І навіть необхідно! Але саме в такій неформальній обстановці. Проєкт викликає захоплення, сподіваюся, що зможу відвідати щось подібне ще не один раз)» — Ліза Віт.

<https://www.facebook.com/Youth4better/posts/1819537951448766>

«Дякую організаторам за пророблену роботу! Зрозуміла, що представники патрульної поліції — це насамперед люди. Після сьогоднішніх розповідей, думаю, можливо, і я своє майбутнє пов'яжу з цією професією)». — Ліза Квасницька.

<https://www.facebook.com/Youth4better/posts/1819537951448766>

«Дуже класна атмосфера) Радіє те, що молодь сама реалізовує та створює такі цікаві проєкти. На цьому заході ми разом із друзями познайомилися з багатьма людьми, зокрема з представниками патрульної поліції. Ми подолали стереотипи щодо їхньої служби, та й щодо них самих. Дуже чудово, я у захваті» — Вікторія Смоляр.

<https://www.facebook.com/Youth4better/videos/659143247799830/>

https://drive.google.com/open?id=17Or7-HdKNCib--M4sWB1xCr9wodW_AFT, https://drive.google.com/open?id=1RzQa5kb4bWdzV2_UHIFVKG0qm8JhgNT, <https://drive.google.com/open?id=1GxrT8eUFBPwizEBeUAinra5MGkKhWdey>

<https://www.facebook.com/Youth4better/photos/a.1337123839690182/1783251248410770/?-type=3>, <https://www.facebook.com/Youth4better/posts/1794972870571941>, <https://www.facebook.com/Youth4better/photos/a.1337123839690182/1815271835208711/?type=3>, <https://www.facebook.com/Youth4better/photos/a.1337123839690182/1817862158283012/?-type=3>, <https://www.facebook.com/Youth4better/posts/1819537951448766>, <https://www.facebook.com/Youth4better/photos/a.1337123839690182/1821186927950535/>, <https://www.facebook.com/Youth4better/videos/1823343401068221/>, <https://www.facebook.com/Youth4better/videos/1824768564259038/>, <https://www.facebook.com/Youth4better/posts/1829569717112256>, <https://www.facebook.com/Youth4better/videos/1830626300339931/>, <https://www.facebook.com/Youth4better/posts/1835109119891649>

2.

**ОСВІТА ТА
ПРОСВІТНИЦЬКА
ДІЯЛЬНІСТЬ З ПРАВ
ЛЮДИНИ, ЗАХИСТ
ПРАВ ЛЮДИНИ,
ПРОСУВАННЯ РІВНОСТІ
ТА НЕДИСКРИМІНАЦІЇ
В УКРАЇНСЬКОМУ
СУСПІЛЬСТВІ**

«СОЦІАЛЬНИЙ ТЕАТР: НАБУТТЯ НАВИЧОК РОЗВ'ЯЗАННЯ ПРОБЛЕМ МОЛОДІЖНОГО СЕРЕДОВИЩА»

(ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСНА МОЛОДІЖНА ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ТВІЙ СВІТ»)

вул. Щелканова, 9, к. 51,
м. Лубни, Полтавська обл., 37500

Чепур Олександр Сергійович,
(095) 611-90-36, tviisvit@gmail.com

2017–2018 рр.

Постійно діюча програма

5 Форум-театр, молодь, булінг, рівність, недискримінація

На сьогодні гостро постала проблема агресивних проявів у міжособистісних стосунках учнівської молоді. Останніми роками в освітній практиці поширюється таке явище, як шкільний булінг, який можна вважати першим кроком до справжнього насильства та злочинної поведінки. На жаль, діти стають найбільш вразливою категорією, вони соціалізуються, навчаються різних моделей поведінки, і булінг стає однією з таких моделей. Часто підлітки, в тому числі й нашого міста, стикаються з кібер-булінгом, тобто знущанням з використанням електронних засобів комунікації. З метою запобігання насильству в учнівському середовищі, поширенню булінгу та його видів, фахівці нашої організації спільно з Лубенським районним центром соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді у листопаді 2017 року провели зустрічі в навчальних закладах району та міста. Під час спілкування з підлітками з'ясувалося, що найпоширеніша форма булінгу серед старшокласників — відмова у спілкуванні, виключення зі спільної діяльності. Також достатньо поширені словесні знущання, моральне пригнічення трапляється з середньою частотою, а до фізичних знущань учні вдаються вкрай рідко — це найбільш неприйнятна форма поведінки.

Робота над проектом велася спільно з театром-студією «Ренесанс» та його керівником Дмитром Лоховицьким. Учасники колективу брали участь у тренінговому марафоні за програмою «Активні громадяни» 26–28 липня 2016 року та розробили ідею проекту. Група учасників тренінгу за допомогою фасилітаторів програми проаналізували зацікавлені сторони, проблему, мету та цілі даного проекту. Залучення до участі представників цільової групи на етапі створення проекту дало можливість успішно реалізувати його та перетворити на програмний напрям організації. Перш ніж розпочати заходи проекту, учасники підготували для своїх однолітків мізансцени на теми булінгу, міжособистісних стосунків, стосунків між дітьми та батьками.

В основу підліткового соціального театру покладено принцип «рівний — рівному». Це дає змогу ефективніше здійснювати профілактику даних явищ серед учнів та студентів навчальних закладів м. Лубни.

Виховний та профілактичний вплив також здійснювався шляхом прямого засудження негативних соціальних явищ, показу ефективних моделей соціальної поведінки.

У результаті молодь набула навичок дій у ситуації вибору з використанням досвіду інших людей та власного емоційного інтелекту. Поведінка молодих людей змінилася з асоціальною на більш неагресивну.

У підлітків та молоді з'явилися додаткові зовнішні стимули для креативності, активності, самостійності, відповідальності за своє благополуччя та стосунки з оточуючими. Учасники заходів, представники місцевої громади, органів влади налагодили ефективну взаємодію.

Більшість заходів даної програми відбуваються на базі молодіжного центру в приміщенні Лубенської центральної районної бібліотеки. Учасники проекту мають можливість користуватися мультимедійним обладнанням.

Також було створено і поширено буклет. Як партнери до проекту були залучені управління освіти і відділ у справах сім'ї та молоді, служби у справах неповнолітніх та центри соціальних послуг для молоді.

Заходи програми знайшли підтримку в рамках програми «Активні громадяни», ефективні практики проекту 2018 року було відтворено в рамках проекту «Містки молодіжної активності: співпраця молоді малих міст Полтавської та Вінницької областей».

У березні 2018 року група учасників соціальних проектів студії сучасного танцю «Ренесанс» завітала до НВК: СЗШ I-III ст. гімназії міста Гайсин. 23 учасника познайомилися з методикою форум-театру, переглянули відео про проекти соціальної дії та молодіжного активізму, обговорили актуальні для молоді проблеми булінгу та конфліктів у молодіжному середовищі. Учасники набули навичок і компетенцій активного громадянина, підвищили мобільність та встановили партнерські відносини між регіонами. Надалі учасники розроблятимуть проекти соціальної дії та активно їх реалізовуватимуть у своїх громадах.

Загалом програмою було охоплено 856 молодих людей. Програма продовжує впливати на зростання поінформованості представників цільової групи щодо питань запобігання негативним явищам у молодіжному середовищі. Зростає увага до питань ненасильницького спілкування та уникнення жорстоких дій, ведення активного здорового способу життя. Підвищується компетентність учителів, соціальних педагогів та представників органів місцевого самоврядування.

На нашу думку, це освіта та просвітницька діяльність з прав людини, захист прав людини, просування рівності та недискримінації в українському суспільстві. Також ця практика може бути пов'язана з розвитком механізмів забезпечення участі молоді в житті громади та підтримкою молодіжних проектів та ініціатив.

Ціль 16. Сприяння побудові миролюбного й відкритого суспільства в інтересах сталого розвитку, забезпечення доступу до правосуддя для всіх і створення ефективних, підзвітних та заснованих на широкій участі інституцій на всіх рівнях.

Дмитро Лоховицький, учасник локального тренінгу, керівник танцювального колективу «Ренесанс»: *«Наш колектив завжди активно бере участь у різних соціальних акціях і проектах. Однак участь у подібному проекті є для членів колективу є гарним досвідом командної роботи: спільна діяльність, в результаті якої вони самостійно обрали низку актуальних проблем молодіжного середовища, опрацювали сценарій, провели репетиції у тісній співпраці з громадською організацією».*

<https://drive.google.com/open?id=1WeVo16Ev6FjkuXKy-qFkab6Ra2b-Fd0s>,

<https://drive.google.com/open?id=1TIJbUImpjllkZXBeimelw809KpbyCvWj>,

<https://drive.google.com/open?id=1x881he3qA50HE71MmTekrnqPW7bburL2>

[«https://www.facebook.com/pg/tviisvit/videos/?ref=page_interna](https://www.facebook.com/pg/tviisvit/videos/?ref=page_interna)

<https://www.facebook.com/Oleksandr.Chepur/videos/2160185260664648/>

МОЛОДІЖНЕ ВИДАННЯ «REPOST» (ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «КОНСАЛТИНГОВІ ТЕХНОЛОГІЇ»)

вул. Є. Коновальця, 260/53,
м. Івано-Франківськ, 76011

Циганин Мар'яна Петрівна,
(066) 876-57-29, mariana.tsyhanyn@gmail.com

Березень 2017 р.

Реалізація триває

5

Журнал, профорієнтація, стажування, студенти, міжкультурний діалог

Молодих випускників не беруть на роботу у ЗМІ через відсутність трудового досвіду. В Україні немає популярних безкоштовних якісних видань для молоді, де можна як ознайомитися з інформацією, так і публікувати свої анонси і матеріали. Серед громади недостатньо поширюється інформація про досвід міжкультурних діалогів, міжнародних обмінів досвідом, грантові можливості, успішні молодіжні практики (бізнес-проекти, наукові винаходи, реалізацію прав на землю і житло тощо).

Над розробкою та реалізацією проекту працювали молоді люди, студенти прикарпатських ВНЗ, для більшості з них це перший досвід, втілення їхньої мрії. Підготовка першого номера охопила близько тисячі молодих осіб: участь в онлайн-опитуванні, збір коротких коментарів, дослідження теми, проведення PR-компанії тощо. Щоб залучити до діалогу іноземних студентів, низку статей уже три номери поспіль перекладають англійською мовою. Усі три номери супроводжувалися урочистими презентаціями за участю більшості респондентів (для отримання зворотного зв'язку).

У кожному номері є рубрика «опитування», спрямована на вивчення та оприлюднення думки молодих людей щодо певної тематики. До підготовки третього номера та написання матеріалу залучили студентів з інших міст України — Львова, Києва, Харкова та Вінниці. Ця практика є модифікованою та унікальною на регіональному рівні.

Понад 15 осіб працювали над першим числом на волонтерських засадах. Кошти на поліграфію — власний внесок автора практики. Над другим і третім числом працювали понад 20 людей на волонтерських засадах. Допомогу надали також партнери: Департамент молодіжної політики та спорту Івано-Франківської міської ради (покриття витрат на поліграфічні послуги); телеканал «РАІ» (Івано-Франківськ), радіо «Карпати» (Івано-Франківськ) та UA: Львів (інформаційна підтримка, інтерв'ю).

Після випуску першого номера видання увійшло до каталогу найкращих практик молодіжної роботи 2017 р. Журнал офіційно зареєстровано як всеукраїнський друкований ЗМІ. Випущено три номери накладом по 1000 примірників (глянець, 44 сторінки). Міський голова двічі нагородив подякою головну редакторку Тетяну Мельник за внесок у реалізацію молодіжної політики в м. Івано-Франківську. Відомі люди України дають коментарі для авторської рубрики «Варто почитати», а шоумен Олександр Педан став обличчям обкладинки 3-го номера. Журнал читають у багатьох містах України, молоді люди звертаються до редакції за примірниками, тож було створено карту поширення журналу: https://drive.google.com/open?id=1nwwzCJ88_ERENnBg0j2Gj0QYegFmN1U&usp=sharing.

Крім випуску журналу, команда реалізувала кілька суміжних проектів для розвитку молоді та змістовного дозвілля: 5 творчих пікніків із музикантами, акторами і журналістами; майстер-клас від викладача Києво-Могилянської академії «Основи успішної відеозйомки», започаткувала відеорубрику «Доброго ранку» з метою профорієнтації молоді (канал в YouTube «REPOST Production») та інші.

Практика пов'язана із освітою та просвітницькою діяльністю з питань прав людини, захистом прав людини, просуванням рівності та недискримінації в українському суспільстві, оскільки ми пишемо про права іноземних студентів в Україні і боротьбу з расизмом та право молодих мам вести успішний бізнес. Практика сприяє розвитку молодіжної громадської організації, оскільки вона є засновником журналу. Її розробляла і реалізовувала молодь. Практика сприяє розвитку свободи слова і професійної журналістики, оскільки члени команди проходили професійні стажування і практики у регіональних ЗМІ. Присутнє змістовне дозвілля для молоді, оскільки команда реалізовувала різноманітні заходи (творчі пікніки, навчальні тренінги).

3 ціль: забезпечення здорового способу життя та сприяння благополуччю для всіх та у будь-якому віці.

У третьому номері Олександр Педан на власному прикладі заохочував займатися спортом, а в четвертому номері буде опубліковано результати опитування «Як ти піклуєшся про своє здоров'я?»

8 ціль: Сприяння поступальному, всеохопному та сталому економічному зростанню, повній і продуктивній зайнятості.

У другому номері наведено опитування щодо працевлаштування молоді за спеціальністю та коментар представника служби зайнятості, а головна тема третього номеру — «Відкриття власної успішної справи»: молоді бізнесмени поділилися досвідом, а представник фіскальної служби роз'яснив процедуру офіційної реєстрації ФОП. Також «Repost» є постійним інформаційним партнером профорієнтаційних проєктів «Наукові пікніки на Прикарпатті» та «Обери професію правильно», покликаних допомогти молодим людям обрати професію та працевлаштуватися.

Коментарі та відгуки на сторінці у Facebook: <https://www.facebook.com/repostjournal/>

«Надзвичайно потрібна ініціатива, яка слугує прикладом та мотиватором для молоді! Так тримати!» — Сергій Кізіма, м. Чернівці.

«Завдяки Мар'яні Циганин та всій команді «Repost» ми маємо можливість читати якісний український журнал для молоді. Однією з тем цього випуску є розповідь про молодіжні центри і там також є згадка про Кузню української інтелігенції» — Гліб Стрижко, м. Дніпро.

«Розпочнемо тиждень, гортаючи 3-й випуск молодіжного видання *Repost*. Що це? То крутий приклад молодіжної роботи з Івано-Франківська, де під наставництвом Мар'яни Циганин молодь отримує перший професійний досвід у сфері журналістики. 44 сторінки україно- та англомовних статей про найкращі молодіжні практики в Україні, історії успіху молодих підприємців, інфа про найкращі фести цього літа, сучасні музичні гурти та багато іншого. Обласний молодіжний центр Полтави теж засвітився на шпальтах видання :)» — Світлана Громцева, м. Полтава.

<https://drive.google.com/open?id=1tujgsT2OndceFX10tzLgWhN0fdfClnSM>,

https://drive.google.com/open?id=1xgd-hSk7N_9n0eMihOUPFmWmhELyySbr,

<https://drive.google.com/open?id=1H1hgX4L0nMDH6FQqkIHQzJ53pjimpXeq>,

<https://drive.google.com/open?id=1jwmzXt4qrkDnmGYCnWOZdcci3pQaLiYz>

«<https://www.facebook.com/repostjournal/videos/637867966553923/>

<https://www.youtube.com/watch?v=iHp-ok-Rh9U>

<https://www.youtube.com/watch?v=wq9k5a4771I>

https://www.youtube.com/watch?v=N_oQqeqCOAA&t=45s

ПРАВОВИЙ ХАБ «VIVATLEX»

(СПІВПРАЦЯ ОХТИРСЬКОГО МІСЦЕВОГО ЦЕНТРУ
З НАДАННЯ БЕЗОПЛАТНОЇ ВТОРИННОЇ ПРАВОВОЇ ДОПОМОГИ
З ОХТИРСЬКИМ МІСЬКИМ ЦЕНТРОМ ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ –
МАЛОЮ АКАДЕМІЄЮ НАУК УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ)

пров. Юріївський,
10, м. Охтирка,
Сумська обл.,
42700

Литовченко Ольга Олександрівна, методист Охтирського МЦПО-МАН, Козир Тамара Олександрівна, директор Охтирського МЦ з надання БВПД, (095) 246-44-19, (066) 134-76-57, sut_akh@ukr.net, tamara.kozyr@ukr.net

Вересень 2015 р. — липень 2018 р.

Реалізація триває

5 Молодь, активність, практичність, правоінформованість, співпраця

Сучасний стан розвитку суспільства, складний характер політичної та соціально-економічної ситуації в державі вимагають визначити правову освіту та виховання як пріоритетні напрями освіти. Налагодження співпраці Охтирського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги (ОМЦ з надання БВПД) із закладом позашкільної та закладами загальної середньої освіти міста сприяє формуванню правосвідомості та правової культури молоді, відповідальності перед суспільством і державою, вихованню в дусі дотримання прав та верховенства закону.

Правовий хаб «VivatLex» — центр діяльності, освітній простір нового формату, що об'єднує дітей та учнівську молодь міста Охтирки, які бажають постійно розвиватися, шукають нові ідеї, прагнуть отримати не тільки теоретичні знання, а й практичні навички щодо правового вирішення питань, самоствердитися, професійно визначитися, вдосконалити себе та бути причетними до позитивних змін.

Пріоритетним напрямом роботи правового хабу «VivatLex» є правоосвітня та правовиховна робота з молоддю міста, залучення її до науково-дослідницької діяльності у галузі права. В основу спільних заходів місцевого центру з надання БВПД, Охтирського міського центру позашкільної освіти — Малої академії наук учнівської молоді й закладів загальної середньої освіти міста покладено ідею розвитку правової та професійної компетентності учнівської молоді.

Оптимальними формами і методами організації спільних правопросвітницьких заходів для молодого покоління є: лекції з елементами тренінгу, практики, правопросвітницькі години, екскурсії, практичні заняття з юристами, робота у фокус-групах, використання проектної тех-

нології, вуличне інформування, проведення анкетувань, конференції, науково-дослідницька робота, практикуми «Світ юридичних професій», школа фінансової грамотності, дебати, брифінги, круглі столи.

Реалізовано три спільні проекти: «Закон — понад усе», «Правова орбіта», «Розуміємо свої права», які сприяли формуванню в учнів та вихованців активної позиції щодо реалізації прав і свобод людини, мотивації та вмінь, необхідних для відповідальної участі молоді в громадському житті, створили умови для набуття учнями досвіду громадської дії, демократичної поведінки та конструктивної взаємодії.

У рамках довготривалого проекту «Закон — понад усе» учні правових класів Охтирської ЗОШ I—III ст. №3 та вихованці Охтирського МЦПО—МАН зустрічаються та співпрацюють з фахівцями юридичної установи, отримують консультації та рекомендації щодо написання науково-дослідницьких робіт для Малої академії наук України з правознавства.

Популярною формою роботи стали тренінги, спостереження, перегляди фільмів і мультфільмів з правознавчої тематики, лекції, брейнринги, рольові ігри, конференції, підготовка тематичних передач на місцевому радіо. Проектом за 3 роки охоплено 540 учнів 9-11 класів м. Охтирки.

Результатом спільної роботи є учнівські науково-дослідницькі роботи на теми: «Розвиток вторинної правової допомоги в Україні. Реалії та перспективи», «Діяльність Охтирського місцевого центру з безоплатної правової допомоги» тощо.

Проект «Правова орбіта» реалізовувався 2 роки поспіль у рамках літнього профільного оздоровчого табору дослідницько-експериментального напрямку «Юні науковці» Охтирського МЦПО—МАН: у червні 2017 та 2018 рр.

За цей час для 100 вихованців Малої академії наук (учнівська молодь віком 13—17 років) проведено: Літню школу правознавства, 6 екскурсій правознавчими об'єктами міста, 4 конференції, 2 брейнринги, 5 зустрічей із юристами (адвокатами, прокурорами, суддями, поліціантами, фахівцями центру, нотаріусами), правові квести, організовано 2 відвідання відкритих судових засідань, 2 рольові ігри, 1 практикум з виготовлення буклетів на правознавчі теми («Правила виїзду дитини за кордон», «Порядок отримання субсидії», «Захист громадян за кордоном»), 2 вуличні інформування, 5 анкетувань населення, 2 екскурсії до Охтирського МЦ з надання БВПД з метою ознайомлення з порядком консультування громадян і процедурою створення молодіжної організації, 2 лекторії для ознайомлення з електронними сервісами у сфері державної реєстрації, та з онлайн-будинком юстиції, 2 практичні заняття з відеороликами «До нас завітала поліція», вікторини, брейнринг.

До правопросвітницької роботи з молодшими класами закладів позашкільної та загальної середньої освіти міста залучено параюриста з числа слухачів МАН.

Проект «Розуміємо свої права» реалізовано у вересні—жовтні 2017 року. Результати: опанування практичних навичок щодо реалізації прав людини, цінностей та норм, спільних для громади, виховання поваги до права та закону, формування потреби у творчій самореалізації та духовному самовдосконаленні.

У рамках проекту (охоплено близько 600 осіб) було проведено такі заходи: презентацію проекту під час конференції до Міжнародного дня демократії; тренінги для учнів 9-х класів «Розуміємо свої права»; «бінарні заходи», екскурсії, практичні та навчальні заняття, опитування громадян щодо роботи Охтирського МЦ з надання БВПД «Типовий портрет клієнта»; міський історико-правовий квест «Вчора, сьогодні, завтра — розуміємо права дитини» (10 команд учасників, учні 9-х класів ЗОШ міста, гості з Сумської, Луганської, Полтавської, Харківської областей, фахівці місцевих центрів з надання БВПД).

Однією з інноваційних форм роботи є проведення спільних брифінгів учасників правового абу «VivatLex» (педагогів, експертів, представників громадськості та ЗМІ) з метою обміну досвідом, підбиття підсумків роботи, інформування. За 3 роки накопичено значний методичний матеріал з питань організації пошуково-дослідницької, правопросвітницької, правовиховної роботи з учнівською молоддю міста, вихованцями гуртків позашкільного центру.

Досвід співпраці установ було висвітлено під час обласних та міських семінарів, заходів Регіонального центру з надання безоплатної правової допомоги у Сумській області, на курсах підвищення кваліфікації у Сумському обласному інституті післядипломної педагогічної освіти, на веб-сайтах Координаційного центру з надання правової допомоги, Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Сумській області, Охтирської міської ради, відділу освіти, у друкованих та електронних ЗМІ, соціальній мережі Facebook.

До реалізації практики були залучені директор та усі спеціалісти Охтирського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги, 10 педагогів дослідницько-експериментального напрямку Охтирського МЦПО–МАН, юристи установ та організацій міста Охтирки, судді, прокурори, адвокати, учителі загальноосвітніх шкіл міста.

Для проведення заходів використовуються приміщення обох установ-партнерів та Охтирської ЗОШ І–ІІІ ст. №3, учні юридичних класів якої — активні учасники практики.

Усі учасники практики працюють безкоштовно, для проведення заходів залучаються спонсорські кошти. Адвокати, юристи, судді, поліціанти співпрацюють із молоддю на волонтерських засадах.

Довготривалим проектом «Закон — понад усе» за 3 роки було охоплено 540 учнів 9–11 класів, вихованців ОМЦПО–МАН м. Охтирки.

У проєкті «Правова орбіта» упродовж 2 років узяли участь 100 вихованців Малої академії наук (учнівська молодь віком 13–17 років).

Проєкт «Розуміємо свої права», реалізований у вересні–жовтні 2017 року, охопив близько 600 старшокласників міста.

Результатом співпраці роботи є науково-дослідницькі роботи на теми: «Розвиток вторинної правової допомоги в Україні. Реалії та перспективи», «Діяльність Охтирського місцевого центру з безоплатної правової допомоги». Його учасники долучилися до науково-практичних конференцій «Перший крок у науку», I та II етапів Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів — членів МАН. Понад 30 випускників — учасників практики обрали професію юриста, навчаються у вишах.

Практика пов'язана з сферою молодіжної політики, орієнтованою на освіту та просвітницьку діяльність з питань прав людини, захист прав людини, просування рівності та недискримінації в українському суспільстві.

Правові практичні знання та компетентності зміцнюють життєву позицію, розвивають свідомість учнів і вихованців, удосконалюють їхню поведінку в соціумі, загострюють непримирне ставлення до негативних явищ.»

Передумовою створення якісно нових ефективних інституцій є широка зацікавленість у розвитку держави в цілому і окремої громади, кожного її жителя. При цьому зацікавленість має бути не лише формальною, а цілком свідомою та цілеспрямованою. З цією метою необхідно сформувати у молоді (насамперед) внутрішню потребу у причетності до позитивних змін та непримиренне ставлення до негативних явищ, вміння визначати випадки порушення невід'ємних прав та свобод людини, практичні знання та навички щодо правового вирішення питань. Це, своєю чергою, сприятиме побудові миролюбного та відкритого суспільства в інтересах сталого розвитку.

Хацько Валерія: «Співпраця фахівців Охтирського МЦ з надання БВПД з нами, вихованцями гуртків Охтирського МЦПО—МАН та учнями моєї Охтирської ЗОШ I—III ступенів №3, у формі правового хабу дає плідні результати: формує в учнівської молоді правову поведінку, вміння надавати правову оцінку різноманітним ситуаціям, вчинкам людей, сприяє виробленню активної позиції у питаннях взаємодії конституційних прав, свобод та обов'язків, уміння захищати їх у правовому полі».

Суслова Ксенія: «Влітку під час навчання у школі правознавства я спробувала свої сили як параюрист. Проводила цікаве заняття для учнів 4 класу Охтирської гімназії у парі з інтегратором Охтирського МЦ з надання безоплатної правової вторинної допомоги Мариною Лапоног. Знайомила своїх однолітків із правами дітей. Мені було цікаво довідатися, як багато інформації ми сприймаємо через малюнки».

Ковальчук Анна: «Працювала разом зі своїм науковим керівником Саєнком Б.О. та спеціалістами центру над темою «Діяльність Охтирського місцевого центру з безоплатної правової допомоги». Найбільше сподобалася практична робота: вуличне інформування жителів міста про вторинну правову допомогу, анкетування, присутність під час звернень громадян до фахівців. Практична спрямованість роботи дала можливість визначитися з вибором юридичної професії — мрію стати адвокатом».

https://drive.google.com/open?id=11YhY7r5ggS71Y07TIEvas5aq0_8CYSSi,

https://drive.google.com/open?id=1FsG67JyCsGQHYN9k1d_loPV982jUSgLw,

https://drive.google.com/open?id=1uo7HS1jJuu3QSA_ktx6gvKmJxaF2ryGp

Сторінки у Facebook Ольги Литовченко, Охтирського місцевого центру безоплатної вторинної правової допомоги, сайт Охтирського міського центру позашкільної освіти — Малої академії наук учнівської молоді, сайт Сумського центру позашкільної освіти та роботи з талановитою молоддю (рубрика про конкурс «Джерело творчості 2018», у номінації «методист» розміщено матеріали Литовченко О.О.: відеозапис методичного брифінгу за підсумками співпраці ОМЦ з надання БВПД, закладів позашкільної та загальної середньої освіти міста Охтирки, стаття в газеті «Освіта Сумщини» за 2018 рік про досвід роботи закладів).

«ЖИВА БІБЛІОТЕКА»

(«ЖИВА БІБЛІОТЕКА»)

м. Харків, вул. Заліська, 1,
кв. 118

Нікітіна Галина Юрївна, (096) 471-05-14,
nikitina.galyna@gmail.com

3 січня 2015 року дотепер

Постійно діюча програма

5 Рефреймінговий проект, який руйнує стереотипи та протидіє дискримінації

Протягом усього періоду незалежності в Україні відбуваються різні конфлікти: військові, релігійні, етнічні, економічні, соціальні, етичні та інші. Українці звикли не довіряти політикам, ворожо ставитися до іноземців, зневажати ЛГБТ-спільноту, ігнорувати проблеми людей з інвалідністю та інших людей з кардинально інакшими поглядами та стилем життя.

Причини такого стану — стереотипне та застаріле мислення, звичка використовувати мову ненависті та насильства, низький рівень толерантності та емпатії, вплив пропаганди, маніпуляцій та неготовність їм протидіяти. Змалку діти не вміють вести діалог та ненасильницьку комунікацію, а це призводить до булінгу, проявів насильства та скоєння злочинів на ґрунті ненависті в майбутньому.

Також, на жаль, більшість громадян не знають власних прав та доволі пасивні в громадському житті, не цікавляться сучасними тенденціями щодо гуманізації, сталого розвитку та саморозвитку. Навіть сьогодні жителі Західної України вірять у стереотипи щодо жителів Східної і навпаки, католики — у стереотипи щодо православних, еко-активісти та люди з інвалідністю — у стереотипи щодо політиків тощо.

У таких ситуаціях саме формат спілкування «Жива бібліотека» — діалог та розвиток навичок мирного вирішення конфліктів і ненасильницького спілкування — допомагає ефективно розвіювати вкорінені стереотипи та стигми в українському суспільстві.

«Жива бібліотека» — це формат зустрічей-розмов із людьми («живими книгами»), які відкрито говорять про себе і про те, що робить їх особливими. Цим вони допомагають іншим людям («читачам») позбутися стереотипів та стигм, нав'язаних суспільством.

«Живими книгами» можуть бути люди, які піддаються дискримінації, осуду, ігноруванню, нерозумінню в суспільстві через стигми та стереотипи. Зазвичай це представники різних релігій, національностей, соціальних груп населення (безпритульні, люди з інвалідністю),

представники ЛГБТ-спільноти, люди з особливим світоглядом та стилем життя (вегани, волонтери, мандрівники, чайлдфрі, фрігани), люди з незвичною професією чи унікальним життєвим досвідом.

Формат живої бібліотеки було розроблено ще 2000 року в Данії. Зараз його активно використовують європейські країни для налагодження діалогу в суспільстві, підвищення рівня обізнаності та толерантності населення.

Мета проекту: подолати дискримінацію та стереотипне мислення за допомогою поширення методів ненасильницького розв'язання конфліктів та ведення діалогу, сприяння розбудові миру та підвищення рівня соціальної згуртованості й активності населення.

Завдання проекту:

- розвіяти стереотипи та спонукати молодь підвищити свій рівень обізнаності;
- спонукати учасників до критичного аналізу та переосмислення власної ідентичності;
- стимулювати та розвивати навички ведення діалогу, підвищити рівень толерантності серед молоді;
- познайомити відвідувачів заходу один з одним, створивши підґрунтя для імовірного продовження спілкування в майбутньому;
- обмінятися досвідом щодо організації живих бібліотек з іншими активістами та громадськими організаціями.

Цільова аудиторія

Молоді люди віком від 15 до 35 років (переважно школярі та студенти), які відвідують різні освітні та розважальні заходи і полюбляють дізнаватися щось нове та нетипове. Проте, як показує практика, наші заходи відвідують також дорослі та старші люди, яких зацікавила тема живої бібліотеки.

Інноваційність проекту

Наша команда завжди випробовує нові методи залучення молоді до участі в живій бібліотеці. Ми трохи відійшли від моделі «класичної живої бібліотеки» (тет-а-тет) і проводимо зустрічі в форматі «світового кафе», що дає змогу більшій кількості охочих поспілкуватися з «живими книгами». Також у перервах ми проводимо різноманітні інтерактивні вправи на знайомство та розвиток критичного мислення. Іноді ми запрошуємо відомих особистостей, наприклад Ігоря Ключника, засновника та директора театру «Прекрасные цветы», Дінару Касько, всесвітньовідому шеф-кондитерку, що, на жаль, поза правилами «класичної живої бібліотеки», бо відвертає увагу від головної мети таких заходів. Ще одна інновація — залучення музичних гуртів, які вдало доповнюють концепцію заходу та дають змогу продовжити спілкування в більш неформальній атмосфері.

Основні напрями діяльності:

1. організація та проведення живих бібліотек;
2. організація та проведення тренінгів з організації живих бібліотек та вирішення конфліктів ненасильницьким способом;
3. розвиток неформальної освіти, проведення обговорень, дискусій, кінопоказів та участь у партнерських заходах;
4. соціальне підприємництво з оренди книг #AirBook.

За чотири роки своєї діяльності в Харкові наша команда провела близько 20 живих бібліотек на різні теми та тренінги з організації живих бібліотек у Харкові, Харківській області (м. Чугуїв, м. Первомайський та м. Зміїв) і навіть у Львові.

Також члени нашої команди відвідали організований Радою Європи Європейський форум організаторів живих бібліотек в Будапешті 9–11 травня 2017 року, де учасники обговорювали наявні труднощі та виклики, шукали шляхи їх подолання, обмінювалися досвідом та будували нові плани та стратегії розвитку живих бібліотек у майбутньому.

Ми є незалежною ініціативною групою з шести людей, які з ентузіазмом організовують живі бібліотеки та інші заходи з метою зміни та розвитку нашого суспільства.

Кожен член команди на волонтерських засадах відповідає за певний напрям роботи: організація та проведення заходів, планування та контроль, медіа та PR, робота з партнерами та пошук живих книг.

Живі бібліотеки ми проводимо в приміщеннях, які надають нам безкоштовно (наприклад, у публічній бібліотеці, громадських та приватних просторах).

Відвідувачі можуть добровільно підтримати наш проект у форматі free donation, оскільки ми потребуємо коштів для забезпечення наших спікерів водою та «перекусом», роздрукування матеріалів, забезпечення обладнання для виступу музичних гуртів тощо.

За час існування проекту «Жива Бібліотека» в Харкові нам вдалося:

- залучити до «Живої бібліотеки» близько 2000 осіб (місцевих мешканців), які змогли вдосконалити свої навички ведення діалогу та критичного мислення, а також підвищили обізнаність щодо обговорюваних тем;
- близько 80 людей виступили «живими книгами» й змогли розповісти свої життєві історії та налагодити контакт із суспільством;
- залучили місцеві ЗМІ до висвітлення «живих бібліотек» та проблем дискримінації;
- близько 15 000 людей дізналися про наш захід через соціальні мережі та ЗМІ завдяки анонсам, статтям, фоторепортажам та відеороликам;
- сформовано мережу соціальних контактів між учасниками заходу та місцевими громадськими організаціями, що надалі сприятиме реалізації нових соціально значущих проектів;
- серед молоді Харкова поширилася ідея активного слухання, критичного мислення та ненасильницького спілкування — відвідувачі «Живої бібліотеки» поширюють ідеї рівності та справедливості, прав людини, захисту довкілля серед свого оточення;
- отримано новий досвід організації спільних проектів у нових локаціях;
- здійснено обмін досвідом щодо методики та практики організації «Живих бібліотек» з іншими організаціями в Україні та Європі;
- започатковано власний соціальний бізнес з оренди книг #AirBook.

Наш проект насамперед пов'язаний із темою «Освіта та просвітницька діяльність з питань прав людини, захист прав людини, просування рівності та недискримінації в українському суспільстві», оскільки мета живої бібліотеки — подолати дискримінацію та стереотипне мислення шляхом просування європейських цінностей (рівні можливості та справедливість, свобода, чесність, прозорість тощо) та налагодження діалогу й ненасильницького спілкування між різними групами населення.

Оскільки живі бібліотеки можуть бути тематичними та охоплювати будь-які сфери: екологію, релігію, гендерну рівність тощо, — то, відповідно, найбільший позитивний вплив проект справляє в царині таких Цілей сталого розвитку:

- 5. Гендерна рівність.
- 10. Скорочення нерівності.
- 16. Мир, справедливість та сильні інститути.
- 17. Партнерство заради сталого розвитку.

1. <https://www.facebook.com/photo.php?fbid=1421928341210365&set=gm.154831541767217&type=3&theater>

«Наша молодь, в том числе и ребята из «BrainUP», проявила повышенный интерес к приезжому циркачу-руферу и местному косплееру-театралу. Нам очень понравилась такая идея проведения бесед, мы обязательно возьмем ее себе на заметку и попробуем провести в нашем городе еще не раз такие Живые библиотеки. До новых встреч!»

2. https://zik.ua/news/2017/07/25/u_lvovi_startuvav_proekt_zhyva_biblioteka_1138525

«Я два роки тому осліп. Але, на мою думку, це не вирок. Я все одно хочу далі працювати, бути активним у громадському житті. Така моя позиція і цим я ділюсь», — розповів учасник проекту Петро Кузів.

Історія Петра дуже зворушила Альбіну. Дівчина спеціально приїхала з Києва до Львова, аби взяти участь у проекті поки що як «читач» живих книг. Вона перша, з ким чоловік поділився своїми переживаннями.

«Цю історію має почути велика кількість людей. Максимально, наскільки це можливо. Наша розмова, яка тривала лише п'ятнадцять хвилин, стала для мене корисною порадою», — поділилася Альбіна Денисенко.

Читайте більше тут: https://zik.ua/news/2017/07/25/u_lvovi_startuvav_proekt_zhyva_biblioteka_1138525

<https://drive.google.com/open?id=1o6WZXpINt3QkzTS1HiB2VGiHLJm7nZ>, <https://drive.google.com/open?id=1UJXocYlbe5tGAjbXBW9FwEVbX8b9boGx>,

https://drive.google.com/open?id=1abQG-b5-LuXwXhJvge0lJg_Qybnukof0, <https://drive.google.com/open?id=1nQVOerS8EY2PU-cGUIYqmakdxRzSGJh>, <https://drive.google.com/open?id=19p-5pGV7GIS4QPdIPkWAuQqspDAhJQhFK>

<https://www.facebook.com/pg/humanlibrarykh/photos>

https://www.instagram.com/humanlibrary_ua/

3.

РОЗВИТОК МЕХАНІЗМІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УЧАСТІ МОЛОДІ В ЖИТТІ ГРОМАДИ

СТВОРЕННЯ МОЛОДІЖНОЇ РАДИ ПРИ КРИЗЬКІЙ СІЛЬСЬКІЙ РАДІ

(КРИЗЬКА СІЛЬСЬКА РАДА)

92424, Луганська обл.,
Марківський р-н, с. Кризьке,
вул. Миру, 18

Рудаченко Надія Іванівна,
спеціаліст з питань інвестиційних програм,
(066) 190-49-76, krizka_s_r@i.ua

3 березня 2018 року

Реалізація триває

**Зацікавленість, небайдужість, активність, бажання співпрацювати,
віра у власні сили**

На території сільської ради спостерігається низька активність молоді щодо організації відпочинку, молоді люди не зацікавлені в покращенні інвестиційної привабливості території.

По-перше, організували зустрічі з молоддю, долучили активних її представників до написання та реалізації проектних заявок, проводимо навчання сільської молоді, направляючи на тренінги в різних регіонах України. Завдяки спільним зусиллям молодь зацікавилася організацією свого дозвілля, пропонує громадській організації «Кризька сільська організація «Промінь» теми проектів на різні конкурси. А головне, молоді люди починають вірити, що їхня думка важлива й вони можуть змінити життя на краще.

У створенні молодіжної ради брали участь активні члени громадської організації, працівники сільської ради, школи, клубу, депутати, члени виконкому. Також постійно подаються проекти на конкурси з розвитку молодіжного руху, соціальної згуртованості та єдності громади. Плануються членські внески.

Створення молодіжної ради, визначення пріоритетних напрямів роботи з сільською молоддю та спонукання її сьогодні до участі у розв'язанні нагальних проблем.

1, 3, 4, 5, 7

ЦІЛЬ 17: ПАРТНЕРСТВО ЗАРАДИ СТІЙКОГО РОЗВИТКУ

Реалізація практики висвітлювалася в місцевій газеті «Вісті Марківщини», створено відповідну групу в соціальній мережі Facebook.

https://drive.google.com/open?id=1Z5rul_L_z4XLaeHwJe_LKzJAtHK-J248,

https://drive.google.com/open?id=1JXRcycXZy_rynHDaxleHeV0RtQb9FfJ4

<https://drive.google.com/open?id=19SUimRAWEG4FujgDHS24a1ISN0eCDUKR>

<https://www.facebook.com/groups/276331782906662>

БРОДІВСЬКИЙ МІЖШКІЛЬНИЙ УЧНІВСЬКИЙ ПАРЛАМЕНТ (БМУП)

(БРОДІВСЬКИЙ МІЖШКІЛЬНИЙ УЧНІВСЬКИЙ ПАРЛАМЕНТ)

вул. Івана Франка, 41, м. Броди,
Львівська обл., 80600

Островська Мирослава Йосипівна,
координатор БМУП, (050) 539-79-69,
muroslavaost@gmail.com

3 роки

Реалізація триває

ініціатива, відкритість, відповідальність, креатив, патріотизм

Комунікація між учнями шкіл Бродівського району, організація заходів для учнів району

Реалізація практики розпочалася з проведення протягом року фасилітаційних тренінгів. У результаті сформувалася команда учнів, які розуміють, що таке ініціатива і відповідальність за неї. Учні будували плани і успішно реалізовували їх.

У роботі учнівського парламенту і проведенні різноманітних заходів задіяно всі відділи Бродівської РДА, налагоджено тісну співпрацю з Львівським обласним молодіжним центром. Бродівська міська рада надала приміщення для роботи парламенту, до роботи парламенту долучалися педагоги і дирекція навчальних та позакласних закладів Бродівського району. Також налагоджено співпрацю з підприємцями.

Протягом часу реалізації практики проведено психологічні тренінги, велопробіги, благодійні акції, тематичні вечірки, екологічний квест, історичний квест, патріотичний семінар-практикум, вечір пам'яті Скрябіна, інтелектуальні конкурси «Що? Де? Коли?», знято короткометражний фільм про Бродівський замок.

Участь молоді в процесах демократизації; розвиток механізмів забезпечення участі молоді в житті громади; підтримка молодіжних проєктів та ініціатив.

Оскільки наша організація є учнівською, то частково сприяє інтеграції всіх цілей. Учні — це майбутні носії та виконавці всіх цілей сталого розвитку.

Парламент — це сім'я. Разом ми — сила. Правильний розподіл обов'язків у команді — запорука успіху!

<https://drive.google.com/open?id=11bRKdBWOSdzKFWaGGpJygGgmSwgLLgLG>

<https://drive.google.com/open?id=1kaloUs3lvElgEDYm6Wp7hjJBszKfJ9wJ>,

<https://drive.google.com/open?id=1zCyg2xWrCQzngLOWvbVeaPeDZ8vxltKG>

<https://www.facebook.com/groups/1807279879551660/about/>

«МОЛОДІЖНА РАДІОСТАНЦІЯ»

(СЛОБОЖАНСЬКА СЕЛИЩНА РАДА)

Дніпропетровська обл.,
Дніпровський р-н, смт Слобожанське,
вул. Сухомлинського, 56б

**Криворучко Оксана Федорівна,
Яцун Микита**, (097) 784-01-11,
(095) 243-52-59, mkrccr@ukr.net

З 2017 року

Постійно діюча програма

Проект надасть можливість навчитися комунікацій, опанувати журналістські навички, підвищити рівень культури. Практика сприятиме згуртуванню шкільного колективу, розвитку творчих здібностей. Моніторинг громадської думки та поглядів молоді.

Підвищити рівень культури молоді, покращити контакт молоді з громадою та владою за допомогою масового поширення інформації (радіоефіри), розповсюдження інформації для ухвалення рішень, важливих для життєдіяльності громади. Даний проект організовує само-зайнятість молоді.

Ідея цього проекту виникла після зустрічі з активною молоддю, на якій обговорювалися пріоритети Слобожанської громади, а також молодіжні ініціативи, спрямовані на її розвиток. У результаті й виникла ідея створення молодіжної радіостанції, що підвищить рівень культури шкільної молоді. Проект спрямований на інформування школярів про заходи або події, які відбуваються у громаді, надає можливість долучитися до них, а також спробувати себе в ролі радіоведучих та транслювати лекції різних напрямів.

Етап монтування обладнання був дуже захопливий, зібралася шкільна молодь і зацікавлено спостерігала за процесом. Потім діти самі на гуртках позашкільної освіти написали оригінальний позивний для радіоефірів. Найважливішим моментом у реалізації проекту було відкриття радіорубки, на яке завітала Марі Йованович, Надзвичайний і Повноважний Посол США в Україні, та зазначила: «Це чудовий спосіб навчитися комунікацій, навчитися спілкуватися зі своїми співгромадянами. Діти опанують журналістські навички — як збирати інформацію, які її аналізувати та подавати. Інформування — це корисна річ не тільки для школи, але й для всієї громади». Молодь була в захваті від можливості записати перший радіоефір.

Цей проект охоче підтримали на сесії голова та депутати й надали 15% співфінансування. Ще 85% загальної вартості було надано USAID в рамках програми DOBRE — обладнанням. Молодь охоче взяла участь у демонтажі старих комунікацій у приміщенні, наданому школою для розміщення обладнання. Керівництво Слобожанського НВК№1 охоче підтримало реалізацію проекту.

Реалізація проекту запустила механізм взаємодії молоді та місцевої влади, з'явився осередок молоді, готовий до дій, а саме: заповнювати проектну заявку, займатися обладнанням приміщення тощо. Молодь почала згуртовуватися навколо молодіжного проекту.

2. Плануються лекції на перервах із перерахованих у п.2 напрямів. Також проект безпосередньо пов'язаний зі сферами молодіжної політики, зазначеними у п.3, 4, 5.

Якісна освіта, розвиток

Микита Яцун, один із ініціаторів цього проекту, член Молодіжної ради громади, розповідає, що цей проект був настільки грандіозним і цікавим, що його підтримали всі без винятку. (Інтерв'ю брали представники програми DOBRE, але воно ще не опубліковане).

Представників радіорубки було запрошено до Києва як працівників місцевого молодіжного ЗМІ для запису інтерв'ю з подальшою трансляцією в ефірі «Молодіжної радіостанції» в Міністерство охорони здоров'я, для спілкування з в.о. міністра охорони здоров'я Уляною Супрун у рамках прес-туру для регіональних журналістів за підтримки програми USAID DOBRE.

https://drive.google.com/open?id=1NE_SvXFHnw9B6gt9xyuOFPjFSEvKuqHD,

https://drive.google.com/open?id=1EdrpayEFSK7gJqx5tE006fX567JC8f_w

«<http://9-channel.com/2018/03/30/pershu-v-oblasti-molodizhnu-radiostantsiyu-vidkrili-u-slobozhanskomu-video/>

<http://slobozhanska.gromada.site/Publication/ViewNews?uid=d37b0705-50a9-4059-ab58-24b68ae2f6b3>»

МОЛОДЬ І ГРОМАДА. УЧАСТЬ МОЛОДІ У РОЗВИТКУ ЛОКАЛЬНОЇ ДЕМОКРАТІЇ (КОМУНАЛЬНА УСТАНОВА «АГЕНЦІЯ РОЗВИТКУ ШИРОКІВСЬКОЇ ГРОМАДИ» ШИРОКІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ)

69089, місто Запоріжжя,
вулиця Героїв 37
батальйону, 137

Агентаєва Вікторія Володимирівна,
директор КУ «Агенція розвитку Широківської
громади», (050) 454-56-00, agenta.vv@gmail.com

Липень – вересень 2018 р.

Проект завершено, проте його результати
опрацьовуються; тривають розробка
Програми розвитку молодіжного руху в
Широківській ОТГ та планування подальшої
молодіжної роботи з урахуванням
отриманих результатів.

**Сільська молодь, молодіжні
ініціативи, активність,
співпраця, розвиток**

Проект створює передумови для залучення молоді до процесів ухвалення місцевих рішень у Широківській ОТГ, підвищення мотивації та можливостей молоді щодо впровадження позитивних змін у своїй громаді.

Липень:

1. Проведення воркшопів «Демократія. Громадські проекти» в 6 селах ОТГ. Генерування ідей.
2. Проведення молодіжного форуму в с. Широке на базі місцевого хабу. Обговорення проблем і можливостей сільської молоді.

Серпень:

3. Опрацювання ідей учасників; укладання бази пропонованих мікропроектів та бази активної молоді.
4. Неформальна зустріч голови ОТГ з молоддю. Обговорення мікропроектів, питань молодіжної участі та співпраці.
5. Залучення молоді до інформаційних заходів з теми бюджету участі: тренінги, форум ідей, подання проектів.

Вересень:

6. Розробка Програми розвитку молодіжного руху в ОТГ. Планування молодіжної роботи.

Успіхи та інсайти:

1. Виявлено активні групи молоді, готові до співпраці та участі в житті громади — за умови, що знатимуть інструменти та можливості такої участі, матимуть до них доступ.
2. Виявлено попит молоді на просвітницькі та комунікаційні заходи, проекти соціальної дії. Визначено проблеми та упередження, пов'язані з участю молоді в житті громади та проявами активності.
3. Уперше проведено неформальну зустріч молоді з головою ОТГ та молодіжними лідерами громади.
4. Триває розробка Програми розвитку молодіжного руху та планування молодіжної роботи в громаді.

Проект «Молодь і громада. Участь молоді у розвитку локальної демократії» (воркшопи і форум) — ініціатива, що отримала мікрогрант від Запорізької ГО «СТЕП» та фонду NED у рамках проекту «Зміцнення демократичного врядування»: <https://www.facebook.com/hromada.zp/>
За кошти донора (10 190,00 грн) було організовано кава-брейки для заходів, виготовлено поліграфічну продукцію, тренінгові матеріали.

Власні ресурси громади: надання приміщень для заходів, проведення інформаційної кампанії, залучення працівників і тренерів, організація перевезення учасників форуму з інших сіл громади.

Завдяки широкій мережі партнерів були залучені (на безоплатній основі) тренери та модератори воркшопів і форуму, серед них: О. Лапікова, комунікаційна координаторка ГО «Інститут Республіка», С. Таран, голова ГО «Молодь Дніпра», Я. Храпський, тренер програми «Молодіжний працівник», а також працівники КУ «Агенція розвитку Широківської громади».

Крім того, участь у молодіжному форумі взяли молоді активісти з партнерських громад — Плідородненської та Чернігівської, тож захід сприяв налагодженню зв'язків між запорізькими громадами та обміну досвідом у сфері молодіжної політики.

127 учасників воркшопів і форуму; близько 20 мікропроектів для 8 сіл; сформовано базу активної молоді для залучення до майбутніх заходів/проектів; створено аналітичну базу для розробки Програми розвитку молодіжного руху.

1, 3, 4 — такі завдання ставилися на етапі розробки проекту, а самі питання обговорювалися під час воркшопів і форуму; відповідні завдання буде враховано під час розробки молодіжної Програми.

Ціль 16. Сприяння побудові миролюбного й відкритого суспільства в інтересах сталого розвитку, забезпечення доступу до правосуддя для всіх і створення ефективних, підзвітних та заснованих на широкій участі інституцій на всіх рівнях

Описані заходи мають на меті залучення молоді до ухвалення рішень у громаді, забезпечення доступу сільській молоді до інформації про можливості впливу на владу, демократичні права й свободи, а отже — підвищення ефективності діяльності органів місцевого самоврядування.

Еліна Сапліна, Широківська ОТГ: *«Вдячність усім організаторам за прекрасну підготовку цього неймовірного заходу, за кожен продуманий дрібничку. І я впевнена, що невдовзі ми зустрінемося з молоддю інших громад для створення спільних крутих проєктів».*

Олеся Лапікова, модераторка форуму: *«Згадуючи файні робочі моменти за липень, неможливо не згадати Молодіжний Форум у Широківській ОТГ, де я як представниця Інституту «Республіка» виступила модераторкою столу «Інструменти взаємодії молоді з владою». Було дуже позитивно і життєствердно! Чекаємо ще більше проєктів-кандидатів до бюджету участі та їх шалених втілень!»*

<https://www.facebook.com/groups/1817365338517524/permalink/2107949952792393/>

<https://drive.google.com/open?id=1SltbFcrWB08uQK2Z02p7zQCQ51gBUOFR>,

<https://drive.google.com/open?id=1wJimCcl3UAetZ9N1IPzqN7QX5Xz8N015>,

https://drive.google.com/open?id=1eqatBiLAuWli83a1_u5fpIKQ_d4CgbIQ

«Публікація на Громадському просторі: <https://www.prostir.ua/?news=u-shyrokovskij-oth-na-zaporizhzhii-vidbuvsya-molodizhnyj-forum-tvoji-ideji-zminyuyut-hromadu>

Публікація на сайті громади-партнера: <http://cherrada.gov.ua/index.php/1380-chernihivska-molod-povchylasia-u-susidnoi-hromady>

Фотоальбом (Молодіжний форум): <https://www.facebook.com/hromada.zp/posts/1843199599101309>

Фотоальбом (Неформальна зустріч голови з молоддю): <https://www.facebook.com/shyroke.org.ua/posts/2234852366759578>

ПРОЕКТ «ПІДЙОМ!» – МАЙСТЕРНЯ ЛІДЕРСТВА ТА ПРОЕКТНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ДЛЯ МОЛОДІ (БЛАГОДІЙНА ОРГАНІЗАЦІЯ «БЛАГОДІЙНИЙ ФОНД «ПОВІР У СЕБЕ»)

04070, м. Київ, вул.
Почайнинська, 38/44, корпус А

Марачканець Л.В., керівник проекту,
(095) 282-91-83, marachkanetslv@gmail.com

Квітень–грудень 2018 року

Реалізація триває

5

Молодь, лідерство, партнерство, розвиток територій

Благодійний фонд протягом дев'яти років надає молоді із сільської місцевості гранти на отримання сучасної освіти. У фонді 450 набувачів із різних регіонів України. Зі спілкування з нашими студентами ми достеменно знаємо про сучасний стан розвитку сіл, низьку активність громад та нездатність впроваджувати зміни через відсутність лідерських якостей як у старшого покоління, так і у молоді. Люди мають ідеї, але не знають, як їх утілювати в життя. Ми робимо ставку на молодь. Тому мета проекту «Підйом!» — спонукати сільську молодь до ініціативної участі в житті власних громад за допомогою плекання в ній лідерських здібностей, проектного мислення та надання їй досвіду впливу на навколишній світ шляхом реалізації власних проектів. Ми віримо, що молодь здатна багато чого змінити в житті суспільства. Важливо дати їй в це повірити.

Для участі в проекті ми відібрали 120 молодих людей із активною громадянською позицією (віком від 14 до 24 років), які потребували знань та досвіду взаємодії, що допомогли б у розробці та реалізації проектів розвитку в своїх селах.

Проект «Підйом!» реалізується в три етапи. Перший етап: триденна освітня сесія з практичного лідерства та проектного мислення, під час якої молодь розробила власні проекти. Навчання проходило на базі осередків Української академії лідерства (м. Київ, м. Полтава, м. Харків, м. Львів). Найкращі з проектів профінансовані соціально відповідальним бізнесом. Другий етап: реалізація відібраних на конкурсі проектів у селах. Влітку цей етап завершується. Третій етап: аналіз результатів проектів, обговорення ефективності роботи з сільською молоддю в освітньо-проектному форматі, підбиття підсумків, обговорення на круглих столах.

«Підйом» — приклад проекту, що об'єднав соціальний бізнес, громадськість і місцеву владу задля розвитку територій та залучення молоді до життя громади.

«Підйом!» — спільний проект БФ «Повір у себе», агропромхолдингу «Астарта-Київ», Міжнародного жіночого клубу, Глобального договору ООН в Україні та Української академії лідерства.

Благодійний фонд «Повір у себе» є ініціатором та відповідає за реалізацію проекту, залучення і координацію всіх партнерів.

Методологія навчання проектного менеджменту та лідерства належить Українській академії лідерства (УАЛ), випускники та учні якої і провели такі інтенсиви для дітей — своїм досвідом та завзяттям заохотили їх до впровадження змін. УАЛ надала базу для проведення триденних таборів.

Міжнародний жіночий клуб в Україні надав кошти на часткове покриття витрат на харчування та транспортування учасників, агропромхолдинг «Астарта-Київ» — кошти на фінансування найкращих ідей молоді в селах.

Глобальний договір ООН в Україні — інформаційний партнер.

Загальний бюджет проекту: 600 тис. грн.

- Проведено навчання з лідерства та проектного менеджменту для 120 молодих людей;
- розроблено 21 проект із розвитку територій;
- завершується реалізація 11 найкращих ідей.

Проект став поштовхом до партнерства державних, громадських організацій та бізнесу, яке дало молоді змогу розпочати у своїх сільських громадах кроки зі створення кращих, комфортніших умов життя у різних сферах: навчання, сфері послуг, дозвіллі тощо. Наприклад, одна з команд-переможців запропонувала створити соціальну перукарню для пенсіонерів та інвалідів, інша — окремий клас для дітей з вадами слуху. Проект з освітлення вулиці ліхтарями із сонячними батареями впроваджується у невеличкому селі на Полтавщині (350 жителів). А поряд у більшому селі молодь ініціювала масштабний проект з розчищення ставка та облаштування зони відпочинку біля водойми.

Загалом молодь стала активніше долучатися до процесів розвитку рідної місцевості, брати на себе відповідальність за зміни та виявляти лідерські якості. І цей драйв передається іншим жителям сіл. Проект підтвердив, що молодь має дуже багато ідей, глибоко розуміє проблеми села та реально може змінювати ситуацію на краще.

№3. Практика пов'язана із розвитком механізмів забезпечення участі молоді в житті громади. Опановуючи лідерські якості й проектне мислення, реалізуючи ініціативи власними силами, молодь долучається до творення реальних змін у житті своїх громад.

№4. Якісна освіта

Завдяки проекту молодь із сільської місцевості набуває навичок лідерства та проектного менеджменту, які не в змозі здобути ні у школах, ні у вишах. При цьому такі навички дуже потрібні як для гідного працевлаштування молоді, так і для запровадження якісних змін у цілих регіонах.

№11. Сталий розвиток міст та спільнот

Навчання проектного мислення, комплексних підходів до подолання наявних викликів, активне долучення молоді до впровадження змін у громадах за допомогою конкретних проєктів забезпечують сталий розвиток територій за участю громадськості.

№17. Партнерство заради стійкого розвитку

Проект є гарним прикладом партнерства бізнесу, влади і громадськості задля розвитку молоді й сільських територій.

Анна Дембіцька, студентка Львівського національного університету ім. Івана Франка: «Надзвичайно рада, що беру участь у «Підйомі». Безмежно вдячна усім організаторам, студентам та лекторам, які розповіли нам так багато цікавої інформації, поділилися своїми цінними знаннями та досвідом, показали шляхи, які привели їх до омріяного успіху, та підказали, як нам створити власний маршрут для досягнення мети. Мене дуже надихнули розповіді про становлення проєктів «Горіховий дім», «Кращий Сихів» та секрети успіху, якими поділилися усі запрошені гості.

Ми приїхали просто з бажанням щось робити для своєї громади, а поверталися вже з чітким усвідомленням того, що ми зробимо зараз. Тепер будь-яка наша ідея не загине на етапі виникнення, а стане реалізованим проєктом! Невимовно рада, що проєкт нашої команди буде втілено в життя. З нетерпінням чекаю завершення сесії, аби братися до створення громадського простору, який стане чудовим поштовхом для розвитку соціальної активності в моєму селі Копачівка».

Діана Соколовська, студентка Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка: «До навчання я й не замислювалася над соціальним підприємництвом, проектним менеджментом, розробкою проєктів. Ці три дні були наповнені цікавою інформацією, корисними лекціями, позитивними людьми та новими враженнями. Як результат, багато нових цікавих ідей, незабутні знайомства, стільки натхнення».

https://drive.google.com/open?id=19usVUYnH_CsE3Wbkt54Fx6zqBWUIAJy4,

<https://drive.google.com/open?id=1bL7FzjmKb6SmEXOgjDBmebkzvGdCDroZ>,

<https://drive.google.com/open?id=1UYRZp-hPxjMJH4lCzjiYQVTc57Hlhh9U>

https://youtu.be/w1eUL6d_e6Y

ДУНАЄВЕЦЬКА МОЛОДІЖНА РАДА

(ДУНАЄВЕЦЬКА МІСЬКА РАДА)

вул. Шевченка, 50,
м. Дунаївці,
Дунаєвецький р-н,
Хмельницька обл., 58000

Осадчук Ілля Олегович, головний спеціаліст
юридичного відділу Дунаєвецької міської ради,
голова Дунаєвецької молодіжної ради,
(096) 142-44-58, osadchuk1@i.ua

2018 рік

Реалізація триває

5

Молодість, активність, креатив, ідейність, корисність

Дунаєвецька молодіжна рада була створена з метою об'єднання молоді Дунаєвецької ОТГ віком від 14 до 35 років задля забезпечення умов для інтелектуального, морального та фізичного розвитку молоді, реалізації творчого потенціалу як у її власних інтересах, так і в інтересах громади, безпосередньої участі в формуванні місцевої політики.

Немає пасивної молоді — є непрофесійність у роботі з молоддю, у людей, які проводять нудні, нецікаві, нічим не корисні заходи або просто не вміють (або не вважають за потрібне) інформувати цільові групи. У підсумку маємо кризу довіри. Молодь просто не вірить, що «ці люди» можуть запропонувати їм щось варте уваги. Молоді люди у громадах не мають доступу до зручних та зрозумілих освітніх інструментів розвитку навичок, які роблять життя продуктивним та успішним, а їхню активність — корисною для громади.

До процесу створення Дунаєвецької молодіжної ради було залучено молодь Дунаєвецької ОТГ, людей віком від 14 до 35 років. Відбір делегатів у молодіжну раду здійснювався за конкурсом, на який охочі подавали свої анкети з мотиваційним листом. За результатами конкурсу було відібрано 25 найактивніших та креативних молодих людей із ОТГ. Члени молодіжної ради проводили активну інформаційно-роз'яснювальну роботу щодо реалізації проекту «Громадський бюджет Дунаєвецької міської ради», що допомогло пришвидшити реалізацію найкращих ідей розвитку громади.

Задля реалізації практики актив молодіжної ради використовував приміщення міської ради.

Актив молодіжної ради згуртовує молодь, що дає змогу якнайшвидше вирішувати ті чи інші нагальні питання.

Актив молодіжної ради забезпечує відкритість, прозорість, підзвітність органів влади, здійснює просвітницьку діяльність щодо прав людини, просуває рівність та недискримінацію в суспільстві, підтримує молодіжні проекти та ініціативи, співпрацює з громадськими організаціями, активно займається волонтерством.

Дунаєвецька молодіжна рада активно долучається до реалізації Цілей сталого розвитку 2030.

<http://dunrada.gov.ua/articles/105>

<https://drive.google.com/open?id=1rzNHB7eL4BraUtbiGdWp1N-uc2Kpp8Tz>,

<https://drive.google.com/open?id=1j3Z3fHtFN62XhH0cStZgG9mXBJABvi52>

<https://www.youtube.com/watch?v=2Ys-AV0YMTE&t=10s>

«Я – ДЕПУТАТ МІСЦЕВОЇ РАДИ»

(БЛАГОДІЙНА ОРГАНІЗАЦІЯ «БЛАГОДІЙНИЙ ФОНД СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ»)

Вул. Сумська, 49,
м. Харків, Харківська
обл., 61058

Шаповал Євген Володимирович, голова правління
Благодійної організації «Благодійний фонд соціального
розвитку Харківської області», (050) 575-14-48;
Міщан Олександр Олександрович, провідний експерт
проектів і програм Благодійної організації «Благодійний
фонд соціального розвитку Харківської області», (066)
351-83-05. rozvytok.fund@gmail.com

Лютий – листопад
2017 року

Проект завершився, наразі триває аналогічний Конкурсу творів учнів загальноосвітніх навчальних закладів Харківської області «Майбутнє моєї громади».

Громада, місцеве самоврядування, депутат місцевої ради, думка молоді, залучення молоді

Проект розв'язує проблему низької поінформованості молоді про місцеве самоврядування, розвиток місцевих громад, діяльність депутатів місцевих рад; долає проблему недостатнього залучення молоді до процесу управління громадою.

1. Написання учнями 11-х класів навчальних закладів 5 районів Харківської області твору «Я — депутат місцевої ради», подання його на адресу Фонду (надійшло 605 робіт). 2. Оцінювання робіт, визначення членами журі 3 переможців на рівні кожного навчального закладу та 3 переможців на рівні кожного району. 3. Нагородження переможців дипломами та призами на базі районних рад за участю керівників Фонду, керівників районів, депутатів рад (нагороджено 229 учнів). 4. Укладання посібника «Я — депутат місцевої ради» з пропозиціями та побажаннями дітей щодо розвитку громад. Офіційна презентація посібника за участю переможців конкурсу, посадовців і депутатів місцевих рад. 5. Розповсюдження посібника «Я — депутат місцевої ради» серед посадовців і депутатів місцевих рад у кількості 3000 примірників.

Інноваційність та успішні результати: 1) вперше у Харківській області у такому масштабі серед молоді були популяризовані питання місцевого самоврядування та розвитку громад; 2) вперше було видано посібник для посадовців та депутатів на основі думок і побажань дітей; 3) низка пропозицій, поданих у творах, реалізована місцевою владою, що свідчить про успішність практики залучення молоді до процесу управління громадою.

Під час виконання проекту використовувалися кадрові, фінансові та матеріальні ресурси Благодійної організації «Благодійний фонд соціального розвитку Харківської області».

Кадрові ресурси: 8 співробітників, включно з членами журі, які оцінювали роботи конкурсантів. Фінансові витрати на реалізацію проекту склали 95 400 грн.: витрати на друк та поширення бланків для написання творів, друк дипломів, закупівлю призів, транспортні витрати, витрати на видання та презентацію посібника. Ресурси організації: офіс Фонду (приміщення загальною площею 125,4 кв. м.), 7 комп'ютерів, 1 багатофункціональний пристрій, мультимедійний проектор. Внески партнерів (органів місцевого самоврядування та загальноосвітніх навчальних закладів): безкоштовне надання приміщень для організації та проведення церемонії нагородження переможців конкурсу.

600 учнів окреслили свою думку щодо розвитку громад, 229 одержали призи за участь. Укладено посібник «Я — депутат місцевої ради» з пропозиціями учнів щодо місцевого розвитку, який поширено серед посадовців і депутатів місцевих рад накладом 3 тисячі примірників. Проведено презентацію посібника за участю учнівської молоді та депутатів місцевих рад. Низку пропозицій реалізовано місцевою владою.

1) впроваджується поняття «демократії участі», особливо на місцевому рівні, що сприяє підзвітності влади; 3) посібник із творами учнів доносить думки та пропозиції молоді до місцевих чиновників і депутатів рад; 4) деякі пропозиції та побажання, викладені у творах, реалізовані місцевою владою.

Ціль №17. Партнерство заради стійкого розвитку, що передбачає забезпечення партнерських відносин влади, громадськості та бізнесу.

Ціль №11. Сталий розвиток міст та спільнот, що передбачає забезпечення розвитку територій виключно на засадах комплексного планування та управління за участю громадськості.

«Мені випала можливість донести думки щодо розвитку міста до потрібних людей. І я вже побачив, що почалася реалізація моїх ідей». [https://gurt.org.ua/news/informator/41199/\(http://rozvytok.kharkov.ua/ua/novosti/blagodjnjij-fond-prezentuvav-zbrku-dityachix-nakazv-deputatam.html\)](https://gurt.org.ua/news/informator/41199/(http://rozvytok.kharkov.ua/ua/novosti/blagodjnjij-fond-prezentuvav-zbrku-dityachix-nakazv-deputatam.html)).

<https://www.youtube.com/watch?v=2L4JxThgUY>

<https://nakipelo.ua/v-harkove-prezentovali-itogi-konkursa-ya-deputat-mistsevoyi-radi/>

<http://rozvytok.kharkov.ua/ua/novosti/fond-rozpochav-nagorodzhennya-peremozhczv-tvorcho-go-konkursu.html>

<https://drive.google.com/open?id=1Xfvf1hl-KxB2f1syDSHXu66uKW73IUmq>,

<https://drive.google.com/open?id=1SwWaq3UWer7LY9GyiePubWo4FpFSqB7S>,

https://drive.google.com/open?id=119ktjEWliVFe95t58HsrC3_gZphqZzfn

https://drive.google.com/drive/u/0/folders/1d_LH9VlyE6J_tPv8AwV_6LUJa8pkp7Wp?ogsrc=32
(посилання відкрите на електронну пошту: anna.ostrikova@undp.org)

КОНСУЛЬТАТИВНО-ДОРАДЧИЙ ОРГАН ПРИ ГОЛОВІ ОБЛДЕРЖАДМІНІСТРАЦІЇ «СТУДЕНТСЬКА РАДА ВІННИЧЧИННИ» (ДЕПАРТАМЕНТ СОЦІАЛЬНОЇ ТА МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ)

21036, м. Вінниця,
вул. Хмельницьке шосе, 7

Кобися Микола Володимирович, головний спеціаліст відділу молодіжної політики та взаємодії з громадськими організаціями, (093) 150-18-81; (097) 648-15-28, mkobysya@gmail.com

3 08 листопада 2017 року

Реалізація триває

5

- **Залучення студентської молоді до процесів формування громадського суспільства як основи розбудови правової держави.**
- **Захист прав та інтересів студентства Вінниччини.**
- **Забезпечення діалогу між студентством області, органами державної влади та органами місцевого самоврядування, іншими органами, закладами, установами, організаціями, що працюють зі студентством.**
- **Пропагування здорового способу життя та змістовних форм дозвілля у студентському середовищі.**
- **Стажування делегатів Студентської ради Вінниччини в органах державної влади, виконавчих органах місцевого самоврядування.**

У 2016 році у студентському самоврядуванні відбулися зміни відповідно до чинних норм законів про органи студентського самоврядування в навчальних закладах. Але одна з проблем полягає в тому, що органи студентського самоврядування працюють та взаємодіють із адміністрацією виключно у своїх навчальних закладах. Немає комунікативного майданчика, де студентство могло б об'єднуватися з метою реалізації проектів на теренах Вінницької області. Один із напрямів таких проектів — підвищення рівня обізнаності студентів про правову діяльність.

Студентство завжди є прогресивною та креативною силою, але на заваді втілення проектів стоїть відсутність комунікації та інформування: молоді люди просто не знають, до кого звернутися за порадою щодо реалізації проектів на рівні області. Немає взаємодії між органами студентського самоврядування та органами державної влади. Крім того, через патерналістський підхід студентству нав'язуються ті шляхи розвитку, які визначають дорослі.

Ідея створення консультативно-дорадчого органу «Студентська рада Вінниччини» виникла на Обласному таборі-форумі «Вінниччина молодіжна — ініцію та дій», організовано-му Департаментом соціальної та молодіжної політики облдержадміністрації 26–30 червня 2017 року. Чотири дні 32 представники органів студентського самоврядування вищих та професійно-технічних навчальних закладів продумували концепцію створення такого органу, який зміг би об'єднати студентську громаду всіх навчальних закладів Вінницької області.

На одноденному Форумі студентського самоврядування Вінниччини, який відбувся 19 жовтня 2017 року, представники студентського / учнівського самоврядування з 76 вищих та професійно-технічних навчальних закладів Вінницької області розробили нормативно-правовий документ «Положення про Студентську раду Вінниччини», яким безпосередньо керується консультативно-дорадчий орган.

З 17 до 19 листопада відбулися вибори голови та президії Студентської ради Вінниччини та було проведено сесію з новообраним головою та президією.

Студентська рада включає 125 представників, делегованих від вищих та професійно-технічних навчальних закладів області.

Для покращення функціонування консультативно-дорадчого органу створено шість виконавчих комітетів:

1. Комітет зв'язків із громадськістю та владою;
2. Комітет з освітньої діяльності;
3. Комітет культурно-масової роботи;
4. Комітет із соціальних питань;
5. Комітет правової роботи;
6. Комітет з міжнародної діяльності.

Однією з переваг для делегатів Студентської ради є можливість стажування в органах державної влади, виконавчих органах місцевого самоврядування під час навчальної практики.

На створення органу було витрачено близько 15 000 грн, забезпечено обладнання: ноутбук, банерну стійку, проектор, переносний екран.

Людські ресурси: до створення консультативно-дорадчого органу залучено близько 200 молодих осіб.

Департамент соціальної та молодіжної політики облдержадміністрації виділив на реалізацію проектів Студентської ради Вінниччини 80 тис. грн з Обласної цільової соціальної програми «Молодь Вінниччини» на 2016–2018 роки, а також забезпечив конференц-базу з технікою для проведення зборів та майстер класів.

Одним із першочергових кроків Студентської ради Вінниччини стало створення та оновлення Положень про студентське самоврядування відповідно до чинного законодавства, адже загалом студенти не знають своїх прав та обов'язків.

Не меншу увагу студентство має приділяти й освітньо-виховним питанням. Найкраще, коли правил поведінки молодь навчають не викладачі та вчителі, а самі ж студенти, які знають, як викликати та утримати інтерес однолітків до тієї чи іншої теми.

Студентство може ефективно звернути увагу органів державної влади на ті завдання й чинники, що цікавлять молодь, на ті кроки, що допоможуть утримати молодь в нашій державі. Молодь може контролювати прозорість, відкритість та відповідальність влади на обласному, районному, місцевому рівнях. Адже все, що робиться владою, насамперед стосуватиметься самих молодих людей. Таким чином ми залучаємо молодь до ухвалення рішень.

Студентська рада Вінниччини провела низьку заходів для дитячих інтернатів, дітей із мало-забезпечених родин, організувала квест-проект «Ізоляція».

Делегати Студентської ради взяли участь у роботі конференції «Розвиток молодіжних центрів: підсумки та дороговкази».

Під професійним керівництвом експертки Альони Горової (Alyona Gorova) учасники та учасниці стратегічної сесії спільно сформулювали візію, місію та цілі майбутнього партнерства. Надалі всі напрацювання будуть оформлені в єдиний документ та винесені на обговорення.

Довгостроковий проект «Об'єднані любов'ю» — соціальний проект для дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування. Допомогти підліткам соціалізуватися — основна мета наставників.

Один із глобальних напрямів роботи Студентської ради Вінниччини — співпраця та налагодження комунікацій з іншими країнами світу. Так, студентська президія зустрілася з очільниками Свентокшиського воєводства Польщі. У результаті перемовин було досягнуто домовленості про залучення студентської делегації з Польщі до обласного етапу «Студентська республіка — 2018» та поїздки делегації з України до польського містечка Кельце для створення комунікативного майданчика для студентства навчальних закладів Кельце.

Голова Вінницької обласної державної адміністрації Валерій Вікторович Коровій представив перед молоддю та делегатами Студентської ради Вінниччини перший звіт, який, за його словами, відтепер стане традиційним та щорічним. Валерій Коровій розповів студентам та представникам громадських організацій про принципи роботи ОДА, прозвітував про досягнення області в економічній, соціальній та міжнародній сферах та про результати реформи децентралізації, яка дала громадам можливість отримувати фінансові ресурси й за їх допомогою впроваджувати проекти з розвитку та вдосконалення своїх територій. Голова Студентської ради Вінниччини порушив на цій зустрічі важливе питання пільгового проїзду для студентів. Валерій Коровій наголосив, що підтримує цей проект, і за умови розробки та затвердження на сесії облради якісної програми пільгу на перевезення студентів буде впроваджено в повному обсязі. Це один із прикладів якісної співпраці між органами державної влади та студентством Вінницької області.

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7.

2) Освіта та просвітницька діяльність з питань прав людини, захист прав людини, просування рівності та недискримінації в українському суспільстві.

16) Сприяння побудові миролюбного й відкритого суспільства в інтересах сталого розвитку, забезпечення доступу до правосуддя для всіх і створення ефективних, підзвітних та заснованих на широкій участі інституцій на всіх рівнях.

<https://www.youtube.com/watch?v=cXcPAAHi38Q&app=desktop>

<https://drive.google.com/open?id=18T8UA0mzBtecnuZ3ohParm2w5vjzr7P3>,

https://drive.google.com/open?id=1b_G4HHljueoXt3tq1Tg2kzu4Vwv8ndFD,

<https://drive.google.com/open?id=1mkUkB379jDwBgSTV9AqeuxzaUjGjr80R>

https://www.facebook.com/vinstudent/videos/344694716003070/?fb_dtsg_ag=AdzyHul-081G1xTbOWfVp7ds7vubF4ofGiGxDB3MQv_pljA%3AAadzFmg9OZqMoH4067iOs2xWXsjPA10L-nMNIQKw9SnU9IQg

<https://www.facebook.com/pg/vinstudent/photos/>

СТВОРЕННЯ ПРОГРАМИ РОЗВИТКУ МОЛОДІ КЛЕВАНСЬКОЇ ОТГ 2018–2020

(ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ЦЕНТР ІНІЦІАТИВ «ВІАДУК»)

Смт Клевань-2,
вул. Гагаріна, 8а,
Рівненський район,
Рівненська обл.

Салівончик Оксана Вадимівна, молодіжна працівниця, керівниця молодіжного напрямку роботи в ГО «Центр «Віадук», (097) 98-74-611, salivonchukoksana@gmail.com

3 10.12.2017 до сьогодні

Реалізація триває

Участь молоді, громада, перспектива, програма, потреби молоді

У Клеванській ОТГ рішення, що ухвалювалися для молоді, жодного разу не обговорювалися з молоддю. Місцева влада не використовує механізми залучення молодих людей до процесу ухвалення рішень. У громаді відсутня молодіжна рада, відділ роботи з молоддю та молодіжні працівники в адміністрації Клеванської селищної ради. Немає й програми розвитку молоді в Клеванській ОТГ.

Процес написання та ухвалення програми розвитку молоді Клеванської ОТГ передбачав кілька етапів:

1. Зустріч із молоддю «Жодних рішень щодо молоді без молоді», ініційована командою ГО «Центр ініціатив «Віадук». На цю зустріч прийшла молодь різного віку, члени організації «Віадук», представники влади та депутатського корпусу. Було обговорено потреби молоді та ключові пріоритети, які лягли в основу програми.
2. Члени ГО «Віадук» на основі напрацювань групи підготували програму розвитку молоді.
3. Розгляд програми депутатами на комісії.
4. Захист програми розвитку молоді членами громадської організації «Віадук» та її ухвалення на сесії.

Людські ресурси: молодіжні працівники, які є членами громадської організації «Віадук». Приміщення Рівненської центральної районної бібліотеки у смт Клевань. Канцелярське приладдя громадської організації «Чайка».

До процесу написання програми було залучено 30 молодих людей та експертів, дотичних до молодіжної роботи.

Місцева влада усвідомила важливість залучення молоді до процесу ухвалення рішень та побачила важливість підтримки «ініціативи знизу». Залучення молодих людей до написання програми дало їм можливість відчутти свою причетність та вплив на ухвалення рішень. Програму розвитку молоді прийнято сесією Клеванської ОТГ.

3) Розвиток механізмів забезпечення участі молоді в житті громади

Ми проконсультувалися з молоддю та врахували її думку під час написання програми. Молодіжні працівники захищали інтереси молоді на сесії ОТГ.

4 ціль. Забезпечення всеохопної і справедливої та якісної освіти та заохочення можливості навчання впродовж усього життя для всіх»: Програма передбачає навчання молоді в системі неформальної освіти, в тому числі навчання з питань прав людини, гендерної рівності, пропаганди культури миру та ненасильства, громадянської освіти, усвідомлення цінності культурного різноманіття.

Дмитро Киричук: *«Сама ідея написати цю програму була для мене цікавою, новою. Формат зустрічі був комфортним, невимушеним та спонукав до креативу».*

Анастасія Хазова: *«На мою думку, програма розвитку молоді Клеванської ОТГ 2018–2020 стала першим важливим кроком до врахування думки молодих людей в ухваленні важливих рішень в ОТГ. Тепер молодь громади має право на офіційний голос. Кожна молода людина, яка брала участь в обговоренні, відчула свою важливість, усвідомила, що саме молодь є рушійною силою позитивних змін та розвитку у Клеванській ОТГ».*

Євген Косенков: *«Я як учасник громадської організації «Віадук» на заході побачив, що молоді важливо, щоб їй потреби почули, що вона готова про них говорити. На заході зібралася молодь різного віку з різноманітними потребами та пропозиціями. Влада нарешті побачила, що в нас «існує» молодь, із думкою якої потрібно рахуватися».*

<https://drive.google.com/open?id=15gY0mufmwUwp45xVKS4zljsg3vQ1fJjr>,

<https://drive.google.com/open?id=1fRK-f3RTHqJ4LrQRuUinBqgiz6cHTYnm>,

<https://drive.google.com/open?id=1xIRgz5A5WLiHYe4EFwFqvQbFP2PSbWJT>

https://www.facebook.com/pg/Centr.Viaduk/photos/?tab=album&album_id=306647256500278

<https://www.facebook.com/Centr.Viaduk/photos/a.263311904167147/305862689912068/?type=3&theater>

https://www.facebook.com/Centr.Viaduk/posts/306669156498088?__tn__=-R

https://www.facebook.com/Centr.Viaduk/posts/309400212891649?__tn__=-R

<https://www.youtube.com/watch?v=RSaqSwDx2Y>

4.

ПІДТРИМКА МОЛОДІЖНИХ ПРОЕКТІВ ТА ІНІЦІАТИВ

МБІ КІРОВОГРАДЩИНИ (МОЛОДІЖНИЙ БАНК ІНІЦІАТИВ)

(ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «МОЛОДІЖНЕ ГРОМАДСЬКЕ
ОБ'ЄДНАННЯ «ЦЕНТР»)

25006, Кіровоградська обл.,
м. Кропивницький, вул. Шульгіних, 36

Арутюнян Олена, заступник голови,
(050) 172-57-51, alenaar70@gmail.com

Березень — листопад 2018

Постійно діюча програма

Молодь, участь, громадянська активність, ідеї, проекти

Пасивність та зневіра молоді в житті місцевої громади, потреба суспільства в участі молоді у вирішенні значущих питань, які хвилюють громадян не тільки на локальному рівні, реалізація власних ідей через проектну діяльність та сприяння самореалізації молоді.

Сьогодні постала необхідність у залученні молоді, бракує її активної участі в усіх сферах життя громади. Запозичена європейська практика міжнародної мережі «Молодіжний банк ініціатив» (автор Джон Вернон Рінгланд, Ірландія) на регіональному рівні допомагає задовольнити цю потребу. Практика впроваджується за підтримки Всеукраїнської організації «ІСАР Єднання». Молодіжні лідери, які об'єдналися у комітет Молодіжного банку ініціатив Кіровоградщини, стали ініціаторами та взяли активну участь у розробці та реалізації проекту. Комітетом МБІ Кіровоградщини (10 молодих активних лідерів) проведено моніторинг щодо потреб молоді у місцевій громаді. На основі цих потреб було проведено тренінги для молоді на теми лідерства та командної роботи, критичного мислення та медіаграмотності, проектного менеджменту та фандрайзingu. Комітетом МБІ Кіровоградщини було проведено низку заходів «Пасхальний кошик», «Ярмарок талантів», «Відкрита зустріч із бізнесом» під час яких було зібрано кошти для підтримки молодіжних ініціатив. Сьогодні на основі розробленого «Положення грантового конкурсу молодіжних ініціатив» молодіжні організації та / або ініціативні групи молоді мають можливість подавати та обґрунтовувати свої проектні ініціативи й отримувати допомогу на їх реалізацію від Молодіжного банку ініціатив Кіровоградщини. Принцип «молодь — молоді» є актуальним і дієвим засобом залучення молоді до активної участі у житті місцевої громади. Протягом 2018 року планується підтримати 3 проекти молодіжних ініціатив та допомогти у їх реалізації. Під час роботи у Комітеті МБІ Кіровоградщини молодь має можливість отримати досвід роботи у команді, проведення соціологічних досліджень, управління проектами, залучення фінансів та ухвалення фінансових рішень, практичного втілення своїх ідей.

Під час реалізації практики ми використовували власні ресурси організації (приміщення Волонтерського центру, тренерів, менторів — працівників організації). Використовували додатково залучені ресурси — досвід, постійну підтримку та допомогу експертів і тренерів, матеріальну підтримку Всеукраїнської організації «ІСАР Єднання», волонтерів та програму організації «Академія лідерства» за підтримки Корпусу миру США в Україні, ресурси Центру розвитку національних культур «Єдина родина», власні волонтерські внески учасників.

Під час практики ми визначили реальні потреби молоді. Активізували потенціал місцевої молоді та лідерів громади. Під час реалізації практики було створено дієвий механізм залучення молоді до активного життя у місцевій громаді. 10 членів комітету МБІ Кіровоградщини набули практичного досвіду, сьогодні є тренерами в межах програми «Рівний — рівному» і проводять тематичні тренінги з медіаграмотності, лідерства та командної роботи для учнівського самоврядування навчальних закладів Кропивницького та Знам'янки. Створено сторінку в соціальній мережі Facebook МБІКіг, на якій розміщується інформація щодо проекту та можливості для розвитку молодіжних ініціатив у місцевій громаді. Планується продовжувати діяльність МБІ Кіровоградщини та впроваджувати наставництво.

Розвиток механізмів забезпечення участі молоді в житті громади, підтримки молодіжних проектів та ініціатив. Практика безпосередньо пов'язана із залученням молоді до життя в громаді, її участі у різних сферах політики місцевої громади. Результатом практики є безпосередня підтримка молодіжних проектів та ініціатив.

Реалізації практики сприяє інтеграції Цілей сталого розвитку 2030, а саме:

16) «Мир і справедливість»: молода людина знає свої права, може стати голосом свого покоління в процесі ухвалення рішень, беручи активну участь у житті громади, зустрічах із представниками її соціальних груп;

17) «Співпраця заради досягнення Цілей»: молодь може сприяти досягненню Цілей через різні проекти, підтримувати реалізацію цих проектів власними ресурсами або здійснювати кампанію із залучення коштів для підтримки ініціатив;

4) «Якісна освіта»: молоді люди мають можливість залучати професіоналів, щоб отримати знання, необхідні для саморозвитку, та поділитися потім своїм досвідом і знаннями з однолітками.

«Добра можливість отримати досвід роботи у команді та впевненість у власних силах. Раніше вважала, що молодь зможе себе реалізувати у дорослому житті. З огляду на власний досвід я впевнена, що молоді люди повинні брати участь у житті громади і змінювати життя на краще вже сьогодні», — Даша Сустрєтова, лідер євроклубу «Надія» КОЦДЮТ.

«Реалізація молодіжних ініціатив є гарним досвідом впровадження партнерської діяльності не тільки на рівні місцевої громади. Ця практика спільного вирішення проблем, які хвилюють молодь і дорослих, є актуальною і повинна поширюватися на рівні різних громад і спільнот», — Каріна Оніщенко, керівник «look Inside» Знам'янського НВК.

«Дорогу молоді. Це чудово, що молодь має можливість отримати необхідні знання, обмінюватись досвідом, реалізовувати власні ідеї. А ми, представники бізнесу, готові їх підтримати. Адже сьогодні наша підтримка — це інвестування в краще життя у майбутньому», — Тігран Хачатрян, бізнесмен, ПП.

<https://drive.google.com/open?id=1Xqk2DLK6AmgvuWY0fQcQg5WK9CRvv7-d>

<https://drive.google.com/open?id=1Vtx0mhVePWg4IS2hmzeu2J171cYCpaV->

[https://drive.google.com/open?id=1nTlw8kRQpPV7-vqpQlli61VPtk4QJcr,](https://drive.google.com/open?id=1nTlw8kRQpPV7-vqpQlli61VPtk4QJcr)

https://drive.google.com/open?id=1pFAOI-W9hfYXnTWq2DSJ_05EnGfLepgg

www.facebook.com/mbi.kirovgradsini

ФЕСТИВАЛЬ ВУЛИЧНИХ КУЛЬТУР «БЕЗМЕЖНІСТЬ ВУЛИЦЬ» (КИЇВСЬКИЙ МОЛОДІЖНИЙ ЦЕНТР)

вул. Б.Хмельницького, 51-Б,
м. Київ, Україна, 01030

Директор Київського молодіжного центру
Куценко Анна Станіславівна, (093) 120-95-01,
anna.kutsenkoo@gmail.com

Січень—травень 2018 року

Реалізація завершилась

Феномени молодіжних субкультур досить тривалий час розглядалися в науці як девіації, а самі субкультурні спільноти — як загроза позитивній соціалізації молоді. Проте все більше молоді щодня починають займатись неформальними видами спорту та творчості, що не знаходить достатньої підтримки в державних інституціях.

Подібний фестиваль вперше було проведено у форматі «рівний — рівному». Київський молодіжний центр з лідерами провідних урбан-культур об'єдналися з метою проведення масштабного свята, де кожен представник вуличних культур зміг проявити себе у яскравому дійстві, продемонструвати свою індивідуальність, креативність і безмежність можливостей. На спільному майданчику одночасно виступили та позмагалися представники таких напрямків, як: брейк-данс, хіп-хоп, воркаут, паркур, ВМХ, дьорт, скейтборд, роллери, графіті, ді-джеінг, футбольний, баскетбольний та фрістайл, стріт-бол тощо. Під час підготовки та проведення заходу налагоджено тісну взаємодію з усіма партнерами, враховано побажання цільової аудиторії, впроваджено інноваційні рішення, застосовано нестандартні підходи. Захід проведено напередодні фіналу Ліги чемпіонів УЄФА 2018 року. Тож столиця мала можливість зустріти туристів та вболівальників з усього світу вражаючим заходом, який дав змогу утвердити Київ як молодіжну столицю Європи та вкотре продемонструвати спортивний і творчий потенціал нашої держави.

Організаційний комітет фестивалю складався з працівників Київського молодіжного центру (8 осіб), представників вуличних культур (12 делегатів), також працювали суддівський комітет (відомі представники вуличних культур із США, Польщі, Білорусії та України), 100 волонтерів. Хедлайнером фестивалю виступив Ярмек. Фінансування фестивалю здійснювалося за рахунок коштів міського бюджету міста Києва. Інформаційними партнерами виступили: радіо «Голос столиці».

Захід посприяв підняттю на новий якісний рівень питання підтримки та інституціоналізації неформальних видів спорту, продемонструвати багатогранність, різноманіття та безмежність можливостей вуличних культур.

4) Підтримка молодіжних проєктів та ініціатив.

7) Змістовне дозвілля для молоді.

Ціль 3. Забезпечення здорового способу життя та сприяння благополуччю для всіх у будь-якому віці.

<https://www.youtube.com/watch?v=RX17rRwJtno> – телеканал «Прямий»

(<https://www.youtube.com/watch?v=hkQag7HN3hg>) – News NetworkTV

<https://www.youtube.com/watch?v=XmOGOanLKt8> – інтернет-портал «Хмарочос»

<https://hmarochos.kiev.ua/2018/05/14/u-kiyevi-vidbudetsya-festival-miskih-kultur-bezmezhnist-vulits/> – youtube-канал «Безмежність вулиць»

<https://www.youtube.com/watch?v=AKqJ7BHCRBQ>) – youtube-канал Київського молодіжного центру

<https://www.youtube.com/watch?v=tKempmtT70Y>) – Київський ранок ЦК

https://www.youtube.com/watch?v=iMJSAFo_dFw)

Санченко Олександр: *«Ця подія точно ввійде в історію Києва! Вперше вуличні культури об'єднуються з Київським молодіжним центром у спільному створенні проєкту. Вірю, що це буде початком інституційного розвитку вуличних культур Києва!»* (<https://www.facebook.com/sanchenko.oleksandr/posts/1493534080758693>).

Alex Smile Alex: *«Неймовірно видовищний та захопливий івент, організований Київським молодіжним центром»* <https://www.facebook.com/djsmile.smile/posts/10216104662918819>

https://drive.google.com/open?id=1Rxshp2XKkFJVVa__yMJ17V-6UAciRnbq,

<https://drive.google.com/open?id=1iKjXlwK4rBX0aS2yfm2AWkiJ4ih10xhh>,

<https://drive.google.com/open?id=1Q6aM0yHvNdNt5ozn7oMx6fl69pqzynQG>

https://www.facebook.com/bv.fest.kyiv/?hc_ref=ARReJhypBMR6_cpEo76PgBBiAsFW3nTfLqvPB-MZ4V69xR2AmIPzZMKVM0KFDYoUbGqI

ФЕСТИВАЛЬ-КВЕСТ «НАВИЧКИ XXI СТОЛІТТЯ» (КЧЕРНІГІВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ МОЛОДІЖНИЙ ЦЕНТР)

вул. Магістратська, 3,
м. Чернігів, Чернігівська обл., 14000

Котеленець Олег Олександрович,
(093) 792-28-46, oleg23kot20@gmail.com

3 травня 2018 р.

Періодично

5

Креативність, здібності, кмітливість, розвиток, самореалізація

Головна мета Квесту — адаптація молоді до сучасних ринкових умов праці, заохочення до підприємницької діяльності, сприяння реалізації її підприємницьких ініціатив.

Завдання Квесту:

- реалізація інтелектуального потенціалу молоді;
- підтримка розвитку підприємницької діяльності молоді;
- впровадження нових технологій у вітчизняне підприємництво;
- допомога у втіленні перспективних проектів у життя.

У квесті беруть участь (команди від трьох до п'яти осіб) молодь віком від 14 до 18 років, учні та студенти загальноосвітніх та професійно-технічних навчальних закладів.

Для участі у Квесті претенденти проходять реєстрацію, під час якої відбувається розподіл учасників на команди. Ми організували 6 локацій, які відповідають актуальним навичкам XXI століття:

Навчальні та інноваційні навички:

- творчість та інноваційність;
- критичне мислення і вміння вирішувати проблеми;
- комунікативні навички та навички співпраці.

Вміння працювати з інформацією, медіа та комп'ютерні навички:

- інформаційна грамотність;
- медіаграмотність;
- грамотність у галузі інформаційно-комунікаційних технологій.

Життєві та кар'єрні навички:

- гнучкість та пристосовуваність;
- ініціатива та самоспрямованість;
- соціальні навички та навички, пов'язані зі співіснуванням різних культур;
- продуктивність та вміння з'ясувати й враховувати кількісні показники;
- лідерство та відповідальність.

На проходження кожної локації відведено чіткий час — 7 хв. Після цього учасники протягом рівно 1 хв. переміщуються на іншу локацію відповідно до отриманого маршруту.

За кожне виконане завдання команда отримує віртуальні гроші. Сума залежить від того, як продемонстрували актуальні навички.

Команди рухаються відповідно до отриманого маршруту. За його порушення команда платить штраф.

Переможе та команда, яка збрала найбільшу суму віртуальних грошей.

Усі матеріальні та фінансові витрати були забезпечені Чернігівським обласним молодіжним центром, зокрема квест проводився в приміщенні центру, ним же надано матеріально-технічне забезпечення: музичний супровід; канцелярські товари, подарунки та сертифікати учасникам; волонтери-експерти на кожній локації тощо.

За результатами практики учасники квесту підготувалися до вибору професії та закріпили навички професійної самореалізації. Загалом практикою було охоплено 120 осіб від 14 до 35 років м. Чернігова та області.

3) розвиток механізмів забезпечення участі молоді в житті громади;

4) підтримка молодіжних проектів та ініціатив;

7) змістовне дозвілля для молоді та молодіжне таборування.

Завдання, які виконувалися на локаціях учасниками квесту, спрямовані не лише на особистісний розвиток: в ході їх виконання також було розроблено соціальні та бізнес-пропозиції щодо розвитку громади.

Ціль 4. Забезпечення всеохопної і справедливої якісної освіти та заохочення можливості навчання впродовж усього життя для всіх.

Ціль 8. Сприяння поступальному, всеохопному та сталому економічному зростанню, повній і продуктивній зайнятості та гідній праці для всіх.

Ціль 11. Забезпечення відкритості, безпеки, життєстійкості й екологічної стійкості міст і населених пунктів.

Друзі, цей лонгрід вартий того, щоб його прочитали!!!) День молоді в Ніжині вдался!!!!) Ми відвідали чудове свято #youthcrossweekend, в рамках якого мали унікальну можливість пройти квест «Навички XXI століття» від неперевершеної команди Чернігівського обласного молодіжного центру та моїх друзів і однодумців Ірини Сімонової і Олега Котеленця! Приємно, що проводила цей захід команда ніжинських активістів, молодіжних лідерів та найкращої молоді Ніжина з числа працівників відділу у справах сім'ї та молоді (Анна Лисенко, Катерина Шекера та Тетяна Рой), моїх неперевершених активістів Ліги старшокласників та Комітету Молодіжного банку ініціатив Ніжина (Света Бутенко, Евгения Котельницкая, Рома Курьло, Саша Маркіна, Roman Simonenko, Yaryna Surmachevska, Alina Voiko, Alina Marchenko, Сося Сухоцька), представників ініціативної групи зі створення Молодіжної ради в Ніжині та суперових #MasterDjs #mdj (Константин Москаленко, Ira Alekseenko, Андрій Москаленко, Анастасія Андрусенко, Влада Сердюк), представників Ніжинського БДЮ (Ірина Сачек та Світлана Білан), Ніжинської міської ЦБС (Любовь Гусева) та Ніжинського професійного ліцею побуту та сервісу, а також наших інфо-фотографів з Правда Тут Ольга Розгачёва та Нежатин Лилия Ясанская-Журко.

Але свято не відбулося би без підтримки друзів-спонсорів. Так, усі учасники молодіжного квесту отримали цінні подарунки від Алексей Кошевец, голови Благодійного фонду «Стрічка надії», Лазертаг Ніжин, Ніжинський спортивний клуб та Туристичне агентство Digi tour (Ігорь Роцин), фотографів Яна Лунина та Панда, екскурсію містом та екскурсійний візит до Музею «Поштова станція». Крім того, всі учасники та організатори свята на згадку про День молоді в Ніжині матимуть чашки із загальним фото від Олексія Кошевця, який ще й нагородив активну молодь міста персональними подяками! Михайло Корж, дякую і тобі! Радію, що почали співпрацю після Базового тренінгу за програмою «Молодіжний працівник»!!! Емоції переповнюють)) Свято вдалося!!! Всім величезне ДЯКУЮ!!) Особливо моїй любій #МП_команда! ЛЮБЛЮ ВАС! Щиро ваша, Анжела Тимченко)) <https://www.facebook.com/angelika.timchenko>

З Днем Молоді, друзі! Нехай Вам завжди буде 18:)

Разом з Oleksiy Koshevets провели цей день у компанії чудових та енергійних молодих людей.

Дякуємо Angelika Timchenko та всім, хто приєднався до організації, взяв участь у крутому #youthcrossweekend! Переможці змогли монетизувати кошти, зароблені протягом квесту, а всі, хто взяв участь у заході, отримають чашки зі своєю фотографією на згадку про цей драйвовий день. Також найактивніші отримали багато інших подарунків від спонсорів!

Ніжин — молодіжна столиця України! Разом ми це доведемо!

<https://www.facebook.com/profile.php?id=100017978462548&fref=nf>

https://drive.google.com/open?id=1zx_0cXFIEkVamY1thQL0Gq-3zbhl_gu3,

<https://drive.google.com/open?id=1AqelXy5NEdS1GS5BXFyZv6azsLFDPMq4>,

https://drive.google.com/open?id=14CGisJ1_h7ONk9gTc_PZbxVI2nXFxftS

МІЖНАРОДНИЙ ФОРУМ МОЛОДИХ БІБЛІОТЕКАРІВ

(МОЛОДІЖНА СЕКЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ БІБЛІОТЕЧНОЇ АСОЦІАЦІЇ)

вул. Тургенєвська, 83-85,
м. Київ, 04053

Бояринова Оксана Євгеніївна,
голова Молодіжної секції Української бібліотечної
асоціації, (097) 657-25-40, oboiarynova@gmail.com

Щорічно з 2016 р.

Постійно діюча програма

Комунікація, інновації, толерантність, міжкультурність, інклюзія

Комунікація — один із ключових елементів професійного розвитку будь-якої спільноти, а особливо бібліотечної. Сучасні засоби комунікації дають бібліотекарям змогу спілкуватися безперервно та безперешкодно, адже соціальні мережі створюють усі необхідні умови для поширення досвіду бібліотекарів, обговорення досягнень і здобутків. Молоді бібліотекарі, що належать до покоління digital native, не знають перешкод у мовах та країнах, можуть залучати до обговорення проблем колег із різних куточків світу. Проте, незважаючи на такі широкі можливості, як ніколи затребуваними залишаються канали реальної комунікації та спілкування «наживо»: конференції, форуми, семінари, лекції тощо. З огляду на це Молодіжна секція Української бібліотечної асоціації започаткувала у 2016 році щорічний Форум молодих бібліотекарів, який на сьогодні вже відбувався тричі.

Метою Форуму є зустріч молодих фахівців із бібліотечної справи з різних країн для обговорення діяльності сучасних інноваційних бібліотек. У 2016-2018 рр. проведено три Форуми молодих бібліотекарів з таких актуальних тем: «Бібліотеки та сталий розвиток суспільства», «Бібліотека в тренді», «Бібліотека на мапі міста».

Постійним гостем Форуму молодих бібліотекарів є заступник Міністра молоді та спорту України Ярема Олександр Йосипович. Розроблено логотип та айдентику проекту. Є сторінка проекту на сайті Молодіжної секції УБА: <https://molod.ula.org.ua/obmin-dosvidom/forum-molodikh-bibliotekariv>. Міжнародний форум молодих бібліотекарів Української бібліотечної асоціації є масштабним заходом для молодих бібліотечних спеціалістів, що надає їм можливість творчого пошуку свого місця у професійному світі, встановлення контактів із колегами та отримання актуальної фахової інформації. Щороку Форум зростає та вдосконалюється, але незмінним залишається його креативний і вмотивований вплив на успішну діяльність молодих бібліотекарів.

Проект не має грантової чи іншої фінансової підтримки і здійснюється за кошти самих учасників та за підтримки Української бібліотечної асоціації.

До оргкомітету Форуму молодих бібліотекарів входять члени Молодіжної секції УБА:

- Оксана Бояринова, голова Молодіжної секції УБА, PR-менеджер Української бібліотечної асоціації;
- Вікторія Польова, заступник голови МС УБА, адміністративний координатор виконавчого офісу УБА;
- Марія Сахарова, заступник голови МС УБА, методист Наукової бібліотеки Вінницького національного медичного університету ім. М.І.Пирогова;
- Тетяна Борисова, заступниця голови МС УБА, заступниця директора Наукової бібліотеки Національного університету «Києво-Могилянська академія».

Партнерами Форуму у різні роки виступали: Міністерство молоді та спорту України, Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого, Науково-технічна бібліотека КПІ ім. Ігоря Сікорського, Львівська обласна бібліотека для дітей, British Council, Goethe Institute, Центр імені Митрополита Андрія Шептицького, Асоціація молодіжних центрів України, компанія «Антиплагіат», видавництво «Самміт-книга», інтернет-магазин книг «Наш Формат».

Форум проходив у Києві та Львові.

Цей всеукраїнський молодіжний захід за участі іноземних гостей за три роки об'єднав близько 300 учасників з різних міст та сіл України, Білорусі, Естонії, Молдови, Польщі, Румунії, Словенії, Хорватії, Іспанії, Кіпру, Латвії, Румунії, Туреччини.

Важливим подією Форуму стало підписання меморандумів про співпрацю Української бібліотечної асоціації з бібліотечними асоціаціями Кіпру, Словенії та Туреччини.

Наша практика пов'язана з такими сферами молодіжної політики, як 2, 4 та 5, оскільки Форуми завжди містять навчальний та просвітницький компоненти з різних актуальних тем, в тому числі: вільний доступ до інформації, захист прав людини, просування рівності та недискримінації в українському суспільстві. Форум також є майданчиком, де зароджуються нові ідеї та ініціативи, які потім реалізуються по всій Україні. А також Форум допомагає розвинути бібліотечний молодіжний рух в Україні, оскільки під час кожного Форуму відбуваються засідання членів Молодіжної секції УБА та вирішуються внутрішні питання розвитку нашого громадського об'єднання.

III Міжнародний форум молодих бібліотекарів Української бібліотечної асоціації «Бібліотеки та сталий розвиток суспільства», що відбувся 12–14 квітня 2018 р., був повністю присвячений ролі активізації бібліотечної молоді в реалізації Цілей сталого розвитку суспільства до 2030 р.

У заході взяли участь понад 100 молодих бібліотекарів зі всієї України та іноземні бібліотечні фахівці із семи країн — Республіки Білорусь, Іспанії, Кіпру, Латвії, Румунії, Туреччини, Словенії. Під час Форуму було представлено 18 доповідей від українських та іноземних спікерів щодо ролі бібліотек у досягненні Цілей сталого розвитку ООН.

Участь у роботі Форуму взяли координаторка ПРООН з Цілей сталого розвитку у Львівській області, яка розповіла про взаємодію бібліотек та місцевих громад у питаннях досягнення сталого розвитку суспільства, та голова Молодіжної консультативної групи ООН в Україні, яка поділилася інформацією про волонтерів ООН та їхній внесок у досягнення цілей сталого розвитку.

1. Про #younglibforum208 на сторінці Румунської бібліотеки Bibliotecii Argesene, представник якої Ionela Panait брала участь у III Міжнародний форум молодих бібліотекарів УБА. Якщо вірити гугл-перекладачу, їй у нас сподобалося;-)

<https://bit.ly/2Mt6icA>

2. Світова бібліотечна спільнота вже давно активно долучилася до підтримки досягнення Цілей сталого розвитку ООН, і публічні бібліотеки Львова та Бібліотека на Мулярській не залишаються осторонь!

Щоб перейняти зарубіжний та український досвід, ми відвідали III Міжнародний форум молодих бібліотекарів УБА, а вже завтра в Першій львівській медіатеці відбудеться стратегічна сесія щодо організації молодіжних просторів у бібліотеках України.

Метою цьогорічного III Міжнародний форум молодих бібліотекарів УБА була зустріч молодих фахівців для обговорення діяльності сучасних інноваційних бібліотек. Дружнє спілкування, обмін ідеями, нові знайомства та партнерські зв'язки — все було на найвищому рівні! Дякуємо організаторам та спікерам!

Джерело: <https://bit.ly/2MrUEyB>

3. https://rakhivkultura.blogspot.com/2018/04/blog-post_20.html

ШКОЛА МОЛОДОГО БІБЛІОТЕКАРЯ

(МОЛОДІЖНА СЕКЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ БІБЛІОТЕЧНОЇ АСОЦІАЦІЇ)

04053, м. Київ,
вул. Тургенєвська, 83-85

Бояринова Оксана Євгеніївна,
голова Молодіжної секції Української бібліотечної асоціації, (097) 657-25-40, oboiarynova@gmail.com

Щорічно з 2013 р.

Постійно діюча програма

5

Комунікація, лідерство, креатив, неформат, активність

Головна мета, яку організатори Школи ставлять перед собою, — допомогти молодим бібліотекарям швидко та легко адаптуватися у професійному бібліотечному середовищі: опанувати основи стратегічного планування, організаційного розвитку та інноваційних послуг бібліотек; використання веб-технологій, блогів та соціальних мереж; основи лідерства, фандрайзингу та проектної діяльності; елементи моніторингу й оцінювання для підвищення результативності роботи сучасних книгозбірень.

Молодіжна секція Української бібліотечної асоціації, вбачаючи потребу молодих бібліотекарів у неформальній освіті та спілкуванні із колегами, започаткувала у 2013 році Літні та Зимові школи молодих бібліотекарів, яких на сьогодні вже відбулося вісім.

Школа молодого бібліотекаря Української бібліотечної асоціації — це культурно-освітній проект, який проводиться у форматі тренінгів із використанням інтерактивних форм навчання, майстер-класів, практичних занять та інших форм, що сприяють розвитку креативності його учасників.

Щороку проводяться Літня та Зимові школи. Кількість учасників — від 20 до 30 молодих бібліотекарів (до 35 років) зі всієї України, яких відбирають на конкурсній основі.

У 2013–2018 рр. проведено 3 Літні та 5 Зимових шкіл на території таких областей: Закарпатська обл., Запорізька обл., Івано-Франківська обл. та Львівська обл. Тривалість кожної школи — 4-5 днів.

Розроблено логотип, айдентику та корпоративну атрибутику проекту (футболки, кружки, кашкети, флеш-накопичувачі). Символ Школи — сова, символ мудрості.

Є сайт проекту (<http://school-lib.org.ua/>) і сторінка проекту на сайті Молодіжної секції УБА (<https://molod.ula.org.ua/osvitnij-napryam/shkola-molodogo-bibliotekarya-uba>).

Ключові теми Шкіл: основи інформаційної грамотності для бібліотекарів, мобільні технології в обслуговуванні користувачів, критичне мислення, івент-менеджмент, SMM-менеджмент, основи стратегічного планування, організаційного розвитку та інноваційних послуг бібліотек; використання веб-технологій, блогів; основи лідерства, фандрайзингу та проектної діяльності тощо.

Програми Шкіл передбачають, що учасники в інтерактивній формі опановують нові знання. Важливим чинником є обмін знаннями та досвідом між учасниками школи й виконання групових завдань, які є основним критерієм оцінювання навчання учасників.

Школи надзвичайно затребувані серед молодих бібліотекарів, оскільки навчання відбувається у неформальній обстановці, де поруч із ними такі самі молоді бібліотекарі, і навчання чергується з корисним відпочинком та різноманітними акціями і активностями, які організують самі учасники (наприклад, флеш-моб «Єдина Україна», конкурс малюнків із дітьми на тему «Дитяче бачення букросингу як книги в обігу» тощо).

Цей проект не має постійної грантової чи іншої фінансової підтримки і здійснюється коштом самих учасників та за підтримки Української бібліотечної асоціації.

Партнерами та спонсорами Шкіл у різні роки виступали: Програма «Бібліоміст», Програма розвитку ООН, Британська Рада в Україні, Німецьке товариство міжнародного співробітництва GIZ, що діє за дорученням Уряду Німеччини, компанія PressPoint, передплатна агенція «Періодика» та ГО «Асоціація бібліотекарів Закарпаття».

Тренери Школи: члени Української бібліотечної асоціації та інші запрошені тренери, які працюють на волонтерських засадах.

Організаторами Школи молодого бібліотекаря є члени Молодіжної секції УБА: Оксана Бояринова, голова Молодіжної секції УБА, PR-менеджер Української бібліотечної асоціації, тренер Головного тренінгового центру; Вірстюк Микола, тренер Регіонального тренінгового центру.

Загальна статистика проекту, 2013–2018 рр. Кількість учасників: 195. Кількість тренерів: 14.

Всього днів: 34. Локації: 5. А також разом із учасниками Шкіл ми підкорили г. Говерлу та декілька гірськолижних гір.

Наша практика пов'язана з такими сферами молодіжної політика: 2, 4 та 5. Школи завжди містять навчальний та просвітницьких компоненти щодо різних актуальних тем, зокрема: вільний доступ до інформації, захист прав людини, просування рівності та недискримінації в українському суспільстві. Школи також є тим майданчиком, де зароджуються нові ідеї та ініціативи, які потім реалізуються по всій Україні. Також Школи допомагають розвинути бібліотечний молодіжний рух в Україні, оскільки під час кожної школи відбуваються засідання членів Молодіжної секції УБА та вирішуються внутрішні питання розвитку нашого громадського об'єднання.

Протягом 2018 р. під час V Зимової та III Літньої шкіл молодих бібліотекарів для учасників Шкіл було проведено спеціальні презентації щодо всіх 17 Цілей сталого розвитку ООН, а також прикладів, як бібліотеки можуть сприяти досягненню цих цілей. Було презентовано буклет, розроблений всесвітньою організацією ІФЛА, щодо роботи бібліотек із Цілями сталого розвитку.

1. *«Для мене III літня школа молодих бібліотекарів стала першою. . . Чесно кажучи, їдучи на школу, не мала уявлення, що я маю робити і що на мене чекає, але попри страх я приголомшена, я отримала стільки нових вражень, інформації та нових друзів.*

Під час школи молоді бібліотекарі навчаються, спілкуються, обмінюються досвідом. Школа цікава новими темами, які можна впровадити в роботі бібліотеки.

Все було на найвищому рівні: тренінги, робота в команді, екскурсії, і, звісно, поєднання роботи з відпочинком. Кожна мить цих днів була насичена цікавими подіями та емоціями. Ці дні назавжди залишаться у спогадах.

І дуже хочеться подякувати організаторам за можливість перебування у школі. ВИ НАЙКРАЩІ!!!

<https://bit.ly/2wpk2tV>

2. <http://school-lib.org.ua/vidguki/vidguki-4-zymova-schkola/>

3. <http://school-lib.org.ua/vidguki/vidguki-pro-ii-litnyu-shkolu-molodix-bibliotekariv-uba/>

https://drive.google.com/open?id=17va1Bar4EmdHWIbuDGae_qSTfq04Hljj,

https://drive.google.com/open?id=1SdxAICFDRXebTiHPLK0qaSCRk_GQvU3F,

https://drive.google.com/open?id=1_ISslurffEwPZcA1iGx6VJYzPSvQuM6K,

<https://drive.google.com/open?id=1GjDb0RGrPpQM3B1FNUkl8ggqy65VTtrZ>

<http://school-lib.org.ua/>

<https://molod.ula.org.ua/osvitnij-napryam/shkola-molodogo-bibliotekarya-uba>

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА «СТАНЬ ЖУРНАЛІСТОМ У МОЛОДІЖНОМУ ПРОСТОРІ» (ЛЬВІВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ МОЛОДІЖНИЙ ЦЕНТР)

79000, місто Львів,
вулиця Володимира
Винниченка, 12

Кашинська Вероніка,
журналіст, (097) 041-44-26,
vkashinskaya1108@gmail.com

Постійно
діюча
програма

Перша школа (1.0) — квітень–травень 2017 р. (2 місяці 1 раз на тиждень); Друга школа (2.0) — жовтень–листопад 2017 р. Медіамарафон — квітень 2018 р. Старт третьої школи (3.0) заплановано на листопад.

Молодіжні медіа, інновації, успішні приклади, сильна команда, впізнаваність у молодіжному просторі

Ця програма є навчальною школою для молоді (учнівської та студентської), яка мріє пов'язати майбутнє з журналістикою та вже робить кроки в цьому напрямку. Вони є представниками прес-служб різних громадських організацій або просто студентами (як показує практика, НЕ факультету журналістики), які мріють здобувати досвід у цій сфері. У наш час не завжди легко домовитися про висвітлення діяльності молодіжних організацій у ЗМІ, проте основною інформаційною платформою для ГО стали соціальні мережі.

Зараз ми маємо на меті модернізувати школу таким чином, щоб у цій програмі могла брати участь молодь Львівської області. На першому етапі ми запустили перший онлайн медіамарафон Львівщини, у якому взяли участь представники понад 5 міст та сіл Львівської області.

Метою програми є навчити молодих людей основ журналістики на практиці та за допомогою знайомства з успішними представниками професії. Таким чином молоді люди, не навчаючись на факультеті журналістики, можуть спробувати свої сили у написанні текстів, проведенні інтерв'ю та підготовці відеоматеріалів.

Головна можливість для випускників програми — стати частиною команди прес-служби Львівського обласного молодіжного центру на волонтерських засадах. Після закінчення програми багато учасників пройшли стажування у теле- та радіокомпаніях Львівщини.

Курс триває 2 місяці, заняття проходять раз на тиждень. Загалом висвітлюються 9 тем («Основи журналістики», «Фотожурналістика», «Радіожурналістика», «Інтерв'ю», «Блогерство», «Відеоновини», «Методи збирання інформації», «Мова ненависті»).

Дві теми — «Фотожурналістика» та «Creative writing» — учасники прослухали англійською мовою у викладі волонтерок Корпусу Миру США Кетрін Фітч та Кендри Ван Біг. Це допомогло молодим людям зрозуміти, що для успіху в кар'єрі сучасний журналіст має володіти іноземною мовою.

Цільова аудиторія: студенти університетів різних спеціальностей, які цікавляться журналістикою. Група складається з 20 людей.

Кожен спікер давав учасникам програми домашнє завдання, перевіряв їх і надавав зворотний зв'язок. За успішне виконання завдання учасники отримували маленькі сюрпризи як мотивацію для майбутніх звершень.

«Стань журналістом 1.0» була організована однією людиною, а вже до організації «Стань журналістом 2.0» залучалися випускники першої школи. Випускники другої взяли участь в організації Першого молодіжного медіамарафону Львівщини.

Спікерами виступали провідні журналісти та блогери Львова, що працюють на телеканалі ЗІК, 24 каналі, у прес-службі ЛОР, на Львівській хвилі, у місцевій газеті «Ратуша». Ця школа є абсолютно безкоштовною для учасників.

Власні ресурси ми використали на матеріали для друку, фліпчарти, маркери. Друкували горнятка на подарунок нашим спікерам. Кожний випускник отримав брендovanі блокноти, книжки, наліпки та сертифікати про проходження курсу.

Випускники програми «Стань журналістом у молодіжному просторі» стають волонтерами ЛОМЦ та працюють із командою над контентом, інформаційним висвітленням, створенням відео тощо.

А найголовніше, молоді люди набувають упевненості в собі та отримують практику, після якої успішно проходять співбесіди в різних проектах на посаду журналіста, відвідують ефіри на ТБ та радіо як гості, деякі проходять стажування і отримують роботу. Вони визначаються зі своєю майбутньою професійною діяльністю та роблять перші кроки в кар'єрі.

3) розвиток механізмів забезпечення участі молоді в житті громади;

4) підтримка молодіжних проектів та ініціатив.

Ціль 4. Забезпечення всеохопної і справедливої якісної освіти та заохочення можливості навчання впродовж усього життя для всіх.

«Завершилось навчання за програмою «Стань журналістом у молодіжному просторі 2.0». Львівський обласний молодіжний центр відкрив для мене море можливостей: здобути нові знання, практикувати навички журналіста, спілкуватися з дуже позитивними та цікавими людьми. Професійні спікери-журналісти навчали та ділилися власним досвідом. Висловлюю величезну подяку Veronika Kashinskaya та всім, хто долучився до реалізації проекту. Без вас він не був би настільки крутим» — Nazariy Nesteruk (<https://goo.gl/ZrqbAx>)

«От і закінчився курс «Стань журналістом у молодіжному просторі». Як швидко минув час! А яких чудових нових друзів маю тепер! Упродовж 2 місяців я жодного разу не пошкодувала, що наважилася заповнити анкету реєстрації, яка змінила моє життя. Ми вчилися і поглиблювали знання з багатьох тем, і це показало і навіть довело мені, що журналістика - це моє. А зараз! Я хочу подякувати всім волонтерам і працівникам з МЦ. Ви є суперові! Продовжуйте так і надалі» — Kateryna Klymenko (<https://goo.gl/SgxHja>)

Уляна Лаврик (спікер): «Програма «Стань журналістом» щоразу збирає навколо себе силу-силенну цікавих особистостей. Людей, які здобуваючи різні професії, цікавляться #журналістикою. І я переконана, що наш фах їм під силу. Бо, як не крути, журналістики-то вчать, але журналістами стають насамперед #душею.)) Вже вдруже маю велику приємність (!) проводити тренінг для учасників програми. Дякую, Андрій Ковальський та Veronika Kashinskaya, за запрошення. Ви великі молодці!) ПС. Учасникам Програми бажаю успіхів!) Все вдасться. Потрібно трішки часу і велике(!!!) бажання» (<https://goo.gl/cxDJdB>)

<https://drive.google.com/open?id=1q4EnUaH6zHysELH0Dj62h1agZr417Dux>,

<https://drive.google.com/open?id=1YGCvqNicGGjnAR1scr1DI6yoCmZiXI0T>,

<https://drive.google.com/open?id=18bK9xBzUvBS62h2Tr4QflhMoq2kYP68y>

<https://goo.gl/aSt7cY>

Відео випускників проекту для БА «Подаруй дитині свято» <https://goo.gl/fqjc4S>

Запрошення на медіа марафон: <https://goo.gl/AboMsS>

ПРОЄКТ «ШКОЛА СУЧАСНОЇ ЖУРНАЛІСТИКИ: ІНТЕРНЕТ-ВИДАННЯ» (КОМУНАЛЬНА УСТАНОВА «ОБЛАСНИЙ МОЛОДІЖНИЙ ЦЕНТР» ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ)

вул. Міщенка, 2, м. Полтава,
36011, тел. (0532) 500-653,
(095) 650-54-42

Півень Анна Федорівна, начальник
відділу Обласного молодіжного центру праці,
(066) 870-72-47, anyatkopiven47@gmail.com

Березень—квітень 2018 року

Постійно діюча програма

5

Неформальна освіта, інтернет-журналістика, розвиток компетенцій, стажування, працевлаштування

Стимулом до започаткування проекту в сфері інтернет-журналістики послужили постійні кадрові запити до профільного відділу Обласного молодіжного центру (далі — Центр) від відповідних видань та результати соціологічного опитування молоді.

Проєкт покликаний вирішити низку питань щодо працевлаштування та профорієнтації молоді. По-перше, розкрити специфіку професії «журналіст», показавши їм реалії сучасної практики (за допомогою спілкування з медіа-експертами та екскурсій до інтернет-видань), мотивувати старшокласників до вибору майбутньої професії. По-друге, надати слухачам можливості стажування та набуття професійних навичок для подальшого працевлаштування у місцевих ЗМІ.

На конкурсній основі з 70 осіб відібрано 32 учасника.

Впродовж 5 тижнів проведено 15 семінарів-тренінгів.

Медіаексперти та журналісти-практики надали слухачам Школи основну інформацію про цільову аудиторію ЗМІ, основні інформаційні жанри та їх застосування, структуру тексту, репортаж, інтерв'ю, журналістське розслідування, SMM, виготовлення відео-контенту тощо.

Вивчена нова тема обов'язково закріплювалася на практиці. Кожен учасник готував публікації до друку, збирав інформацію та проводив інтерв'ю, робив відео та фото для репортажу. Під час екскурсій слухачі познайомилися з робочою атмосферою інтернет-видань. Роботи всіх учасників було опубліковано в місцевих інтернет-виданнях. На завершення проекту слухачі отримали сертифікати та можливість отримати запрошення від потенційних роботодавців.

Навчальна програма проекту підготовлена спільно з медіаекспертами та викладачами місцевого вишу. Партнерами Проекту стали: інтернет-видання «Трибуна», PR-агентство YodaConsult, ГО «Інститут аналітики та адвокації», інтернет-видання «ЗМІСТ», телеканал «Громадське ТБ. Полтава», Регіональний центр розвитку місцевого самоврядування, ПНПУ ім. В.Г.Короленка (кафедра журналістики).

Навчання проводилося у приміщенні Молодіжної студії Центру. Придбання канцелярії та призив для учасників — за рахунок Центру.

2 спеціалісти Центру виступили організаторами та координаторами проекту, як спікерів було залучено 14 працівників ЗМІ різних профілів.

Здійснено 3 екскурсії до інтернет-видань.

32 учасники пройшли навчання та отримали сертифікати. 7 локальних ЗМІ висвітлювали перебіг навчання у Школі журналістики. Протягом навчання у місцевих інтернет-виданнях вийшли 53 публікації учасників. 12 випускників Школи запросили на стажування. Наразі працевлаштовано 10 осіб.

Працевлаштування молоді, профорієнтація

Реалізація цієї практики пов'язана з такими Цілями сталого розвитку: Подолання бідності у всіх її формах та усюди. Одне з найбільших досягнень реалізації проекту — працевлаштування учасників у місцевих інтернет-виданнях, де вони вже півроку плідно працюють.

<https://drive.google.com/file/d/1mk0IIVhdA7BbRLcNoMSTNm3Xu4I6P1Fi/view>,

<https://www.facebook.com/groups/876997655813615/>,

<http://zmist.pl.ua/news/ya-teper-postiino-dumayu-pro-diagonali-maibutnih-poltavskih-zhurnalistiv-vchili-reportazhnii-fotoziomci>,

<https://www.youtube.com/watch?v=oH5CQmnLAUg&feature=youtu.be>,

<http://zmist.pl.ua/news/molod-obiraje-biznes-u-poltavi-startuvala-shkola-pidprijemciv>,

<https://poltava.to/project/3604/>

<https://drive.google.com/open?id=1DhbeCGbhlTrn9rexPrpptJWrSRr5LVUK>,

<https://drive.google.com/open?id=1a7Be49apewZSWE8SlyXGlx5360z0qXyA>,

<https://drive.google.com/open?id=1tQM659E450sYmstasgKzVJXDBM4P9dpg>,

<https://drive.google.com/open?id=1wWe4xBPqqtIcWv6ptgl1dmDUvAS-tvBV>

<https://drive.google.com/file/d/1mk0IIVhdA7BbRLcNoMSTNm3Xu4I6P1Fi/view>

«МОЛОДІЖНИЙ БАНК ІНІЦІАТИВ НІЖИНА (МБІ_НІЖИН)»

(ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
«ЛАБОРАТОРІЯ ІНІЦІАТИВНОЇ МОЛОДІ»)

вул. Шевченка,
101а/63, м. Ніжин,
Чернігівська обл.,
Україна, 16610

Джон Вернон Рінгланд (Ірландія), автор та координатор міжнародної мережі Молодіжних банків;
Тимченко Анжела Володимирівна, координатор Молодіжного банку ініціатив Ніжина, (097) 799-37-35, timchenkostore17@gmail.com

3 грудня 2017 р.

Реалізація триває

5

Молодь, громада, фандрайзинг, гранти, проекти

Активна молодь Ніжина з числа чинних членів та випускників Ліги старшокласників шукала нових способів реалізації власних задумів щодо покращення життя громади міста. Та в більшості випадків молоді люди самі ініціювали проект й самі його втілювали, залучаючи грантові кошти від Британської ради та фінансування з міського бюджету. Можливості вийти за звичні межі та розширити свою аудиторію, отримати нові компетенції в громадській діяльності з'явилася із започаткуванням програми «Поширення моделі Молодіжних банків ініціатив через програму «Молодіжний працівник». За підсумками конкурсного відбору ми увійшли до вісімки міст з усієї країни і спільно впроваджуємо цю інноваційну модель молодіжної роботи. Програма реалізується ПРООН, Мінмолодьспорт, програмою «Молодіжний працівник» та ГО ІСАР—Єднання.

Молодіжний банк ініціатив — це унікальна модель всебічного залучення молодих людей до громадської активності у своїй спільноті. Вона надає молодим людям можливість брати участь у роботі Молодіжного банку ініціатив у одній з трьох основних ролей:

- учасника ініціативної групи, яка пропонує зміни на краще у громаді та готує відповідний проект, що подається на розгляд МБІ;
- благодійника, який бере участь у фінансуванні цих проектів;
- члена комітету МБІ, який допомагає збирати кошти на фінансування таких проектів і ухвалює експертне рішення щодо фінансування тих чи інших проектів.

Організація, в межах якої працює Молодіжний банк ініціатив, збирає в громаді кошти для підтримки ідей молоді, причому саме молодь вирішує, які саме проекти варто втілити в

життя. Для цього створюється грантовий комітет із зацікавлених та небайдужих молодих людей. Він вивчає потреби громади міста шляхом проведення опитування, визначається з пріоритетами грантового конкурсу, затверджує засади його проведення, залучає додаткове фінансування у разі потреби, проводить рекламну кампанію в громаді, відбирає найкращі та найактуальніші заявки.

Робота у такому комітеті заохочує молодь до активних дій з покращення життя у громаді, дає змогу швидко вчитися та надихає усвідомлювати значущість власних дій. Крім того, беручи участь у роботі МБІ, молодь отримує унікальний досвід управління проектами, ухвалення фінансових рішень, роботи в команді, реального впливу на якість життя громади тощо.

«Золоті правила» роботи МБІ свідчать про високу залученість молоді до ухвалення рішень на кожному етапі роботи: 1. Керується молоддю. 2. Відкритий для всіх молодих людей. 3. Участь та включення. 4. Сприяння взаєморозумінню та повага до відмінностей. 5. Зрозумілі та справедливі процедури надання грантів. 6. Проста і зрозуміла мова. 7. Розвиток знань та навичок молодих людей. 8. Підбиття підсумків та оцінка. 9. Святування.

- Комітет МБІ_Ніжин — це 13 молодих людей віком від 15 до 25 років, які з грудня 2017р. вже пройшли кілька етапів розвитку МБІ:
- Січень—лютий 2018 р. — навчальний інтенсив для комітету зі специфіки роботи Молодіжних банків ініціатив, вдосконалення навичок комунікації, фандрайзингової діяльності та роботи зі стейкхолдерами.
- Березень 2018 р. — моніторинг потреб громади Ніжина за допомогою онлайн-опитування, визначення пріоритетів грантового конкурсу; участь представників Комітету в Базовому тренінгу за програмою «Молодіжний працівник»; навчальний візит Комітету МБІ_Ніжин та Ліги старшокласників до офісу Представництва ООН в Україні та Міністерства молоді та спорту для зустрічі з заступником міністра О.Яремою.
- Квітень 2018 р. — кризовий період у Комітеті МБІ_Ніжин, розірвання взаємин із громадською організацією, спільно з якою було започатковано цю програму, та ухвалення сміливого рішення про реєстрацію власної громадської організації «Лабораторія Ініціативної Молоді».
- Квітень—червень 2018 р. — проведення низки фандрайзингових заходів («Весняні обіймашки», «Ігровий марафон», «Black&White party», «Обіймашки на День міста», «Фейс-арт-територія на День захисту дітей») з метою збору коштів для конкурсу молодіжних проектів.
- Червень—серпень 2018 р. — літні канікули з користю (участь представників Комітету МБІ у низці заходів неформальної освіти для покращення власних компетенцій).
- Серпень 2018 р. — запуск грантового конкурсу від МБІ_Ніжин для молодіжних проектів покращення життя громади.
- Вересень 2018 р. — Комітет МБІ_Ніжин спільно з ГО «Лабораторія Ініціативної Молоді» та Лігою старшокласників Ніжина вперше організують Форум молодіжних ініціатив Ніжина «CoolТиватор іДей», у рамках якого буде презентовано успішні кейси МБІ_Ніжин, оголошено про запуск грантового конкурсу та умови участі в ньому, а також здійснено додатковий збір коштів для збільшення суми гранту.

Паралельно з реєстрацією ГО «ЛІМ» активісти Комітету МБІ_Ніжин проходять навчання в межах програми ЄС для розвитку громадянського суспільства в Україні «Together», і завдяки цьому наразі опрацювали питання внутрішніх політик організації.

Для реалізації даної ініціативи залучено учнівську та студентську молодь міста — із Комітету МБІ та з-поміж його волонтерів. У роботі Комітет МБІ_Ніжин використовує матеріально-технічну базу Ніжинського будинку дітей та юнацтва, Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя, Ніжинського агротехнічного інституту. Налагоджено партнерську співпрацю з командою професіоналів MDj`s та розважальним центром «Кураж». Велику допомогу надають представники ICAP—Єднання та Програми розвитку ООН в Україні. Для запуску грантового конкурсу шляхом фандрайзингу на кінець серпня було зібрано коштів на суму 3,5 тис грн. Протягом вересня заплановано проведення низки заходів та пошук меценатів і спонсорів для збільшення розміру гранту.

Саме започаткування Молодіжного банку ініціатив у нашому місті — це виклик для молоді Ніжина, можливість вийти із зони комфорту, постійно перебудовувати своє життя та вдосконалювати компетенції. Представники Комітету МБІ отримали досвід проектного менеджменту, підвищили рівень критичного та аналітичного мислення, фінансову грамотність, поліпшили комунікації зі стейкхолдерами, здобули навички командної роботи та фандрайзингової діяльності. Автори проектів матимуть унікальну можливість здобути компетенції отримання грантів та втілити свої ідеї у якісні зміни в громаді міста Ніжина. Це перший випадок у нашому місті, коли молодь збирає кошти не для власних цілей, а для реалізації перспективних ідей інших.

4) Підтримка молодіжних проектів та ініціатив

Діяльність Молодіжного банку ініціатив Ніжина безпосередньо сприяє інтеграції Глобальних цілей сталого розвитку, оскільки пріоритетними напрямками грантового конкурсу молодіжних проектів визначено: дозвілля та спорт, неформальну освіту молоді, екологію, покращення інфраструктури та благоустрій міста. Також відбувається налагодження партнерських взаємин із владними структурами, бізнесом та громадою. Зареєстровано Громадську організацію «Лабораторія ініціативної молоді», яка працює з Цілями сталого розвитку, що призведе до синергії у розвитку міста в цілому.

Роман Курило, 18 років: *«МБІ_Ніжин — це єдине місце в нашому місті, де керує молодь. Це місце, де в тебе ніколи не вийде сумувати, де тебе завжди підтримають і вислухають, де завжди панує море позитиву, неймовірна кількість дуже крутих ініціатив та ідей».*

Анастасія Гузь, 17 років: *«Ми - агенти змін, які вчать бути потрібними суспільству».*

Євгенія Котельницька, 18 років: *«МБІ — це сім'я, яка постійно прагне до покращення. Дивовижна команда з неймовірними людьми».*

https://drive.google.com/open?id=1L2xO4Xr9acrJHRA161_AQXfvmfxPZMzs,

https://drive.google.com/open?id=18HdJbWu44lyM_xq7ES10CatAq9Mgm5cV,

<https://drive.google.com/open?id=1UUuBnrndEHoseq55n-l-8tkJ0NwwHJhP>

<https://www.facebook.com/groups/305428729988517/>

РЕГІОНАЛЬНИЙ ХАКАТОН «BUTTON» З РОЗРОБКИ ІТ-ПРОЕКТІВ СОЦІАЛЬНОГО СПРЯМУВАННЯ (ГО «ФУНДАЦІЯ «ПРОСТІР»)

просп. Центральний, 59а,
м. Северодонецьк, Луганська обл., 93406

Митрохін Сергій Олександрович,
(095) 208-38-36,
mytrokhin@gmail.com

Березень 2017
року, квітень
2018 року

Практика передбачає реалізацію щорічного заходу з подальшою адвокацією втілення проектних ідей, спрямованих на розв'язання конкретних соціально-економічних проблем

Участь, взаємодія, підтримка, інновації, розвиток

Молодь Луганщини вважає, що практично не має можливостей взаємодіяти з владою, політиками, роботодавцями, міжнародними організаціями та реально впливати на якість життя громади шляхом практичного втілення своїх ідей.

Ми ставили собі за мету розширити можливості молоді Луганської області реально впливати на ситуації в громаді та суспільстві загалом, які, на їхню думку, потребують змін; допомогти молодим людям взаємодіяти з владою, політиками, роботодавцями, міжнародними організаціями та реалізувати свій потенціал на користь громади.

Хакатон став майданчиком, що об'єднав активну молодь, яка має навички роботи в ІТ-сфері, та надав можливість знайти однодумців, випробувати власні сили, розробити інструменти розв'язання актуальних проблем Луганської області та місцевих громад, а саме — соціально корисні ІТ-проекти.

Комунікація між учасниками сприяла створенню на території області мережі активних молодих людей, орієнтованих на розв'язання нагальних проблем сучасними інноваційними методами.

Жорсткі часові рамки Хакатону та атмосфера змагання сприяли орієнтації на результат і формуванню внутрішніх стимулів до ефективної участі.

Нарешті «дорослі» побачили, що молодь є основною рушійною силою позитивних змін та перетворень, які можуть відбуватися вже сьогодні, і що саме молодь здатна заробити значущий внесок у розвиток розумної міської інфраструктури, прозорого управління та перетворення Луганської області на інноваційний, прогресивний і привабливий регіон.

У 2017 році практика реалізовувалася в партнерстві з Програмою розвитку ООН в Україні, ГО «Суспільна думка», ГО «Агентство стійкого розвитку Луганського регіону», Ресурсним центром зі сталого розвитку при СНУ ім. В. Даля, Кризовим медіа-центром «Сіверський Донець», Луганською обласною державною адміністрацією, Луганським обласним молодіжним центром. Також до реалізації практики на волонтерських засадах долучилися представники українських та закордонних ІТ-компаній, зокрема Altsolution, GoIT, LoftSchool, Olympic {hash}, Robo House, ПраймТехПлюс. У 2018 році практика стала частиною Програми відновлення та розбудови миру, яка реалізується Програмою розвитку ООН на сході України за фінансової підтримки Уряду Швеції. При цьому до реалізації практики, як і раніше, долучилися партнерські громадські організації та органи державної влади.

В Хакатоні взяли участь 50 (2017 р.) та 61 (2018 р.) учасників з усієї Луганської області, які розробили 8 (2017 р.) та 10 (2018 р.) соціально значущих для регіону ІТ-проектів, що стосуються різноманітних аспектів життя громади.

Молоді люди отримали можливість забезпечити прозорість органів влади (1), реально впливати на якість життя громади (3), отримати підтримку реалізації своїх ідей (4) і робити те, що вони хочуть робити разом або індивідуально (7).

4, 7, 8, 9, 11, 16, 17

2017: <https://www.youtube.com/watch?v=aSD0DHqwFKY>

2018: «Коли ви збираєте молодих людей разом і надихаєте їх творити, результати можуть бути неймовірними» © <https://www.facebook.com/UNDPUkraine/posts/1882647575089574>»

https://drive.google.com/open?id=1bwJTqqke41QFiyvN71IKXKanC_S8P_,

https://drive.google.com/open?id=1SfQpJKVDUx0gU-HqYnX_RXbcdXqI9leK, <https://drive.google.com/open?id=1rNZh7hWBh1sa4qkmGPsfc4EAFMiVxUE>

https://www.facebook.com/mytrokhin/media_set?set=a.1940201776214980

<http://paralel-media.com.ua/p77066.html>

https://www.youtube.com/watch?v=CE0gFT_1XXc

<https://www.youtube.com/watch?v=6C5twAKjgxY>

2018: https://www.facebook.com/mytrokhin/media_set?set=a.2250701255165029

<https://www.youtube.com/watch?v=gzMLOoNCYKI>

https://www.youtube.com/watch?v=YYIw_7cK5oA

<https://www.youtube.com/watch?v=cPaF93DdpHw>

<https://www.youtube.com/watch?v=ete3WlrHqSU>

<https://www.youtube.com/watch?v=NzfZzqHZLWo>

<https://www.facebook.com/UNDPUkraine/posts/1882647575089574>

НАМЕТОВИЙ ТАБІР УЧНІВСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ «ТУСА»

(ГО «СУМСЬКА МОЛОДІЖНА ОРГАНІЗАЦІЯ «ЛІЦЕЙ»)

м. Суми, вул. Лебединська,
6/61, 40021

Діброва Владислав В'ячеславович,
член правління організації, (066) 924-01-03,
vladyslav.dibrova@gmail.com

Квітень – липень 2018 року

Постійно діюча програма. Проект щорічний, але сезонний (квітень–липень щороку)

Розвиток, учнівське самоврядування, проектне мислення, дозвілля, дисциплінованість

Наша команда визначила дві важливі проблеми:

- відсутність у школярів проектного мислення;
- погіршення здоров'я та апатичне ставлення до цього питання через гаджетозалежність та відсутність нормального харчування і спілкування з природою.

Формат заходу — наметовий табір.

60 тис. грн — кошти з обласного бюджету (харчування, футболки для учасників, аптечка).
20 тис. грн — внесок організації. 70 тис. грн — внесок спонсорів.

Оздоровлено 72 дитини з усієї області.

Учасники табору пройшли насичену тренінгову програму з командної роботи.

Розроблено 8 ініціатив для реалізації на території шкіл / громад, звідки родом активісти учнівського самоврядування.

Наша практика пов'язана з 2 сферами молодіжної політики — №4 та №7, адже сама практика проходила в форматі наметового табору, а учасники табору розробили важливі ініціативи, які планують реалізувати на території власних громад.

Реалізація нашої практики сприяє двом цілям сталого розвитку:

Ціль 3. Забезпечення здорового способу життя та сприяння благополуччю для всіх у будь-якому віці.

Ціль 4. Забезпечення всеохопної і справедливої якісної освіти та заохочення можливості навчання впродовж усього життя для всіх.

Відгуки батьків та дітей із трьох населених пунктів (повні відгуки можна прочитати на сторінці проекту <https://www.facebook.com/tabirTUSA/>)

«У дітей море вражень і позитиву. Від себе особисто, від батьків та дітей висловлюємо подяку працівникам табору!»

«Задоволені очі дітей та їх бажання приїхати у табір «ТУСА» наступного року — це найприємніше, що ми побачили після приїзду дітей додому».

«Створили всі умови, щоб наші діти не тільки відпочили, але й навчилися цінувати те, що мають».

<https://drive.google.com/open?id=12UzfDEfrdeGC9f2Ya0t1Xq243uamxvTf>,

<https://drive.google.com/open?id=11phOiq6-f0XsAbINn4kenNxrMqjulUe6>,

https://drive.google.com/open?id=1PFx5XGFBW2Sq8ZAhPbs6xd5SY0-3kE_N

https://www.facebook.com/pg/tabirTUSA/photos/?tab=album&album_id=287507468682185

<https://www.youtube.com/watch?v=D48Qap86FnE&feature=youtu.be>

ФОРУМ НАУКОВИХ ПІКНІКІВ В УКРАЇНІ

(ГО «ЦЕНТР НАУКИ ТЕРНОПОЛЯ»)

 46000, м. Тернопіль, площа Героїв Євромайдану, 4

 Христина Білінська, голова, (067) 350-48-52, m.syrotyuk@gmail.com

 Щороку з 2015 року

 Постійно діюча програма

5 Молодь, наука, освіта, інноваційність, відповідальне вчителство

-
- Відсутність належного фінансування освіти, застарілі методи викладання, які здебільшого несуть теоретичні знання без наочних і зрозумілих прикладів.
  - Стереотипи щодо освіти, науки, їхньої ролі у формуванні особистості.
  - Щорічне зниження навчальної успішності школярів та студентів, що призводить до зменшення інтелектуального потенціалу молоді.
  - Випускники шкіл надають перевагу гуманітарним професіям, у результаті ринок праці перенасичений юристами, економістами, менеджерами. Це негативно впливає на соціальну адаптацію молоді, підвищує рівень безробіття та гальмує розвиток економіки.
  - Низький рівень громадської та волонтерської активності й вакуум у науковій сфері в контексті особистого розвитку дітей; скорочення кількості закладів позашкільної освіти.

 Мережі наукових пікніків потрібно розвиватися, щорічний форум координаторів з усієї України, молодих науковців, дає змогу ділитися досвідом, отримувати нові знання та розширювати географію проекту, а також сприятиме створенню постійно діючих клубів молодих винахідників.

Проведення семінарів у патріотичному Тернопільському краї зближує учасників із різних куточків України навколо ідеї популяризації науки серед молоді. Ми залучатимемо понад 15 областей України з акцентом на схід та південь — молодь зможе побачити Тернопіль, познайомитися з культурою, людьми та налагодити відповідні контакти.

У 2015–2017 роках за підтримки Міністерства молоді та спорту вдалося провести Всеукраїнський форум наукових пікніків у місті Тернополі.

Організаторами проекту є ініціативна молодь у кожній області та громадська організація «Тернопільський освітній навчально-демонстраційний «Центр науки». Партнером проекту є Центр науки ім. Коперника, м. Варшава.

Захід допомагає створити сприятливе середовище для забезпечення зайнятості молоді, оскільки завдяки реалізації проекту «наукові Пікніки» зростає популярність природничих професій та наукової сфери в цілому. У 2013 році наукові пікніки відбулися в 5 містах обласного значення, а 2018 року заявку на проведення наукових пікніків подали 20 міст та селищ України.

3. Завдяки нашому проекту молодь може долучитися до реалізації нашого заходу в своїх містах, ми ділимося своїми досягненнями та обмінюємося досвідом.

5. Завдяки нашому заходу ГО в інших регіонах включають наукові пікніки до свого календарного плану та займаються їх організацією.

7. Завдяки форуму проект «Наукові пікніки» поширюється на регіони, де молодь отримує можливості змістовного дозвілля.

№4. Якісна освіта — адже ми прагнемо, щоб діти здобували знання на практиці, а не в теорії.

У Тернополі в «Наукових пікніках» взяли участь близько півтисячі молодих науковців.

<https://ternograd.te.ua/2018/05/>

У Тернополі відбулися шості «Наукові пікніки»

<http://chasopys.te.ua/suspilstvo/8274-u-ternopoli-vidbulysia-6-ti-naukovi-pikniki>

«Наукові пікніки» проведуть ще у кількох районах Тернопільщини

<http://www.golos.te.ua/20819-2/>

<https://drive.google.com/open?id=1PT480ff5MTxpGflwKsVLVlXfvaku0jch>,

https://drive.google.com/open?id=1_pBdw5N3qls272CYkx_m0b0tDudMKka,

<https://drive.google.com/open?id=1sSHigMva8e5BDkrb2CRpvUXEGvyub9BZ>

5.

ВОЛОНТЕРСТВО

МОЛОДІЖНИЙ ФОРУМ СТРИЙЩИНИ

(БЛАГОДІЙНИЙ ФОНД «ФОНД ГРОМАД «РІДНЯ»)

82402, Львівська обл., Стрий,
вул. Народна, 8

Святослав Сурма, (096) 551-22-47,
coor.ridnya@gmail.com

Квітень–червень 2018 р.

Реалізація триває

5

Перший молодіжний форум волонтерів Стрийщини

Молодь 14-17 років уже готова робити світ кращим, але бракує розуміння, у який спосіб діяти, та досвіду самоорганізованої волонтерської діяльності.

Роздано 5000 анкет для старшокласників із запитаннями щодо того, як вони бачать зміни навколо себе, як хочуть їх утілювати та що для цього потрібно. Із отриманих 2500 анкет організатори відібрали на конкурсній основі 200 учасників Молодіжного форуму Стрийщини. До опитування було застосовано інноваційний підхід: анкетування було повністю анонімним.

Форум відбувся на місцевому стадіоні, перед молодими учасниками виступили з мотивуючими промовами визначні діячі України. Інноваційний підхід: форум став місцем спілкування переможців, знайомства, навчання та практичної розробки волонтерської програми. Потім у «гру» вступили шість тренерів, які виклали учасникам основи лідерства, командування, цілепокладання, проектного менеджменту, пошуку коштів та волонтерства. Інноваційний підхід: кожен учасник самостійно визначався, які дві теми з шести бажає прослухати. На завершення Форуму учасники поділилися на малі групи по десять осіб і за технологією динамічної мережі вирішували, які зміни необхідно здійснити, що для цього потрібно та які додаткові знання варто отримати. Інноваційний підхід: використання технології динамічної мережі, що забезпечує активність кожного учасника та відсутність стороннього впливу.

Після завершення одноденного Форуму було створено робоча група, яка опрацює вироблені на Форумі рішення, звернеться до місцевих депутатів щодо фінансування їхньої волонтерської програми та виділення коштів для фінансування молодіжних конкурсів проектів. Інноваційний підхід: за рік буде проведено наступний форум, і робоча група, яка координуватиме всіх учасників у волонтерській діяльності, розповість про набутий досвід і його уроки для наступних учасників.

Форум був зініційований Фондом громад «Рідня», тому взяв на себе основні адміністративні витрати (10 000 грн), отримав сприяння від Львівської ОДА (10 000 грн), Стрийської РДА (5 000 грн) та Стрийської міської ради (2 000 грн), а також від місцевих підприємців (негрошовий внесок на 3 000 грн) і військової частини (польова кухня та обслуговуючий персонал). Крім того, до роботи долучилася низка громадських утворень організацій, наприклад Школа лідерства «Шанс».

Конкретні результати — участь у форумі 200 молодих людей, набуття ними конкретних навичок та розробка власної волонтерської програми дій. У більш довгостроковій перспективі планується створення координаційної спільноти волонтерів, яка виконуватиме свої завдання за підтримки місцевих ресурсів відповідних рад.

- 3) Розвиток механізмів забезпечення участі молоді в житті громади шляхом створення інституції у вигляді Форуму для забезпечення волонтерської діяльності молоді;
- 4) підтримка молодіжних проектів та ініціатив — допомога молоді в пошуку ресурсів та отриманні необхідних знань для реалізації проектів.

11. Сталий розвиток міст та спільнот. Ця ціль передбачає залучення громад до розвитку населених пунктів, тож участь молоді у розвитку громад закладає підвалини сталого розвитку.

На завершення Першого молодіжного форуму учасникам було надано анкету з проханням висловити своє ставлення до Форуму. Описуючи одним словом свої після форуму, учасники наводили такі відповіді: *«зацікавленість, радість, змотивовані, супер, приємно, вражений, сподобалося, неймовірно»*.

Facebook-сторінка Першого молодіжного форуму Стрийщини та Фонду громад «Рідня», інформаційна агенція ЗІК та місцева преса й телебачення

<https://drive.google.com/open?id=1BsdoYa3VmdLvKuLAVzvp-Yc5FIFmsJvT>

https://drive.google.com/open?id=1GFPZ5p3_pzXiFXnCbSLX4XZBV_TvBD0h

<https://drive.google.com/open?id=1AWEqN4peCTPgr9m8e2Sgdld1cai2ald4>

https://drive.google.com/open?id=1_io_asyJITTr8s28zJYdKz2YVGZ1ZjuX

<https://drive.google.com/open?id=1EhWr4eUjBK66um9oTelFF-tExNjI5EmG>

Фотоальбом на фейсбук-сторінці Фонду громад «Рідня»

https://www.facebook.com/pg/AF-226474894368293/photos/?ref=page_internal

СОЦІАЛЬНИЙ ПРОЕКТ «БЛАГОДІЙНА ШАФА»

(МОЛОДІЖНА ІНІЦІАТИВНА ГРУПА «INVENTORS»)

Старобільськ, Луганська обл.,
92700

Черевата Дар'я Юріївна, (099) 452-45-34,
darinacherevataya1799@gmail.com

Практика діє з липня 2017

Реалізація триває

5

Речі для тих, хто потребує

Як і скрізь, у нашому місті є велика кількість малозабезпечених родин, інтернатів і просто людей, які потребують допомоги. Тому щоліта ми збираємо речі, щоб віддати їх тим, хто справді цього потребує, та хоч трохи покращити їхнє життя.

Ініціативна група з реалізації практики виникла під час поїздки до Верховної Ради України у рамках проекту «Школа молодого лідера». Передусім учасники мали на меті зробити щось хороше для людей. Повернувшись додому, ініціативна група вирішила разом із громадською організацією «Просвіта» започаткувати проект чи радше акцію «Благодійна шафа». Ми зробили оголошення, підготували імпровізовану шафу з коробок, самостійно намалювали банер, домовилися з керівництвом парку и запустили проект, який тривав до кінця серпня 2017 року, а продовжився з липня 2018 року.

У 2017 році ми залучили власні ресурси, а саме: принесли перший одяг, зробили шафу, намалювали банер. Крім того, отримали в керівництва міського парку культури та відпочинку дозвіл стояти на вході до парку. Цьогоріч ми заручилися підтримкою політичної партії, яка подарувала нам вішалку. Для офіційного впровадження проекту також було отримано дозвіл міської ради.

Минулого року ми зібрали близько 200 кг речей та передали їх малозабезпеченим сім'ям, які проживають у Старобільському районі. Цьогоріч речей більше, але план їх реалізації такий самий.

Це радше волонтерство, адже ми допомагаємо людям, не вимагаючи нічого навзамін.

Наша практика сприяє першій цілі — подоланню бідності.

https://drive.google.com/open?id=1uUoSZckeA1MR0nJf1aAgVSbaRF_e6R5,
<https://drive.google.com/open?id=1xhzYC3u4BPB3EsGhrNSClb9yce06qvo1>,
<https://drive.google.com/open?id=1ErROv7mY4d7mQxp2vDrzgtbCbMaNHdf>
<https://www.facebook.com/groups/INVENTORS.STB/>

БУДУЄМО УКРАЇНУ РАЗОМ

(ЛЬВІВСЬКА ОСВІТНЯ ФУНДАЦІЯ)

вул. Політехнічна 4, кв. 6,
м. Львів, 79013

Діман Іванна Ігорівна, (093) 039-38-60,
johannadiman@gmail.com

Від 2014 дотепер

Реалізація триває

5 Відповідальність, волонтерство, лідерство, об'єднання, мережа спільнот

Проект «Будуємо Україну разом» (БУР) виник у липні 2014 року як волонтерська акція, що мала на меті відновити будинки, знищені війною на сході України. Проте будівництво не було самоціллю. Адже ще під час Революції Гідності ми зрозуміли, що маємо працювати над налагодженням комунікації між регіонами України, руйнувати стереотипи та творити середовище довіри між українцями. Ми не хотіли робити це у формальний спосіб, через тренінги чи конференції, адже ми — прихильники практичної дії. Тож організувавши волонтерські будівельні табори, ми дали можливість молоді передусім допомагати тим, хто цього потребує, а також спілкуватися між собою, мандрувати країною та пізнавати її, зрештою, відчувати свою причетність до процесу трансформацій в Україні.

У 2016 році ми масштабували нашу діяльність і в ході реалізації кількох десятків волонтерських таборів упродовж літа збагнули, що тепер зміцнилися настільки потужною базою волонтерів, що повинні «дати їм кермо» в руки та допомагати втілювати в життя їхні власні ідеї та ініціативи. Тож уже сьогодні БУР став рухом, що формує нову генерацію відповідальних українців, які творять зміни. Ми й надалі проводимо волонтерські табори, однак збагатили нашу програму якісними культурними та освітніми заходами, навчаємо волонтерів проектного менеджменту, супроводжуємо їх у реалізації їхніх проектів та спільно творимо осередки дії у містах, які називаємо БУР-спільнотами. Ми віримо, що нам вдасться створити мережу самодостатніх спільнот у кожному місті чи селі нашої держави, які своїми діями і забезпечують сталий розвиток України.

«Будуємо Україну разом» (БУР) — це волонтерський проект, який через спільну працю над відновленням домівок для сімей у кризі гуртує українську молодь у мережу активних громадян. БУР наразі пройшов три етапи становлення як проекту, однак ми не припиняємо розвиватися й змінюватися надалі, кожного року привносячи щось нове.

Перший етап припадає на 2014–2015 роки — час, коли БУР було тільки створено, і наша діяльність більшою мірою концентрувалася навколо постопкупованих територій на сході країни. Краматорськ, що на Донеччині, став першим містом, у якому ми розпочали будівельні табори. Там упродовж двох місяців нам вдалося відремонтувати 25 квартир та залучити до цієї діяльності понад 80 приїжджених та локальних волонтерів. Протягом роботи табору дедалі більше місцевої молоді долучалися до будівництва, а опісля ми палили ватру та співали українських пісень, що творило атмосферу довіри та порозуміння між усіма. Разом із тим місцеві волонтери утворили осередок людей, який почав генерувати зміни в місті. І люди дуже потребували цих змін. Тому після завершення табору впродовж двох місяців спільними зусиллями нам вдалося запустити цілком нову для Краматорська ініціативу — молодіжну платформу «Вільна Хата», яку вважаємо найуспішнішою складовою БУР на цьому етапі. За принципом «ВільХи» тільки у Донецькій області створено ще 7 молодіжних центрів. «Вільна Хата» стала першим осередком неформальної освіти, продуктивного дозвілля у своєму місті та, головне, зберегла атмосферу БУРу і втілила її у вигляді власного проекту «Добросусідство» та низки інших проектів, які перетворюють Краматорськ на прогресивне місто.

Другий етап припадає на 2016–2017 роки, коли ми вирішили масштабувати БУР. Ми зрозуміли, що наслідки російсько-української війни зачепили всі області України, адже у кожному регіоні є сім'ї героїв АТО чи внутрішньо переміщених осіб. Тож упродовж цих років ми побували у 29 містах по всій Україні, відремонтували понад 100 помешкань та залучили до наших таборів понад 1200 молодих людей з різних куточків України та світу. Власне, на цьому етапі, побачивши, що кількість волонтерів активно зростає, ми вирішили концентрувати всю свою увагу на них, їхньому розвитку та стимулюванні до реалізації власних ініціатив. Тому восени 2016 р. ми реалізували тижневу навчальну програму «БУРЛАВ Лабораторія відповідальності» для 50 найактивніших волонтерів, а у 2017 році 10-денну для 90 осіб, де 12 ідей проектів було підтримано фінансово, і зрештою усі вони були реалізовані. Тому цю освітню програму та, особливо, результати її впливу ми вважаємо найуспішнішим моментом даного етапу.

Не можемо не поділитися ще однією важливою подією, яка упевнила нас у потужності нашої мережі волонтерів. Наприкінці вересня 2017 року у с. Калинівка, що на Вінниччині, вибухнув склад із боєприпасами і велику кількість помешкань було пошкоджено. Розуміючи, що ми не можемо бути осторонь цієї трагедії, ми дали оголошення у соціальній мережі, і вже за два дні, зібравши необхідну кількість волонтерів серед нашої спільноти, вирушили туди, аби допомогти у проведенні ремонтних робіт. Ця ситуація показала нам, наскільки відповідальні та небайдужі волонтери є у нашій базі, що підштовхнуло нас розвивати БУР у дещо новому ракурсі, що представлений у третьому етапі.

Третій етап БУРу розпочався наприкінці 2017 і триває досі та має на меті створити широкую мережу активних громадян, об'єднаних ідеєю відповідальності та прагненням працювати не тільки для себе, але й на користь громади. З огляду на те, що кількість волонтерів БУР налічує вже понад 1500 осіб, ми прагнемо, щоб після завершення наших волонтерських таборів у містах формувалися БУР-спільноти, а також хочемо, щоб волонтери БУР, повертаючись додому, творили зміни у своїх містах. Тож ми посилено працюємо з місцевими ініціативами, зазвичай облаштовуючи спільно громадські простори та розповідаючи про важливість створення осередків активності, так званих БУР-спільнот. Адже віримо в те, що успішна країна залежить від успішних громад. А також працюємо із волонтерами, які прагнуть втілювати проекти у своєму місті. Так, у червні наші волонтери самостійно організували БУР-табір, де допомагали ремонтувати помешкання багатодітної сім'ї. А вже у серпні–вересні 2018 року наші волонтери з Лебедина Сумської області та Щастя Луганської області самостійно організують БУР за франшизою у себе вдома, отримуючи від нас лише менторський супровід.

Таким чином, ми розуміємо, що активізація молоді є необхідним інструментом прогресивних реформ на національному та регіональному рівнях. Саме тому, крім відбудови будинків та громадських просторів, ми створюємо почуття спільноти, відчуття належності та довіри серед людей. Ці дуже важливі цінності спонукають людей долучатися та творити зміни всередині країни.

Найціннішими для нас є людські ресурси, а це насамперед волонтери (1690 осіб), а також наша команда працівників, яка налічує 17 осіб.

Для реалізації проекту ми отримали фінансову підтримку таких донорів: USAID, NED, Міністерство молоді і спорту України, WNISEF, Ініціатива «Папа для України», UCEF, Ginger, Pact, ГО «Razom for Ukraine».

Разом із тим, ми збирали кошти на краудфандингових платформах «Велика ідея» та «Львівська каса»; запустили на нашому веб-сайті програму «БУР-Друг», де кожен бажаючий має можливість підтримувати БУР фінансово на постійній основі; збираємо внески з волонтерів у сумі 200 грн.

Співпрацювали на партнерських засадах із УКУ, ІЛУ УКУ, УАЛ, Пластом, Реанімаційним пакетом реформ (РПР), «Метамісто: Схід» у рамках ініціативи «Код міста», ГО «Дивовижні».

Упродовж 2014–2018 років до БУРу приєдналось понад 1600 волонтерів, не лише з усіх областей України, але й з-за кордону: білоруси, поляки, росіяни, італійці, німці, американці.

Останні настільки захопилися ідеєю БУРу, що сформували у своєму університеті у Нью-Йорку організацію «Operation rebuild», де збирають потенційних волонтерів та кошти для підтримки нашого проекту.

А завдяки ініціативності білоруських волонтерів вже у вересні 2018 року відбудеться БУР (Будем Утульеу Радзіму) у Білорусі.

Ця ініціативна група приїхала на нашу освітню програму «БУРЛАВ», прописала свій проект і за голосами більшості отримала на нього фінансування. Тож таким чином БУР виходить за межі країни.

За 4,5 роки діяльності БУР відремонтував 160 помешкань для сімей у складних життєвих обставинах та побував у 36 містах по всій Україні. А також у співпраці із жителями міст ми споруджували сорок три громадські простори у містах.

Унаслідок діяльності БУР створено 9 молодіжних платформ: «Вільна Хата», м. Краматорськ, Донецька обл.; «Космодром», м. Червоноград, Львівська обл.; «Хочу Буду», м. Сєвєродонецьк, Луганська обл.; «Громадський дім», м. Рубіжне, Луганська обл.; «FreeДом», м. Енергодар, Запорізька обл.; «Теплиця», м. Слов'янськ, Донецька обл. та «Друзі», м. Костянтинівка, Донецька обл.; «Вулик», м. Заліщики, Тернопільська обл. Оскільки наша організація однією з перших ініціювала створення молодіжних платформ, наших працівників було включено до робочої групи при Міністерстві молоді та спорту України; розроблено законопроект, який мав на меті сприяти створенню таких молодіжних платформ в усіх обласних центрах країни.

З часу його затвердження (2016 рік) виникло 150 молодіжних центрів, прототипом для багатьох із яких слугувала «Вільна Хата».

З вищезазначених сфер молодіжної політики найближчими до нашої діяльності є розвиток механізмів забезпечення участі молоді в житті громади, волонтерство та змістовне дозвілля для молоді та молодіжне таборування.

Щодо першої сфери, то ми віримо, що залучаючи місцевих мешканців (переважно молодь) до спільної праці, ми перетворюємо міста на живі громади — комфортні місця для проживання, дозвілля та розвитку. Ми робимо це, мотивуючи людей допомагати один одному, працювати разом над покращенням навколишнього середовища. Тому впродовж кожного табору наші волонтери спільно з місцевими громадами будують дитячі майданчики, спортивні поля, громадські простори; малюють графіті, мурали. Проте найважливіше — навіть не зміст діяльності, а те, що ми робимо це разом. Ефект спільної дії дає людям відчуття належності до певної спільноти та стимулює бажання працювати задля її розвитку. Так люди стають відповідальнішими громадянами, підприємцями і будують кращу Україну.

Ми віримо, що Україна запрацює лише тоді, коли люди навчаться брати на себе відповідальність за своє життя, життя своєї громади та країни. І, на нашу думку, волонтерство є чудовою формулою такого розвитку. Ми прагнемо, щоб поняття «волонтер», яке в нашій країні зазвичай асоціюється із допомогою військовим, стало ширшим поняттям, щоб волонтерство переросло у щоденну практику кожного українця. Наші волонтерські табори дають можливість спробувати себе у такій ролі, а відтак продовжувати цю діяльність у себе вдома.

На наших волонтерських таборах ми забезпечуємо корисне дозвілля молоді. Показуємо, що можна веселитися без алкоголю чи інших наркотичних засобів. Розвиватися та дізнаватися нове в цікавих іграх чи квестах. Черпати натхнення від українських змінотворців, які з радістю діляться своїм досвідом. Спілкуватися з однолітками та знайомитися одне з одним, що зрештою відкриває двері до мандрівок країною і не тільки.

- Подолання бідності

Ми будуємо, бо віримо, що гідні умови життя формують гідну людину. Гідна людина формує гідну сім'ю та суспільство. Реконструюючи будинки для сімей, які цього потребують, ми об'єднуємо активних людей навколо нас і формуємо відчуття спільноти. Ми будуємо мережу українців, які вирішили змінити своє життя, життя своєї громади та країни. У 2014 році в Краматорську відбувся перший БУР-табір, який мав на меті допомогти людям, постраждалим від війни. А вже з 2015 року і до сьогодні ми допомагаємо малозабезпеченим багатодітним сім'ям, сім'ям героїв АТО, сім'ям із дітьми з інвалідністю.

Для нас ремонт будинку є лише інструментом надання сім'ї у складних життєвих обставинах такої необхідної для неї підтримки, надії та впевненості у завтрашньому дні. Наші волонтери проводять час із сім'єю, залучають її до волонтерства та культурно-освітньої програми, щоб сім'я почувалася частиною процесу. Наприклад, в одному місті, де ми працювали, ми допомагали створювати пандуси та підвищувати обізнаність щодо прав людей з інвалідністю. Протягом 4 років БУР відбудував 144 будинки і таким чином зробив крок до подолання бідності.

- Сприяння побудові миролюбного та відкритого суспільства в інтересах сталого розвитку, забезпечення доступу до правосуддя для всіх і створення ефективних, підзвітних та заснованих на широкій участі інституцій на всіх рівнях

Ми працюємо з молоддю, громадами, які з низів змінюють свій район, місто, а отже, й країну. Ці ініціативні громадяни створюють інституції, активно співпрацюють із владою та бізнесом, щоб спільними зусиллями трансформувати навколишнє середовище. Ми віримо: що більше буде таких ініціативних груп у країні, то ефективніше здійснюватиметься загальна робота з реалізації Цілей сталого розвитку. Тому ми поставити собі за мету активізувати міста через громади і кожного волонтера, який пройде через БУР. Ми віримо, що за 5-10 років волонтери, що пройшли через наш табір, будуть політичними та бізнес-лідерами в Україні. Маючи сформовані цінності та відчуючи належність до всеукраїнської мережі БУР, вони матимуть більше певності та відповідальності, щоб змінювати Україну на краще, кожен у своїй сфері діяльності.

«БУР — це сім'я, де кожен є цінним та неповторним. БУР — це безцінний досвід, емоції, спілкування, атмосфера. Вдячна долі, що мала змогу бути маленькою частинкою такої потужної та великої команди. БУР залишиться неповторною сторінкою в альбомі мого життя. Варто пам'ятати, що кожен із нас — творець своєї долі та своєї країни. P.S. Ти сам собі країна!» — Гурина Катерина, 20 років, м. Чернівці

Посилання: <https://www.facebook.com/katya.gurina.900/posts/340668003040199>

«БУР — це не просто абревіатура. Це не просто проект. Не просто волонтерство. БУР став для мене тими емоціями, для яких завжди бракує слів. Нас було 48, ми жили в інтернаті, прокидалися о сьомій, по 15 людей втискалися в один автомобіль, смажилися під сонцем, ковтали пилюку, входили в ролі будівельників, відчайдушно намагалися запам'ятати імена одне одного і були щасливими. БУРівці малювали мурали на стінах, ремонтували будинки сім'ям, розмальовували триметрових роботів, прибирали територію інтернату, споруджували трампліни в екстрим-парку та робили для своєї країни найважливіше — усвідомлювали себе її частиною. І, повірте, це далеко не повний перелік кроків, які ми зробили, щоб наша країна і ми в ній стали кращими» — Смик Марія, 18 років, Рокитне, Рівненська область

Посилання: <https://www.facebook.com/photo.php?fbid=140546949866839&set=a.100639333857601.1073741827.100017346031883&type=3&theater>

«...Усе, що там відбувалося — це передусім не про будівництво, а про комунікацію і створення відносин. . . волонтерів між собою (а люди були з дуже різним досвідом, вміннями та інтересами, різних вікових категорій, з різних міст і навіть із різних країн!), волонтерів і населення, про спонукання людей до комунікації між собою шляхом проведення різних заходів і створення відповідної атмосфери тощо. А такі платформи для комунікації неминуче дають свої результати: корисні зв'язки, нові ідеї, свіжий погляд на речі, нові знання, зміни, яких ми так потребуємо, тощо». — Максим Кловак, м. Київ, 24 роки

Посилання:

<https://www.facebook.com/maksym.klovak/posts/2084553011801827>

https://drive.google.com/open?id=1bBG_Ke7VS_QUuf0LE_egW4Y4UZc90C2A,

<https://drive.google.com/open?id=1AJSRZjWo0WP59DEDPgXh9G9Qm0oSYKXG>,

https://drive.google.com/open?id=1XQS-tVkhWb201kiZSLJh_0hRV0-2mH2t

https://www.youtube.com/watch?v=tajhkTzENQk&list=PLqRV5T_-f3fJITK4aJSsZaHrmQYYQ5EX0

<http://bur.lef.org.ua/>

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА ДЛЯ МОЛОДІ З МЕТОЮ ВПРОВАДЖЕННЯ СОЦІАЛЬНО- ПРОЕКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

(ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «АРТ ПРОСТІР ФАЙНОГРАД»)

51400, Дніпропетровська обл.,
м. Павлоград, вул. Ганни
Світличної, 59Л

Нежива Ксенія Володимирівна,
керівник молодіжних програм та проєктів,
(066) 538-04-32, ksenianez@gmail.com

Від жовтня 2017 р. і до сьогодні

Реалізація триває

5

Громада, молодь, проєкти, неформальна освіта, молодіжний активізм

У зв'язку з останніми подіями в країні, а саме: бойовими діями на сході, економічною нестабільністю, знеціненням національної валюти, підвищенням рівня трудової міграції українців до Європи — ми спостерігаємо апатичний стан суспільства: відсутність інтересу до демократичного розвитку, нездатність впливати на позитивні зміни в країні. У зв'язку з низьким рівнем демократичних цінностей і якості інформації в Україні молодь практично не користується можливостями для особистісного та соціального розвитку. Для центральної та східної України ця проблема є найбільш актуальною через близькість до депресивних регіонів та окупованих територій, історичні передумови та особливості менталітету місцевих жителів.

Цю проблему можна розв'язати шляхом надання молодим людям можливостей неформальної освіти, якісної інформації та практичних навичок з метою підвищення рівня їх соціальної усвідомленості. Це дасть змогу виховати нове соціально активне суспільство, яке прагнучим створювати краще майбутнє для своєї країни.

Проєкт «Зміцнення громадянської взаємодії молоді» передбачає 3 напрями діяльності:

1. Платформа «Історія успіху». Події у форматі лекцій, семінарів і дискусій із відомими громадськими діячами, науковцями та представниками бізнесу на різні корисні для суспільства теми (нетворкінг, соціальне підприємництво, кар'єра, планування тощо)
2. Платформа «Активні Зміни». 30 тренінгів із саморозвитку за рік, 3 стажування, 10 соціальних проєктів. Учасники програми віком 15–25 років проходять тренінги з особистісного

розвитку і проектного менеджменту, стажування в громадських організаціях великих міст України. Після навчання молодь реалізовує соціальні проекти для своїх громад (молодіжні форуми, фестивалі, конкурси та інші заходи, спрямовані на розв'язання соціальних проблем).

3. Платформа «Волонтерські заходи». Дозвілля, корисні акції та інші активності, ініційовані та реалізовані молоддю. Можливість проведення заходу надається найактивнішим резидентам організації.

Етапи впровадження проекту

Перший етап: написання проекту та пошук донора для реалізації ініціативи.

Другий етап: вибір приміщення, закупівля необхідного обладнання, формування штабу, формування спільнот у соціальних мережах та створення сайту організації.

Третій етап: інформаційна кампанія щодо презентації проекту, урочисте відкриття молодіжного простору, напрацювання бази контактів професійних тренерів з метою подальшої співпраці.

Четвертий етап: реалізація трьох хвиль програми «Активні зміни». Набір учасників, визначення актуальних тем тренінгів, проведення тренінгів та стажування у Львові та Одесі.

П'ятий етап: реалізація напряму «Історія успіху».

Шостий етап: реалізація напрямів «Волонтерські заходи», «Підтримка ініціатив».

Сьомий етап: запуск проектної діяльності. Надання міні-грантів та менторська підтримка молодіжних ініціатив.

Інноваційність практики полягає в тому, що Файноград — перший молодіжний осередок у місті, який надає можливості для молоді, займається неформальною освітою та активною проектною діяльністю.

До нас у місті існувало лише кілька центрів дозвілля. Ми почали проводити перші безкоштовні заходи для молоді, стали першою платформою, де молоді люди змогли б реалізуватися як спікери, майстри чи лідери волонтерських груп.

Ми перші почали надавати міні-гранти на соціальні молодіжні ініціативи та менторську підтримку їх реалізації, а також проводити навчально-освітні стажування для павлоградського регіону.

Для Павлограда громадська молодіжна діяльність та активізм — це новаторство. Тому на перших етапах нам було досить важко залучати молодь до участі у тренінгах. Суспільство виявляло недовіру до нашої діяльності, приписуючи Файнограду релігійний характер або мережевий маркетинг.

Крім того, нам і досі бракує підтримки з боку ЗМІ. Місцеві видання не вважають діяльність молодіжного осередку гідним інформаційним приводом і погоджуються публікувати наші прес-релізи та анонси на правах реклами, тобто за гроші, що не влаштовує нас.

Попри ці обставини нам вдалося успішно завершити першу хвилю «Активних змін» і повезти на стажування до Львова 20 активістів. Від початку діяльності до нас приходили підлітки, які нічого не знали про третій сектор та громадський активізм.

В кінці курсу вони брали активну участь у проектній діяльності, а деякі з них навіть стали ініціаторами проектів, що є для нас безперечною перемогою.

Власні ресурси:

Сьогодні Файноград повністю оснащений усім необхідним для життєдіяльності організації, а саме:

технікою: 5 ноутбуків з аксесуарами, принтер, проектор, кулер;

меблями: 6 столів, 2 стелажі та 1 комод, 40 стільців, 2 вішаки;

оснащенням: 3 арт-об'єкти для сидіння і декору, 2 фліп-чарти, два екодивани з палет, 2 авторські картини.

На даному етапі проекту волонтерський потенціал організації налічує 20 осіб віком 14-18 років.

Залучені ресурси:

Для реалізації практики було отримано донорську підтримку Європейського фонду за демократію та уряду Канади у формі безповоротної фінансової допомоги на рік діяльності у сумі 33000 євро. Завдяки цьому гранту організація орендує 80 кв. м приміщення, оснащена необхідними для роботи матеріалами, найняла трьох працівників: проектного менеджера, організатора заходів та менеджера зі зв'язків із громадськістю. На кожний захід закладено бюджет і гонорар для залучених спеціалістів та тренерів. Бюджет передбачає фінансування стажувальних поїздок для учасників та видачу міні-грантів для молоді. Сума міні-гранту складає 150 євро.

Партнерські ресурси:

На реалізацію соціальних проектів волонтерами організації залучено близько 100 000 грн партнерських ресурсів у вигляді матеріалів, транспорту та спеціальних послуг.

Кількісні показники:

- проведено понад 50 заходів різного спрямування: 11 історій успіху, 13 волонтерських заходів та 30 тренінгів програми «Активні зміни»;
- волонтерами реалізовано 6 соціальних проектів, чотири в процесі реалізації;
- молодіжна практика охопила близько 1000 людей різного віку;
- сформувався постійний штаб волонтерів організації в кількості 20 молодих осіб;
- у рамках навчальних стажувань учасники ознайомилися з діяльністю 9 організацій;
- налагоджено 5 партнерств для реалізації соціальних проектів;
- на реалізацію соціальних проектів волонтерами додатково залучено близько 100000 грн ресурсної підтримки від бізнесу та місцевої влади;
- створено інформаційний сайт, телеграм-канал та спільноти в соціальних мережах Facebook та Instagram;
- в рамках програми «Активні зміни» залучено близько двадцяти професійних тренерів;
- в рамках напрямку «Історія успіху» прослухано лекції від 11 спікерів з усієї України.

Якісні зміни:

- популяризовано соціально-проектну діяльність та волонтерство на локальному рівні;
- встановлено контакти між активістами та владою;
- за допомогою програми «Активні зміни» учасники отримали навички з медіаграмотності, ораторського мистецтва, креативного активізму, креативного мислення,

командоутворення, проектного менеджменту, фандрайзингу, лідерства, конфліктології, самопрезентації та громадської участі;

- випускники програми «Активні зміни» очолили підрозділ ВМГО «ФРІ-Павлоград»;
- налагоджено зв'язки між активістами Файнограду та активістами громадських організацій Львова й Одеси;
- сформовано мережу активної молоді міста;
- За допомогою проектної діяльності активісти привернули увагу суспільства до проблем недостатнього фінансування бібліотек; забруднення довкілля побутовими відходами; благоустрою околиць міста; комунікації між жителями малонаселених пунктів і жителями міста; творчої самореалізації молоді та самомотивації;
- волонтери залучають до соціальної діяльності інших, кількість зацікавлених у позитивних суспільних змінах починає зростати без нашого втручання;
- налагоджено співпрацю між активними громадськими організаціями міста.

2) Проведення тренінгів з прав людини та гендерної рівності.

4) Надання міні-грантів для реалізації соціальних проектів та можливості організації власного заходу.

5) Менторська підтримка активістів і майбутніх очільників молодіжних осередків.

6) Популяризація волонтерства через напрямки «волонтерські заходи» і надання можливості реалізуватися в ролі волонтера на заходах організації.

7) Підтримка молодіжних ініціатив щодо організації дозвілля.

Ціль 1. Подолання бідності у всіх її формах та усюди.

Усі заходи в рамках проекту є безкоштовними. Ми даємо рівний доступ до знань незалежно від матеріального становища учасника, достатньо мати бажання та мотивацію працювати над собою.

Дитина з бідної сім'ї, що отримує навички з проектного менеджменту, медіаграмотності, креативного мислення та інших тем програми, автоматично програмується на інший рівень життя та отримує мотивацію до саморозвитку. Таким чином, ми можемо впевнено говорити про те, що високий рівень громадської усвідомленості є кроком до подолання бідності.

Ціль 4. Якісна освіта.

Метод неформальної освіти є ефективнішим за традиційну шкільну освіту. В ігрових формах учасники засвоюють більше інформації та краще розуміють суть питання. Тому наша практика сприяє підвищенню якості освіти.

Ціль 5. Гендерна рівність.

Ми даємо рівний доступ до інформації незалежно від статі. Ми вчимо наших активістів, що лідером може бути як чоловік, так і жінка. У рамках програми «Активні зміни» проведено тренінг з гендерної рівності.

У процесі підготовки та проведення заходів ми не ділимо обов'язки на «чоловічі» та «жіночі». Дівчата брали участь у будівництві сцени з палет, переносили необхідний інвентар, завантажували будівельні відходи під час суботника. Хлопці успішно поралися з творчими завданнями з виготовлення плакатів та декорування приміщення, виконували роль аніматорів та грали з дітьми. Відсутність поділу обов'язків зробила команду активістів більш згуртованою та істотно підвищила ефективність її роботи.

Тому діяльність Файнограда суттєво покращує гендерні перспективи, виховуючи підлітків рівними між собою.

Ціль 8. Сприяння поступальному, всеосяжному та сталому економічному зростанню, повній і продуктивній зайнятості та гідній праці для всіх.

У рамках грантової діяльності наша практика дає активістам перші навички проектного менеджменту та роботи в команді. Реалізація проектів дає учасникам досвід, який можна застосувати у навчанні та подальшій кар'єрі. В майбутньому, після отримання диплому про вищу освіту, колишні учасники програми «Активні зміни» вже матимуть певний корисний досвід і вищі шанси знайти гарну роботу.

Напрямок діяльності «Історії успіху» знайомить аудиторію з історіями громадських діячів та підприємців, які надихають на нові ідеї та розкривають особливості певного ремесла. Використовуючи цінні рекомендації та досвід спікера, учасник може успішно втілити в життя свою ідею підприємництва. Таким чином, у перспективі наша практика позитивно впливатиме на рівень зайнятості молоді.

Ціль 11. Забезпечення відкритості, безпеки, життєстійкості й екологічної стійкості міст і населених пунктів.

Грантова діяльність організації покликана розвивати місцеву громаду, облагороджувати рідне місто та гуртувати людей навколо соціальної проблеми. Розвивається громада — розвивається населений пункт. Станом на сьогодні наша організація реалізувала вже 6 соціальних проектів, покликаних позитивно вплинути на життєстійкість міста Павлограда та підвищення його соціальної, культурної й екологічної привабливості.

Волонтерка організації Поліна Престинська:

«Активисты Файнограда и его руководство стали частью моей семьи. Я люблю каждого человека по-своему, и какие бы ситуации не происходили, мы всегда вместе и находим что-то хорошее. С вами я могу быть более открытой, с вами я пробую что-то новое и необычное... Я рада что судьба свела меня с вами.»

goo.gl/s4MTbh

Андрій Суворкін про проект «Активний пікнік»:

«Немного разнообразия для нашей команды) 1-й велопробег с Васоп на Активный пикник от Арт Простір «Файноград». Всем спасибо за организацию, новых друзей, отличнейшее настроение, суперовое времяпровождение и за клевый вечер) Всем организациям, которые работают на развитие, популяризацию здорового образа жизни, объединение людей и воспитание юного поколения, желаем вдохновения, процветания, развития, много друзей и надежной поддержки! Также огромное спасибо Виктору Часовскому (Viktor Chasovsky) за позитивные, яркие и просто замечательные фотографии)». goo.gl/YVRz4y

ГО «Молоді лідери», м. Львів, про візит активістів Файнограду:

«Нещодавно до нас завітали гості з ГО Файноград, центру неформальної освіти та організації дозвілля в місті Павлоград. Вони приїхали до Львова з метою обміну досвідом з місцевими громадськими організаціями і не оминули Молодих лідерів України. Ось так весело, яскраво та натхненно ми розповідали про наші проекти, досягнення, історії злетів та падінь. Говорили про проектний менеджмент, фандрайзинг та перші кроки у реалізації цілей. Ми неодмінно чекаємо на вас знову!»

goo.gl/gB8P6P

<https://drive.google.com/open?id=1RA6s0I9K861gxEOd9ZsIRAlv-sg5HLc0>,

https://drive.google.com/open?id=1__DFJ05lwdGqnNrFIdUmZm843cqXSI56,

https://drive.google.com/open?id=1aaowe2B79Uv0-04spe0zRmZLLi_EUpz

«Про діяльність Файнограду в повному обсязі розповість наша Facebook -сторінка:

[https://www.facebook.com/Faynograd/»](https://www.facebook.com/Faynograd/)

МОЛОДІЖНІ ВІЗИТИ «TRIPS FOR ACTION»

(ГО «ЦЕНТР ІНІЦІАТИВНОЇ МОЛОДІ»)

м. Львів, вул. В. Винниченка, 12

Шатрук Василь, (096) 105-23-14,
shatrukwork@gmail.com

24–27 травня 2018 р.

Постійно діюча програма

5

Подорожі, навчання, обміни, ідеї, проекти

Молодь зацікавлена не лише у туристичних поїздках за кордон, але й у дослідженні можливостей волонтерства та навчання в інших країнах. Наразі можливостей подорожувати для ознайомлення з діяльністю організацій, що працюють з молоддю, мало. Тож проект Львівського обласного молодіжного центру відкриває для молоді шанс дізнатися з перших рук про тонкощі роботи іноземних волонтерів, поділитися досвідом, розповісти про власні проекти та навіть знайти партнерів. Цінова політика — надзвичайно доступна для студентів, а програма поєднує освітні й туристичні цілі.

Етап перший: переговори з Молодіжним центром Ради Європи в Угорщині, Українською школою у Відні та іншими організаціями, які погодилися на співпрацю в рамках проекту.

Етап другий: поширення інформації про проект та збір заявок від потенційних учасників.

Етап третій: відбір учасників та координаторів груп.

Етап четвертий: ознайомлення учасників з програмою подорожі, розподіл на команди, знайомство з координаторами групи.

Етап п'ятий: власне подорож. Ознайомлення з роботою організацій за кордоном, виконання командних завдань, робота з координаторами, вечірні рефлексії.

Етап шостий: підбиття підсумків, зворотний зв'язок від учасників та координаторів груп.

Цільова аудиторія проекту — молодь: школярі та студенти Львівщини. Проект допомагає учасникам дізнатися про цікаві аспекти організації роботи з молоддю на прикладі діяльності молодіжних організацій в інших країнах. Такий обмін покликаний мотивувати молодь впроваджувати успішні міжнародні практики у своїх громадах.

Проект реалізовано за підтримки Львівської обласної державної адміністрації та Львівського обласного молодіжного центру. Крім того, для часткового покриття витрат на проживання та проїзд використано внески учасників. До організації проекту були залучені працівники та волонтери Молодіжного центру.

Вдалося налагодити співпрацю з Молодіжним центром Ради Європи в Будапешті, Українською школою у м. Відні. 8 волонтерів Молодіжного центру отримали досвід організації міжнародних візитів, виступили у ролі координаторів міні-груп. 35 учасників дізналися про особливості роботи з молоддю в Угорщині та Австрії.

4, 8, 11, 16, 17

2) У Молодіжному центрі Ради Європи говорили про дискримінацію прав переселенців в Угорщині та шляхи вирішення цієї проблеми.

4) Учасники проекту отримали можливість знайти партнерів для реалізації власних проєктів на місцевому рівні.

5) Учасники, серед яких були представники громадських організацій, дізналися про особливості роботи з молоддю на прикладі молодіжних організацій Угорщини та Австрії.

6) Учасники отримали можливість дізнатися про роботу волонтерів в Угорщині та Австрії, крім того, поспілкуватися з українськими волонтерами — координаторами груп, що стимулювало подальший інтерес до волонтерської діяльності. Деякі учасники подорожі згодом стали волонтерами Львівського обласного молодіжного центру.

7) Така подорож — це поєднання туризму, волонтерства та освіти, і це найкращий спосіб для молоді провести вільний час.

*«Експерсії, квести, блуканина незнайомими вулицями та злі угорські прикордонники — так я ще ніколи не проводив свої вихідні, напевно, найпам'ятніші цього року). У цьому пості я хотів би подякувати Львівському обласному молодіжному центру та «Молоді Львівщини» за надану можливість побувати у двох столицях і отримати безцінний досвід. Організувати дві насичені поїздки з командною роботою, цікавими завданнями та квестами під силу не кожному, та ще й отримати фінансову підтримку — завдання не з простих (особливо в Україні). Однак наперекір усім труднощам декілька молодих людей із молодіжного центру (усіх я вас поки що не знаю) вже вдруге здійснили мрії 30 львівських студентів та організували незабутній проект *Trips for Action*. Також хочу подякувати усім позитивним і талановитим людям з нашого безстрашного перед угорською митницею автобусу, які наповнили ці дні емоціями, а ночі — довгими пісненими змаганнями та розслідуваннями заплутаних злочинів») І окрема подяка команді №1 — автобусній буржуазії! Вже від самого знайомства з вами зрозумів, що маю справу з людьми, які завдяки своїй активності багато чого досягнуть у житті.*

<https://goo.gl/qAQYWj>

[https://drive.google.com/open?id=1MCTKSLJnB22vjlcGZ1DkxgXu9ieaNC4G,](https://drive.google.com/open?id=1MCTKSLJnB22vjlcGZ1DkxgXu9ieaNC4G)

[https://drive.google.com/open?id=1ZhaoLpMGXc90ttr4htm_UTCZcZcf6TI,](https://drive.google.com/open?id=1ZhaoLpMGXc90ttr4htm_UTCZcZcf6TI)

<https://drive.google.com/open?id=10qRpw8gXsjrHcndWA8dohjPmlG7JDwYB>

<https://www.facebook.com/events/251819195364043/>

<https://www.youtube.com/watch?v=TsAtYqmTZys>

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ СЕМІНАР «КРАЩІ ПРАКТИКИ ВОЛОНТЕРСТВА UA»

(ЧЕРКАСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ МОЛОДІЖНИЙ РЕСУРСНИЙ ЦЕНТР)

18000, м. Черкаси, вул.
Смілянська, 23, оф. 26–28

Кудрявцева Олена Максимівна,
(098) 526-79-43, actioelen@gmail.com

16–18 травня 2018 року

Реалізація завершилася

5 Волонтерство, партнерство, найкращі практики, мотивація, проекти

В Україні існує проблема з основними стандартами та законодавчою базою волонтерської діяльності. Волонтери та організації не знають, яку цивільно-правову відповідальність вони несуть за здійснення волонтерської діяльності в Україні, як залучити молодь до волонтерства, об'єднати зусилля молодіжних лідерів України для реалізації всеукраїнських волонтерських проєктів і програм, зокрема із залученням міжнародних волонтерів.

Захід розпочався із Ярмарку найкращих волонтерських проєктів та знайомства учасників у бліц-форматі. Протягом 2 днів у рамках презентацій, обговорень та аналізу успішних волонтерських практик було напрацьовано своєрідний «Волонтерський банк ідей та проєктів», який було оформлено у форматі медіапоширення «storytelling».

Учасники шукали відповіді на ті найбільш болючі та актуальні проблеми, пов'язані з волонтерством, які вони напередодні заходу вказали у своїх реєстраційних формах.

Близько 20 активістів презентували свій досвід та знання.

Найбільше обговорювалися такі теми: «Залучення молоді на локальному та всеукраїнському рівнях», «Волонтерство в Україні: як підтримати і посилити мотивацію волонтерів на державному рівні?» (заступник Міністра молоді та спорту Олександр Ярема), «Мотивація для волонтерів та волонтерський менеджмент», «Як правильно викласти волонтерський досвід в резюме» (волонтерка Корпусу миру США в Україні Catherine Anadu), «Презентація європейського досвіду та механізмів роботи з волонтерами» тощо.

Ідеї щодо розбудови волонтерської мережі в Україні та майбутніх проєктів опрацьовувалися у форматі «Модель Волта Діснея», воркшопу «Світове кафе», «Сесії успішних кейсів» тощо.

Проект дав змогу безпосередньо залучити молодь на різних рівнях:

- нам надійшов запит від представників волонтерських організацій щодо необхідності налагодження співпраці та об'єднання зусиль молодіжних лідерів із усієї України для реалізації всеукраїнських волонтерських проектів і програм, зокрема із залученням міжнародних волонтерів;
- волонтери самі організують заходи, вони потребують інформації та рекомендацій щодо волонтерського менеджменту та мотивації; ці теми було розкрито в презентаціях та представлено в сучасній брошурі «Пам'ятка волонтера»;

під час обговорення основних стандартів волонтерської діяльності та напрацюванні практичних і методичних рекомендацій ухвалювалися спільні рішення.

Новизна проекту в тому, що на Черкащині вперше вдалося об'єднати представників ГО, бізнесу та волонтерів із 19 регіонів України.

Кожен із них зробив цей семінар особливим, оскільки основна ідея була вчитися в колег, обмінюватися успішним досвідом, у неформальній обстановці активно спілкуватися та налагоджувати Всеукраїнську волонтерську мережу, напрацьовувати нові проекти та мотивувати один одного.

Досвід кожної організації безцінний і обов'язково знадобиться іншим учасникам, саме тому було створено сучасну інформаційну брошуру «Пам'ятка волонтера», де зібрано найкращі практики волонтерства в Україні, інформацію про волонтерський менеджмент, типи волонтерів, міжнародні організації та загальнонаціональне дослідження про волонтерство.

Власні ресурси організації

1. Команда проекту (5 працівників Молодіжного центру).
2. Молодіжний центр як місце для роботи над проектом.
3. Волонтери (5 осіб).
4. Проведення інформаційної кампанії задля популяризації проекту.

Додатково залучені ресурси:

1. Фінансування від Міністерства молоді та спорту України на:
  - оплату проїзду, добових, проживання та харчування учасників;
  - оренду приміщення заходу для більш ніж 60 осіб;
  - канцелярське приладдя;
  - виготовлення 100 примірників інформаційної брошури, де зібрано найкращі практики волонтерства в Україні, наведено статистику та інфографіку щодо волонтерства, етапи волонтерського менеджменту, міжнародні й українські організації, що розвивають волонтерство.
2. Партнерська допомога від громадських організацій та активістів, які взяли участь у семінарі як спікери та експерти (Арсен Яценко, Львівський обласний молодіжний центр, Світлана Матяш, Обласний молодіжний центр Полтави, Catherine Anadu, волонтерка Корпусу миру США в Україні, Зюзанна Заланова, координаторка програми Волонтерки ООН в Україні).

У семінарі взяли участь 60 осіб із числа молодіжних лідерів та експертів, представників Молодіжних центрів, громадських організацій та волонтерських осередків, які успішно діють на території 19 областей України.

Протягом заходу учасники обмінялися досвідом, контактами та напрацюваннями у сфері волонтерської роботи та отримали методичні рекомендації для підвищення ефективності подальшої реалізації всеукраїнських волонтерських проєктів. Також було напрацьовано пропозиції щодо розбудови волонтерської мережі в Україні та інституціоналізації волонтерства. Активісти більше дізналися про можливості створення та розбудови волонтерського руху з використанням досвіду молодіжних працівників України, міжнародних програм та інституцій, найкращих світових та європейських практик.

1; 3; 6.

На одній із сесій молодь напрацьовувала можливі рекомендації щодо внесення змін до ЗУ «Про волонтерську діяльність». Захід мав на меті залучити молодь до вивчення можливостей розвитку волонтерського руху в Україні шляхом надання практичних та теоретичних знань, посилення співпраці, запровадження інноваційних підходів та розробки актуальних ініціатив з урахуванням досвіду міжнародних програм та інституцій, найкращих світових, європейських та українських практик.

Ціль 16: Сприяння побудові миролюбного й відкритого суспільства в інтересах сталого розвитку, забезпечення доступу до правосуддя для всіх і створення ефективних, підзвітних та заснованих на широкій участі інституцій на всіх рівнях. Зокрема, ідеться про зміцнення відповідних національних установ за допомогою міжнародної співпраці.

Вінніченко Анжеліка, ГО «Інноваційні освітні технології»: «Два дні, насичені інтенсивними воркшопами та обговореннями, цікавими знайомствами, інформативними лекціями від крутих спікерів, корисними інсайтами та яскравими враженнями від зеленого міста. Вдячна учасникам за обмін цікавим досвідом, а Черкаському молодіжному центру — за запрошення та чудову організацію!»

Шевцова Ірина, ГО «Інноваційні освітні технології»: «Після Всеукраїнського семінару «Кращі практики волонтерства UA» ми повернулись натхненні, ще більш впевнені в своїх силах та готові до втілення наших думок та бажань, якими раніше нехтували за браком ресурсів чи інших чинників. Хочеться подякувати організаторам за чудовий захід. Було дуже приємно познайомитися з такою кількістю представників ГО, і хоча проєкти у нас відрізняються, проте головна ціль одна!»

https://drive.google.com/open?id=1jdWDS2xSe-ExlyeVJ6dR1B2tQoctM7_S,

<https://drive.google.com/open?id=175ulpulU2hqOdZrHhh17MpFxyYjSksGb>,

https://drive.google.com/open?id=1_QWevnmYlt8rqUcPu_37FPvRGvpTQnJ_

<http://mrc.ck.ua/2018/05/u-cherkasah-vidbuvsya-pershij-vseukrajinskyj-seminar-z-volonterstva.html>

ВОЛОНТЕРСЬКА ПРОГРАМА «В.Г.О.Р.У.»

(ЛЬВІВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ МОЛОДІЖНИЙ ЦЕНТР)

вул. Володимира Винниченка, 12,
м. Львів, Галицький р-н,
Львівська обл., 89008

Яценко Арсен Вадимович,
(093) 004-90-28, arsenbender@gmail.com

Осінь 2017 — весна—літо 2018 року

Постійно діюча програма

5

Систематизація процесу волонтерства і менторська підтримка

Молодіжному центру, який постійно зростає та нарощує потужності, а також збільшує кількість волонтерів, бракувало системи та процедури, яка допомогла б контролювати та налагодити розвиток нових волонтерів, а також підтримку та заохочення давніх волонтерів організації.

Загалом система волонтерства «В.Г.О.Р.У.» (Волонтерський гурт організації, розвитку та управління) дала змогу налагодити групування волонтерів та прихід до організації нових людей. Вона передбачає двоетапний добір, а також аналіз кожного з волонтерів — його вподобань, навичок, схильностей, бажання розвиватися та обраного напрямку руху. Волонтери, що мають схожі бажання та схильності, об'єднуються в команду, яку супроводжує ментор — старший волонтер, який тривалий час пропрацював у Молодіжному центрі та готовий ділитися з новачками досвідом.

Така система допомагає пом'якшити адаптивний період для волонтерів-новачків, ретельніше відстежувати їхній розвиток та скеровувати їх у правильному напрямку. Для «старих» волонтерів (менторів) мати власну команду — це чудова мотивація, адже вони переходять у «вищу» категорію, можуть проявити свої лідерські якості, делегувати завдання та очолювати групу новачків.

До реалізації програми залучено двох координаторів програми, 8 волонтерів-менторів. Фінансові ресурси та приміщення були необхідні лише для перших спільних зустрічей-знайомств та нових проектів — продукту діяльності волонтерів-новачків.

Ця система дає змогу створити всередині організації живе середовище з певною корпоративною культурою, забезпечити постійну діяльність та певну циклічність процесу. За таких умов волонтер-новачок може легко адаптуватися до нового середовища, а старші та досвідченіші волонтери практикують набуті раніше навички управління. Згодом уже новачки стають менторами й очолюють свою команду. За період впровадження програми було залучено 63 нових волонтера та вишколено 8 менторів. Волонтери-новачки розробили 21 новий проект.

Цей проект пов'язаний зі сферами №№ 4, 6, 7, 9.

Система «В.Г.О.Р.У.» є своєрідною школою для волонтерів-новачків, які на базі Молодіжного центру можуть розробляти власні проекти й ініціативи, що відповідають цим цілям.

Кожен проект, реалізований волонтерами «В.Г.О.Р.У.», відповідав мінімум одній з Цілей Сталого розвитку.

Нові проекти — своєрідний продукт діяльності волонтерської програми.

«Для мене це доволі класна можливість: коли маєш власну команду та можеш із нею реалізовувати ідеї. Кожен член цієї команди підібраний під мій характер та темперамент. Тому мені мегакомфортно з ними працювати» — Христина Мокрій, ментор проекту «В.Г.О.Р.У.»

«Я гадаю, що така можливість бути волонтером у молодіжному центрі є дуже цікавою для сучасної молоді та хорошою альтернативою. Я, наприклад, не хотіла вступати в якусь молодіжну організацію. А тут — мені підібрали команду, і я змогла зробити той проект, який давно хотіла: Pravo-Quiz» — Богдана Гайдук, волонтер «В.Г.О.Р.У.»

https://drive.google.com/open?id=1r-0zp8qyep2Y9RMH_RydiwLwLh9ZqUlk,

https://drive.google.com/open?id=1tzH9Wr-TweE_V_QS0AJzt2Th8w2avfkS,

https://drive.google.com/open?id=1TmVa7mV7THRCs6zFRP_IPHwsqxq0w6xb

<https://drive.google.com/open?id=1XjDzU2HYHk7saKhbWJeptaBLFpNQ3jiA>

ОСВІТНІЙ ПРОЕКТ «ШКОЛА МЕНЕДЖЕРА»

(ГО «ГРОМАДСЬКИЙ ЦЕНТР «НОВА ГЕНЕРАЦІЯ»)

вул. Пилипа Орлика, 28, м. Херсон,
73000

Глебушкіна Оксана Сергіївна,
(050) 257-09-44, newgener93@gmail.com

Квітень—травень
2018 року

Реалізація завершилася, але з нового навчального року відбудеться новий набір учасників

5

Молодь, саморозвиток, самореалізація, лідерство, менеджмент

Випускники ВНЗ влаштовуються на роботу не за спеціальністю або на посади з нижчим рівнем кваліфікації. Студентам бракує досвіду професійної діяльності та практичних знань і умінь. Тому ми запропонували розбавити суху теорію набуттям практичних навичок.

«Школа менеджера» розпочалася з презентацій проекту у вищих навчальних закладах Херсона. Після цього до проекту долучилися 27 учасників.

Під час проекту учасники познайомились з керівниками установ та організацій із різних сфер (громадські об'єднання, бізнес, місцеве самоврядування), дізнавалися про особливості менеджменту різних сфер. Також студенти посилювали свій лідерський потенціал та відпрацьовували практичні управлінські навички.

У рамках проекту для студентів провели п'ять зустрічей, кожна з яких була присвячена знайомству з менеджерами певної сфери:

- зустріч, присвячена управлінню організаціями громадянського суспільства, знайомство з діяльністю одразу трьох херсонських ОГС;
- майстер-клас із молодіжного лідерства;
- зустріч із представниками бізнесу: українські та американські менеджери розповіли про агрокомпанії в Україні та США. Також відбулося знайомство з представниками ресторанного бізнесу Херсона;
- зустріч, присвячена діяльності організацій, що поєднують соціальні та бізнес-проекти. Також учасники грали в настільну гру «Світ громад»;
- заключна зустріч — знайомство з керівниками органів виконавчої влади та місцевого самоврядування.

Для реалізації практики були задіяні ресурси ГО «Громадський центр «Нова генерація» та партнерів. Для зустрічей використовувалися приміщення різних установ та організацій. Фінансово проект підтримало Управління молоді та спорту Херсонської міської ради (друк інформаційних буклетів про проект, блокноти та ручки для учасників).

5 зустрічей, 15-20 активних учасників, знайомства з керівниками та представниками 12 організацій із різних сфер. Після проекту учасники стали волонтерами різних ГО, виконували волонтерську роботу на різних фестивалях та акціях у місті, знайшли роботу, проходили стажування в Управлінні молоді та спорту Херсонської міської ради, долучилися до студентського самоврядування у своїх навчальних закладах.

- 3) Розвиток механізмів забезпечення участі молоді в житті громади;
- б) волонтерство;
- 7) змістовне дозвілля для молоді та молодіжне таборування.

Отримавши інформацію про різні сфери діяльності, молоді люди зрозуміли, як особисто можуть брати участь у житті громади. Дізнавшись про різноманітні успішні соціальні проекти, учасники стали волонтерами низки громадських організацій. Зустрічі відбувалися раз в тиждень після занять в університеті і ставали для учасників змістовним дозвіллям.

Ціль 8. Сприяння поступальному, всеохопному та сталому економічному зростанню, повній і продуктивній зайнятості та гідній праці для всіх

Освітній проект «Школа менеджера» мав на меті надати студентам інформацію, що сприятиме забезпеченню їхньої зайнятості. Частина активностей також була спрямована на набуття молоддю професійних навичок, зокрема управлінських, посилення лідерського потенціалу.

Учасниця Олена: *«Найцінніше — те, що я отримала більше знань про різні галузі управління нашої, і не тільки, області. Найцікавішим було побувати у цих структурах, познайомитися з їхньою діяльністю. Також плюсом були нові знайомства та враження».*

Учасниця Марія: *«Завдяки «Школі менеджера» ти знайомишся з цікавими людьми, які можуть допомогти тобі розвинути свій потенціал у студентському житті і в майбутній роботі. Ти дізнаєшся нову, корисну інформацію, яку можна і потрібно застосовувати в житті».*

Учасниця Катя: *«Найцінніше на «Школі менеджера» було те, що вона об'єднала однодумців, які можуть творити проекти разом та змінювати своє місто та оточення на краще».*

https://drive.google.com/open?id=1gZZB8zzKV5jeVNPkSyUiy2L1ytnFE-H_,

https://drive.google.com/open?id=1i_ueQ4NcdV519zrbleH-L_-35o0-l-Jl,

https://drive.google.com/open?id=1_MgQveYelaEchoJyYY4iLTnZ7pZhMfG

<https://www.facebook.com/events/999968790160014/permalink/1025411164282443/>

<http://ums.ks.ua/2018/05/30/zavershyvsya-osvitnij-proekt-dlya-molodi-shkola-menedzhera/>

<https://www.youtube.com/watch?v=uX0xEvZVPm0>

<https://www.youtube.com/watch?v=4BzHB2fE1B4>

<https://www.youtube.com/watch?v=oB1AqKnDtKE>

https://www.facebook.com/newgeneration.kherson/posts/1929712433756375?__tn__=-R

https://www.facebook.com/newgeneration.kherson/posts/1939015372826081?__tn__=-R

<https://www.facebook.com/newgeneration.kherson/posts/1947446725316279>

https://www.facebook.com/newgeneration.kherson/posts/1964673820260236?__tn__=-R

[https://www.facebook.com/newgeneration.kherson/posts/1980051778722440?__tn__=-R»](https://www.facebook.com/newgeneration.kherson/posts/1980051778722440?__tn__=-R)

6.

ЗМІСТОВНЕ ДОЗВІЛЛЯ ДЛЯ МОЛОДІ ТА МОЛОДІЖНЕ ТАБОРУВАННЯ

НАСТІЛЬНІ ІГРИ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ ДЛЯ МОЛОДІ ТА ДІТЕЙ

(НОВА БІБЛІОТЕКА)

49000, Дніпро,
вул. Шнеєрсона, 5в

Федорець Тимофій Сергійович,
(063) 199-70-63, didho@ukr.net

2017–2018 рр

Постійно діюча програма

5

Настільні ігри, англійська мова, іноземці, молодь, діти

Організувати змістовне дозвілля, що приносило б приємні емоції і водночас розвивало молодь та дітей.

1. На першому етапі ми купили настільні ігри для бібліотеки й почали запрошувати молодь та дітей.
2. На другому етапі налагодили взаємодію з молодіжною організацією AISEC і почали проводити розмовні клуби з членами організації та іноземними стажерами й дітьми.
3. На третьому етапі організували змагання з настільних ігор англійською мовою серед школярів старших класів.

Приміщення бібліотеки, настільні ігри, співпраця з організацією AISEC

На базі бібліотеки утворився майданчик для розвитку молоді у форматі клубу настільних ігор англійською мовою.

7. Молодь відпочиває змістовно, практикуючи свої знання іноземної мови, та допомагає розвиватися дітям. Розширено можливості для розвитку молодих людей та дітей.

https://drive.google.com/open?id=1jfd5gaotS4r6-epafNCgqg_-F6xcfj77

<https://drive.google.com/open?id=19eoYnVz0D3fjemSZZ3La6yQSjUxCYCiF>

https://drive.google.com/open?id=1uL3f_UxxL3PzsAM91PGFs1xOJ4fxcEfr

<https://www.facebook.com/newlibrarydp/>

<https://www.facebook.com/newlibrarydp/videos/2041186389239091/>

<https://www.facebook.com/newlibrarydp/posts/1862347197123012/>

КОВОРКІНГ-ЦЕНТР ПО-НОВОМУ

(ГО «ФОНД РОЗВИТКУ ГРОМАДИ СЕЛИЩА ДОМАНІВКА»)

 56401, Миколаївська обл., смт Доманівка, вул. Центральна, 48

 Матвєєва Світлана Миколаївна,
(066) 754-09-03, matveevasm111@gmail.com

 листопад 2017 – травень 2018

 Постійно діюча програма

5 Залучення громадян, робота з молоддю, центр дозвілля, кінотеатр, спільна робота

 Для визначення першочергових потреб жителів Доманівки та Доманівського району ми провели дві зустрічі з громадянами віком 18-35 років та запитали їх, чого саме їм бракує для комфортного життя в громаді.

На сесіях були присутні 56 осіб. У результаті мозкового штурму було окреслено 31 ідею (іноді вони дублювалися). PEST-аналіз виявив найцікавіші з них: відкриття дискотеки, простору для малювання, фітнес-зали, комп'ютерного клубу.

Проаналізувавши отриману інформацію, ми дійшли висновку, що нашій громаді бракує місця, де молодь могла би проводити свій вільний час. У нас є школа, є позашкілля, але поза тим у молоді немає можливостей змістовного дозвілля.

Така ситуація зовсім не спонукає молодь цікавитися справами громади, ухваленими рішеннями, способами впливу на ці рішення. Шкільне самоврядування дуже слабо розвиває лідерські якості дітей.

 Ми проаналізували, яким чином відбувається інформування населення громади про роботу органів місцевого самоврядування. Дослідження провели методом «прогулянки». За результатами виявили, що влада повідомляє про свою роботу у «сухих» прес-релізах на власному сайті та єдиній районній газеті «Трибуна хлібороба», і цього замало, аби висвітлити величезний обсяг роботи посадовців в умовах постійного реформування.

Отже, у Доманівському районі (а це 25 тис. мешканців) відсутні місця для змістовного дозвілля молоді. Громадяни пасивні та інертні, ніколи не беруть участі в ухваленні важливих рішень, не впливають на владу, і однією з найвагоміших причин цього є низький рівень поінформованості населення. Прозорість та відкритість влади не забезпечено на належному рівні.

Інноваційність проекту полягає в тому, що на території Доманівського району, крім школи та гуртків, у молоді більше немає місць дозвілля та відпочинку, тож порушена проблема є актуальною для молоді цього регіону.

Цілі проекту:

- залучення молоді до процесу ухвалення рішень через участь у громадській діяльності;
- підвищення рівня прозорості та відкритості влади;
- розвиток волонтерства та мобільності молоді;
- реалізація творчого потенціалу молодих осіб;
- навчання лідерства;
- плекання здорового способу життя;
- сприяння зайнятості молоді у вільний час та молодіжному підприємництву;
- забезпечення розвитку міжнародної молодіжної співпраці.

Для реалізації проекту було залучено кілька джерел: конкурс молодіжних інновацій від ПРООН «U-inn», за рахунок якого придбано матеріали для ремонту приміщення, інфрачервоні обігрівачі, кахлі для підлоги та лінолеум. Загальна площа приміщення 281 м кв., відремонтовано 200 м кв. Сума вкладень — 5 тис. дол. США. За рахунок Програми «Децентралізація приносить кращі результати та ефективність» (DOBRE) придбано професійне звукове та світлове обладнання, побутову техніку для організації соціального підприємництва. Сума вкладень — 10 тис. дол. США. За рахунок грантів на організаційний розвиток від ICAP «Єднання» отримано меблі та обладнання для облаштування офісного приміщення та коворкінгу (70 тис. грн.). Доманівська селищна рада дофінансувала видатки на поточний ремонт у сумі 30 тис. грн. Власними силами виконано роботи з поточного ремонту стелі, стін, підлоги, підключення електромережі.

У Доманівському районі з'явився перший центр для спільної роботи та корисного дозвілля. Ми проводимо творчі вечори, дискотеки, заняття з фітнесу, танців, організуємо майстер-класи для дітей та дорослих. Найголовніше — наш проект самоокупний. У нас функціонує міні-кав'ярня та 3Д-кінотеатр.

 Нашим проектом охоплено не одну сферу: і участь молоді в процесах демократизації (такі заходи, як «кава з мером»), освіта та просвітницька діяльність (організація тренінгів, майстер-класів), механізми участі молоді в житті громади (створено громадське телебачення Доманівки), розвиток молодіжних громадських організацій (Фонд розвитку громади селища Доманівка — організація, яка працює з молоддю), волонтерство (організовуємо благодійні акції «Соціальний холодильник» та «Модний гардероб»), змістовне дозвілля (організація дискотек, творчих вечорів, кінопоказів), інклюзивний розвиток (співпраця з реабілітаційним центром для людей з інвалідністю), сталий розвиток (діяльність міні-кав'ярні).

 Партнерство заради сталого розвитку — партнерство між владою та громадою.

 «Нарешті у Доманівці з'явиться місце, де можна відпочивати усією родиною» — ПП Чабанюк І.А.
«Здійснилася моя мрія. Приміщення колишнього кінотеатру знову ожило і наповнилося людьми» — Доманівський селищний голова О.Дога

<https://drive.google.com/open?id=1xfDsR5YWpf4IHE0ttHvaqI0I29A13vx2>

<https://drive.google.com/open?id=1pIX50o-RmpH1ylx5XyDtzXeVTi7MyXT8>,

<https://drive.google.com/open?id=1hd4jX6cjsUGPQ880mAID2kgRHR5PYFzs>

<https://drive.google.com/open?id=1zkoh1JfchrwHhqzSNn5b7leuyEXNof7q>

https://drive.google.com/open?id=1vkBvn7JIAs_p7JlqD_uk43cS8pHgjcmP

Відкриття: <https://www.youtube.com/watch?v=I01cmbd3g4U&t=5s>

Кава з мером: <https://www.youtube.com/watch?v=Ye6vJ3NJWEM&t=3s>

«СКАУТИНГ ТА КРАЄЗНАВСТВО»

(ГУРТОК «СКАУТИНГ ТА КРАЄЗНАВСТВО»)

вул. Шкільна 19, с. Новоуспенівка,
Веселівського району, Запорізька
обл., 72220

Варенко Галина Вікторівна, керівник
та організатор руху, (096) 985-07-40,
galaxe2000@ukr.net

На постійній основі

Постійно діюча програма

5

Активність, згуртованість, патріотизм, відповідальність, природа

У вільний час після навчання дітям нічим себе зайняти. Батьки дітей їздять працювати до інших населених пунктів та виїжджають на заробітки за кордон, займаються вихованням дітей нема кому. Молоді люди замикаються, постійно сидять за комп'ютером, починають цікавитися алкоголем та цигарками. З огляду на складнощі підліткового віку виникає потреба в патріотичному вихованні молоді та прищепленні любові до природи. Ще одна проблема — небажання жителів долучитися до громадського життя.

Під час зборів скаути вивчають історичні факти про рідні села та країну. Дітям прищеплюється любов до природи. Діти постійно відвідують відповідні клуби в м. Енергодар, м. Запоріжжя, о. Хортиця, занурюються в атмосферу козацького життя в рамках програми «Літня школа джур», подорожують до скаутів до м. Львів. Діти та молодь спілкуються, вчать разом вирішувати проблеми та долати труднощі. Один зі знакових моментів нашої практики — проведення обласних зборів скаутів з інших міст у с. Новоуспенівка Новоуспенівської громади. Під час зборів були проведені змагання з орієнтування на місцевості, командної роботи, інтелектуальні конкурси, вікторини на знання тварин та їх поведінки. Увечері першого дня відбулася зустріч біля вогнища з піснями. На території Новоуспенівської школи розмістили намети для ночівлі. На другий день було проведено екскурсії по цікавих містах громади. У результаті зборів багато дітей дізналися про існування руху й зажадали долучитися до нього, не залишилися байдужими й батьки.

В основному залучаються людські ресурси. Так, директор школи особисто надав допомогу в розміщенні команд. Керівництво громади виділило автобус для зустрічі команд та доставки до місця табору. Організатори проекту також потурбувалися про заготівлю дров для вогнища, харчі для приготування їжі, виготовлення карт, письмових завдань та купівлю призів.

Вперше на території нашого села проведено збори обласного рівня за участі команд із Запоріжжя та Енергодару. Після зборів багато дітей долучилися до скаутського руху.

Змістовне дозвілля для молоді та молодіжне табування

Сталий розвиток міст та спільнот

«Тут панують дружба, чесність, справедливість. Ці збори вчать довіряти один одному, приходити на допомогу. Якщо це наше майбутнє, то я за нього спокійний».

www.facebook.com/sargey.kutev?hc_ref=ARQIU6HTquFyIF7xMhLNtq3jq1hzQt9PZI__EyniehVt-FM9TRq5Tau6Fq6USM2ZI&fref=nf

Увечері всі традиційно зібралися у дружньому колі, співали пісні, ділилися враженнями за день, дякували організаторам за прекрасний захід та підтримку скаутингу в нашому регіоні.

<http://venergodare.info/energodarski-slidopit-pobuvali-na-tavriyskih-prigodah>

<https://drive.google.com/open?id=1Su1g6nkslz6RicY6K5ZBIL6ERRS29saT>,

https://drive.google.com/open?id=1qpKEYaeS-pRWRaFhZ_JsUt_WTakzIVPP,

https://drive.google.com/open?id=1xmx1k-bHGm8LUB9fPNrv36UCBnsp_cWr

www.youtube.com/watch?time_continue=4&v=yf90pMJ4KV8

КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЯ АКЦІЯ «Я – СТУДЕНТ ТУРИСТИЧНОГО МІСТА» (КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКА МІСЬКА РАДА)

Майдан Відродження, 1,
Кам'янець-Подільський,
Хмельницька область,
32300

Шкира Лілія Сергіївна, заступник завідувача
відділу молоді та спорту департаменту гуманітарної
політики Кам'янець-Подільської міської ради,
(097) 654-75-89, shkyralili@gmail.com

Щорічно, на початку кожного
навчального року, діє з 2015 року

Постійно діюча програма

5

Студентська молодь, історія, обізнаність, дозвілля, активізація

Кам'янець-Подільський — історико-архітектурний заповідник, який налічує 177 пам'яток архітектури та посідає 3-тє місце після Києва і Львова. Також Кам'янець-Подільський — місто студентів, в якому налічується 11 ВНЗ I-IV рівнів акредитації, де навчаються 11 тис. студентів, 75% з яких приїжджають навчатися з різних регіонів країни. У зв'язку з цим молодь дуже мало знає про місто та його можливості. На жаль, лише близько 25% молоді протягом 4-6 років навчання відвідували пам'ятки архітектури (Старий замок — 35%). Це дуже низький показник, і для розв'язання цієї проблеми департамент гуманітарної політики започаткував культурно-освітню акцію «Я — студент туристичного міста», під час якої усі першоккурсники міста знайомляться з історією міста, пам'ятками архітектури, відвідують фортецю безкоштовно, екскурсії містом їм проводять найкращі екскурсіводи міста. Таким чином, рівень обізнаності молоді щодо історії міста зріс в 2,5 рази (60%, фортеця — 75%)

На початку кожного навчального року протягом вересня відділ молоді та спорту департаменту гуманітарної політики спільно з ГО «Ліга екскурсіводів», історичним музеєм-заповідником та Молодіжною радою міста четвертий рік поспіль організовують культурно-освітню акцію «Я — студент туристичного міста».

Мета акції — прищепити молоді повагу до пам'яток культури, шанобливе ставлення до малої батьківщини, гордість за місто студентських років, дати їй можливість побачити своє майбутнє в місті.

Студенти мають знати, що Кам'янець-Подільський — це місто з багатою історичною та культурною спадщиною, воно славиться унікальними краєвидами і, звичайно, є туристичним центром Поділля.

До участі в акції запрошуються усі першокурсники ВНЗ I-IV рівнів акредитації, а це близько 3,5 тис.

Залучення молоді до розробки та впровадження практики:

- під час акції молоді люди виступає волонтерами, які допомагають формувати групи, розподіляти їх між екскурсоводами та роздають матеріали (буклети) з інформацією про місто;
- молодіжна рада міста вітає усіх першокурсників, розповідає про свою діяльність та запрошує приєднуватися до їхньої команди.

Інклюзивність:

оскільки в місті є Спеціальний навчально-реабілітаційний соціально-економічний коледж, в якому навчаються діти з особливими потребами то для студентів-візочників та студентів із порушенням ОРА організуються екскурсії містом на електромобілях. Таким чином, вони, як і всі студенти, можуть повною мірою познайомитися з усіма історичними об'єктами міста.

Інноваційність і креативність:

екскурсії театралізовані: екскурсоводи перевдягаються в історичні костюми та відтворюють життя фортеці XIV століття.

Можливість адаптації та поширення:

такий досвід можна адаптувати та потрібно поширювати у всіх містах і містечках з цікавою історією та архітектурою.

Вітання від очільника Кам'янця Михайла Сімашкевича, знайомство з Молодіжною радою міста, зустріч зі старостою Старого замку, його дружиною та писарем, захоплюючі розповіді екскурсоводів про незвичайні історичні скарби Старого міста, драйв, молодіжна музика, туристичні довідники, сотні фото на згадку на фоні фортечних веж і, звісно, можливість відчувати себе студентом туристичного міста — такий результат акції.

1. На проведення акції з Програми розвитку молодіжної політики міста виділено 3 тис. грн — для друку інформаційних буклетів.
2. До організації та проведення залучено Управління культури і туризму, історичний музей-заповідник, ГО «Ліга екскурсоводів», Молодіжну раду та Асоціацію вищих навчальних закладів.
3. Використано музичну апаратури апаратуру.
4. Залучено волонтерів для формування груп та поширення інформаційних буклетів.

Молодь дізнається про діяльність молодіжної, можливості членства в ній та здійснення соціальної активності в місті, а також відкриває для себе місто як місце свого майбутнього життя й розвитку. У межах такої акції молодь не просто цікаво проводить час, а й дізнається багато нових цікавих фактів з історії міста. Надалі молоді люди можуть ділитися отриманою інформацією зі своїми друзями, самостійно проводити екскурсії й розповідати про історію міста від створення і до сьогодні.

Змістовне дозвілля для молоді

Якісна освіта. Забезпечення всеохопної і справедливої якісної освіти та заохочення можливості навчання впродовж усього життя для всіх. Збільшення обізнаності молоді з історією міста.

«Дуже багато цікавого і нового дізналася про місто, в якому навчатимусь. Сподобалося не просто дивитись на башти Фортеці, а й дізнатися їхню історію. Особливо сподобалося історія про Кармелюка, який колись відбував покарання в одній із веж Фортеці» — Яна Романішена, студентка медичного коледжу.

«Я хоч і родом із Кам'янець-Подільського, та ніколи до цього часу не чула так багато захопливих розповідей та легенд про місто. Обов'язково перекажу їх друзям, впевнена, що й вони їх не чули» — Олександра Стара, студентка К-ПНУ ім. Огієнка.

<https://drive.google.com/open?id=1WSt4GnqTbLghonbEeSoqWdUPWScej3hF>,

<https://drive.google.com/open?id=16DpFPfIVbGsT5mkONNLzpDTydC-EvEMt>,

<https://drive.google.com/open?id=1o-dk6GJXBCalmTQcU8mVxP23Bdz7Vkh0>

Висвітлення в пресі:

<http://pdatu.edu.ua/2017-04-04-06-48-34/580-580.html>

<http://kam-pod.gov.ua/novini/town-news/item/3869-aktsiia-ya-student-turystychnoho-mis-ta-prodovzhuietsia>

<http://kpkkim.km.ua/index.php?newsid=1024>

<https://m.20minut.ua/Novyny-Kamianets-Podilskogo/Podii/2-000-studentiv-pershokursnikiv-doluchilis-do-piznavalnoyi-ekskursiyi-u-kamyantsi-podilskomu-10638457.html>

СТУДЕНТСЬКИЙ ПРОСТІР PARAGRAPH

(ГО «СЕРЕДОВИЩЕ РЕНОВАЦІЙ»)

вул. Грушевського 11, кв. 24,
м. Івано-Франківськ, Івано-
Франківська обл., Україна, 76000

Лесик Віктор Ігорович, голова правління,
(097) 451-97-15, vlesykk@gmail.com

Березень 2017 — до сьогодні

Реалізація триває

5 Молодь, простір, розвиток, студентство, екологія

Мета проекту — облаштувати студентський коворкінг-простір на базі старого читального залу бібліотеки ПНУ ім. В. Стефаника з метою освітнього, наукового та творчого розвитку студентства і молоді міста.

Облаштування цього вільного простору — яскравий приклад ситуації, коли, попри всі труднощі, застороги, брак впливу і досвіду, ініціатива іде від людей, небайдужих до формування якісно нового освітнього середовища, розвитку молоді та об'єднання її за інтересами для досягнення найкращих результатів.

Усе розпочалося з ідеї, яка, визнаємо, не є новою, втім, досі має потенціал, — це студентський коворкінг-простір, який розміщується в університеті, є абсолютно безкоштовним для перебування та слугує своєрідною платформою для об'єднання ініціативних студентів та іншої молоді задля взаємного сталого розвитку та співпраці в реалізації спільних проектів.

Навесні 2017 року проект започаткували лише двоє людей, а зараз у нас сформована команда з 20 осіб та близько тисячі прихильників, які відвідують заходи, підтримують проект фінансово в межах крудфандингу чи просто слідкують та підтримують нас у Facebook.

Розпочинався проект за відсутності стартового капіталу, а сьогодні завдяки фандрайзингу та підтримці партнерів і прихильників вдалося зібрати 190 тис. грн, що становить третину від необхідної суми.

Разом із командою та прихильниками нам вдалося отримати два мікро-гранти по 20 тис. грн (від громадського ресторану «Urban Space 100» та ГО «Тепле місто»), а також перемогти

у міській програмі «Бюджет участі», у рамках якої за результатами голосування ми отримали обладнання для мультимедійного лекторію на суму 49 568 грн. Свій внесок зробив і університет: під час впровадження програми з енергоефективності було замінено всі 8 вікон у приміщенні, що складало немалу частку в кошторисі проекту. Також нас підтримали фінансово близько 150 людей, які за допомогою краудфандингу та аукціону зустрічей зібрали для проекту близько 15 тис. грн.

Щодо людських ресурсів — то позаду (та й попереду) зусилля близько 20 найактивніших членів команди, а також волонтерів, які допомагали з виготовленням еко-меблів (<https://photos.app.goo.gl/YeqsTllclk4Q53CV2>) та проведенням різноманітних заходів. Команда вкладалася також власними коштами (фарба для меблів, краудфандинг для купівлі необхідних речей), спільними зусиллями вдалося зібрати необхідні інструменти та знайти приміщення для виготовлення меблів. В організації одного з останніх заходів — Всеукраїнського студентського хакатону (www.hack.pnu.life) — нас підтримали місцеві ІТ-компанії, міський департамент культури та інші партнери (див. на сайті).

Близько 50 молодих людей залучено до облаштування простору, понад 150 — до співфінансування, нас підтримують близько 1000 прихильників. Зібрано близько 190 тис. грн. та проведено понад 100 освітніх і культурних подій.

2) освітній та культурний розвиток молоді — основна мета простору;

4) одна з наших цілей — об'єднувати молодь за інтересами та допомагати у реалізації її проектів;

7) впливає з п. 2 та передбачає змістовне дозвілля.

Ціль 4. Забезпечення всеохопної і справедливої якісної освіти та заохочення можливості навчання впродовж усього життя для всіх.

Ціль 9. Створення стійкої інфраструктури, сприяння всеохопній і сталій індустріалізації та інноваціям.

Ціль 12. Забезпечення переходу до раціональних моделей споживання і виробництва.

«Проект Paragraph для мене — один із ключових, оскільки він дає шанс змінити університет, спонукати людей вступати сюди».

<https://www.facebook.com/paragraph.space/videos/459210954497574/>

«Долучитися варто хоча б задля тих емоцій, які отримуєш під час роботи. Тієї суботи я навіть одногрупницю витягнула з гуртожитку, щоб вона прийшла нам допомагати»

<https://www.facebook.com/paragraph.space/videos/462525070832829/>

Інші відео та відгуки:

<https://www.facebook.com/pg/paragraph.space/videos/>

https://drive.google.com/open?id=1ejAQezygxDe6BK309SqdNmxbqHT36v_,

https://drive.google.com/open?id=1GeLujMo4_CcFMQhgUulv6q0svhwdgXeL,

<https://drive.google.com/open?id=1D21Kf-sLHosuD19fYK-ma1Yn8yRQhTks>

<https://www.facebook.com/pg/paragraph.space/videos/>

<https://www.facebook.com/pg/paragraph.space/photos/>

<https://photos.app.goo.gl/pwL1mn2nMM3BK5fd7>

<https://photos.app.goo.gl/RvDxCMKmDEJHwa6Z7>

ШКОЛА АНІМАТОРІВ

(КОМУНАЛЬНА УСТАНОВА «ОБЛАСНИЙ МОЛОДІЖНИЙ ЦЕНТР» ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ)

м. Полтава,
вул. Міщенка, 2, каб. 59

Панченко Наталія Василівна, начальниця відділу Гендерного ресурсного центру КУ «Обласний молодіжний центр» Полтавської обласної ради, (066) 465-48-67, ameli_14_2@ukr.net

Березень—травень 2018 року

Пілотна з перспективою постійно діючої програми

5

Неформальна освіта, аніматор, соціальна активність, розвиток практичних навичок, самозайнятість молоді

В основу проекту покладено факт дефіциту компетентних аніматорських кадрів за досить розгалуженої інфраструктури агенцій з проведення свят у Полтавській області. Організація Школи аніматорів вирішувало мінімум три нагальні питання: працевлаштування молоді, оскільки майстер-класи проводилися досвідченими керівниками провідних агенцій, залікові заняття відбувалися на великих заходах та фестивалях, де учасники працювали пліч-о-пліч з агенціями, арт-студіями, ігровими кімнатами, тому мали змогу зарекомендувати себе перед потенційними роботодавцями; учасники Школи аніматорів могли на практиці (під керівництвом тренерів) спробувати працювати з різними віковими категоріями та групами ризику, які мають свої особливості. Окрему увагу було приділено інклюзивній складовій проекту. Тож на виході отримуємо всебічно підготовлених аніматорів, які можуть працювати і в ігрових студіях, і на соціально спрямованих заходах.

Проект планувався як пролонгований, пілотну версію розрахували на два місяці. Програма навчання мала три складові:

1) Тренінгові заняття та майстер-класи. Учасники опанували основи аніматорської роботи, анімаційну та музичну ігротехніку, специфіку роботи з різними віковими категоріями, розглянули особливості роботи з дітьми з особливими потребами, основи створення костюмів, правила роботи з аквагримом, технологію роботи зі спецефектами (мільні бульбашки, цікаві наукові досліді, реквізит), відвідали майстер-класи з акторської майстерності, хореографії та сценічної мови. Тренери проекту мають 7-річний досвід роботи в цій сфері, постійно підвищують свою кваліфікацію, проходили навчання у Всеукраїнському тренінговому проекті «Лабораторія гри».

2) Майстер-класи від керівників провідних агенцій з організації свят у місті. Успішні майстри безкоштовно працювали з учасниками Школи, не лише ділячись секретами та досвідом, а й застерігаючи від поширених помилок «новачків».

3) Відпрацювання набутих навичок на практиці. Щоб отримати сертифікат учасника Школи аніматора, учасники мали відпрацювати власні навички та проявити активність у проєкті «Великодня Полтавщина», святі для дітей групи ризику, розважальних дитячих квестах. Під час фестивалю розважально-ігрових програм «Як салатик олів'є» всі учасники працювали на тематичних локаціях поряд із досвідченими професіоналами. Випускники Школи отримали сертифікати про проходження навчання.

Проєкт створено в рамках співпраці трьох організацій — КУ «Обласний молодіжний центр» ПОР, ГО «UP: unique people» та ВБФ «Helpgroup». Партнерами виступили провідні агенції з організації свят в м. Полтава — «MargoVeus», «Жако», «Праздник-Проказник». База проведення занять — Молодіжна студія (Обласний молодіжний центр), мультимедійне забезпечення Проєкту — КУ «Обласний молодіжний центр» ПОР.

88% випускників проєкту працевлаштовані аніматорами ігрових кімнат, арт-студій, агенцій з організації свят. Навички ігротехніки з різними віковими категоріями успішно використовувалися учасниками під час роботи в літніх оздоровчих таборах. Протягом проєкту було розроблено нові формати дитячих свят, які знайшли свою нішу в житті громади міста.

№6 та №7: учасники практикувалися під час соціальних проєктів, в тому числі й для вразливих груп, організовуючи водночас дозвілля, власне та громади міста.

Відповідно до Цілі 9 («розвивати якісну, надійну, стійку та сталу інфраструктуру, включаючи регіональну та транскордонну інфраструктуру, з метою підтримки економічного розвитку та добробуту людей, приділяючи особливу увагу забезпеченню недорогого і рівноправного доступу для всіх»), під час занять формувалася соціальна інфраструктура міста, дозвілля. Ми ставили собі завдання забезпечити самозайнятність молоді.

Учасниця «Школи аніматорів» Вікторія: *«Координатори Школи аніматорів організували нам круті заліки й екзамен — де купа веселих дітей, танців, ігор і конкурсів, поруч працювали професіонали, круті ігротехніки і друзі. Я не уявляю тепер, як після цих двох місяців бути далі без наших занять та майстер-класів, майстерних тренерок. Дякую за знання, нові знайомства, нову дружбу, дитячий настрій та купу крутезних емоцій».*

<https://drive.google.com/open?id=1fl3b6eZgs-bhgiu8bmXVM0eFVP5g9GoW>,

https://drive.google.com/open?id=1cyKpP76B0kxhPDLvyfgtRTpe_JBGtsnL,

<https://drive.google.com/open?id=1ibDWqQQ9fAW7hVIUqgLlxQnp9lyAx70b>

«<https://www.facebook.com/radioltava/videos/435613010218787/?t=6>

<http://np.pl.ua/2018/05/13-travnja-vidbudetsya-festyval-rozvazhalno-ihrovyh-prohram-yak-salatyk-olivje-dlya-ditej-ta-doroslyh/>

<https://tribuna.pl.ua/news/uchasnikam-shkoli-animatoriv-vruchili-sertifikati/>

<https://www.facebook.com/photo.php?fbid=2063635077294277&set=p-cb.2063635233960928&type=3>

<https://www.0532.ua/news/2034887>

<http://kolo.news/category/dozwillia/8672>

«ПРОФЕСІЙНІ ЗАКЛАДИ ОСВІТИ ВІДКРИВАЮТЬ ТАЛАНТИ»

(ДЕРЖАВНИЙ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ДНІПРОВСЬКИЙ ЦЕНТР ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ»)

вул. Алтайська, 6а,
м. Дніпро, 49052

Гордієнко Сергій Сергійович, юрист, викладач
правознавства, радник директора з питань самоврядування
та молодіжної роботи, (095) 887-85-95.
Незнайко Дарина Сергіївна, соціальний педагог,
викладач англійської мови, радник директора з питань
самоврядування та молодіжної роботи, (099) 212-35-28.
gordienkoser@ua.fm

Щороку, восени

Постійно діюча програма

5

Щорічний конкурс-фестиваль творчості; соціальна інклюзія; молодь із кризових сімей; молодіжна ініціатива; сучасна професійна освіта

Нерозуміння молоддю шляхів самовираження. Страх, неактивність учнів училищ із кризових та сільських родин щодо творчого самовираження у звичних умовах життя. Відсутність шляхів особистісного зростання. Непрестижність професійної освіти.

Конкурс ініційовано викладачами, але розробкою та реалізацією займається молодь. Етапи: розробка положення про конкурс; підготовка та святкове проведення конкурсу; нагородження переможців. Істотні умови: відсутність обмежень у форматі, що є вільним волевиявленням молоді; зниження страху молоді перед самовираженням у новому середовищі життя за допомогою проведення конкурсу за принципом «рівний — рівному»; добір конкурсантив та голосування за кращого проводить молодь (всі учні), що є соціальною інклюзією; методика запозичена, проте наповнена інноваційним змістом для конкретної цільової аудиторії; мінімізовано вплив адміністрації задля надання молоді можливості реалізувати свої ідеї; залучення сторонніх членів журі задля підвищення престижності конкурсу та самооцінки молоді; молодь бере активну участь у фандрайзингу на конкурс та подарунки переможцям; залучення сільських закладів освіти до фестивалю задля подолання кризи «місто — село». Результатами впровадження практики є: розвиток комунікативних, лідерських, особистісних якостей учнівської молоді, підвищення рівня ораторської майстерності, покращення логічного мислення, навичок формування команд та роботи в них; подолання прірви «дорослі — молодь», мотивація до самовираження та творчого зростання, розкриття можливостей вступу до ВНЗ творчого спрямування, підвищення престижності професійної освіти.

Особисті зусилля активної молоді «ДПТНЗ», «ДЦПТО» та керівників практики Гордієнко С.С. та Незнайко Д.С.

Локацію для проведення конкурсу надав Центр професійно-технічної освіти на вул. Алтайській, 6а, м. Дніпро — приміщення актового залу. Використане обладнання: аудіоапаратура училища та мультимедійний проектор.

Нагороди — солодкі подарунки, канцелярські вироби, грошові кошти в сумі 1000 грн для переможця, почесні грамоти Дніпровської міської ради.

Залучені члени журі запропонували деяким учасникам навчання у ВНЗ творчого спрямування, зокрема у філії Інституту Поплавського, представником якого була Гончарова Л.М.

Член журі — директор логістичної компанії Донець А.О. надала переможцю у номінації «вокал» грошові кошти на запис власної пісні (вартість 600 грн).

Представники молодіжної ради Дніпра залучили до свого складу активну молодь Центру, що підвищило їхню самооцінку, адже вони стали першими представниками професійних навчальних закладів, що увійшли до складу молодіжної ради.

Три ОТГ області та училище запровадили цю практику в себе. Молодь ініціювала створення молодіжного центру для реалізації талантів, завдяки чому зросла кількість вступників. Троє учнів вступили на навчання за творчими спеціальностями.

4) Учні провели фестиваль, ідея, сценарій, план заходу розроблені молоддю за принципом «рівний — рівному».

7) Молодь зайнята реалізацією проекту, що долає бездоглядність молоді.

8) Залучення молоді з кризових та сільських родин.

 Впровадження практики свідчить про те, що молодь з числа учнів ПТНЗ не є поза сучасним освітнім процесом, який популяризував би професійно-технічну освіту та підвищував її престижність (саме доступність та престижність такої освіти — в рамках завдань та цілей сталого розвитку 2030). Наразі освіта в професійних навчальних закладах не сприяє всебічному розвитку дітей та не забезпечує на належному рівні формування особистості та свідомості громадянина. Також відсутні можливості для самореалізації та самовираження молоді, і цю проблему необхідно подолати.

Практика є підтвердженням удосконалення закладу професійної освіти, що враховує інтереси дітей та забезпечує безпечне, вільне від насильства і соціальних бар'єрів та ефективне середовище навчання для всіх. На даний момент не подолано соціальний бар'єр між учнями ПТНЗ та студентами ВНЗ.

 Член Жюрі: *«Дякую, що показали талановиту молодь, відкрили можливості для подальшої творчої співпраці».*

Учасник Зеленьак В., 17 років: *«Дякую за можливість записати власну пісню».*

Організатор: *«Не думали, що зможемо організувати масштабний фестиваль».*

<https://drive.google.com/open?id=1tyripJkrvrLuK36s-52icPRUiuFm965->,

<https://drive.google.com/open?id=1NTslrj2TtwwFAiZtr0ijnfDiWBxrCXz>,

https://drive.google.com/open?id=14z6l_ZAMyc4inH7QiFrwAxiyP0aXaPT9

<https://www.facebook.com/groups/342365412821114/photos/>

ОФЛАЙН-ПРОСТІР «DO IT»

(МОЛОДІЖНИЙ РЕСУРСНИЙ ЦЕНТР «НОВІ КРИЛА»)

Вул. Зелена, 65, Нововолинськ,
Волинська обл., 45400

Медина Павло Ігорович, керівник,
(097) 172-40-19, pavlomedyna55@gmail.com

Три місяці

Постійно діюча програма

5

Простота, залученість, дієвість, змістовність, комунікація

З огляду на залежність молодих людей від мережі інтернет вони мають не надто багато вільного часу для спілкування в реальному житті. Це негативно впливає на культуру спілкування, оскільки молодь зменшує час живого спілкування і замикається лише в колі онлайн-друзів.

У Нововолинську практично відсутня соціальна реклама та популяризація активного способу життя, спонукання молоді до творчості та самореалізації, комунікації, розвитку своїх навичок. Відсутні дієві клуби за інтересами для старшокласників / студентів.

Офлайн-простір «DO IT» створив можливості для популяризації живого спілкування за допомогою настільних ігор, проведення турнірів між студентами та школярами, перегляду й обговорення фільмів англійською мовою разом із волонтером корпусу миру, Англійського розмовного клубу для всіх охочих жителів міста, організації майстер класів тощо.

Проект має підтримку в ЗМІ та соцмережах.

Значною частиною відвідувачів є студентів з сіл, які навчаються в Нововолинську та Володимирі-Волинському; вони беруть інвентар для проведення ігрових вечорів, кінопоказів та інших заходів у своїх населених пунктах.

Результати на локальному рівні:

1. Створили арт-новинку для нововолинців та гостей міста.
2. Об'єднали активних молодих жителів міста, які далі працюють над розвитком простору та новими проектами.
3. Створили можливість безкоштовно вивчати іноземні мови.

1. Мешканці міста займаються творчістю, самовираженням, самореалізацією та комунікацією з однодумцями в режимі офлайн, за настільними іграми, під час майстер-класів.
2. Створено бібліотеку, яка працює на умовах довіри без запису, реєстрації тощо. Учасники активно діляться власними книгами. Бібліотека наповнена сучасними книгами від найкращих українських видавництв.

Усі охочі громадян беруть участь у виборі тематики ігор / фільмів та мови їх озвучення / тем для англомовного клубу / тем майстер-класів.

Результати на глобальному рівні:

1. Створили об'єкт, який популяризує Нововолинськ як творчий осередок в області, змінили імідж міста.
2. Просуваємо ідеї офлайн-відпочинку в повсякденному житті.
3. Створили місце, яке демонструє зацікавленість молоді в розвитку та реалізації власних ініціатив.
4. Мобільний простір, який подорожує за запитом молоді з сусідніх громад.

Реалізація цього масштабного проекту стала можливою завдяки злагодженій роботі команди Молодіжного центру «Нові крила» та всіх партнерів проекту, які активно долучилися до втілення ідеї в життя.

Коротко про ресурси, які задіяно в реалізації проекту:

- Досягнуто домовленості з найкращими українськими видавництвами щодо безоплатного поповнення бібліотеки («Meridian Czernowitz», «Книжковий клуб», «Видавництво XXI», «Кальварія», «Смолоскип», «Дискурсус», «Vovkulaka», «Видавництво Аннети Антоненко», «П'яний корабель», «Воля» та інші).
- Меблі для простору виготовлені безоплатно за домовленістю з фабрикою «БРВ-Україна».
- Приміщення для діяльності утримується МРЦ.
- Волонтери є кураторами напрямів роботи простору та працюють над наповненням.
- Обладнання МРЦ надається для діяльності простору.
- Фінансова підтримка в рамках програми «Активні громадяни» від Британської ради для купівлі крісел та настільних ігор.
- Щотижневий курс англійської мови проводить волонтер Корпусу миру США.
- У партнерстві з місцевим Бізнес-інтернет-центром виготовлено візуалізацію для проекту (банери — 2 шт. та афіші — 1000 шт.).
- Місцеві підприємці підтримують проект внесками на оновлення ігор, бібліотеки та закупівлю необхідних матеріалів для майстер-класів.

- Над наповненням простору працюють 10 волонтерів.
- Бібліотека нараховує понад 1000 книг сучасної, класичної та професійної літератури.
- За місяць заходи відвідує близько 150 молодих людей.
- Маємо у розпорядженні понад 20 настільних ігор на різний смак, які активно надаємо на запит молоді з сусідніх громад.
- Простір активно працює вже понад 6 місяців.
- Простір використовують понад 5 громадських організацій.

4. Активна та постійна комунікація молодих людей дає змогу обмінюватися досвідом та баченням тієї чи іншої ситуації та сприяє появі нових ідей та проєктів, які ці молоді люди потім і втілюють у життя завдяки підтримці МРЦ «Нові крила» та партнерів організації.
7. Усі активності, запропоновані волонтерами та втілені в життя молоді, дають молоді міста Нововолинськ цікаву та змістовну альтернативу проведення вільного часу.
6. Молоді люди, які вели цей проєкт, зараз створили міні-групу, яка займається збором речей для дитячих будинків, відвідуванням таких закладів і популяризує поняття волонтерства серед однолітків.

Проєкт сприяє інтеграції в основному двох цілей сталого розвитку:

Ціль 11. Сталий розвиток міст і громад

Проєкт є відкритим громадським місцем, де можуть збиратися всі незалежно від віку, статі чи інших ознак.

Учасники спілкуються та працюють над створенням нових проєктів з модернізації старих занедбаних територій міста.

Молодь проводить заходи з інформування мешканців громади про можливості розвитку та покращення території їхнього проживання.

Ціль 4. Якісна освіта

Тренінги / майстер-класи/ навчання, які проводяться командою офлайн-простору, спрямовані на збільшення кількості людей, які володіють затребуваними навичками, у тому числі професійно-технічними, для працевлаштування, отримання гідної роботи та підприємницької діяльності.

Також обговорюються теми сталого розвитку та сталого способу життя, прав людини, гендерної рівності, пропаганди культури миру та ненасильства, громадянства світу тощо.

«Клуб «Do It» — це нереально класна можливість урізноманітнити своє дозвілля! Тут ми зустрічаємося з новими людьми, граємо в настільні ігри, багато читаємо, спілкуємося, розвиваємося та знаходимо однодумців» — <https://www.facebook.com/profile.php?id=100016894095550>

«Цей простір є можливістю для молоді круто проводити свій вільний час, більше спілкуватися, обмінюватися досвідом, вдосконалюватися та ставати кращими! Нарешті у нас є можливість знаходити приводи для зустрічей в улюбленому місці, більше читати та грати в розвивальні ігри. Завдяки простору «Do it» наше дозвілля стає набагато цікавішим та кориснішим» — <https://www.facebook.com/angevlas>

<https://drive.google.com/open?id=100LVa0pJDXRQfSAHiXczm0MeEff2dkgR>,

https://drive.google.com/open?id=1jhpou8DP9Zv9pCa9QHоBNJsO_91UWCSu,

<https://drive.google.com/open?id=1QZXxfngcW28IG-TzlsIp6vL0a0iX01MM>

Усі фото з подій / афіші / запрошення публікуються на сторінках МРЦ «Нові крила» у Facebook та Instagram з поміткою «офлайн-клуб», а фото додаються у загальні альбоми організації.

ФЕСТИВАЛЬ «БАНДЕРШТАТ»

(ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «БАНДЕРШТАТ»)

проспект Молоді, 13 Б, м. Луцьк,
Волинська обл., 43024

Коваль Мар'яна Юріївна,
(063) 654-97-43, maryanakoval07@gmail.com

12 років

Постійно діюча програма

5

Музика, патріотизм, історія, спорт, сім'я

Серед української молоді загострене відчуття національної ідентифікації. Для 40% молоді це питання досі відкрите. Масові культурно-мистецькі акції — один із методів посилення активної громадянської позиції у молоді.

Фестиваль «Бандерштат–2019» спрямований на активізацію відвідування молоддю заходів, що популяризують актуальні культурні, соціальні та бізнес-стартапи: музику, історію, спорт, літературу, дискусії, екологію, кіно, український туризм, а також здоровий спосіб життя.

Фестиваль «Бандерштат» — наймасштабніша музична візитівка Волині, що протягом двадцяти років збирає навколо себе молодь з усієї України.

Основними цінностями «Бандерштату» є безалкогольний формат, гутірки (лекції, творчі зустрічі), 4 музичні сцени, дитяче містечко і 30 локацій різної тематику.

Над проектом щороку працюють:

23 члени організаційного комітету, 18 регіональних представників та 300 волонтерів.

Проведенню заходу сприяють Луцька міська рада та Боратинська територіальна громада, а також низка партнерів. Повний перелік за посиланням: <http://bandershtat.org.ua/>.

«Бандерштат» є наймасштабнішою подією Волині. За роки проведення захід відвідали понад 110 000 тис українців.

Щороку організаторам вдається: пропагувати серед відвідувачів здоровий спосіб життя та активний відпочинок без алкоголю; утверджувати дбайливе ставлення до довкілля та пропагувати екологічне виховання; пропагувати любов до української мови, культури, цінностей та рідної музики; розвивати туристичний потенціал регіону.

7) змістовне дозвілля для молоді та молодіжне таборування.

Музична програма фестивалю «Бандерштат» передбачає переважно виступи українських виконавців. Проте для виховання толерантності до інших культур організатори фестивалю запрошують до виступу й іноземні гурти.

Крім того, у програмі традиційно передбачені літературна та гутіркова сцени, де проходять виступи авторитетних для молоді письменників, поетів, культурних, громадських діячів, політиків. Також працює нічна кіно сцена для перегляду українських кінопрем'єр.

Загалом на фестивалі працює близько 30 різноманітних локацій, серед яких — історична реконструкція, дитяче містечко, ярмарок українських майстрів. Таким чином, фестиваль популяризує культурні та мистецькі традиції українського народу для посилення національної ідентичності молоді.

Ціль 3. Забезпечення здорового способу життя та сприяння благополуччю для всіх в будь-якому віці.

Фестиваль пропагує ідеї здорового способу життя.

Андрій Хливнюк (Бумбок): «Це крутий фестиваль саме тим, що він тверезий. Люди приходять з дітьми відпочивати, слухати музику. Таких фестивалів обмаль, де всі не «набухуються» і їх не доводиться потім шукати»

<https://www.volyn24.com/news/100702-festyvaliv-de-vsi-ne-nabuhuyutsia-obmal-lider-bumboksu-pro-bandershtat>

Відгуки відвідувачів: <https://www.facebook.com/bandershtat/photos/pob.100007471778698/1068013223369750/?type=3&theater>

https://drive.google.com/open?id=1_7zMQ8SyzfWc2heW8SGlf5EBYgW0adu,

<https://drive.google.com/open?id=1TeWnJHjAzbhvk9-6kz5libVlkbnRBr-R>,

<https://drive.google.com/open?id=1kMkRjLfGPvdqSr-1MdasiZJVda49lov6>

Фотоальбом: https://www.facebook.com/pg/bandershtat/photos/?tab=album&album_id=1073974706106935

Репортаж ТСН: <https://tsn.ua/video/video-novini/muzichno-patriotichniy-festival-bandershtat-u-lucku-vstanoviv-noviy-rekord.html>

Репортаж ТСН: <https://tsn.ua/video/video-novini/na-festivali-bandershtat-proveli-masshtabniy-patriotichniy-fleshmob-na-pidtrimku-branciv-kremlya.html>

МІСЬКИЙ МІЖВУЗІВСЬКИЙ ТУРНІР З НЕТРАДИЦІЙНИХ ВИДІВ СПОРТУ «БИТВА ЗА ВИШ»

(УПРАВЛІННЯ МОЛОДІ, ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ТА НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДЕПАРТАМЕНТУ ГУМАНІТАРНОЇ ПОЛІТИКИ ДНІПРОВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ)

м. Дніпро, пр. Дмитра Яворницького, 75а, 49000

Біла Дар'я Олегівна, (056) 745-03-95,
(063) 105-08-33, odarkabelaya@gmail.com

2012–2018 рр.

Постійно діюча програма

5

Студенти, самоврядування, ЗСЖ (здоровий спосіб життя), співпраця, розвиток

Організуючи цей захід, оргкомітет порушує такі проблеми:

- об'єднання і співпраця між ОСС різних ВНЗ міста;
- популяризація здорового та активного способу життя через нетрадиційні види спорту;
- розвиток студентського самоврядування (глобально — розвиток громадського самоврядування, пошук нових кадрів у цій сфері).

1. Турнір відбувається за участю команд вищих навчальних закладів, розташованих на території міста Дніпра (університет, академія, інститут, коледж, технікум).

У рамках турніру команди органів студентського самоврядування беруть участь у таких активних іграх, як більярд, лазертаг, боулінг, скелелазіння, «Мафія», «Alias», «Брейн-ринг».

2. Інноваційність: використання елементів тимбілдингу у форматі змагань з нетрадиційних видів спорту як спосіб згуртування, обміну досвідом, самовдосконалення заради перемоги.
3. З кожним роком у турнірі беруть участь дедалі більше освітніх закладів міста. У 2017 році участь у «Битві за ВИШ» взяли 16 ВНЗ міста.

Захід реалізовано за підтримки департаменту гуманітарної політики Дніпровської міської ради

Фестиваль проводиться 7 років поспіль.

Загалом було проведено 7 щорічних фестивалів.

У фестивалі беруть участь 59 закладів міста.

У 2018 році у фестивалі взяли участь 16 ВНЗ, кількість учасників — 500 осіб.

3) Розвиток механізмів забезпечення участі молоді в житті громади

Розвиток та взаємна співпраця органів студентського самоврядування ВНЗ міста є частиною механізму забезпечення участі молоді в житті громади (зовнішнє) та її активної діяльності у своєму правовому полі (внутрішнє), що сприяє обом векторам роботи.

4) Підтримка молодіжних проєктів та ініціатив

Поза турнірними змаганнями представники ОСС ВНЗ мають змогу вносити свої пропозиції з приводу покращення співпраці між ОСС.

5) Розвиток молодіжних громадських організацій

Учасники турніру — ОСС — є молодіжними громадськими організаціями, тож завдання проєкту (об'єднання студентського активу вищих навчальних закладів міста з метою розвитку студентського самоврядування) сформульовано відповідно до зазначеної сфери молодіжної політики.

7) Змістовне дозвілля для молоді та молодіжне таборвання

«Битва за ВИШ» пропагує здоровий спосіб життя і всебічний розвиток, каталізатором якого є змагання з нетрадиційних видів спорту, що і є одним з вагомих варіантів змістовного дозвілля молоді.

Ціль 4. Забезпечення всеохопної і справедливої якісної освіти та заохочення можливості навчання впродовж усього життя для всіх:

4.5. Збільшити поширеність серед населення знань і навичок, необхідних для отримання гідної роботи та підприємницької діяльності.

Учасники змагань, мотивовані перемогою свого ВНЗ, розвивають навички стратегічного і тактичного мислення, винахідливості, спортивної підготовки, командної роботи, орієнтування у критичних ситуаціях; знання з нетрадиційних видів спорту, знання щодо розвитку студентського самоврядування. Перелічені чинники є незамінними для гідної роботи і підприємницької діяльності у майбутньому.

Ціль 5. Забезпечення гендерної рівності, розширення прав і можливостей усіх жінок та дівчаток.

Захід проводиться на засадах гендерної рівноправності, оцінка результатів змагань не залежить від гендерного складу команд. Пропагується взаємоповага та рівність між усіма учасниками.

Ціль 8. Сприяння поступальному, всеохопному та сталому економічному зростанню, повній і продуктивній зайнятості та гідній праці для всіх (дубль 9 цілі, пункту 9.11):

Учасники заходу набувають необхідних навичок для здобуття перспективної та суспільно корисної професії і розвитку в обраній сфері, у ході проведення змагань знайомляться з вдалими прикладами самореалізації, отримують мотивацію до розвитку і навчання.

Ціль 10. Скорочення нерівності всередині країн і між ними.

Ціль 16. Сприяння побудові миролюбного й відкритого суспільства в інтересах сталого розвитку, забезпечення доступу до правосуддя для всіх і створення ефективних, підзвітних та заснованих на широкій участі інституцій на всіх рівнях.

16.7. Підвищити ефективність діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування.

Одним із основних завдань і метою турніру є об'єднання студентського активу вищих навчальних закладів міста з метою розвитку студентського самоврядування, що є частиною місцевого самоврядування, тож можна стверджувати, що захід спрямовано на підвищення ефективності і якісно-кількісних показників діяльності органів місцевого самоврядування (молоді, що є потенційними агентами діяльності у вищих органах місцевого самоврядування у майбутньому).

16.8. Зміцнити соціальну стійкість, сприяти розбудові миру та громадській безпеці (конфліктне та постконфліктне врегулювання).

Будь-який захід змагального характеру орієнтований на врегулювання конфліктів та переорієнтацію протистоянь у річище спільного розвитку і самовдосконалення.

<https://www.youtube.com/watch?v=XIRkbLvz6s>

https://drive.google.com/open?id=1iaPMJyad8DYht7M0IQ6GIO_XXQgwtYg0,

https://drive.google.com/open?id=1P-pvQcpevLdUA0wrSoCnH_aNX0NH3x0g,

<https://drive.google.com/open?id=1CiVuAvMc4S-xSnxpAjc9-BgqKjoXtI8>

<https://www.facebook.com/media/set/?set=a.1999712360302165&type=1&l=0c1d8b32df>

<https://www.youtube.com/watch?v=XIRkbLvz6s>

МИСТЕЦЬКИЙ ТАБІР LAND ART

(ZWANZIG PARTISANEN (ВІДКРИТА АРТ-ГРУПА))

вул. Гоголя, 7, м. Чернівці, 58002

Поляк Ольга Василівна, (050) 372-50-11,
olgastyle.polyak@gmail.com

02.08.2018–08.09.2018

Щорічний тематичний мистецький табір

5 Сучасне мистецтво, неформальна освіта, довкілля

Програма класичної художньої школи сфокусована на вивченні традиційних технік та форм мистецтва. Утім, вона майже не зачіпає сучасних мистецьких практик, вивчення та розуміння яких необхідне художнику-початківцю для усвідомлення своїх перспектив, формування власного вектора розвитку.

Табір «Land Art» — неформальний освітній проект, який доповнює програму класичної художньої школи одним із напрямів актуального мистецтва — ленд-артом.

Ленд-арт (від англ. land — земля, art — мистецтво) — практика, суть якої полягає у створенні мистецьких об'єктів, безпосередньо пов'язаних із ландшафтом та природним середовищем. Сучасний формально, ленд-арт є архаїчним по суті, він звертається до витоків мистецтва як одного із перших способів осмислення реальності та світу довкола себе.

Програма табору передбачає теоретичне вивчення концепту та практичне втілення ідей. Із учасниками працювали професійні викладачі та художники-практики, які брали участь у всеукраїнських та міжнародних фестивалях і форумах, що спеціалізуються на ленд-арті.

Учасники вчилися взаємодіяти з довкіллям як із мистецьким простором, використовувати для роботи природні матеріали, обирали час і місце роботи та викладача. За п'ять днів вони створили кілька десятків арт-об'єктів у таборі та його околицях.

Програму доповнювали майстер-класи із риторики та креативного письма, заняття з контактної імпровізації та медитації.

Пілотну зміну Land Art було реалізовано на базі табору «Ойкос», наданого Відділом сім'ї та молоді Чернівецької міської ради. Галерея на Штейнбарга фінансувала двох ленд-арт художників із Сум і Вінниці та надає простір для виставки робіт. Проект «Інтегрований розвиток міста Чернівці — 2030» фінансував подарунки для учасників — сидіння з логотипами і друк фото для виставки. Теле-такіностудія Boroda Сінета надала оператора та монтує відео. П'ятеро викладачів працювали на волонтерській основі. Внесок учасників — 65 грн та оплата дороги.

Мистецькі: за п'ять днів у таборі учасники створили близько 50 арт-об'єктів. Їх було запрошено до участі у симпозиумі «Простір покордоння — 2019» у смт Могриця, найстарішому в Україні фестивалі ленд-арту. Соціальні: учасники табору сформували міцну спільноту, включно з тими, хто мав проблеми із соціалізацією. Вони продовжують спілкуватися, ходять разом на виставки, в кіно і створюють нові арт-об'єкти в місті.

Змістовне дозвілля та молодіжне таборування: зміна Land Art працювала як сучасна мистецька резиденція, учасники якої разом працювали над створенням арт-об'єктів.

Якісна освіта

«Що ж було в таборі крутого? Абсолютно все. Наші викладачі були дуже класними. Вони до нас ставилися як до друзів, ми почувалися поряд із ними дуже комфортно і невимушено».

[facebook.com/photo.php?fbid=212109102997654&set=a.212109146330983&type=3&theater](https://www.facebook.com/photo.php?fbid=212109102997654&set=a.212109146330983&type=3&theater)

«Якби я вмiла малювати, то використала б найкращі фарби,

Якби я вмiла співати, то заспiвала б про це на найвищих октавах,

Якби я вмiла писати, то описала б це найкрасивiшими словами...» https://www.instagram.com/p/BmwDU7vBsr0/?utm_source=ig_share_sheet&igshid=uc7huntyhkah

https://drive.google.com/open?id=1mty2ol0HI6_z719_7-X3q1s5qJe4ZTqI,

https://drive.google.com/open?id=1Vo49oMWd1AvN2wXZq0-S8jgWHtBYCVh_,

https://drive.google.com/open?id=1eHOE2szvSiTN9_yQZfqr6sd3f5v59d8

https://drive.google.com/open?id=1eHOE2szvSiTN9_yQZfqr6sd3f5v59d8

«фото: <https://photos.app.goo.gl/BPdRnShjzBDsVWwF8>

відео: <https://photos.app.goo.gl/YUdzzFnERz6thFwo7>»

ГРАЛЬНИЙ КЛУБ «ВУЛИК»

(ГО «МОЛОДІЖНИЙ ЦЕНТР ВОЛИНИ»)

Вул. Градний Узвіз, 5, Луцьк,
Луцький район, Волинська
область, 43000

Драч Максим Костянтинович, заступник
координатора волонтерів, (067) 499-81-99,
buemi17@gmail.com

З початку 2018 року

Постійно діюча програма

5

Розвиток молоді через настільні ігри

Молодь у Луцьку часто живе в трикутнику «гуртожиток — навчання — автостанція». Вони не знають про існування громадської діяльності. Крім того, молодь часто каже, що в Луцьку немає чим зайнятися. Тому ми створили клуб настільних ігор при Молодіжному центрі Волині, що може розв'язати одразу дві проблеми.

- 1) Молодь має спосіб корисно та весело проводити час.
- 2) Молодь дізнається більше про громадську діяльність, адже долучається до середовища, яке живе цією діяльністю.

Усе почалося з того, що у нас не було нічого. Були люди, які хотіли цікаво, весело і з користю проводити своє дозвілля за іграми. Та ігор не було, тому часто викручувалися за допомогою додатків на телефоні. Але одного дня мені спало на думку запровадити внески за ігри — по 10 грн.

Сума досить невелика (в Луцьку за такі гроші можна проїхатися маршрутною туди — назад), але, за моїми підрахунками, це дуже допомогло би розвитку клубу. Насправді так і сталося: отримуючи внески, ми почали купляти нові ігри, і це забезпечувало не тільки відпочинок, а й вагомий внесок у наш розвиток.

Щоразу я шукав ігри, які будуть якось нас розвивати. Економічна гра, стратегія із плануванням на майбутнє, гра на побудову логічних кроків, на фантазію чи на вміння домовлятися — щоразу гра робила нас кращими.

Наразі до клубу приходять усе нові та нові люди, знаходять нових друзів та створюють пари. Для людей «Вулик» став чимось більшим, ніж просто банальними іграми. Це і спосіб неформального навчання, і крута затишна атмосфера, і дуже корисна можливість цікаво провести час, замість того, щоб валятися на ліжку.

- 1) Приміщення Молодіжного центру Волині;
- 2) внески учасників по 10 грн. за захід.

- 1) Я постійно збирав гроші, що потім виливалося в покупки нових ігор. Сміливо можу сказати, що ми своїми силами назбирали на майже десяток ігор, які сумарно коштують понад 3000грн., — і це за півроку.
- 2) Кожен учасник клубу відповідально здавав гроші, це давало змогу розвивати довіру та спільно рухатися до мети.
- 3) (напевно, найважливіше) Ми не вдавалися до грантів, фінансування від політичних партій чи якихось меценатів — ми своїми силами без поспіху, копійка за копійкою, збирали гроші на нові ігри. Поки інші говорять, що немає грошей, можливостей, ми самі створюємо собі можливості для розвитку.
- 4) Нам вдалося організувати проведення ігор двічі на тиждень, але завжди у різні дні, — це допомагає різним людям приходити на заходи, що було б неможливо за стабільного розкладу.

Ми не ставили однієї цілі у своїй діяльності. Тому я виберу дві сфери, розвиткові яких ми сприяємо.

7) Змістовне дозвілля для молоді: ми намагаємося зробити дозвілля молоді якомога якіснішим, максимально корисним. Як уже було сказано, наш клуб — це не тільки веселощі, а й вагомий внесок у розвиток особистості завдяки тим іграм, які ми обираємо.

3) Розвиток механізмів забезпечення участі молоді в житті громади: у нашому клубі молодь не лише отримує можливості корисного дозвілля, але й дізнається дуже багато про громадську діяльність. Багато з наших гравців долучилися до волонтерства, до громадської діяльності.

Важко вибрати якусь одну з ЦСР, адже, на мою думку, наш клуб може підходити під цілі 4 та 11. Але найближчою для нашого клубу є ціль №17, адже саме внески кожного з нас допомагають розвиватися ініціативі й дають поштовх до розвитку особистостей. І ці особистості, відчувши смак громадської активності, зможуть реалізувати зміни в суспільстві як на локальному, так і на глобальному рівнях.

<https://www.facebook.com/photo.php?fbid=291737468075039&set=a.110014256247362.1073741828.100017163645566&type=3&theater>
<https://drive.google.com/open?id=1qKIdS708bHff5Wugxxq2d6AuZ9jS0EYc>,
https://drive.google.com/open?id=1bofZYXGkg2Jm9plZpkg7g_6ID6jJFrc0,
<https://drive.google.com/open?id=1XDFou9waxFYtVlnv5s-7gH3vm3D1my7Y>
 Ми небагато фотографуємо...
<https://drive.google.com/open?id=1vIKA0EvVSOLX7nnfw1vuERv6cszpG03L>»

МОЛОДІЖНИЙ ЦЕНТР «СМАЙЛ»

(МОЛОДІЖНИЙ ЦЕНТР «СМАЙЛ»)

вул. Заводська 2, смт Очеретине,
Ясинуватський р-н., Донецька
обл., 86020

Ващук Надія Петрівна, керівник
Молодіжного центру «Смайл», (050) 750-69-65,
nadin-08-01@ukr.net

3 2.09.2017 р. до сьогодні

Постійно діюча програма

Молодь, досвід, знання, дозволя, відкриття

Створення місця для збору креативної, інноваційної молоді, однодумців і зовсім різних людей. Місце пошуку нового: знань, друзів, досвіду, захоплень. Місце, щоб поділитися своїми надбаннями: досвідом, знаннями, захопленнями. Місце створення нового: проектів, форм дозволя, ідеї, нового життя. Створення другої домівки для підлітків, у яких важкий період у житті, в яких свої (інколи незрозумілі для оточуючих) проблеми. Створення простору, в якому справді відчуваєшся вільним, де можна говорити, не добираючи слів, — і тебе почують, можна спитати — і отримати відповідь, де можна придумати щось нове і знайти однодумців, реалізувати найнереальніші проекти. Та зрештою, просто провести час з друзями; поспілкуватися, пограти, подивитися фільм і поговорити про нього, випити чаю з печивом та подивитися новини, послухати тренінг чи лекцію, поглибити свої знання.

Створення Молодіжного центру вирішує проблему молоді та підлітків на вулиці. Ми не просто даємо тепло і дах, ми це робимо з користю!

Очеретине — це невелике селище міського типу на 4413 жителів, де раніше було три садочки і велика триповерхова школа з басейном. З роками селище занепало, залишився один дитячий садочок і школа без басейну. Молодь почала виїжджати.

У зв'язку із ситуацією на сході України в Очеретине (хоча воно і знаходиться на лінії розмежування) почали повертатися люди.

Повернулися і мешканці, які раніше виїхали, і нові люди, яких змусила доля. Очеретине почало повертатися до життя. До неспокійного, але все-таки життя.

Тут з'явилася ініціативна молода людина, яка хотіла покращити життя, створити молодіжний центр. Розпочати ці кроки несподівано виявилось нескладно.

У Донецькій області розпочався проект «Гідна країна для гідних людей» зі створення молодіжних центрів. Надала підтримку й адміністрація району. Кошти на створення центру було виділено з обласного та районних бюджетів. Молодіжний центр відкривався в 6 етапів.

Перший етап: проведення соціологічного дослідження серед молоді для виявлення потреби у створенні центру.

Другий етап: проведення зустрічей із керівництвом району для отримання згоди на реалізацію проекту.

Третій етап: розробка проекту та макету центру.

Четвертий етап: зустрічі з представниками чинних молодіжних центрів.

П'ятий етап: пошук і ремонт приміщення, закупівля та встановлення обладнання.

Шостий етап: відкриття Молодіжного центру «Смайл» і започаткування серії заходів різної тематики, серед яких: лекції, тренінги, дискусії, обговорення тощо.

Після відкриття центру почалася справжня робота. Ми зіштовхнулися з низкою заперечень від сільського населення.

У нашій країні люди звикли не вірити, що якісь послуги можуть надаватися безкоштовно. Старше покоління звикло з недовірою ставитися до молоді, вважаючи її носієм якоїсь загрози. Але це все дрібниці. Справжня проблема — це зневіра підлітків та молоді у самих собі. І це вже велика проблема, з якою ми успішно боремося. З часом люди усвідомили, що вся наша діяльність безкоштовна, що в нас цікаво, що ми можемо навчити патріотичності, гідності.

У зв'язку із ситуацією на сході України ми часто чули: «Ми нікому не потрібні», «В нас нічого не вийде». За рік роботи ми змогли довести, що немає різниці, з міста ти чи з села, зі Сходу чи з Заходу.

Ми проводили тренінги, лекції, запрошували фахівців, писали гранти. І нарешті почали перемагати. Вигравши грант, ми усвідомили власні можливості. І це великий поштовх до дій.

Найкраща практика — це не саме створення молодіжного центру, а його робота, в яку багато людей вкладають душу. В молодіжному центрі працюють сертифіковані фахівці, які пройшли підготовку в рамках національної програми «Молодіжний працівник». Ми працюємо на громадських засадах. Нас дуже підтримує адміністрація району, допомагає в організації акцій та заходів. За рік було проведено: Фестиваль писанок, Місячник екологічного виховання, конкурс проектів «Видатні місця України», Школу лідера в усьому Ясинуватському районі, Круглий стіл «Патріотичне виховання молоді в умовах формування громадянського суспільства», інтерактивну лекцію «Обережно, туберкульоз», свято «Велика Масляна», круглий стіл «Мова мого народу», настільну гру «Україна Єдина», урок мужності «Мужність та відвага крізь покоління», акції «Наш чистий дім» і «Безпечний рух», тренінги з прав людини та гендерної рівності, виготовлено буклети тощо. Ми не тільки навчаємося, але й відпочиваємо: конкурс караоке, конкурс танців, цікаві фільми та ігри.

Приємно бачити результати роботи. Один 16-річний хлопець прийшов до центру зі словами: «Ні, я не хочу тренінгів, я в теніс пограю і все». А за два місяці йому стало цікаво, що ми робимо, він запитав, чи потрібна допомога, і став одним із наших активістів.

Молодіжний центр «Смайл» профінансовано коштом обласного та районного бюджетів. Діяльність забезпечують десятеро учасників ініціативної групи та двадцять волонтерів. Допомагає в діяльності центру адміністрація району.

За рік МЦ «Смайл» відвідали 1400 людей, із яких постійних відвідувачів — 340, а на великі свята збираються від 700 людей.

Ми намагаємося охопити своєю роботою всі сфери. Найбільш ми працюємо над 3 сферою. Ми підіймаємо дух молоді, долучаємо її до розв'язання проблем громади. Ініціюємо молодіжні проекти для покращення життя в громаді. Особливо приділяємо багато уваги темі боротьби з дискримінацією.

- 3) міцне здоров'я та благополуччя;
- 5) гендерна рівність;
- 4) якісна освіта;
- 15) захист екосистем суші;
- 16) мир, справедливість та сильні інститути.

Павло: *«Знайшов місце, де можна бути собою. WI-FI понад усе».*

Микола: *«Я навчався грати в теніс, в настільний футбол, все безкоштовно, дуже ввічливі всі».*

Діана: *«Це мій другий дім, хоча мама інколи питає, чи МЦ не мій перший дім))».*

<https://drive.google.com/open?id=1K400BikTOCez3y180iYAJPIQBqPkmLCN>,

<https://drive.google.com/open?id=1vINtIjdUGVaQCLRpTa205951DcO25yDX>,

<https://drive.google.com/open?id=1r6kOhayvYyiUW0jYkp54JLwagBON3Qod>,

https://drive.google.com/open?id=11hJez2Bbk_Cs-KbZF1MBjicOo_4RGY7Y

<https://www.facebook.com/groups/molod.cent.r.smile/>

СОЦІАЛЬНИЙ ПРОЕКТ БЕЗОПЛАТНИХ ФІЗИЧНИХ ТРЕНУВАНЬ «ЗДОРОВА НАЦІЯ – МАЙБУТНЄ УКРАЇНИ»

(ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ЗДОРОВА НАЦІЯ – МАЙБУТНЄ УКРАЇНИ»)

61174, м. Харків, вул. Архітекторів, буд. 34, кв. 8

Голова ГО Білецька Яна Ярославівна,
(093) 866-31-28, healthy_nation_ukr@outlook.com

Протягом трьох останніх років

Постійно діюча програма

5

Здоров'я населення, профілактика неінфекційних захворювань, спорт, фізична активність

Основним завданням проекту є сприяти розвитку масового спорту в Україні, зміцнювати здоров'я населення, пропагувати здоровий спосіб життя та сімейний спорт, здійснювати профілактику неінфекційних захворювань шляхом залучення різних верств населення, насамперед дітей та молоді, до різних видів фізичної активності. Ми вважаємо, що рухова активність є стимуляційним чинником у системі здорового способу життя, має важливе значення для вдосконалення фізичного розвитку і підготовленості особи, профілактики надмірної ваги та ожиріння, а також знижує ризик виникнення серцево-судинних захворювань, діабету, остеопорозу, окремих онкологічних захворювань та депресії.

Мета проекту — популяризація спорту та здорового способу життя, насамперед серед молоді, зниження рівня гіподинамії та профілактика неінфекційних захворювань шляхом залучення молоді до фізичної активності, намагання відволікти сучасну молодь від віртуального світу, формування в юнацтва, дітей та молоді уважного ставлення до власного здоров'я, покращення фізичного розвитку та фізичної підготовленості.

Майже протягом трьох років завдяки волонтерській ініціативі голови та членів громадської організації реалізується один із наймасштабніших наших проектів — соціальний проект «Здорова нація — майбутнє України». Члени громадської організації та Харківська обласна державна адміністрація спільними зусиллями вивели його на рівень Харківської області, а протягом останнього року поширили досвід соціально значущого проекту на територію Донецької області (м. Добропілля).

Завдяки зусиллям Громадської організації «Здорова нація – майбутнє України» в більш ніж половині районів Харківської області проведено понад 150 профілактичних заходів. Загалом команда охопила проектом понад 1000 учасників.

Власні сили: в організації зареєстровано 11 волонтерів.

Партнери та спонсори проекту:

Харківська державна зооветеринарна академія;

Красноградський молодіжний центр КРДА;

Фітнес-клуб «Атлетик» (м. Дергачі);

Молодіжна платформа Харкова SKU.

- Підвищили рівень фізичної активності населення в регіонах Харківської області;
- створили позитивний образ здорової фізично активної людини;
- збільшили на 4% чисельність молоді, залученої до популяризації та утвердження здорового й безпечного способу життя та культури здоров'я.

3) Розвиток механізмів забезпечення участі молоді в житті громади (молодь, приєднуючись до нашої ГО, може своїми діями взяти участь у створенні здорового суспільства, вести профілактичну роботу);

6) волонтерство (наша команда складається виключно з волонтерів, ми провадимо соціальну діяльність);

7) змістовне дозвілля для молоді та молодіжне таборування (наш соціальний проект для дітей, молоді та дорослих — це змістовне дозвілля в колі однодумців).

Ціль 3. Забезпечення здорового способу життя та сприяння благополуччю для всіх в будь-якому віці

<http://healthnationukr.kl.com.ua/>

<https://www.facebook.com/healthnationukr/>

https://www.instagram.com/healthy_nation_ukr/

<https://drive.google.com/open?id=1OI7KHBlyd4REzVsPpBfKXe7blAfuwiBi>,

https://drive.google.com/open?id=1RW5eb82PKgnbMLJozt_uAKFxtULZ0tqq,

<https://drive.google.com/open?id=1d0-DuTN0KA1fSQm8eC2-rewyugjM5N3o>

https://www.facebook.com/pg/healthnationukr/videos/?ref=page_internal

https://www.facebook.com/pg/healthnationukr/photos/?ref=page_internal

АНГЛОМОВНИЙ ТАБІР «С.А.С.Т.Л.Е. САМР»

(ЛЬВІВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ МОЛОДІЖНИЙ ЦЕНТР)

м. Львів, вул. В.
Винниченка, 12, 79008

Кетрін Фітч, волонтер Корпусу миру США в Україні,
(073) 064-29-78, kkid.rose@gmail.com

22–28 липня 2018 року

Постійно діюча програма

Креативність, англomовний, майстер-класи, лідерство, команда

Молоді люди часто знають англійську мову, але їм бракує впевненості для подолання мовного бар'єру та вільного висловлення своїх думок. Одна з причин — брак практики спілкування іноземною мовою. Англomовний табір С.А.С.Т.Л.Е. Самр надав учасникам можливість поринути в англomовну атмосферу та отримати такий досвід.

Концепція англomовного табору С.А.С.Т.Л.Е. Camp (Creative Activities for Students Together Learning English) полягає у створенні атмосфери та умов для вдосконалення навичок володіння англійською мовою. Таким чином, учасники табору мають можливість протягом семи днів поринути в англomовну атмосферу, відвідуючи заняття та майстер-класи й удосконалюючи навички спілкування. Заняття та майстер-класи проводили волонтери Корпусу миру США в Україні та Львівського обласного молодіжного центру. Вперше англomовний табір С.А.С.Т.Л.Е. Самр відбувся 2–7 липня 2017 року, а цього року (22–27 липня 2018 року) його організували вже втретє. Ще одна особливість табору полягає в тому, що структура й формат занять і майстер-класів дають учасникам змогу познайомитися з американською культурою, вдосконалити лідерські та комунікаційні навички, весело проводити час та формувати командний дух.

Один із суттєвих успіхів проекту С.А.С.Т.Л.Е. Самр у тому, що деякі учасники попередніх таборів у цього річного таборі стали канцлерами або долучилися до команди організаторів. Так вони здобули досвід, який зможуть використати для організації англomовних таборів у майбутньому.

Для навчання англійської під час табору в основному застосовувалися методи неформальної освіти, які є важливою складовою якісної освіти.

До організації англomовного табору C.A.S.T.L.E. Camp залучалися працівники та волонтери Львівського обласного молодіжного центру, волонтери Корпусу миру США в Україні. Ресурсну та фінансову підтримку надали Львівська обласна державна адміністрація, Львівський обласний молодіжний центр та Корпусу миру США в Україні.

У таборі взяли участь 35 учасників віком 17–24 років зі Львова, Львівської області та інших міст України. Упродовж семи днів учасники відвідували по 2 заняття та 2 майстер-класи на день, під час яких вдосконалювали знання не лише з англійської, а й у таких царинах: лідерство, волонтерська діяльність, командна робота, подорожі, мистецтво, ефективна комунікація тощо.

Під час реалізації проекту нам вдалося налагодити співпрацю з волонтерами Корпусу миру США в Україні, а також отримати партнерську підтримку як компаній, так і окремих осіб.

7) Змістовне дозвілля для молоді та молодіжне таборування;

10) інше. Практика також пов'язана з наданням молоді можливості набутти життєво важливих навичок (комунікації, лідерство, впевнене спілкування англійською), які допоможуть досягати кращих результатів у житті.

Партнерство заради стійкого розвитку.

Якісна освіта.

Tetyana Sen: «This unleashes so many feelings!!! Thank you all for being a part of all this!» —

<https://www.facebook.com/groups/658884947806054>

My big C.A.S.T.L.E Camp family

Thank you all for this very cool week

I will never forget: my team «Marsmallows» — you are the best, funny team-challenges, creative master classes, cute mails, very interesting Level Boosters and the best counselors in the world You made this camp unforgettable. Love you all

<https://goo.gl/2t8B1P>

Campers, counselors, Junior Directors, and Directors, THANK YOU for giving me the most encouraging and inspiring week ever last week at the second annual CASTLE CAMP!!!

<https://goo.gl/7ujJf1>

<https://drive.google.com/open?id=1B0sS7GuivkZNVVu35n9Tfozg-KIRiJrM>,

<https://drive.google.com/open?id=1JozPkuWibptrzxvfwZ55YQGIBxSNpCCp>,

<https://drive.google.com/open?id=1GCat1vlmGQwB0bWn-hwplXUMDZTUzr52>

<https://goo.gl/UpSjH8>

<https://goo.gl/avuPWh>

[https://goo.gl/B3NqbS»](https://goo.gl/B3NqbS)

ДИТЯЧИЙ НАМЕТОВИЙ ТАБІР «ТАБІР МИРУ»

(ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ПРОСТІР РІВНИХ
МОЖЛИВОСТЕЙ»)

40007, м. Суми,
вул. Східна, 41

Мальченко Костянтин Олександрович,
(095) 251-32-85, kostya.malchenko.eos@gmail.com

2016–2018 рр

Постійно діюча програма

5

Outdoor-відпочинок, навчання через дію, рівність, ненасильницький, клієнтоорієнтований

З початком бойових дій на сході України постала потреба оздоровлення дітей, які проживають у «сірій зоні», та дітей ВПО в літній період. Спочатку виникла ідея запрошувати таких дітей до дитячих таборів Сумської області на відпочинок. Потім стало зрозуміло, що цього не досить — потрібно додавати психологічні послуги і навчальні програми, що сприяли би налагодженню діалогу, кращій соціалізації дітей. Також стало зрозуміло, що важливу роль відіграє спільний відпочинок (не потрібно відокремлювати дітей зі сходу в спеціальну зміну). У 2016 році ми виграли тендер від миротворчої організації International ALERT на оздоровлення дітей 3 категорій: діти-ВПО, діти учасників бойових дій, діти, які проживають у зоні бойових дій (в тому числі з невідконтрольних територій). При цьому основною умовою тендеру було поєднання відпочинку, психологічної реабілітації та просвітництва у сфері розбудови миру та діалогу. Концепція поєднання відпочинку, навчання і створення простору для діалогу і порозуміння виявилася дуже затребуваною. А поєднання в одній зміні дітей учасників бойових дій та дітей, які проживають у зоні бойових дій (яке спочатку видавалося доволі нерозумною ідеєю), показало доцільність такого підходу, дало змогу досягти неймовірних результатів у програмній частині, допомогло зробити програму психологічної реабілітації більш ефективною. У 2017–2018 рр. ми поглиблювали й удосконалювали саме ці три складові.

Табір започатковано в 2016 році як проект, що поєднує літній відпочинок і психологічну реабілітацію дітей, які проживають у зоні бойових дій, дітей ВПО та дітей, батьки яких є учасниками бойових дій. Наша практика — це 14-денний наметовий освітньо-відпочинковий табір для дітей та молоді. Спочатку ми мали на меті поєднати відпочинок, психологічну реабілітацію і пропагування розбудови миру, діалогу і порозуміння — такі завдання ставив донор. У процесі реалізації ми поступово прийшли до концепту наметового табору нового

типу. Сама ідея освітніх таборів у наметовому форматі не нова і не інноваційна. У нашій концепції наметового табору новими є три речі.

1. Філософія ненасильства, рівності й свободи. Ідеться не лише про програму тренінгових занять, а й про всю логістику і побудову життя табору. У нас учасники рівні з персоналом в усьому: немає окремих місць для харчування персоналу; всі рівні щодо правил (якщо правило порушив директор — має понести покарання, і найменший з учасників може його до того примусити); кожен загін обирає представника, який бере участь у щоденних нарадах персоналу на рівних; кожен має право висловити свою думку, і її буде враховано. Правила таборової зміни і система покарань розробляються самими учасниками, ми висуваємо лише 4 обов'язкові правила, і навіть їх не нав'язуємо, а обґрунтовуємо свої наполягання. Усі важливі для життя табору питання виносяться на вечірню ватру на обговорення. Ми беремо в табір дітей із інвалідністю, з особливими потребами в харчуванні (дієта, вегетаріанство, релігійні особливості), тобто дітей, які обмежені в своїх потребах в інших таборах, і створюємо для них рівні умови участі. Ми ніколи не примушуємо ні до чого, а даємо вибір: йога чи силова руханка; нецікаво на тренінговій програмі — можеш робити, що цікаво (але тут-таки); яке кіно дивитися, можна обрати з переліку тощо.

2. Обов'язковий навчальний компонент. Щодня 3 години відводиться на тренінгові та психологічні заняття. Головні тематики: права людини, пропагування рівності і недискримінації, міжкультурне навчання, діалог, ненасильницьке спілкування, активне громадянство. Крім того, ми активно впроваджуємо «навчання дією», тобто навіть побутові активності перетворюємо на навчання (приготування їжі, заготівля дров — це лише частина всього процесу). Ми постійно спонукаємо дітей застосовувати здобуті на тренінгах знання, наприклад вирішували конфлікти БЕЗ залучення дорослих. Також ми активно залучаємо учасників як «експертів» — уважно вивчаємо їхні компетенції і даємо їм працювати самостійно, наприклад займатися підготовкою певних тренінгових активностей, проведенням ранкової руханки, організацією гуртка чи майстер-класу. І головне: всі відпочинкові заходи, які проходять після обіду, чітко пов'язані з навчальною програмою. Наприклад, якщо зранку ми працювали над темою «Люди з інвалідністю в нашому житті», то після обіду будуть не просто олімпійські ігри, а радше паралімпійські, і частина учасників буде «з обмеженнями». Ми ніколи не робимо заходів «просто щоб діти були чимось зайняті», будь-яка діяльність повинна мати навчальний сенс. Наприклад, у нас ніколи не демонструються просто фільми — ми надамо список фільмів на вибір, що спонукають думати.

3. Ми поставили собі за мету довести, що наметовий формат може бути зручним, доступним, безпечним і конкурувати зі звичайними стаціонарними таборами. Тобто ми, на відміну від більшості дитячих таборів, є клієнтоорієнтованими, і клієнт — дитина. Саме тому в 2018 році ми зареєстрували табір як дитячий оздоровчий заклад, що діє за всіма державними стандартами. У таборі є світло, варіативне меню, камера схову, ми постійно працюємо над тим, як зробити життя ще простішим і комфортнішим. Найважливіший навчальний результат для нас — це проходження державної атестації: ми змогли виконати всі вимоги нормативної бази і не відступити від свого концепту (а це було важко, адже законодавство не дуже адекватне). Ще одне величезне досягнення — те, що табір не є власністю організації: ми намагаємося створити умови, коли кожен працівник і кожен учасник вважає табір своїм, додає свої ідеї, свій внесок. Саме такий підхід дає можливість формувати цікавий план відпочинкових заходів. Якщо вожатий/та володіють певними навичками чи мають певні вподобання, ми мотивуємо їх робити саме те, що їм подобається, замість примушувати виконувати прописане в програмі. Власне, так народилася ідея танцювального флеш-мобу в 2017 році; так з'явився гурток декупажу на 1-й зміні 2018 року; так виникли курси сілезької мови на 2-й зміні 2017 року.

У 2016–2017 роках табір існував за рахунок грантового проектного фінансування: головним донором була міжнародна миротворча організація International ALERT. Також ми отримували фінансування з бюджету через конкурс проектів. Оскільки за умовами конкурсу наша організація ще не могла брати в ньому участі (нам не було 2 роки), то ми робили це через партнерські організації. У 2017 році це була ГО «Молодіжна педагогічна спілка», в 2018 році — ГО «Позиція молоді». Також з 2017 року ми запровадили практику внесків від учасників, оскільки зіштовхнулися з проблемою немотивованих відмов від участі за 2–3 дні до зміни. З 2018 року ми продаємо путівки, тож маємо тепер власні надходження.

Зараз організація укомплектувала табір усім мінімально необхідним: маємо каремати, спальники, намети, посуд, меблі на табір у 80 людей, усі необхідні інструменти, генератор, бензопилу, принтер, спортивне спорядження, необхідне оснащення для тренінгової діяльності. Окрім матеріальних ресурсів, маємо в складі організації 4 сертифікованих тренерів, є авторські розробки та тренінгові програми. Узимку ми також організуємо «Курс молодого вожака» (6-модульну навчальну програму з підготовки вихователів для ДОТ), таким чином готуємо власний персонал. Але ми не обмежуємося власними людськими ресурсами, а також активно залучаємо партнерів. Так, уже 3 роки представниця кременчуцького молодіжного центру «Простір ідей» Глазкова Олена є нашим тренером з прав людини, два роки поспіль нам допомагають проводити форум-театр представники київської організації «Миротворчі ініціативи» Дмитро Сар'ян та Олена Вишневська; цього року нам пощастило налагодити партнерство з ініціативою «Граї за права людини». Нашими надійними і постійними партнерами є Сумський міський центр дозвілля молоді, Управління молоді та спорту та ГО «Молодіжний націоналістичний конгрес». У процесі становлення табору ці організації допомагали нам спорядженням, навчали персонал, допомагали з розповсюдженням інформації та добром учасників.

Особливо важливим партнером для нас є Миропільська ОТГ, на території якої розташовано табір. Громада допомагає нам не лише організаційно. Ми проводимо спільні заходи, в цьому році вони стали нашими першими покупцями путівок.

За три роки в таборі відпочили понад 350 дітей (6 змін). Ми вже маємо доволі велику групу «постійних» учасників — є такі діти, які брали участь в 5 змінах табору.

За три роки існування ми змогли повністю забезпечити табір всім необхідним спорядженням, це сприяє нашій незалежності від зовнішніх ресурсів та більшій сталості проекту. Сформовано потужну команду, яка працює над покращенням логістики і програмної складової в зимовий період, що також підвищує стабільність і результативність. Розвиток табору спонукав переформатувати й покращити інші наші проекти: Школу вихователя та навчально-просвітницький курс для студентів ПТУ; ці проекти тепер логічно пов'язані з табором, є його базою в сенсі підготовки персоналу й добору учасників.

У 2017 році ми знайшли для табору постійне місце розташування — Миропільську ОТГ — і поставили за мету налагодити партнерські відносини з місцевими жителями і владою. І це нам вдалося — Миропільська ОТГ стала нашим першим покупцем путівок до табору в 2018 році; ми проводимо спільні заходи; громада надає допомогу в облаштуванні табору. Табір також став гарним початком партнерства з ОТГ і в інших проектах.

Але найбільшим досягненням вважаємо те, що в 2018 році табір із проектного формату був реорганізований у Дитячий оздоровчий заклад наметового типу: зареєстрований належним чином як відокремлений підрозділ організації, пройшов державну атестацію. Як офіційний заклад ми можемо тепер продавати путівки і не залежати від грантового фінансування, що

значно розширює наші можливості. Наш «Табір Миру» — один із двох наметових дитячих оздоровчих закладів в Україні, що належать громадським організаціям.

Також нам дуже приємно, що в 2018 році нам довірили бути приймаючою стороною всеукраїнського семінару для організаторів наметових таборів: 80 учасників з усієї України обмінялися досвідом проведення наметових таборів для молоді.

 2. Обов'язкові навчальні активності є однією з особливостей нашого табору. Щодня діти мають 3 години занять у тренінговому форматі з використанням методик неформальної освіти. Теми можуть бути доволі різними, але головні — це права людини, пропагування рівності, культура миру та ненасильницьке спілкування, активне громадянство. Для кожної зміни складається нова програма, ми намагаємося не повторюватися, адже з кожним роком зростає чисельність «постійних клієнтів». Дотримуємося головного принципу неформальної освіти — орієнтація на навчальні потреби групи та індивідуальний підхід.

5. Своєю діяльністю ми подаємо приклад. На нашому досвіді вчать інші молодіжні ГО, у 2018 році після нашої атестації як ДОТ ще одна ГО ухвалила рішення перевести свій табір у статус дитячого оздоровчого закладу.

7. Власне, одним із головних принципів нашого табору є такий: «дитина має вчитися щохвилини, особливо під час відпочинку». Тому, складаючи план відпочинкових заходів, ми завжди ставимо собі питання: «Чого навчиться, що нового дізнається, яким чином зміниться дитина під час цієї активності?»

8. Спершу (2016 рік) нашою головною цільовою групою були діти-ВПО та діти, які проживають у «сірій зоні», тому і вся діяльність спрямовувалася на соціалізацію саме цієї групи. Зараз ми значно розширили діяльність і тепер ставимо собі за мету залучати також сільську молодь, студентів ПТУ, дітей, які опинилися в складних життєвих обставинах, дітей учасників бойових дій. Окрім того, принцип рівності, що є основоположним у таборі, спонукав нас розвивати інклюзивність проекту. Ми не відмовляємо в участі навіть тим дітям, яких категорично не беруть в інші табори (дітям із інвалідністю, з особливими потребами в харчуванні, психологічно травмованим, з особливостями поведінки — так званим «складних»). Ми «заморочуємося» окремим меню, додатковим персоналом, коригуємо план заходів, щоб такі діти могли відпочивати нарівні з іншими.

 Наша практика доволі безпосередньо сприяє реалізації Цілей 4 та 16.

Оскільки наш табір є освітньо-відпочинковим, ми приділяємо багато уваги саме змістовності дозвілля, спонукаємо дітей змінювати ставлення до навчання (навчатися цікаво й весело), а також показуємо їм можливості здобуття знань не тільки в школі.

Це сприяє забезпеченню якісної освіти і заохочує до навчання протягом усього життя.

Щодо цілі №16, то навіть назва нашого табору, «Табір Миру», свідчить, що наша основна мета — виховання і навчання учасників на основі цінностей миру, рівності, справедливості.

Також у навчальній програмі табору багато уваги приділено темі свідомого активного громадянства.

З нашої точки зору, це сприяє побудові держави з відкритими, підзвітними, заснованими на широкій участі інституціями.

1. «Хочу подякувати людям, які погодилися відмовитися від усіх принад цивілізації і прожити два, а деякі навіть і чотири тижні в лісі. Ми змогли відчутти всі принади життя в наметі й приготування їжі на відкритому вогні. Спасибі за величезну кількість емоцій, пережитих протягом усього цього часу. Окрема подяка персоналу, який протягом двох змін і намагався забезпечити нам комфортне проживання в незвичних для нас умовах» (Валерія, 16 років, м. Харків).

2. «Вот прошла и вторая смена «Табора Миру». Несмотря на то, что на смене было всего 18 отдыхающих, она оказалась очень крутой, построили плот, который держался на плаву, и даже переплыли речку против течения! Ходили в поход в гости к другому лагерю (17 км), где можно было познакомиться и пообщаться с некоторыми очень крутыми и перспективными подростками, опять же практика тренинговых сессий и их документация для «начальства» — тоже очень важный навык, как по мне. В об щем, смена была АГОНЬ!))» (Влад, 17 років, м. Добропілля).

3. «Чесно кажучи, перше враження від табору було десь таке: «Мамо рідна, куди я потрапила». Проте з кожним новим днем я розуміла, що все насправді не так вже й погано.

Не було цього звичного для таборів тоталітарного режиму, лише демократія, всі рівні. Правила ми складали самі, що дуже радувало, адже легше дотримуватися того, що сам затвердив, а не того, що тобі нав'язали. Про все потрошку)

Персонал. Ці люди справді роблять те, що їм подобається, — це відчувається. Стільки любові вони віддають дітям, стільки працюють, щоб було комфортно, цікаво, пізнавально, що це просто не описати словами. Оксана, Костя, Кристина, Сеня, Даша, Настя, Альона, Лена, Вася, я щиро вдячна за вашу доброту, уважність та відкритість. Сильно-сильно вас обіймаю, цілую!

Тренінги. Тренінгова програма була надзвичайно інформативною. Це саме той приклад, коли відпочинок не лише прекрасний, а ще й корисний! Також було неймовірно цікаво побачити Владу у ролі тренера. Це була така маленька гордість, що я маю такого крутого друга! Князю, ти багато чого здолав, продовжуй у тому ж дусі!

Ніч кіно. Що мені найбільше запам'яталося? Мабуть, саме ніч кіно. Це була найочікуваніша ніч за всю мою історію. Кілька перших годин я старанно боролася зі сном, потім ми відчайдушно спустошували казан із салатом (Салат! Вночі! А чом би й ні?).

Їжа. Було незабутньо брати участь у приготуванні смачнющих шедеврів:) Наприклад, манки з шоколадом ніхто не очікував. Respect за винахідливість.

Футбол. То було круто! Насправді, наш матч був для мене другим. Ніколи особливо не захоплювалася футболом, проте соціальний футбол зачепив мене. Нові правила, нові учасники, крутий тренер! Я була монітором :) Слідкувала за грою, щоб ніхто не порушував правила та всі грали чесно. За рахунком було визначено команду переможців, проте всі ми, мабуть, знали, що насправді кожен із нас переміг, бо спробувати щось уперше — вже крок до успіху!» (Катя, 14 років, м. Запоріжжя)»

<https://drive.google.com/open?id=1uTeYeBZR0Ztrr6oqTyL7eteMifBhe2->,

https://drive.google.com/open?id=1kQQwn_G3txzoxLsHEqoGmT4roA1U59jE,

<https://drive.google.com/open?id=13lzhNDw25p-c2GpVxLipn450W0YArU4f>

<https://www.facebook.com/groups/PeaceCampSumy/photos/>

<http://tv.sumy.ua/na-krasnopilshhyni-vidkryv-tsogorichnyj-sezon-tabir-myr/>

<https://www.facebook.com/d.a.sarian/videos/1923705777673995/>

<https://www.youtube.com/watch?v=jDmvMNZXVcg&feature=youtu.be>

ДЕБАТИ В ХЕРСОНІ

(ХЕРСОНСЬКА МОЛОДІЖНА ІНІЦІАТИВНА
ГРУПА «КИП'ЯТОК»)

вул. Героїв Крут, 2, Херсон, 73000

Жижко Сергій Ігорович, (099) 972-64-78,
Rmidion@gmail.com

Вересень 2017 р. — серпень 2018 р.

Реалізація завершилася

5 Дебати, молодь, критичне мислення, актуальність, ораторська майстерність

Впровадження дебатів — це створення майданчика, на якому молодь може розвивати ораторську майстерність, критичне та аналітичне мислення, а також обговорювати актуальні для себе теми.

Дебати — це інтелектуальна гра, в якій є конкуренція та бажання перемоги, саме тому грати в дебати завжди дуже цікаво. Водночас дебати — це регламентована дискусія, що вчить поважати свого опонента, слухати його аргументи.

Молоді люди, які беруть участь у дебатних іграх, отримують можливість для саморозвитку. Такий досвід допомагає молодим людям ставати більш упевненими та вчить зважувати дві позиції в різноманітних питаннях.

Для впровадження дебатів у місті Херсон було проведено кілька різнопланових заходів: дебатні ігри та тренінги з правил гри в дебати в дебатному клубі при Херсонському державному університеті «John Howard's debate club» (протягом року); дебатні ігри та тренінги з правил гри в дебати на вихідних (протягом року); дебати англійською мовою (взимку 2018 р.); дебатна гра «Розуміємо, дискутуючи» у рамках регіональної кампанії 16 днів Активізму проти гендерно обумовленого насильства. Дебатна гра «Розуміємо, дискутуючи» об'єднала студентів, молодь та громадських діячів (листопад 2017 р.); дебатний турнір серед вищих навчальних закладів «@ДЕ?БАТЛ» (квітень 2018 р.); дебатний турнір House of Debates, присвячений темі «Цілі сталого розвитку» (травень 2018 р.).

Херсонські дебатели також брали участь у дебатних турнірах в інших регіонах.

Завдяки різноплановим активностям у дебатних заходах у Херсоні взяли участь близько 100 осіб. З осені 2018 року заплановано відкриття дебатного клубу в іще одному вищому навчальному закладі міста.

Ресурси від організації — насамперед людські: організація заходів, проведення дебатних тренінгів та суддівство під час дебатних ігор. Заходи було організовано за підтримки Фонду громади міста Херсон «Захист», Управління молоді та спорту Херсонської міської ради, Одеського відділення Федерації дебатів України, Програми розвитку ООН в Україні.

Близько 100 осіб взяли участь у дебатних заходах ініціативної групи. Це дало учасникам змогу дізнатися нову інформацію, обговорити актуальні теми, розвинути навички критичного та аналітичного мислення, ораторської майстерності, побудови логічних зв'язків, комплексного підходу до розв'язання проблем.

2) освіта та просвітницька діяльність з питань прав людини, захист прав людини, пропагування рівності та недискримінації в українському суспільстві, 7) змістовне дозвілля для молоді та молодіжне таборування. Дебати — це змістовне дозвілля, яке дає молоді змогу отримувати нову інформацію та вдосконалювати свої навички.

Кожна дебатна гра присвячена актуальним темам, частина з яких є пріоритетними згідно з Цілями сталого розвитку. Але також можна виділити окремо Ціль 5. «Гендерна рівність».

Для актуалізації цього питання серед молоді було проведено дебатну гру «Розуміємо, дискутуючи» у рамках регіональної кампанії «16 днів Активізму проти гендерно обумовленого насильства», яка об'єднала під час дебатів студентів, молодь та громадських діячів.

Дебатний турнір House of Debates було присвячено темі «Цілі сталого розвитку». Учасники дізналися про Цілі, а також зіграли в дебати на окремі теми: популяризація електромобілів, запровадження прогресивного оподаткування, будівництво стартап-інкубатора, благоустрій міст, відповідальне споживання.

Влад: *«Дебати дають ті навички, про які запитують на співбесіді, тому займатися дебати дуже корисно».* Юля: *«Дебати мене й справді дуже цікавлять. Треба розвиватися в цьому напрямку. У житті може знадобитися вміння переконувати».* Наталя: *«Дебати — завжди цікавий досвід, який підштовхує розбиратися та розуміти кожен тему та сферу».*

https://drive.google.com/open?id=1FK_zHqgypp2zVdGMnFf_At053cjXqq-Z,

<https://drive.google.com/open?id=10mKNnAc7-Mr77xD395dGix7oPorKaXdX>,

<https://drive.google.com/open?id=1iPGLv-TYFmJy4kcyHZA5sUqCnw8QT9a2>

https://www.facebook.com/pg/hmigkptk/photos/?tab=album&album_id=1579462395493981

https://www.facebook.com/pg/hmigkptk/photos/?tab=album&album_id=1522717677835120

https://www.facebook.com/pg/hmigkptk/photos/?tab=album&album_id=1468885226551699

https://www.youtube.com/watch?v=JGkLLhk_pFk

<https://www.facebook.com/hmigkptk/videos/1465899786850243/>

<https://www.facebook.com/hmigkptk/videos/1598832136890340/>

ЦЕНТР НАУКИ ТЕРНОПОЛЯ

(ГО «ЦЕНТР НАУКИ ТЕРНОПОЛЯ»)

 46000, м. Тернопіль, площа Героїв Євромайдану, 4

 Білінська Христина Володимирівна, голова організації, (067) 350-48-52, bilinska_hrystja@ukr.net

 3 27 грудня 2017 р. і до сьогодні

 Постійно діюча програма

5 Молодь, наука, освіта, інноваційність, доступність

-
- Відсутність у Тернополі локації, доступної для проведення заходів МГО, науковців та молоді, яка має ідеї.
  - Україні потрібні молоді винахідники.
  - Відсутність прикладів інновацій в освіті та молодіжному житті.
  - Застарілі навчальні програми перенасичені теорією, а не практикою.
  - Відсутність вміння мислити, аналізувати та ухвалювати рішення.
  - З огляду на світовий досвід країна відстає у питаннях сучасної інноваційної освіти, методів навчання та зацікавлення дітей та молоді.

 Наша команда громадських діячів та науковців з 2013 року проводила проект «Наукові пікніки» в Тернополі та Тернопільській області. З того часу ми вивчали європейських досвід та найкращі практики створення й діяльності музеїв науки.

Наша ідея була реалізована завдяки перемозі на конкурсі «Громадський бюджет міста Тернополя», за наш проект в 2016 році проголосували 835 тернополян.

Завдяки цій перемозі та колосальним зусиллям протягом 2017 року вдалося отримати рішення сесії про передачу приміщення в безоплатну оренду та розпочати реалізацію проекту.

Протягом 3 місяців ми зробили неможливе: за бюджету в 1 млн грн ми зробили ремонт приміщення площею 618 кв. м у стилі «лофт» (за рекомендацією студії дизайну JustArt), підключилися до електромереж, проклали 1600 м кабелю, та закупили 30 експонатів для демонстрації різних явищ фізики, географії та біології. Також закупили необхідні технічні прилади та меблі для проведення заходів; облаштували окреме приміщення для зустрічей, круглих столів, майстерень, зборів, тематичних проєктів.

Центр науки Тернополя — це місце, де можна навчатися та розважатися водночас, пізнавати світ, спостерігати явища природи, бачити на практиці фізичні властивості речовин, експериментувати та досліджувати. Центр науки — це поєднання музею науки, наукових інтерактивних експонатів, молодіжного простору з якісними проектами, імпровізованих лабораторій, а також

Для реалізації проекту «Центр науки Тернополя» у 2017 році було залучено 1 млн гривень із бюджету міста Тернополя в рамках бюджету участі, а також близько 100 тис грн власних коштів організаторів проекту.

Тернопільська міська рада виділила напівпідвальне приміщення площею 618 кв. м в центрі міста за адресою: площа Героїв Євромайдану, 4.

Чимало робіт виконано зусиллями членів організації.

Найбільша підтримка в реалізації проекту — кошти Міністерства молоді та спорту України, Благодійного фонду Агрохолдингу «Мрія» та ІТ-компанії MagneticONE.

До організації проекту долучилися практично всі виші Тернополя, а також коледжі й громадські організації.

З 27 грудня 2017 року до сьогодні:

1. Ми провели понад 1200 екскурсій, Центр науки Тернополя відвідали близько 7 тис. тернополян, 1402 людини з інших міст України.
2. Провели самі, а також спільно з іншими громадськими організаціями понад 45 заходів освітнього, профорієнтаційного, наукового та молодіжного спрямування.
3. Спільно з благодійним фондом Magneticone.org та Тернопільською міською станцією юних техніків реалізуємо проект «Музей ІТ-технологій», у якому зараз зібрано близько тисячі зразків техніки сьогодення та минулого.
4. У нашому центрі працює молодь: зараз це 12 волонтерів, без урахування керівництва організації (20 осіб).
5. Безоплатно надаємо приміщення молодіжним громадським організаціям для реалізації проектів та зборів.

2: у нашому центрі проводилися заходи неформальної освіти.

3, 4, 5: ми підтримуємо молодіжні ініціативи, надаючи приміщення, технічне обладнання, намети, а також консультиємо щодо організації проектів, допомагаємо шукати фінансування, надаємо приміщення для зібрань членів молодіжних і не тільки об'єднань. Щотижня відбуваються мінімум дві події.

6: на наших заходах завжди присутні волонтери.

7: молодь відвідує нас щодня. Також у приміщенні центру проводилися табори.

8: музей доступний для людей із інвалідністю, облаштовано пандуси (останній такий візит — приїзд дітей з інвалідністю з прифронтового міста Попасної), за запитом організуємо екскурсії та хімік-шоу для цієї категорії осіб.

9: у приміщенні Центру науки Тернополя проводилися круглі столи за участю провідних екологів та екологічних організацій міста.

 Найбільше наша діяльність відповідає Цілі №4 («Якісна освіта»), адже дотична до інновацій в освіті та науці. Також наявність у нашому місті Центру науки як музею науки та платформи для комунікації науковців може відповідати цілі №11 («Сталий розвиток міст та спільнот»). Крім того, на нашому майданчику проводилися заходи з неформальної освіти, зокрема на теми гендерної рівності та екології.

 Відгуки місцевих експертів, які відвідали наш заклад:
Юлія Попик: *«Цікаві експонати демонструються, діти, які є найчастішими відвідувачами центру, просто у захваті. Перший заклад такого типу в Україні, і є надія на позитивний досвід, який перейматимуть інші регіони».*

Мілена Волянська: *«Громадські організації та активні тернополяни можуть безкоштовно провести в лекторії заходи, пов'язані з популяризацією науково-технічних досліджень та винаходів».*

Іван Форись: *«Дуже цікаве місце, можна «доторкнутися» до фізики й експериментів. Ідеальне місце, щоб привести дітей, нудно їм точно не буде, хоча і дорослі тут «застрагають» на кілька годин. Екскурсоводи розповідають доступно і в ігровій формі».*

https://drive.google.com/open?id=1Is2g81hEU--6dyf6SSUpwAml_rA7YsNO,

https://drive.google.com/open?id=1NyQuqEW3jsFJLbjLM_H4KHRzGTY1w1dR,

https://drive.google.com/open?id=1iSSOPLPadbt8i_GnbRub5D_zcmme8FmJ

<https://www.youtube.com/watch?v=ZREsK5wHMBs&t=19s>

7.

ІНКЛЮЗИВНИЙ РОЗВИТОК

(ВКЛЮЧЕННЯ
ВРАЗЛИВИХ ГРУП
МОЛОДІ)

СОЦІАЛЬНЕ РЕПЕТИТОРСТВО

(КУЛЬТУРНЕ МІСТО)

пл. Міцкевича 6/7, м. Львів

Оксана Страз, (063) 037-50-76,
jamkavstavky@gmail.com

Практика діє вже понад 5 років

Постійно діюча програма

Допомога, освіта, розвиток, навчання, молодь

Вибір професії є дуже важливим у житті кожного, але не всі мають можливість належним чином підготуватися до вступу до коледжу чи університету. Тому ми ініціювали таку допомогу дітям-абітурієнтам із малозабезпечених сімей.

Соціальний репетитор працює безкоштовно, тоді як у звичайного репетитора одне заняття коштує від 100 до 300 грн за годину. У проекті працюють репетитори з української мови та літератури, математики, історії та англійської мови.

У рамках проекту соціальні репетитори безкоштовно готують учнів до ЗНО. З дітьми із малозабезпечених сімей займаються студенти та вчителі української мови та літератури, математики, історії та англійської мови. Для «соціальних репетиторів» це цікавий досвід — як у професійному, так і в особистому плані, оскільки приємно знати, що можеш допомогти іншим і зробити важливу справу. Крім того, це додаткова практика та самореалізація. «Соціальними репетиторами» можуть стати як студенти, так і педагоги з досвідом викладання, готові безкоштовно поділитись своїми знаннями.

Матеріальні ресурси:

1. Приміщення (зазвичай соціальні репетитори займаються з дітьми у приміщеннях бібліотек); 2. підручники; 3. зошит, ручка; 4. комп'ютер (за потреби); 5. інтернет (за потреби).

Людські ресурси: волонтери. На одного школяра — один волонтер. Інколи один соціальний репетитор займається з двома учнями одночасно.

За час проекту вдалося залучити понад сотню волонтерів та підготувати до вступу понад 300 школярів.

- 4) «Соціальний репетитор» — це проект для молоді від молоді.
- 6) Проект «Соціальний репетитор» базується на роботі волонтерів.
- 7) Завдяки проекту «Соціальний репетитор» поширюється практика змістовного дозвілля для молоді, адже у вільний від навчання та роботи час молоді люди допомагають підготувати своїх молодших колег до вступу до університету.

Найбільше проект «Соціальний репетитор» суголосний із ціллю 10 — скорочення нерівності. Адже завдяки проекту діти з малозабезпечених сімей можуть навчатися та готуватися до ЗНО з репетиторами, успішно вступати до університету.

У відео є пряма мова волонтерів: <https://www.youtube.com/watch?v=kyq4AvagA1s>
https://drive.google.com/open?id=1df3hn_Dbv963Ug5k43Tfni5W0DL2bR7i,
https://drive.google.com/open?id=1lhpx65_940oq6ZbZyp91mVhi8Rtok6YI,
<https://drive.google.com/open?id=1j0xhGByZ43e00V6lWKSltK7Toljw0sNI>
<https://www.youtube.com/watch?v=kyq4AvagA1s>

ПРОЕКТ «ДОЛАЮЧИ РУБЕЖІ»

(РУБІЖАНСЬКА ЦЕНТРАЛІЗОВАНА БІБЛІОТЕЧНА СИСТЕМА;
ІНІЦІАТИВНА ГРУПА «ДОЛАЮЧИ РУБЕЖІ»)

вул. Володимирська, буд. 51,
місто Рубіжне, Луганська обл.,
93012

Бондар Світлана Петрівна, завідувачка відділу
абонементу Центральної міської бібліотеки
м. Рубіжного, (095) 243-56-07, BSP55@ukr.net

Листопад 2017 р. –
червень 2018 р.

Реалізацію завершено, але деякі заходи
проводяться на постійній основі.

5 Мистецтво, креативне дозвілля, об'єднання, розвиток, творчість

Унаслідок воєнного конфлікту на території Луганської області погіршилося соціально-економічне становище постраждалих від воєнних дій територій, до яких належить і місто Рубіжне. Протягом 2014–2017 рр. до міста прибуло 6743 переселенців, в тому числі 590 дітей.

До таких традиційних проблем громади, як:

- недостатній рівень взаємодії між громадою та органами місцевої влади;
- низька активність молоді щодо участі в громадському житті міста;
- недостатній рівень особистісного розвитку, інтелектуально-творчих, комунікативних та лідерських здібностей молоді;
- брак якісного та доступного дозвілля і зростання психологічної напруги в місті, —

додалися проблеми, пов'язані з підтримкою внутрішньо переміщених осіб (ВПО), яким на нових місцях, окрім матеріальної допомоги, необхідна моральна і психологічна підтримка.

Для згуртування та активізації громади навколо розв'язання спільних проблем міста МОМ (Міжнародна організація з міграції) за підтримки донора European Union запропонувала громаді м. Рубіжного взяти участь у проекті «Сприяння відбудові та сталому розв'язанню проблем ВПО та постраждалого від конфлікту населення в Україні», який сприятиме інтеграції ВПО в місцеву громаду. Для реалізації проекту було створено ініціативну групу, до якої увійшли представники ВПО, бібліотечні фахівці та волонтери. У своїй роботі ініціативна група використала наявні ресурси централізованої бібліотечної системи м. Рубіжного, а саме: досвід у проведенні заходів зі згуртування громади, зв'язки з організаціями-партнерами та волонтерами, матеріальну базу.

Завдяки проекту, який реалізувала MOM за фінансової підтримки донора European Union, ініціативна група з листопада минулого року до червня цього року включно провела такі заходи різного спрямування для молоді: зимовий кубок Інтерактивних командних пізнавальних ігор — брейн-ринг «Інтелектуальний лабіринт», соціопитування «Інформаційна взаємодія влади і громади м. Рубіжного», вечір романсів «У романсі співає душа», вечір авторської пісні «Візьми гітару», диско-вечірку _«Zavodila», круглий стіл «Влада — це народ», заняття з арт-терапії «Малюнок по колу», заняття з арт-терапії в техніці монотипії, інтермодальну терапію «Робота з глиною», арт-терапію та кольоротерапію «Інтуїтивне медитативне малювання», консультації психолога, арт-терапевтичну годину «Навчимося ляльку мотати, щоб себе від зла захищати», творчу майстерню «Готуємо різдвяні подарунки», захід із бодіарту та аквагриму «Писанкові фантазії», вільний мікрофон «Ефективність роботи міської влади», інтернет-опитування «Проблеми та перспективи громади», день вуличної музики «Країна мрій», музичну гру «Вгадай мелодію», юність-fest «Фарби літа — 2018», весняний кубок інтерактивної командної пізнавальної гри «Інтелектуальний лабіринт», заняття з арт-терапії «Правопівкульне малювання», пісочну терапію «Півкульне малювання піском», пісочну терапію «Пальчикові походи», заняття з арт-терапії «Малюємо на піску», день здоров'я «Фізкульт-ура! В гості завітала гра», пісенне караоке «Файне місто». Детальну інформацію про ці заходи можна отримати за посиланнями: <https://www.facebook.com/biblioteca.rubezhnoe>;

<https://www.facebook.com/profile.php?id=100022177757539>.

Практика швидко набирала обертів, календар подій розширювався. Для залучення учасників використовувалися сторінки в Facebook та розповсюдження анонсів-оголошень.

Постійними відвідувачами заходів були учасники молодіжних клубів, які діють при бібліотеці: арт-клубу «Ковчег», РГО «Літературне об'єднання «Райдуга», «Ліги прогресивної молоді», «Весело, цікаво, пізнавально», «Юридичного факультету», а також нові учасники.

Впровадження цієї ініціативи дало змогу набути корисного досвіду, об'єднати й згуртувати команду молоді, розвинути вміння знаходити компроміси. Ініціатива посприяла новим знайомствам, покращенню безкоштовного культурного відпочинку молоді міста, розкриттю потенціалу талановитої молоді, організації цікавого дозвілля та безбар'єрному спілкуванню.

Цей досвід буде використовуватися в наступних проектах та ініціативах нашої громади.

Усі заходи були реалізовані командою активістів ініціативної групи та небайдужих жителів міста.

На підтримку проекту використано:

власні ресурси — креативна команда, приміщення, працівники, матеріали, техніка.

залучені ресурси — співпраця зі спонсорами і допомога партнерських організацій, зокрема ГО «Нова дія», КУ Палац культури, Комплексу позашкільної роботи, ЦССЗН.

Наша практика безпосередньо пов'язана із змістовним дозвіллям для молоді, а також інклюзивним розвитком розвитком (включенням вразливих груп молоді, в тому числі ВПО).

Ціль№3: Міцне здоров'я та благополуччя. Ціль№17: Партнерство заради стійкого розвитку. Ціль№11: Сталий розвиток міст та спільнот.

«Отриманні результати:

I. Короткострокові кількісні

4587 учасників;

72 заходи соціального згуртування; 40 заходів дозвілля.

Охоплено навчальних закладів: 10 ЗОШ; 2 спеціалізовані школи, 2 технікуми, 1 коледж, 3 ліцеї; 14 КДНЗ; 2 ВНЗ.

Висвітлення:

5 відеороликів; 2 відео-сюжети на телебаченні; 4 радіосюжети; 2 залучених місцевих ЗМІ; 2 залучених регіональних ЗМІ; створено сторінку в соціальних мережах (Facebook) — 500 учасників.

II. Короткострокові якісні

- Зниження психологічної напруги серед молоді;
- покращення взаємодії з владою в молодіжній політиці;
- підвищення якості дозвілля молоді міста.

III. Довгострокові кількісні

- 15 заходів відбуваються на постійній основі після закінчення активної фази проекту;
- 70 % обладнання використовується у спільних заходах громади;
- до спільної діяльності залучено три організації (Дитячу школу мистецтв, КВР, ЦССЗН).

IV. Довгострокові якісні

- Підвищення рівня згуртованості громади;
- популяризація волонтерського руху;
- стимулювання ініціативної групи до участі в інших проектах;
- громади, що приймають ВПО, отримують підтримку для реалізації місцевих ініціатив стабілізації та розвитку;
- громади у зонах повернення отримують допомогу для реалізації заходів, які підвищують рівень довіри.

Перспективи проекту: на постійній основі продовжуємо проводити 2 рази на місяць заняття з арт-терапії; двічі на місяць – заходи дозвілля, щодня надається послуга «Бібліоняня» для молодих батьків.

Мультимедійне обладнання, аудіосистема, обладнання для арт-терапії використовуватиметься не тільки для проведення заходів у рамках проекту, а й для потреб неформальних громадських і волонтерських організацій та волонтерів-психологів і надалі.

«Скільки людей, стільки і думок. Нас об'єднало одне – любов до творчості!», «Без музики моє життя не було б таким насиченим і повним», «Цікавий захід надихає на позитив!», «Чудове свято та добрий настрій сьогодні нас об'єднали».

<https://drive.google.com/open?id=1EPqjCW1hkW0zPN0OWcU5CL80I8pz7e8J>

<https://drive.google.com/open?id=10grjeKSr0cp6ypXYgf-3v63wfv3R9GSx>

https://drive.google.com/open?id=1c0yc_0c00CFJDtHKvSt9WGG9pmWi96Ew1

https://drive.google.com/open?id=1mSxwq_NPmWx2MpXcuFJhBiMMEPVb4rvJ

https://drive.google.com/open?id=109p8f_r1Ib3irRW145YBrhNGyuh3Fju8

Детальну інформацію про заходи можна отримати за посиланнями: <https://www.facebook.com/biblioteca.rubezhnoe;>

[https://www.facebook.com/profile.php?id=100022177757539.](https://www.facebook.com/profile.php?id=100022177757539)

<https://www.youtube.com/watch?v=MGxDja4jkYY&feature=youtu.be>

<https://www.facebook.com/100022177757539/videos/209553756460548/?id=100022177757539>

ЧЕМПІОНАТ НАСТІЛЬНИХ ІГОР

(ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
«ВСЕУКРАЇНСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «КЛАС»)

Вул. Маяковського, 10,
кв. 29, місто Северодонецьк,
Луганська обл., 93400

Зуєв Сергій Вікторович, (066) 596-82-47,
zuevsergey72@gmail.com

З 2015 року і понині

Постійно діюча програма

5 Доступність, легкість, мобільність, інноваційність, актуальність, весело, розвивально, радість, дружба

Ситуація у країні характеризується тривалою економічною кризою та військовим конфліктом на сході країни. Внаслідок озброєного конфлікту значна кількість осіб стали (тимчасово) вимушеними переселенцями в інші області.

Перед такими сім'ями постають насамперед економічні та побутові проблеми, — тимчасове житло або невідповідні умови, неспроможність знайти роботу, низький дохід або його відсутність тощо, — які, своєю чергою, спричиняють психологічні проблеми, стрес, депресію, а також алкоголізм / наркоманію та інші види залежностей.

Діти, які виховуються в таких складних умовах, є найбільш вразливими. Вони не можуть впоратися з труднощами, погано навчаються або відстають у школі, піддаються негативним впливам в оточенні — багато хто страждає від депресії, знуцання в школі, браку впевненості, браку навичок формування позитивних відносин та інших психосоціальних проблем. Психологічна травма дітей із сімей, які постраждали в результаті збройного конфлікту, є додатковою проблемою.

У нинішній складній політичній та економічній ситуації в Україні діти та сім'ї з дітьми є найбільш вразливими групами і не можуть самостійно розв'язувати свої проблеми.

У кожному місті нашої країни проживають діти та їхні батьки. Як показали соціологічні дослідження, значна частина батьків спілкується зі своїми дітьми лише подеколи. Батьківський потенціал на низькому рівні, батьки не займаються розвитком дітей, не організовують їхнє змістовне дозвілля.

В осінньо-зимовий період, у дощову й похмуру погоду діти на самоті вдома, вийти практично нема куди. Це створює ризикову ситуацію, підвищується загроза дитячого травматизму, бездоглядності та безпритульності.

Конвенція ООН про права дитини набула чинності в нашій країні в 1990 році і є документом найвищого педагогічного значення.

Стаття 31. Відпочинок, дозвілля і культурне життя.

1. Держави-учасниці визнають право дитини на відпочинок і дозвілля, право брати участь в іграх і розважальних заходах, що відповідають її віку, та вільно брати участь у культурному житті і займатися мистецтвом.

В Україні, на жаль, відсутній досвід організації регулярних і постійних заходів організованого, змістовного дозвілля для дітей та молоді.

Проект молодіжної роботи в Україні «Чемпіонат настільних ігор» залучає до активної інтелектуальної гри і дітей, і їхніх батьків, що є на сьогодні дуже рідкісним явищем.

Чемпіонат настільних ігор передбачає активну гру в інтелектуальні настільні ігри, тривалість яких не перевищує 4-7 хвилин. Учасники Чемпіонату настільки захоплюються процесом, що абсолютно не помічають, як плине час, прагнення виграти супер-приз не залишає байдужими й батьків присутніх дітей — вони активно долучаються до процесу гри.

Як правило, активні ігри дітей між собою або з батьками в рамках Чемпіонату тривають до 2 годин.

У Чемпіонаті настільних ігор використовуються як прості й загальнодоступні настільні ігри, так і сучасні, з дивовижним дизайном і конструкцією.

Один тільки зовнішній вигляд гри змушує дитину (та й кожного дорослого) стати учасником цього казкового змагання. Як відомо, будь-яка гра несе в собі розвиток. Психологи твердять про користь ігротерапії. Є ігри, спрямовані на розвиток і концентрацію уваги, дрібної і великої моторики, на вміння співпрацювати і планувати, логічно мислити, виробляти стратегію своїх дій, планувати, розвиток здорового духу спортивного суперництва і бажання досягнень. Усе це поєднується в нашому проекті «Чемпіонат настільних ігор».

У проекті «Чемпіонат настільних ігор» немає переможених, кожен йде з повними кишнями цукерок і диво-призами. Ми даруємо радість дітям і батькам.

Мета:

- Організувати змістовне дозвілля для дітей (для дітей ВПО і постраждалих у результаті бойових дій, дітей із особливими потребами, дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей місцевого населення) та батьків, спрямоване саме на спільну діяльність батьків і дітей, підлітків і молоді.
- Навчити батьків цих дітей способів організувати дозвілля без великих грошових витрат.
- Забезпечити дотримання прав дітей Луганської області на відпочинок і дозвілля, право брати участь в іграх і розважальних заходах, що відповідають їхньому віку, відповідно до статті 31 Конвенція ООН про права дитини.
- Організувати змістовне, активне дозвілля дітей Луганської області (особливо дітей, які проживають у буферній зоні) на постійній основі шляхом створення мобільного, пересувного творчого, розважального комплексу «Чемпіонат настільних ігор».
- Двічі на тиждень організовувати в навчальних закладах Луганської області (школах, ПТУ, ліцях тощо) різні види змістовного, розважального відпочинку.

Завдання:

- Сформувати у дітей і підлітків позитивний настрій, відчуття внутрішнього емоційного комфорту, підтримки з боку однолітків і суспільства («я не самотній», «у мене з'явилися нові друзі»).
- Інтегрувати дітей з особливими потребами та їхніх батьків / опікунів у суспільство.

- Надати емоційну підтримку дітям, підліткам та їхнім батькам, опікунам або особам, які їх замінюють.

А також:

- Сформувати почуття безпеки у дітей;
- створити позитивний настрій;
- сформувати почуття підтримки з боку оточуючих (дорослих і однолітків);
- сформувати почуття довіри до себе, визнання.

Акустична система AZUSA (з 2 мікрофонами, SD, Bluetooth, USB). Комплект настільних ігор у кількості 13 одиниць. Супер-приз — настільна гра. Цукерки. Набір літер алфавіту. 2 аніматора. 12 волонтерів. 7-9 столів. У 2016–2017 рр. ініціатива реалізовувалася за фінансової підтримки міжнародної благодійної організації Mercy Corps в Україні.

Загальна кількість дітей, підлітків та молоді, які взяли участь : 14 658

- дівчат — 7035;
- хлопців — 7017;
- дітей із сімей ВПО — 746;
- дітей, що мають особливі освітні потреби, — 273.

Дорослих — 400.

Загалом організовано та проведено 238 заходів у 33 населених пунктах підконтрольної України Луганської області.

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8

Чемпіонат настільних ігор охоплює учасників незалежно від статі, соціального становища, статусу та доходу родини. В нашій практиці плекається гендерна рівність. Послуги безкоштовні, що робить нашу практику доступною.

Кожен із дітей розкривається з іншого боку, показує, що він може... Ігри заворожують, не дають відірватися та покинути змагання, кожна гра має свою чарівну силу. Ніколи я так не розважався разом із іншими.

Відео-відгуки можна завантажити на гугл-диск додатково.

http://gluhie-svatovo.blogspot.com/p/blog-page_4753.html

<https://drive.google.com/open?id=13RGFSPeZnlKqBS9gkjDBKVtyig4ea75G>,

https://drive.google.com/open?id=1foh2TnmktZDwPhDm_LR0wkWemESELtDZ,

<https://drive.google.com/open?id=19hkQkqdylhXGm4G80C-ezwyF96W6CN26>,

https://drive.google.com/open?id=1x-di0T2UZRF1C7xEYnY91hzam_2S1GE2,

https://drive.google.com/open?id=1xP3CgDEjJqC99jxEo_ByCrwYtlzFJ-X

https://imperiya.by/video/qBw4wqOCZXx/championat-nastolnyih-igr-i-startineydjer-pos-demi-no_aleksandrovka-troitskiy-rayon-220217.html

<https://farwater.net/novosti/v-severodonecke-vospitanniki-shkoly-internata-pouchastvovani-v-chempionate-nastolnyx-igr/>

<https://sd.ua/news/5556>

http://gluhie-svatovo.blogspot.com/p/blog-page_4753.html - дивитись нижче по сайту https://www.youtube.com/watch?v=1ioM_sgABQc

https://www.youtube.com/watch?v=1ioM_sgABQc

https://www.youtube.com/watch?v=6g_Yy8kubFQ

<https://www.youtube.com/watch?v=BUUXoYb1ltU&t=30s>

<https://www.youtube.com/watch?v=5GVRKWqAtQg>

<https://www.youtube.com/watch?v=RGUv84ip6jM>

http://gluhie-svatovo.blogspot.com/p/blog-page_4753.html

ЗАЛУЧЕННЯ МОЛОДІ ДО СТВОРЕННЯ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ ІНКЛЮЗИВНОГО КОВОРКІНГУ «ДОСТУПНА ЗАЙНЯТІСТЬ» У ХАРКІВСЬКОМУ МІСЬКОМУ ЦЕНТРІ ЗАЙНЯТОСТІ

(ХАРКІВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР ЗАЙНЯТОСТІ)

вул. Броненосця «Потьомкін»,
1-А, м. Харків, Харківська обл.,
61068

Назаренко Іванна Олександрівна, начальник
відділу інформаційної роботи та зовнішніх
зв'язків Харківського обласного центру
зайнятості, (057) 757-52-72; pr@khcz.gov.ua

01.04.2018–31.10.2018

Реалізація триває

Універсальність, рівність, доступність, залучення, зайнятість

Неприспособленість соціальних об'єктів до потреб молоді з інвалідністю обумовлює нерівність у доступі до знань та зайнятості. Ситуація не зміниться без залучення цих людей до пристосування середовища.

Для розв'язання проблеми на базі Харківського міського центру зайнятості (ХМЦЗ) створюється інклюзивний коворкінг, у якому застосовано принципи універсального дизайну.

Інноваційність: перший об'єкт соціальної сфери регіону, де молодій людині з інвалідністю забезпечено рівний доступ до соціальних послуг, інформаційних заходів, дистанційного навчання / роботи; безпосереднє залучення молоді до створення простору.

Залучені: цільова група — підлітки з інвалідністю; студентська молодь.

Напрями залучення: дизайн приміщення; розробка послуг коворкінгу.

Етапи залучення: 1) до облаштування: дослідження (анкетування та фокус-група зі школярами з порушеннями зору); робоча зустріч зі студентами; 2) після облаштування: аудит доступності з боку цільової групи; 3) після запуску — залучення молоді до всіх активностей, організація зворотного зв'язку задля постійного удосконалення.

Успіхи: ефективна фокус-група, враховано рекомендації щодо організації простору.

Навчальні результати: серед залученої молоді та фахівців центру зайнятості поширено знання про універсальний дизайн, техніку та програми для людей із інвалідністю.

Фінансові ресурси. Загальна сума витрат: 174 500 грн. Основу склали грантові кошти, надані Програмою розвитку ООН в Україні, доповнені власним внеском у співвідношенні 65/35.

Матеріальні ресурси. Власні — приміщення, меблі та техніка у коворкінгу. Для забезпечення його інклюзивності за грантові кошти закуплено спецтехніку та програмне забезпечення для людей з інвалідністю, за рахунок співфінансування встановлено тактильне устаткування.

Людські ресурси. Фахівці служби зайнятості координували процес створення інклюзивного коворкінгу; проводили дослідження, анкетування та фокус-групи; інформаційне просування; надалі забезпечуватимуть роботу коворкінгу — проведення у ньому заходів, обслуговування спецтехніки та програмного забезпечення тощо.

Широко залучалися зовнішні консультанти: з добору та налаштування спецтехніки й програмного забезпечення для людей із порушеннями зору та слуху, подальшої розробки методичних рекомендацій щодо користування ними; із проектування та встановлення тактильного устаткування; експерти Програми розвитку ООН з питань універсального дизайну та доступності; діти з інвалідністю — вихованці спеціалізованих навчальних закладів, які брали участь в анкетуванні, фокус-групах, аудиті доступності; студенти старших курсів напрямку «дизайн інтер'єру», які дізналися про концепт універсального дизайну та розробили власні ескізні пропозиції.

На 21.08.2018 р.: Впровадження практики залучення молоді з цільових груп до розробки дизайну. Створено опис моделі інклюзивного коворкінгу для реплікації у союстановах, офісах, місцях проведення заходів

8) Підвищення конкурентоспроможності молоді з інвалідністю, її інтеграція на ринку праці.
2) Просування ідей універсального дизайну, доступного усім середовища, серед молоді, зокрема майбутніх дизайнерів.

Ціль 1: Покінчити з бідністю в усіх її формах в усьому світі — покращення економічного становища такої вразливої верстви українського суспільства, як молодь із інвалідністю.

Ціль 4: Забезпечити всеохопну і справедливу якісну освіту і заохочувати можливості навчання протягом усього життя для всіх — забезпечення доступу до освіти, зокрема до освіти впродовж життя, для молодих людей із інвалідністю.

Ціль 8: Сприяти неухильному, всеохопному та сталому економічному зростанню, повній і продуктивній зайнятості та гідній праці для всіх — сприяння повній та продуктивній зайнятості, інноваційній та підприємницькій діяльності молоді з інвалідністю.

Ціль 10: Зменшити нерівність всередині країн і між ними — заохочення активної участі молоді з інвалідністю у соціально-економічному житті країни.

Богдан Безсмертний, учень: *«... вважаю корисними можливості проходити тести на визначення підходящої професії, отримати поради фахівців щодо роботи, дистанційно навчатися...»*. Повна цитата: <https://kha.dcz.gov.ua/novyna/u-harkivskomu-miskomu-centri-zaynyatosti-vidbulys-zustrichi-fokus-grup-shchodo-stvorennya>

<https://drive.google.com/open?id=1uFxdpOZNPYC2cWHhMslTrcEPhid4CE55>,

https://drive.google.com/open?id=1Njp61I55H0gfMaLTcoDjx-hsyHPFAsY_,

<https://drive.google.com/open?id=1ahNnJrZrMLvWHRFUs5doxImExsDeEHEh>

https://drive.google.com/open?id=1AdOMxvAWoZv9DPH-653-xUsPD7_C2ST-

СОЦІАЛЬНИЙ ПРОЕКТ «КНИГИ, ЩО ГОВОРЯТЬ»

(ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ
ІНТЕГРАЦІЙНИЙ РУХ «VIP В УКРАЇНУ»)

Вул. Йорданська, 1а,
м. Київ, 04211

Олійник Олена Василівна, голова організації,
(098) 736-79-67, oliynykova@gmail.com

Від 07.11.2015 р. і дотепер

Постійно діюча програма

Аудіокнижки, незрячі, волонтерство, освіта, промоція

Відсутність аудіокниг є проблемою не лише спеціалізованих бібліотек, а й спеціалізованих шкільних закладів. Сотні незрячих дітей та дітей із порушеннями зору не можуть повноцінно розвиватися та опановувати елементарну загальноосвітню шкільну програму у зв'язку з відсутністю достатньої кількості озвучених книжок шкільної програми з української та зарубіжної літератури, а також підручників.

Є три шляхи забезпечити незрячим дітям можливість пізнавати світ.

Перший: комп'ютерне озвучення, спеціальні програми, за допомогою яких зчитуються скрін-рідери (текст). Звучать вони жахливо: текст читає робот.

Другий: книги шрифтом Брайля, вони надзвичайно дорогі. Один букварик коштує 450 грн, а кожен книжку, кожного автора, кожен твір купувати дуже дорого.

Третій: аудіокнижки. Власне, це те, що ми робимо і віддаємо дітям.

У листопаді 2015 року Всеукраїнський інтеграційний рух «VIP в Україну», щоб допомогти у вирішенні критичної ситуації зі шкільними аудіокнижками, ініціював соціальний проект «Книжки, що говорять», закликавши усіх небайдужих зробити свій внесок у розвиток інтелектуального капіталу нашої держави та забезпечити доступність якісної освіти для незрячих школярів.

У рамках проекту волонтерами вже озвучено та розміщено у загальному доступі близько 200 аудіотворів української та зарубіжної літератури, що входять до переліку шкільних програм, затверджених МОН. Волонтери проекту озвучують твори на різних студіях (які власники теж надають безкоштовно) та майданчиках звукозапису як в Україні, так і за її межами. На наш заклик взяти участь в озвучуванні творів для незрячих дітей відгукнулося понад 3500

осіб, серед яких багато молоді. Наймолодшій волонтерці проекту Даринці Святненко на момент участі в проекті було 12 років.

Про проект «Книги, що говорять» відзнято 10 телевізійних сюжетів, зокрема провідними каналами (1+1, СТБ, Новий канал). Оскільки Міністерство освіти нещодавно оновило шкільну програму, з'явилася велика кількість творів, які необхідно озвучити до 1 вересня 2018. Тож проект «Книги, що говорять» наразі в активній фазі реалізації.

Передусім ми озвучуємо дві Хрестоматії української літератури для 1-2 та 3-4 класів. Перша Хрестоматія вже на фінальному етапі оформлення. У роботі над цією книжкою обсягом на 155 сторінок взяли участь зірки та сучасні письменники, чії казки увійшли до Хрестоматії. Так, 15 письменників озвучили не лише уривки з книжки, а й свої казки і віршики. Відома співачка Оля Цибульська та телеведучий ТРК «Україна» Олег Панюта теж долучилися до нашої волонтерської команди.

На участь у проекті «Книги, що говорять» ми отримали понад 3500 заявок. Оскільки озвучення книжок є досить складним процесом і не кожному вдається робити це якісно, було ухвалено рішення проводити прослуховування та здійснювати ретельний відбір волонтерів. У 2016 році між ГО «Вір в Україну» та Американським домом в Україні (America House) було підписано меморандум про співпрацю. Ми отримували від Американського дому приміщення та технічну підтримку. Також ми співпрацюємо на постійній основі зі студіями звукозапису «MuzVar», «Wave», «Aquatium». Школа журналістики при Києво-Могилянській академії теж періодично надає нам власну радіостудію для запису аудіотворів.

У червні 2016 р. до шести спеціалізованих НЗ було передано диски з аудіотворами (по 50 аудіокниг), 15 грудня 2017 — передано другу частину аудіотворів (50 шт. для кожного НЗ). Усі кошти на закупівлю та оформлення дисків зібрано завдяки пожертвуванням небайдужих людей. Варто зазначити, що аудіокнижки зі шкільної програми допомагають в навчанні не лише дітям з порушеннями зору, а й звичайним школярам по всій Україні. Наш канал в YouTube «Вір в Україну», де ми надаємо загальний доступ до аудіокнижок, має близько 10000 фоловерів та 1 мільйон 215 тисяч переглядів. До прикладу, аудіотвір зі шкільної програми з української літератури, який озвучила сама авторка, Марина Павленко («Русалонька із 7-в»), має понад 115 тисяч переглядів, 396 коментарів. Діти в захваті від твору і дякують за можливість послухати його! Тобто проект «Книги, що говорять» насправді багатогранний. Ми не лише допомагаємо державі подолати дефіцит аудіокнижок зі шкільної програми в Україні, а й прищеплюємо молоді цікавість до сучасної української літератури, що не менш важливо в епоху комп'ютеризації. Також ми розробили і запустили інтернет-платформу проекту «Книги, що говорять», адаптовану для людей із порушеннями зору, де публікуємо готові роботи наших волонтерів для загального доступу (virvua.info). Необхідно врахувати, що саме озвучення книжок дорого коштує.

Скажімо, озвучення казки обсягом чотири сторінки А4, що включає плату актору, редагування, оренду студії і звукове оформлення «під ключ», коштує 4 тисячі гривень. Зрозуміло, що озвучення об'ємних творів для 10-11 класів коштуватиме надзвичайно дорого. Наш проект «Книги, що говорять» є повністю волонтерською ініціативою та не фінансується ні грантами, ні жодними спонсорами. Більше інформації тут: <https://novilidery.com/news/tvoim-golosom-i-zusillami-diti-mozut-baciti-cei-svit-oliinik>

Соціальний проект «Книги, що говорять» є повністю волонтерським та сприяє доступу незрячих дітей до якісної шкільної освіти, що дотично до п. 8 : «Інклюзивний розвиток» та п. 6 «Волонтерство».

Успішна реалізація соціального проекту «Книги, що говорять» сприятиме інтеграції Цілі 4: Забезпечення всеохопної і справедливої якісної освіти та заохочення можливості навчання впродовж усього життя для всіх. Адже цей проект враховує інтереси й особливі потреби інвалідів (пп. 4а) та забезпечує рівні права й можливості для незрячих дітей та дітей із порушеннями зору (пп. 4.1).

Незряча дівчинка та її мама дають коментарі щодо проекту: https://www.youtube.com/watch?v=7qUxiM_wGwQ

На хвилині 01:20 учениця спецшколи №5 м. Києва дає відгук про нашу аудіокнижку: <https://www.youtube.com/watch?v=XDFw0PpEP5Y>

<https://drive.google.com/open?id=1qL-ibs2-aWS-EvIWgjRlbXb3BmN6n0d8>, https://drive.google.com/open?id=1YqWac5dggQLiU_TTATovxdIAtExs00Aw, https://drive.google.com/open?id=1_qvw45hgltkH0-IVDiEueyEDqOKU8ag

Посилання на наш канал в YouTube: <https://www.youtube.com/channel/UC92LrokNWqvnH3YT-VWKIquA>

Посилання на нашу інтернет-платформу: <http://virvua.info/>

Посилання на нашу сторінку у Fb: <https://www.facebook.com/virvua/>

Посилання на статті: <https://novilidery.com/news/lider-olena-oliinik-knigi-so-govorot>

<https://novilidery.com/news/ak-virisiti-problemu-dostupnosti-nezrachih-skolariv-do-otrimanna-akisnoi-osviti>

<https://novilidery.com/news/knigi-so-govorot-v-comu-unikalnist-proektu-dla-ludei-z-porusennami-zoru>

<https://novilidery.com/news/vidomii-ilustracii-geroi-kit-inzir-zaklikae-pidtrimati-socialnii-proekt-knigi-so-govorot>

Посилання на ефіри та сюжети: <https://www.youtube.com/watch?v=K8Ys5LlXu8>

https://www.youtube.com/watch?v=NkCWFUQjn7o&index=12&list=PL1neMztLSbMP_jRq-FB-kJtFOIU0umuNfc

<https://www.youtube.com/watch?v=ZtxaeVtlh1c>

<https://www.youtube.com/watch?v=mLcRRgXgZfM>,

http://24tv.ua/ru/volontery_ozvuchili_vsju_programmu_po_literature_dlja_nezrjachih_detej_n637428

ВИХОВНО-РОЗВИВАЛЬНИЙ ТАБІР «ВПЕРЕД І ВГОРУ — 2018»

(ВІННИЦЬКА ОБЛАСНА ПРАВОЗАХИСНА ОРГАНІЗАЦІЯ
«ДЖЕРЕЛО НАДІЇ»)

м. Вінниця, вул. Стеценка, 48

Студілко Максим Анатолійович,
(067) 746-78-84, mstudilko@gmail.com

23–30 липня 2018 року

Постійно діюча програма

5

Інклюзивна, динамічна, вражаюча, корисно-перспективна

Станом на початок 2018 року понад 45 мешканців Вінниччини отримали статус осіб, які постраждали від торгівлі людьми, що є найвищим показником серед усіх областей України.

Близько 60% усіх постраждалих мають професійно-технічну освіту. Через це учні професійно-технічних навчальних закладів зараховані до категорій молоді, найбільш вразливих до загроз торгівлі людьми й порушення прав людини.

Одна з можливостей запобігти тому, щоб ця молодь опинялася в ситуаціях, пов'язаних із торгівлею людьми, — активна інформаційно-просвітницька робота. Ефективність таких заходів забезпечують неформальне спілкування молодих людей між собою та з кваліфікованими тренерами, експертами, фахівцями.

Один зі способів створення такої атмосфери — проведення літнього таборування. ВОПО «Джерело надії» має багаторічний досвід організації й проведення таборів для молоді та юнацтва вразливих категорій у співпраці з іншими громадськими організаціями та органами влади.

Навчити молодь безпечної поведінки, в т.ч. щодо ситуацій торгівлі людьми, можуть не лише фахівці соціального, психологічного, творчого напрямків, а й фахівці відділів поліції, які мають стосунок до роботи з молоддю та питань протидії торгівлі людьми.

Табір розрахований для 20 підлітків віком від 13 до 16 років, які протягом 8 днів навчаються. Розвиваються та опановують основи безпечної поведінки у житті.

Програма табору передбачала низку блоків: інформаційно-просвітницький, творчий, психологічний, спортивний, туристичний, лідерсько-практичний.

Інформаційно-просвітницький блок: для проведення таборових занять з правової тематики

та тематики community policing на волонтерських засадах було залучено фахівців патрульної, дільничної, ювенальної поліції, служби пробації, служби зайнятості тощо.

Творчий блок: на таборі перебували тренери з арт-терапії, які щодня проводили різноманітні майстер-класи (плетення, квілінг, вишивання, мандала, оригамі, співи, кінусайгу, темарі тощо).

Психологічний блок: на таборі працював тренер-психолог. Програма табору передбачала щоденні заняття на різні психологічні теми, що допомогли підліткам розкритися, глибше зрозуміти власне «я» і покращити комунікативні здібності.

Спортивний та туристичний блоки: програма табору передбачала різноманітні спортивні, розвивальні та рухливі ігри, а також інструктажі з туризму, мандрівництва.

Лідерсько-практичний блок: окрім теоретичних знань з основ лідерства, які учасники отримали на психологічних тренінгах, вони мали змогу і практично покращити свої вміння, адже в основу програми було покладено саме на принцип інтенсивного лідерського навчання.

ВОПО «Джерело надії» вважає за необхідне продовжувати інформаційно-просвітницьку роботу для молоді з питань протидії торгівлі людьми та community policing, що дасть змогу системно підвищувати обізнаність молоді з цих питань та покращення взаємодії з фахівцями оновленої української поліції.

Ресурси НУО

Людські ресурси: координатор проекту, бухгалтер проекту, тренер-психолог для психологічних блоків, тренер з арт-терапевтичних практик, тренер зі спортивно-оздоровчих практик, 2 волонтери проекту.

Технічні ресурси: зв'язок та оргтехніка для реалізації проекту.

Ресурси Міжнародної організації з міграції: фінансова підтримка витрат проекту.

Ресурси партнерів: Департамент соціальної та молодіжної політики Вінницької ОДА, Навчально-методичний центр професійно-технічної освіти Вінницької області, Управління Патрульної поліції м. Вінниці, Головне управління Національної поліції у Вінницькій області, Вінницький обласний центр зайнятості, консультативно-експертні ресурси.

20 підлітків взяли участь у таборі, за результатами анкетування 90% показали покращення знань щодо міграційних процесів. У 100% учасників є позитивні зміни в особистісному розвитку, підвищилася самооцінка та креативність.

Важливо відзначити долучення до заходу фахівців різних відділів поліції та їх ефективну взаємодію з дітьми протягом тривалого часу.

У неформальному спілкуванні з фахівцями поліції підлітки ознайомилися з функціями різних відділів поліції, роллю поліції не лише як карального органу, а передусім як служби, яка покликана інформувати, надавати допомогу, захищати.

Найбільше інформаційне висвітлення в таборі отримали проблеми торгівлі людьми, запобігання їй протидії потраплянню до ситуацій, пов'язаних із торгівлею людьми. Підсумовуючи перебування в таборі, молодь зазначає, що тепер надає проблемі торгівлі людьми значної ваги, та висловлює готовність поширювати інформацію про проблему торгівлі людьми серед своїх однолітків, батьків, родичів, а також краще розуміє роботу поліції зі створення безпечного середовища у громаді.

Інклюзивний розвиток (включення вразливих груп молоді)

Підвищення рівня особистісного розвитку 20 учасників з числа вразливої молоді Вінниччини, в т.ч. учнів професійно-технічних навчальних закладів, дітей із родин осіб, постраждалих від торгівлі людьми, дітей із родин внутрішньо переміщених осіб, а також дітей із родин, що перебувають у складних життєвих обставинах та в групі ризику потрапляння в ситуацію торгівлі людьми.

Проект підтримує 3 Глобальну ціль розвитку ООН «Міцне здоров'я і благополуччя» та 16 ціль «Мир, справедливість та сильні інститути».

Під час проекту учасники мали змогу розвиватися та самовдосконалюватися, що підтримуватиме в майбутньому їхнє здоров'я та благополуччя.

Завдяки співпраці молоді й поліції в питаннях протидії торгівлі людьми та community policing учасники табору досягнули цінності справедливості та зміцнення відповідних національних установ з метою підвищення справедливості на всіх рівнях.

Також велику увагу в таборі приділяли питанням запобігання й протидії потраплянню до ситуацій, пов'язаних із торгівлею людьми. Учасники висловили розуміння завдань і функцій поліції, у спілкуванні з представниками правоохоронних органів було спростовано стереотипи та зміцнено довіру молоді до нової поліції і, відповідно, розуміння роботи поліції щодо створення безпечного середовища у громаді.

Учасниця табору Тетяна Назарук: *«Це було незабутньо. Багато нових знайомств та супер-емоцій. Запам'яталися найбільше практичні тренінги, коли поліцейські дозволили одягнути обмундирування та вчили перезаряджати зброю. Ці 8 днів зробили моє літо. Це було нереально круто. Дякую організації «Джерело надії» за таку чудову можливість».*

Учасниця табору Ангеліна Грига: *«Вперед і Вгору — це було неймовірно, стільки цікавих занять, нових людей і багато позитивних емоцій. Вдячна табору за гарно проведений час. Найбільше запам'яталася смуга перешкод, яку організувала воєнна поліція, спорядження було справжнє і загалом все таке реалістичне, а коли на завершення перешкод запустили кольоровий дим — було неймовірно».*

Комендант табору Андрій Бабич: *«Усі дні табору були дуже насиченими, тренінги і смуга перешкод від поліції, майстер-класи і квести, уроки англійської і розвивальні ігри, спортивні заняття. Усі діти були дуже задоволені, вони з великою цікавістю проходили квест із протидії торгівлі людьми і могли відчувати себе заручниками реальних ситуацій».*

<https://drive.google.com/open?id=1YVa7k3XuKlpqxUIYspC--zNvMCKFG1p>,

https://drive.google.com/open?id=1CAIDqGJxV5wj7eNp_qlu1tap_M3azn9f,

https://drive.google.com/open?id=1zt46s3V_-yg-7VjXLL9Ud6lryZ4GDbF2

<http://bit.ly/2wwyDnp>

8.

ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ

ВІЙСЬКОВО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ МОЛОДІ

(ПЛАСТ-НСОУ)

01001, Київ-1, а/с 395

Юзич Юрій Петрович, (067) 327-80-14,
serdukus@gmail.com

1993–2018

Постійно діюча програма

5 Характер, самодисципліна, патріотизм, активізм, волонтерство

На момент початку практики в Україні діяв (і продовжує ще діяти) радянський підхід до військово-патріотичного виховання молоді, заснований на «палочній» дисципліні і совковому світогляді. У результаті лише 30% молоді готові збройно захищати Україну.

В основу практики покладено використання пластового (скаутського) методу у військово-патріотичному вихованні молоді. Основна цінність цього методу полягає в унікальних підходах. 1) Гурткова система — старші юнаки організують роботу молодшого юнацтва, проявляючи свій лідерський потенціал (дорослі лише в ролі менторів). 2) Природа — всі активності максимально відбуваються на природі, в польових умовах і значною мірою у формі мандрівок. 3) Церемоніали, символічна основа — відродження під час проведення заходів українських військових традицій на заміну совковим. 4) Освіта через участь — більшість занять є самоорганізацією молоді, плекається культ самозарадності, долучення молоді до процесу ухвалення рішень. 6) Приклад дорослих — все, що пропонується молоді, дорослі також практикують самі. 7) Громадська активність — розвиваються громадське середовище і горизонтальні зв'язки молоді з різних регіонів.

Залучення і навчання мереж волонтерів, які, своєю чергою, самі відшуковують потрібні ресурси (переважно кадрово-організаційні, фінансово-господарські, інформаційні). Особливий акцент робився не лише на мобілізації середовища пластового доросту, але і активному залученні до заходів звичайних громадян. Найпоказовіші проекти — змагання з пішого мандрівництва «Стежками героїв» і табір з підготовки інструкторів «Легіонер».

Найбільшим досягненням стала актуалізація у 2009 році й постійне розширення загальноукраїнської гри «Джура», в межах якої підготовлені громадські активісти з різних молодіжних організацій виконують роль консультантів за максимального залучення урядових (передусім системи освіти) ресурсів.

Громадянська освіта молоді у форматі військово-патріотичного виховання

- 3) Міцне здоров'я і благополуччя;
- 4) якісна освіта;
- 11) сталий розвиток спільнот;
- 2) відповідальне споживання;
- 15) захист екосистем суші;
- 16) мир, справедливість та сильні інститути;
- 17) партнерство заради сталого розвитку.

Найскладнішим із заходів для юнацтва є всеукраїнський табір «Легіон», який проходить із 1996 року в різних куточках України. Його висвітлено в багатьох сюжетах обласних і національних телеканалів із прямою мовою учасників табору.

Для прикладу можна переглянути сюжет із літа 2013 (це при режимі Януковича): <https://www.youtube.com/watch?v=DRAS9wfhm4s>

<https://drive.google.com/open?id=1bCcmh5u0dGqds0CrHv9CpDooTwSNmRwX>

https://drive.google.com/open?id=1P7O6ZJe_IABPIEwNWkl6fElnirD_jnlb

<https://drive.google.com/open?id=1nvk8bZtpGJ2z6AdLy-fdZvU-g5M09eVo>

Відео, відзняті учасниками табору «Легіон» (пряма мова півтора десятка пластунів про військове пластування): <https://www.youtube.com/watch?v=T00ob0JmcZs>

<https://www.youtube.com/watch?v=LBOb001vuZg>

Популярний відеокліп (понад 400 000 переглядів) до пісні Сашка Положинського (написаної на «Легіоні»). Режисер кліпу — вихованець табору, загинув добровольцем в «Айдарі» на Луганщині. В кадрі також — інший вихованець табору, який загинув добровольцем у «Гарпуні» під Авдіївкою. <https://www.youtube.com/watch?v=dFZC3NT0who>

МОЄ СЕЛО, ДЛЯ МЕНЕ ТИ ЄДИНЕ!

(ВІДДІЛ ОСВІТИ ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ
МАЛОПЕРЕЩЕПИНСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ)

вул. Незалежності, 44, с. Мала
Перещепина, Новосанжарський
р-н, Полтавська обл., 39320

Кравченко Ірина Євгеніївна, керівник
шкільного відділення МАН, (050) 143-14-85,
satelnash@gmail.com

2008–2018 рр.

Реалізація триває

5 Історія, краєзнавство, патріотизм, пошук, творчість

Молодь мало знає історію свого рідного краю. Завдяки реалізації цього проекту ми досліджили історичне минуле села Мала Перещепина, вивчили життєвий шлях видатних людей, які проживали на цій території. Пошукові матеріали поповнили експозиції сільського краєзнавчого музею. Дослідження використовуються під час проведення екскурсій, виховних заходів, уроків історії та краєзнавства.

Перший етап: формування групи дослідників із числа ініціативних старшокласників та молоді села.

Другий етап: визначення напрямку, постановка проблеми та мети дослідження.

Третій етап: визначення методів, прийомів дослідження, пошук матеріалів (опитування старожилів, робота в бібліотеках та музеї села й області, у мережі інтернет, обласному архіві).

Четвертий етап: оформлення та презентація пошукових матеріалів. Дослідження використані для написання учнями робіт МАН з історичного краєзнавства для участі в обласних історичних конференціях.

Учні — члени шкільного відділення МАН — постійні переможці районного етапу конкурсу-захисту та учасники обласного етапу, переможці обласного історичного конкурсу «Пізнання історичної минувшини в іменах — підґрунтя нації». Участь у конкурсі історичних дослідницьких проектів для молоді «Історія моєї громади: Минуле для спільного майбутнього» (робота увійшла до ста кращих)».

До реалізації практики залучено шкільну громаду, молодь села, ветеранську організацію. Співпрацювали з органами місцевого самоврядування, Полтавським обласним архівом, Полтавською обласною бібліотекою, Полтавським краєзнавчим музеєм, місцевими музеями та бібліотеками. Фінансування проекту здійснювалося за рахунок власних коштів учасників практики.

Проведено 10 презентацій для громади села, розроблено 3 екскурсії для кімнати-музею історії Малоперещепинської школи, 2 екскурсії для сільського краєзнавчого музею. Практику презентовано на міжнародній учнівській науково-практичній конференції «Україна очима молодих» у м. Львові у 2018 році.

Наша практика тісно пов'язана з такими сферами молодіжної політики, як розвиток механізмів забезпечення участі молоді в житті громади та підтримка молодіжних проектів та ініціатив.

До вивчення історії свого населеного пункту досить активно долучилася молодь, яка вболіває за майбутнє своєї громади. Адже населення усвідомлює, що без знання минулого немає майбутнього. Спостерігається зростання рівня патріотизму серед учнів та молоді, їхню думку враховує місцева влада у підтримці молодіжних проектів та ініціатив.

Реалізація нашої практики сприяє цілі 11 «Забезпечення відкритості, безпеки, життєстійкості та екологічної стійкості міст і населених пунктів», а саме пункту 11.4. «Активізувати зусилля із захисту і збереження всесвітньої культурної і природної спадщини».

«Наш край є особливо привабливим для іноземних інвестицій, оскільки має значну частку екологічно чистих територій; у ньому відсутні екологічно небезпечні промислові підприємства, наявні корисні копалини» (з виступу Свистун Анни з тезами «Перспективи економічного розвитку Малоперещепинської територіальної громади» у м. Львові, 2018 р.)

«Накопичений досвід є джерелом оновлення сучасної школи, вирішення актуальних питань її сьогодення і майбутнього» (з виступу Сапоги Катерини на обласному конкурсі-захисті МАН на тему «Розвиток шкільництва села Мала Перещепина», 2015 р.

https://drive.google.com/open?id=10UZQIhINg_p7RGylHf7ztqufbVsd_mDA,

<https://drive.google.com/open?id=1YbYNKhGyHGiyApHhUa0Wp-dbvL3mJAhg>,

<https://drive.google.com/open?id=1meqyJc90uJpp7NkgLhSeZjhhSdfAk0mk>

«https://www.facebook.com/pg/LvivMAN.Ukraine/photos/?tab=album&album_id=450982355347960

<http://oman.lviv.ua/pages/statti/konferencia2018.pdf>

<http://oman.lviv.ua/>

[http://poltava.man.gov.ua/zakhody/lnshi_konkursi_i_seminari/Piznannja_istorichnoi_minuvshini_v_imenah__pid%D2%91runtja_osviti_natsii_20172018_n_r/»](http://poltava.man.gov.ua/zakhody/lnshi_konkursi_i_seminari/Piznannja_istorichnoi_minuvshini_v_imenah__pid%D2%91runtja_osviti_natsii_20172018_n_r/)

БЕЗ ЗНАННЯ ІСТОРІЇ НЕМАЄ МАЙБУТНЬОГО

(ІНІЦІАТИВНА ГРУПА «РЕПОРТЕР»)

Провулок Тупий, 18, місто
Миргород, Полтавська обл., 37604

Марченко Микола Миколайович,
(063) 851-27-03, votoreporter@i.ua

Червень 2017 року –
березень 2018 року

Перший етап практики завершено. Шукаємо фінансової підтримки для реалізації проекту в усіх регіонах України

5

Фотовиставки, презентації, виступи у ЗМІ

Практику спрямовано на боротьбу з фальсифікованою інформацією щодо причин та наслідків Голодомору 1932–1933 років в Україні, політики Радянського Союзу в 30–40-х рр. минулого століття; донесення до громадськості інформації, що унеможлиблювала б ворожнечу між людьми й народами, запобігала розпалюванню військових конфліктів чи війн.

В Україні та світі відзначають роковини Голодомору 1932–1933 років. У Миргороді в ті часи існував притулок для дітей. Його у народі назвали «притулок — табір смерті». У цьому притулку померли сотні дітей віком від 3 до 17 років. На жаль, про подібного роду трагедії мало знають поза межами територіальної громади Полтавщини.

Ініціативна група, а це учнівська молодь, створила фільм про цей притулок та його мешканців. Героїв фільму зіграли самі члени групи. Приміщення цього притулку — єдине подібне в Україні, яке збереглося і на базі якого створено музей Голодомору. Крім того, один із ініціаторів створення фільму, Микола Марченко, є автором книги «Історія у документах» із додатками. У світлі гібридної війни Росії проти України та інших країн документи книги «Історія у документах» частково розвінчують міфи про політику Радянського Союзу на території України як під час Голодомору, так і у 1938–1944 роках.

Додатки до книги — своєрідні міні-музеї. Це копії газет за 1941–1943 роки, що видавалися в Україні тимчасовою німецькою адміністрацією. Вони містять багато фактичного матеріалу, зокрема й розповіді тих, хто вижив після Голодомору 1932–1933 років.

Ініціативна група спільно із керівником проводила презентації фільму «Миргородський притулок — табір смерті» та книги «Історія у документах» у Луцьку, Одесі, Чернівцях, Хмельницькому. Серед слухачів — представники територіальної громади, краєзнавці, історики та молодь (Луцьк); вчителі-історики, студенти, представники громадськості та науковці (Оде-

са); учнівська молодь, краєзнавці та вчителі-історики (Чернівці); працівники культосвітньої сфери та учні (Хмельницький).

До фондів бібліотек системи освіти та культури, вишив безоплатно передано понад 150 книг «Історія у документах». Також окремо для вчителів істориків передано для практичного використання на уроках історії та суспільствознавства копії газет за 1941–1943 роки у кількості 56 екземплярів.

Крім того, у Луцьку, Одесі, Чернівцях ініціативна група провела своєрідні круглі столи з істориками, дискутуючи про історичне минуле України та подолання стереотипів.

Також у Луцьку, Одесі, Чернівцях було організовано виступи учасників зйомок фільму та учасників презентацій на регіональних і місцевих радіо- і телестудіях. Ішлося про історичне минуле України, правові аспекти подолання наслідків так званої гібридної війни Росії проти України.

Потенційне охоплення аудиторії — понад 200 тис. осіб.

Ініціативна група має для роботи окреме приміщення. У межах реалізації проекту організувалися фотовиставки про Голодомор, розповсюджувалися буклети-запрошення на презентації.

Організація фотовиставок (друк фотографій, підготовка рамок) та поліграфія (буклети, книги з додатками) профінансовані коштом ініціативної групи. Проведено 4 презентаційні заходи. Вартість одного презентаційного заходу становила в середньому 2100 грн.

Оплата вартості проїзду, проживання, а також частково харчування здійснювалися за рахунок грантових коштів. Ініціативна група брала участь у програмі Національних обмінів Центру культурного менеджменту, що фінансувався Європейським Союзом та Фондом підтримки демократії США.

Залежності від відстані та часу перебування з проектом у тих чи інших територіальних громадах на кожен проект виділялися грантові кошти в сумі від 6 до 10 тис. грн.

Охоплено безпосередньо через презентації понад 200 осіб. З них молоді — близько 100 осіб. Охоплено потенційно за допомогою радіо-, телепередач понад 250 000 осіб.

 4, 10. Можливість для самореалізації учнівської молоді. Участь молоді у боротьбі з фальсифікованою інформацією, що нав'язується Росією, сприяння побудові недискримінаційного суспільства.

 Покінчити з бідністю в усіх її формах. Сприяти створенню мирних і вільних від соціальних бар'єрів суспільств в інтересах сталого розвитку.

 «Честь і хвала ініціативній групі з Полтавщини. Ці учні та їх керівник зробили більше, ніж ми робимо, проводячи цілі кампанії до роковин Голодомору» — директор Волинської обласної універсальної наукової бібліотеки Людмила Стасюк.

<https://drive.google.com/open?id=1DbcMJrS0mVPIN-PQ4tThP9iK2NAWwIEm>,

<https://drive.google.com/open?id=194KckoLhVkfxfhq2Qhkuo7aiel2MHWkC6>,

<https://drive.google.com/open?id=1A9pvSAqdjTcTT8yrYvMJEVXtSHjPacMV>

<https://bukovyna.tv/u-chernivtsyah-prezentuvaly-dokumentalnyj-film-myrgorodskyy-prytulok-tabir-smerti/>

<https://www.youtube.com/watch?v=bPTR2IKTMi0> із 15 хв. 50 сек.

<http://www.library.cv.ua/prezentatsiya-knygy-istoriya-v-dokumentah-ta-pereglyad-dokumentalnogo-filmu-myrgorodskyy-prytulok-tabir-smerti.html>

<http://yun-pres.edu.poltava.ua/news/id/422/vn/>

<https://www.youtube.com/watch?v=ijuovqGaNRO>

<http://cult-voladm.com.ua/newsView/1405/>

«НАЩАДКИ ВІЛЬНИХ»

(ГО «ЮНАЦЬКИЙ КОРПУС»)

м. Київ,
вул. Привокзальна, 14а

Майоров Даниїл Андрійович, (093) 903-83-00,
danmaiorov@gmail.com

Щорічно з 2016 року

Постійно діюча програма

5

Міжнародні та всеукраїнські патріотичні змагання

Низький рівень патріотичної свідомості, громадянської активності та мобільності молоді.

У 2016 та 2017 році було проведено міжнародні змагання «Нащадки Вільних» за участі команд з України, Молдови та Литви. Організаторами виступило Міністерство молоді та спорту України в партнерстві з ГО «Юнацький корпус» та ГО «Український легіон». У 2018 році, крім міжнародного етапу, провели однойменний всеукраїнський вишкіл з метою відбору команд. Серед дисциплін змагань: домедична допомога, туризм і виживання, наукова лабораторія, підприємництво, безпека поведінки зі зброєю, правопорядок, представлення героїв своєї землі. Захід проводиться біля моря, щоб поєднати навчання, змаг і дозвілля. Серед результатів — план проведення обласних відборів у 2019 році, а також можливість проведення міжнародного етапу в країнах партнерів.

Інструктори та волонтери з громадських організацій, частина інвентарю громадських організацій, харчування, проживання, проїзд і поліграфія — від Мінмолодьспорту.

За три роки у змаганнях взяли участь понад 500 молодих людей із більшості областей України. Підвищився рівень мобільності молоді, налагоджено дружні стосунки з молоддю інших країн, підвищено рівень міжкультурного діалогу та патріотизму молодих людей.

7

4.4

Я живу на своїй, Богом даній землі

Я народилася в незалежній Україні, і ні для кого не секрет, що пишаюся тим, що я Українка.

Ми — нова генерація українців, і ми хочемо зламати дурні стереотипи про сучасну молодь

Адже люди різні... Але багато хто з нас готовий гідно вести Україну у щасливе майбутнє. І я не перебільшую, я пишу про те, що думаю.

З Україною в серці назавжди.

З днем Незалежності тебе, Україно.

P. S. Мені дуже шкода, що не зможу бути присутньою сьогодні на вишиванковому ланцюзі, але думкою я з вами.

https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=709546652726302&id=100010129218821»

<https://drive.google.com/open?id=1a44w7STVg-RyC3AKq00c0K3P8wfhYS5m>,

<https://drive.google.com/open?id=18fmdIIQTBINUdrEnPBK-xW-uSEXID6Ri>,

https://drive.google.com/open?id=1xErhdYolalRWHuUHaaL_PJkkYChEqnNr

https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=2090212967968960&id=1527491764241086

